

Bundel - Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord van 28 november 2024

- 0 AGENDA
 - 0. Agenda 28-11-2024 Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord
- 1.a 09:05 - Beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen
 - Presentatie.*
 - Gast: Hanneke van de Ven, Sectordirecteur Distributie - Brabant Water*
 - Ter besluitvorming*
 - 1a. Beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen
 - 1a.1 Financiële uitwerking
 - 1a.2 Modelovereenkomst beheer en onderhoud brandkranen
 - 1a.3 Verantwoordelijkheden en taken scenario's
 - 1a.4 Gebruiksafspraken VRBN en Brabant Water
- 2 VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN
 - 2a Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord 20 juni 2024
 - 2b Besluitenlijst DB 4 juli 2024
- 3 09:35 - MEDEDELINGEN
 - Terugblik*
 - Thema Maatschappelijke weerbaarheid*
 - BAC GHOR 11-9*
 - BO BZ 16-9*
 - BAC IV 20-9 en themabijeenkomst weerbaarheid dd 25-11*
 - BAC Brandweer 20-9 | 27-11*
 - BO CB 23-9*
 - Veiligheidsberaad 28-6 | 7-10*
 - Regionale raadsledenbijeenkomst 2-10 (weerbaarheid en BrabantAlert), bijlage*
 - RBT-oefening, thema Natuurbrand 25-10*
 - Overige mededelingen*
 - Vacature voorzitter GDD Hart voor Brabant*
 - Stand van zaken versterking Crisisbeheersing*
 - Schenking afgeschreven voertuigen*
 - Bestuurdersdag 22-1-2025*
 - Convenant aanpak drugslocaties Oost-Brabant '25-'30*
 - 3a Terugblik regionale raadsledenbijeenkomst mail do 3-10-2024
- 4 POST IN/UIT
 - 4a Post in, Post uit tm 13-11-2024
- 5.a Bestuurlijke reactie op preconsultatie wijziging Wet veiligheidsregio's
 - 5a. Voorstel Bestuurlijke reactie preconsultatie wijziging wvr
 - 5a.3 Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche)
- 5.b Vernieuwen mandaatregeling
 - 5b. Vernieuwen mandaatregeling
 - 5b.1 Regeling mandaat, volmacht en machtiging
 - 5b.2 Organisatiebesluit
 - 5b.3 Regeling budgethouders 2025
- 5.c Inkoopbeleid en -voorwaarden
 - 5c. Actualiseren inkoopbeleid en inkoopvoorwaarden
 - 5c.1 Inkoopbeleid
 - 5c.2 Algemene Inkoopvoorwaarden
- 5.d Indexering gemeentelijke bijdragen
 - 5d. Indexering gemeentelijke bijdragen
 - 5d.1 Aanpassingen financiële verordening
 - 5d.2 Financiële verordening
- 5.e Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid
 - 5e. Voorstel Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid
 - 5e.1 Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid
- 5.f Controleprotocol 2024
 - 5f Voorstel Controleprotocol 2024

- 5f.1 Controleprotocol 2024
- 6.a 10:10 - Managementletter 2024
6a. Voorstel Managementletter 2024
6a.1 Boardletter 2024
6a.2 Managementletter 2024
- 6.b 10:15 - Bestuursrapportage 2024
6b. Voorstel Bestuursrapportage 2024
6b.1 Bestuursrapportage 2024 en 1e Begrotingswijziging 2024
- 6.c 10:20 - Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid binnen de brandweer
Rob Swinkels en Michel Zewald verzorgen namens de sector Brandweezorg een presentatie.
6c.1 Praatplaat Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid
6c.2 Presentatie Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid
- 6.d 10:35 - Concept Kaderbrief 2026
6d. Voorstel Kaderbrief 2026
6d.1 Kaderbrief 2026 Veiligheidsregio Brabant-Noord
- 7.a Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024
7a. Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024
- 7.b Memo Evaluatie samenwerking bij incident stuw Grave
7b. Memo Evaluatie samenwerking bij incident stuw Grave
7b.1 Rapport evaluatie crisisaanpak stuw Grave
7b.2 Brabants Dagblad 15 juli '24 - Lek in stuw Grave
- 7.c Impuls natuurbrandbeheersing
7c Impuls natuurbrandbeheersing
- 7.d Memo Vervolg Zoönose-oefening
7d memo vervolg zoönose-oefening
- 7.e Memo positie postcommandant
7e memo positie postcommandant
7e.1 notitie "Postcommandant of Postbode"
- 7.f Memo optie grondverwerving Zeeland
7f Memo optie grondverwerving Zeeland

Agenda Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum	28-11-2024
Tijd	9:00 - 11:00
Locatie	Uden, Hockeyweg 5, Meeters vergadercentrum
Voorzitter	Jack Mikkers

0 AGENDA

1 OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA

9:00

1.a Beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen (Ter besluitvorming)

9:05

2 VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN

3 MEDEDELINGEN

9:35

Terugblik

- Thema Maatschappelijke weerbaarheid
- BAC GHOR 11-9
- BO BZ 16-9
- BAC IV 20-9 en themabijeenkomst weerbaarheid dd 25-11
- BAC Brandweer 20-9 | 27-11
- BO CB 23-9
- Veiligheidsberaad 28-6 | 7-10
- Regionale raadsledenbijeenkomst 2-10 (weerbaarheid en BrabantAlert)
- RBT-oefening, thema Natuurbrand 25-10

Overige Mededelingen

- Vacature voorzitter GDD Hart voor Brabant
- Stand van zaken versterking Crisisbeheersing
- Schenking afgeschreven voertuigen
- Bestuurdersdag 22-1-2025
- Convenant aanpak drugslocaties Oost-Brabant '25-'30

4 POST IN/UIT

5 TER BESLUITVORMING

9:50

5.a Bestuurlijke reactie op preconsultatie wijziging Wet veiligheidsregio's

5.b Vernieuwen mandaatregeling

5.c Inkoopbeleid en -voorwaarden

5.d Indexering gemeentelijke bijdragen

- 5.e** **Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid**
- 5.f** **Controleprotocol 2024**
- 6** **TER BESPREKING**
- 6.a** **Managementletter 2024**
10:10
- 6.b** **Bestuursrapportage 2024**
10:15
- 6.c** **Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid binnen de brandweer**
10:20 De sector Brandweezorg verzorgt een presentatie.
- 6.d** **Concept Kaderbrief 2026**
10:35
- 7** **TER INFORMATIE**
10:45
- 7.a** **Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024**
- 7.b** **Memo Evaluatie samenwerking bij incident stuw Grave**
- 7.c** **Impuls natuurbrandbeheersing**
- 7.d** **Memo Vervolg Zoönose-oefening**
- 7.e** **Memo positie postcommandant**
- 7.f** **Memo optie grondverwerving Zeeland**
- 8** **RONDVRAAG EN SLUITING**
10:55

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Projectgroep brandkranen

Onderwerp

Samenwerking en afspraken voor beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Het reguliere onderhoud (controles) brandkranen door Brabant Water te laten uitvoeren en hiertoe met Brabant Water een overeenkomst aan te gaan conform het Brabantbrede onderhoudsregime, tegen lagere maatschappelijke kosten.
2. Een keuze te maken wat betreft uitgangspunten over taakverdeling rondom beheer en onderhoud van brandkranen. Waarbij de taak rondom het beheer en onderhoud van de brandkranen beheersmatig terug gaat naar de gemeenten (scenario 1) of bij de veiligheidsregio blijft (scenario 2).
3. Bij een keuze voor 'scenario 1':
 - a. De colleges van B&W te verzoeken begin 2025 een bluswaterovereenkomst te sluiten met Brabant Water conform bijgevoegde modelovereenkomst (bijlage 2).
 - b. De kosten voor onderhoud en beheer van brandkranen door Brabant Water rechtstreeks met de gemeenten te laten verrekenen. Het budget dat VRBN daar op dit moment voor ontvangt wordt overgedragen aan gemeenten zoals geschetst in het voorstel.
4. Bij een keuze voor 'scenario 2'
 - a. Een vervolgoopdracht aan de projectgroep brandkranen te verstrekken voor het uitwerken van taakverdeling in dit scenario tot een overeenkomst tussen Brabant Water, gemeenten en VRBN.

Aanleiding

Voldoende bluswater is een randvoorwaarde voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer. Naar aanleiding van een brand in de Urbanuskerk in Amstelveen heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) aanbevelingen gedaan rondom het thema bluswater. Tijdens deze brand was de bluswatervoorziening namelijk niet op orde. De inspectie concludeerde dat er meer sturing en regie nodig is op controle en onderhoud van de bluswatervoorziening. Onder andere adviseert de inspectie dat betrokken partijen – gemeenten, waterleidingbedrijf en veiligheidsregio – afspraken moeten maken om dit te verbeteren.

Projectgroep brandkranen – afspraken over beheer, onderhoud en gebruik

Brandkranen vormen een belangrijk onderdeel van de bluswatervoorziening bij brandbestrijding. Het is in het belang van gemeenten, veiligheidsregio en Brabant Water dat er uniforme en werkbare afspraken zijn over beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen. Het Algemeen Bestuur van VRBN heeft daarom in maart 2024 verzocht een ambtelijke projectgroep in te stellen met vertegenwoordigers van VRBN, Brabant Water en gemeenten om hierover een advies op te stellen. De projectgroep werkt aan het scheppen van duidelijkheid over de verdeling van verantwoordelijkheden en taken en het maken van werkbare afspraken over het gebruik, beheer en onderhoud van brandkranen.

In de regio Midden- en West-Brabant heeft Brabant Water reeds afspraken gemaakt over het beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen. De projectgroep toetst de afspraken die hierover in die regio zijn gemaakt en de overeenkomst die daar gesloten is tussen gemeenten en Brabant Water op werkbaarheid voor de regio Brabant-Noord.

Burgemeester Buijs heeft zich aangeboden om de rol van bestuurlijk ambassadeur voor het thema bluswatervoorziening op zich te nemen.

Doel

Het doel is om een goede en betrouwbare bluswatervoorziening te realiseren tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Dit betekent dat er voldoende sturing en regie is op brandkranen en de afspraken hierover zijn vastgelegd in een overeenkomst.

Met dit besluit zorgen de gemeenten en VRBN voor een heldere en eenduidige wijze van beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen. Daarmee zetten we flinke stappen in een goed functionerende bluswatervoorziening via brandkranen. Dat komt de effectiviteit van brandweezorg in onze regio ten goede. Met het nemen van een besluit over dit voorstel zet het Algemeen Bestuur zich collectief in voor een adequate bluswatervoorziening in de regio.

Huidige situatie

In Brabant-Noord zijn er circa 21.800 brandkranen. Bluswatervoorziening is een verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij de keuze is gemaakt om deze taak te beleggen bij de veiligheidsregio. Ten tijde van de regionalisering hebben de gemeenten in Brabant-Noord het budget voor de bluswatervoorziening overgedragen aan de veiligheidsregio. Duidelijke afspraken over de invulling en reikwijdte van de taak zijn toen niet gemaakt. VRBN ontvangt in de huidige situatie via de inwonerbijdrage budget van gemeenten voor het betalen van de vergoeding aan Brabant Water voor brandkranenhuur.

De brandkranen worden nu niet systematisch hersteld en gecontroleerd op bereikbaarheid, beschikbaarheid en werkbaarheid. Brabant Water verzorgt herstel van de brandkranen op ad hoc basis. De controles zelf vinden sporadisch plaats door brandweerposten. Een situatie die vanuit Brabant Water niet wenselijk is omdat ze de voorkeur hebben om deze uit te laten voeren door eigen daartoe opgeleide medewerkers om problemen met de veiligheid en gezondheid van drinkwater zoveel mogelijk uit te sluiten. Het uitvoeren van werkzaamheden door brandweervrijwilligers geeft daarnaast juridische vragen in relatie tot de lopende discussie over taakdifferentiatie bij brandweervrijwilligers en de Wet markt en overheid. Deze werkwijze kan daarom niet omgezet worden in een standaardwerkwijze voor de regio.

Verantwoordelijkheidsverdeling

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke ruimte rond de brandkranen en voor de vindbaarheid en bereikbaarheid van de brandkraan. Dit wordt de 'droge controle' genoemd. Brabant Water is verantwoordelijk voor de werking van de brandkranen en is de enige partij die daar beheer en onderhoud op mag doen. Dit omdat onkundige bediening kan leiden tot verontreiniging of bacteriologische besmetting van het drinkwater. Het onderhoud aan de brandkraan zelf wordt de 'natte controle' genoemd. Brabant Water is wettelijk verplicht een kostendekkende vergoeding in rekening te brengen voor alle beheer en onderhoud aan brandkranen. Meer informatie over verantwoordelijkheidsverdeling en de controlewerkzaamheden staat in bijlage 3.

Constateringen en advies van de projectgroep brandkranen

De ambtelijke projectgroep heeft met elkaar gesproken over de werkbare afspraken rondom gebruik, beheer en onderhoud van brandkranen. De collectieve bevindingen en adviezen zijn:

- In te zetten op een uniform controleregime voor het onderhoud en beheer van brandkranen, waarbij zowel de ‘natte’ als ‘droge’ controles door Brabant Water worden uitgevoerd. Een gedegen onderhoudsregime zorgt voor een betrouwbare bluswatervoorziening via brandkranen.
- Voor de frequentie in dit regime wordt voorgesteld elke twee jaar een “droge controle” (o.a. schouw op bereikbaarheid en zichtbaarheid) uit te voeren en één keer per 8 jaar ook een “complete controle”. Brabant Water evalueert na twee en vier jaar de controlefrequentie en stelt deze bij als de resultaten daar aanleiding toe geven. Dit onderhoudsregime is tot stand gekomen op basis van landelijke richtlijnen, praktijkervaringen bij andere drinkwaterbedrijven en het streven naar lage maatschappelijke kosten voor gemeenten.

Overwegingen hierbij zijn:

- De overeenkomst van Brabant Water bevat de onderdelen die nodig zijn om voor zowel het beheer als het onderhoud van brandkranen goed in control te komen, zoals ook de inspectie J&V dat voorstelt in hun aanbevelingen.
- De uitvoering van brandkranencontrole door Brabant Water, die wordt voorgesteld in hun hele werkgebied, is effectiever en efficiënter dan dat gemeenten of veiligheidsregio dat individueel kunnen regelen. Daarnaast geeft dit voor Brabant Water meer waarborgen voor behoud van de kwaliteit van drinkwater.
- Het is prettig dat alle brandkranen binnen twee jaar zijn geschouwd en gecontroleerd, zodat er binnen afzienbare tijd een beeld is van de staat van brandkranen in de regio en eventuele gebreken.
- Vanwege de uitvoering door Brabant Water ziet de projectgroep dat hier maximale ontzorging plaatsvindt. Het beter oppakken van beheer en onderhoud van brandkranen vraagt in alle situaties om een inhaalslag en mogelijk meerwerk indien geconstateerd wordt dat gemeente zaken in de buitenruimte moeten herstellen. Dit leidt in de beginjaren waarschijnlijk tot meerwerk voor gemeenten dat moeilijk te kwantificeren is. Tegelijkertijd is het op orde brengen van het beheer en onderhoud van brandkranen noodzakelijk om voornoemde risico's te mitigeren.
- Door een kosteneffectief controle- en herstelregime aan te bieden kan Brabant Water een lager tarief per brandkraan hanteren. Hierdoor ontstaat er ruimte voor de gemeenten om eventueel incidenteel meerwerk op te vangen.

Vertaling naar beheersmatige afspraken

De projectgroep heeft geconstateerd dat er twee scenario's zijn kijkend naar het organiseren van de taken (regierol) en financiën. De regierol gaat terug naar de gemeenten (scenario 1) of de regiegrol blijft bij de veiligheidsregio en wordt daar ook ingevuld (scenario 2). Onderstaand worden de twee scenario's geschetst inclusief hun voordelen en kanttekeningen. Een verdere praktische uitwerking is te vinden in bijlage 3.

Scenario 1: Taak bij gemeenten: budget, regie en groter incidenteel onderhoud bij gemeenten, uitvoering door Brabant Water en advisering door VRBN

In het eerste scenario is de regierol op de brandkranen bij de gemeenten belegd. Het scenario gaat uit van een invulling van de verantwoordelijkheid in de openbare ruimte door gemeenten zelf, zoals ook geldt voor de bereikbaarheid van geboorde putten in de openbare ruimte en openbaar water dat gebruikt wordt voor bluswatervoorziening.

Brabant Water is in dit scenario uitvoerder van het beheer en onderhoud en neemt het meeste werk in deze taak over van gemeenten. Alleen als er groter onderhoud nodig is aan de begroeiing of bestrating ligt dit bij de gemeente zelf. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen het college en Brabant Water. Brabant Water heeft hiervoor een modelovereenkomst (bijlage 2) opgesteld.

De veiligheidsregio is in dit scenario gebruiker van de brandkranen en adviseur over de bluswatervoorziening vanuit haar wettelijke adviestaak. VRBN maakt met Brabant Water losse gebruiksafspraken over het gebruik van de brandkranen en informatievoorziening (bijlage 4).

Conclusie scenario 1

Het Algemeen Bestuur besluit in dit scenario om alle colleges van B&W te adviseren om het reguliere onderhoud (controles) brandkranen door Brabant Water te laten uitvoeren en hierover met Brabant Water een overeenkomst aan te gaan conform bijgevoegde modelovereenkomst (bijlage 2). De taak en het bijbehorende budget dat nu belegd is bij de veiligheidsregio komen daarmee te vervallen. Deze worden overgedragen aan de gemeenten. Verantwoordelijkheid, taak en budget voor de bluswatervoorziening in de openbare ruimte komen daarmee op één lijn te liggen. Daarnaast sluit dit aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden en taken die gemeenten uitvoeren in de openbare ruimte bij andere bluswatervoorzieningen die zij gerealiseerd hebben.

Argumenten scenario 1

1. ***Er ontstaat een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de betrokken partijen en verantwoordelijkheid en budget komen op één lijn te liggen.***
Het college van B&W is verantwoordelijk voor de brandweezorg en voor de openbare ruimte rond een brandkraan. Ze is daarmee logische partij voor de overeenkomst met Brabant Water. Met het maken van afspraken over beheer en onderhoud van brandkranen wordt er opvolging gegeven aan de eerder opgestelde uitgangspunten uit het Beleid en Inrichting Bluswatervoorzieningen Brabant-Noord, waar het Algemeen Bestuur van VRBN in maart 2024 steun voor heeft uitgesproken. Het zorgt voor een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen partijen en daaraan gekoppeld ook een duidelijke taakverdeling.
2. ***Er ontstaan voor Brabant Water werkbare en uniforme afspraken in Noord-Brabant.***
Het verzorgingsgebied van Brabant Water omvat het verzorgingsgebied van alle drie de veiligheidsregio's. Brabant Water heeft al afspraken gemaakt over het beheer en onderhoud aan brandkranen in de regio Midden- en West-Brabant, en streeft naar uniforme en heldere afspraken met alle veiligheidsregio's. Door uniforme afspraken in heel Noord-Brabant te maken, kan Brabant Water ook de werkwijze voor het gehele verzorgingsgebied hetzelfde inrichten wat efficiëntie en effectiviteit ten goede komt.
3. ***Gemeenten krijgen ruim voldoende budget om hun verantwoordelijkheid rondom brandkranen te dragen en krijgen het budget in eigen beheer.***
Met het teruggeven van het budget door VRBN aan gemeenten, in combinatie met een lager tarief van Brabant Water dan in de huidige situatie, ontvangen gemeenten meer budget terug van VRBN dan dat Brabant Water factureert voor het beheer en onderhoud.
Het resterende budget kan door gemeenten ingezet worden voor bijvoorbeeld de financiering van onderhoud aan de overige bluswatervoorzieningen en het inrichten van de regierol

Kanttekeningen scenario 1

1. ***Er treedt een verandering op in de lastenverdeling per gemeente.***
De huidige verdeelsleutel op basis van inwoners, is anders dan de nieuwe verdeelsleutel op basis van het aantal brandkranen. De afgelopen 10 jaar is een verdeelsleutel op basis van inwonerbijdrage vooral positief uitpakend voor rurale gemeenten. Een verdeelsleutel op basis van brandkranen valt voordeliger uit voor verstedelijkte gemeenten. Vanwege een verlaging

van de kosten in het algemeen, krijgen alle gemeenten voldoende budget om aan hun nieuwe verplichtingen te voldoen.

Scenario 2: Taak bij de veiligheidsregio: budget, regie en adviesrol bij veiligheidsregio, uitvoering door Brabant Water, groter onderhoud door gemeenten.

In het tweede scenario wordt de regierol op brandkranen bij VRBN belegd. Brabant Water is uitvoerder van het beheer en onderhoud en de gemeente verhelpt bovengrondse obstructies. In dit scenario blijft de taak bij de veiligheidsregio en zorgen we dat hier ook adequaat invulling aan gegeven kan worden. Dit scenario is ontstaan vanuit het standpunt dat brandkranen onderdeel zijn van de brandweezorg dat door de veiligheidsregio wordt uitgevoerd.

In dit tweede scenario wordt er een overeenkomst gesloten tussen Brabant Water, VRBN én de individuele gemeenten. Brabant Water kan hiervoor een modelovereenkomst opstellen. Deze wijkt af van de constructie zoals deze in de regio Midden- en West-Brabant gehanteerd wordt. Ook moet uitgewerkt worden wat de regierol van de veiligheidsregio in dit scenario precies inhoudt en wat dit betekent qua formatie en benodigd budget. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor het onderhoud in de openbare ruimte dat Brabant Water niet kan uitvoeren.

Conclusie scenario 2

Het Algemeen Bestuur besluit in dit scenario om de regierol op gebied van beheer, onderhoud en gebruik van brandkranen te houden bij de veiligheidsregio. In essentie blijft de regie belegd bij de veiligheidsregio, passend bij de uitvoering van én adviesrol op de brandweertaken en is dit centraal geregeld voor alle 11 gemeenten in de regio.

Argumenten scenario 2

1. De regierol bij de veiligheidsregio leggen, sluit aan bij het uitgangspunt van verlengd lokaal bestuur.

De Wet veiligheidsregio's beschrijft dat het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk is voor een adequate brandweezorg. Met de regionalisering is een groot deel van de taken met betrekking tot een adequate brandweezorg bij de veiligheidsregio belegd in het kader van verlengd lokaal bestuur. Het beleggen van de regierol omtrent het beheer en onderhoud van brandkranen sluit hierop aan.

2. De veiligheidsregio is hoofdgebruiker van de brandkranen en heeft er groot belang bij dat de bluswatervoorziening op regionaal niveau adequaat is geregeld.

Door onderdeel te zijn van de overeenkomst, is de veiligheidsregio een volwaardige overeenkomstspartner.

3. De verantwoordelijkheid concentreert zich op de wettelijke taak die de gemeente hierop heeft.

De gemeentelijke taak is gericht op het bovengrondse deel van de brandkranen (bebording, putdeksel en omliggend gebied). Zichtbaarheid en bereikbaarheid staan daarbij centraal. Alle overige onderdelen van deze voorziening worden belegd bij de andere verantwoordelijken.

Kanttekeningen scenario 2

1. De regierol bij VRBN beleggen brengt een extra coördinatiestructuur en meerkosten met zich mee.

VRBN heeft momenteel geen capaciteit en expertise om een rol te pakken op regionale coördinatie van meldingen in de openbare ruimte. In dit scenario moet er daarom geïnvesteerd worden in bijvoorbeeld expertise, menskracht en software bij VRBN. De grootte van de investering is afhankelijk van de uitwerking van dit scenario. Dit is op voorhand nog niet goed inzichtelijk te maken.

Tegelijkertijd blijft bij gemeenten óók coördinatie en monitoring van meldingen noodzakelijk, aangezien VRBN de verschillende buitendiensten niet kan aansturen. Ook het daadwerkelijke onderhoudswerk blijft bij gemeenten liggen. Aangezien gemeenten zelf al wel de expertise en menskracht hebben omtrent de openbare ruimte, lijken de extra kosten hiervoor mee te vallen.

2. ***Taken, verantwoordelijkheden en budget zijn niet op één lijn belegd.***

Het beleggen van de taak, regierol en het budget bij VRBN terwijl de verantwoordelijkheid voor de bluswatervoorzieningen bij gemeenten ligt, leidt er toe dat taken, verantwoordelijkheid en budget niet op één lijn belegd zijn.

3. ***Afspraken over brandkranen wijken af van het beheer en onderhoud aan andere bluswatervoorzieningen.***

De gemeente heeft een taak in het beheer en onderhoud boven de grond bij alle bluswatervoorzieningen (zichtbaarheid en bereikbaarheid). Ook bij andere bluswatervoorzieningen die in de publieke ruimte liggen is de gemeente aan zet om het beheer en onderhoud in de openbare ruimte rondom deze bluswatervoorziening te regelen om zo bereikbaarheid en zichtbaarheid te garanderen. Afspraken maken over de brandkranen wijkt daarmee af van de andere bluswatervoorzieningen.

4. ***Het sluiten van een overeenkomst met drie partijen vraagt om meerwerk waarbij er in de tussentijd geen verbetering van de huidige situatie plaatsvindt.***

Bij een keuze voor scenario 2, moet er een nieuwe opdracht verstrekt worden voor een projectgroep die gaat werken aan het opstellen van een tripartiete overeenkomst, omdat deze uitwerking er nog niet is. Ook het daaropvolgende besluitvormingsproces minder eenvoudig dan scenario 1, omdat er een extra partij betrokken wordt bij de overeenkomst, die ook onderdeel uitmaakt van de besluitvorming. In het tijdsbestek waarin dit plaats gaat vinden, treedt er nog geen verbetering van de huidige situatie op, wat onwenselijk is zoals beschreven onder 'huidige situatie'.

Werkbaarheid en juridische overwegingen

Scenario 1 volgt de afspraken zoals die al werkbaar zijn gebleken in regio Midden- en West-Brabant. Dit scenario heeft de voorkeur van een aantal gemeentelijke vertegenwoordigers in de projectgroep, heeft de voorkeur van VRBN en van Brabant Water. Scenario 2 is vooral ingegeven vanuit het principe dat brandweezorg regionaal georganiseerd moet worden en heeft de voorkeur van een aantal andere gemeentelijke vertegenwoordigers.

Aansprakelijkheid

De voorgestelde overeenkomst die Brabant Water ook in de regio Midden- en West-Brabant gebruikt, bevat een uitsluitingsgrond voor eventuele schade als gevolg van het niet beschikbaar zijn van bluswater. In de projectgroep zijn zorgen geuit over de daarmee ontstane aansprakelijkheidsrisico's voor gemeenten, terwijl ze geen invloed uit kunnen oefenen om dit risico te beperken of te verzekeren. Tegelijkertijd kan Brabant Water geen aansprakelijkheid dragen voor schade door het niet beschikbaar zijn van bluswater op enig moment. In al haar algemene leveringsvoorwaarden geeft Brabant Water aan dat er uitzonderlijke omstandigheden kunnen zijn waarin er tijdelijk geen drinkwater beschikbaar is, bijvoorbeeld door calamiteiten, werkzaamheden of tijdelijke waterschaarste. Brabant Water kan daar niet voor aansprakelijk worden gesteld. Er is daar een meer uitgebreide juridische redenering over beschikbaar.

Er zijn bij navraag geen gevallen bekend waarin een aansprakelijkheidsstelling heeft geleid tot financiële gevolgen. Daarnaast steunt de brandweer niet alleen op het netwerk van brandkranen maar

ook water in eigen voertuigen, een eigen netwerk van waterwagens, geboorde putten en open water voor bluswatervoorziening.

In de projectgroep bleek het niet mogelijk om op het punt van aansprakelijkheid tot overeenstemming te komen. Vanwege voortgang op het dossier is besproken de overeenkomst toch voor te leggen.

Financiën

Het eenduidig en collectief regelen van het onderhoud en beheer van brandkranen brengt een positieve financiële situatie met zich mee ten opzichte van de huidige situatie. Brabant Water hanteert een tarief dat significant lager is dan de huidige historisch gegroeide afspraken tussen VRBN en Brabant Water. Voor 2024 is dit € 29,60 tegenover € 21,09 per brandkraan. Dit zorgt op regionaal niveau in 2026 (verwacht tarief 2026 € 22,77 per brandkraan) voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water voor brandkranen van circa € 332.000.

Brabant Water begrijpt de noodzaak op voortgang op dit dossier en stelt daarom voor in 2025 al te acteren op de nieuwe situatie met lagere kosten per brandkraan. Daarnaast kan Brabant Water in scenario 1 al starten met het onderhoud- en beheerprogramma voor gemeenten die de overeenkomst zijn aangegaan. Brabant Water stelt als voorwaarde dat alle gemeenten uiterlijk 30 juni 2025 de overeenkomst hebben getekend. Zodoende blijft de periode tussen het ingaan van de nieuwe dienstverlening en het formaliseren van afspraken hanteerbaar.

De financiële implicaties per gemeenten zijn verder uitgewerkt in de financiële bijlage (bijlage 1). Daarin wordt ook geschetst wat voor alle partijen een werkbare overgangperiode is. In het kort komt dit neer op 2025 als overgangsjaar waarin VRBN de financiële verplichtingen voor brandkranen voldoet en er in 2026 over wordt gegaan naar de definitieve situatie. Het budget dat VRBN onderhoudt (in 2025) vanwege de lagere kosten per brandkraan, vloeit binnen de reguliere afspraken over resultaatbestemming terug naar gemeenten.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep komt tot dezelfde argumenten en kanttekeningen zoals al genoemd in dit bestuursvoorstel en geeft geen aanvullend advies.

Het voorstel spreekt over een kostendekkend tarief vanuit Brabant Water dat significant lager is dan wat de regio de afgelopen jaren heeft betaald. Tegelijkertijd neemt het niveau van dienstverlening sterk toe. De adoptiegroep geef het Algemeen Bestuur in overweging hierover met de directeur van Brabant Water in gesprek te gaan, ook aangezien Brabant Water een tariefwijziging pas wil laten ingaan na collectieve besluitvorming in de regio.

Bijlagen

1. Financiële uitwerking
2. Modelovereenkomst beheer en onderhoud brandkranen gemeenten en Brabant Water (behorend bij scenario 1)
3. Verantwoordelijkheden en taken scenario's
4. Gebruiksafspraken VRBN en Brabant Water

Bijlage 1 – Financiële uitwerking budget brandkranen

Huidige situatie facturatie brandkranen

Met het vormen van de veiligheidsregio hebben gemeenten budget overgedragen aan VRBN voor de huur van brandkranen. Zodoende ontvangt VRBN jaarlijks 11 facturen vanuit Brabant Water (één voor iedere gemeente). Brabant Water factureert op basis van het aantal brandkranen in een gemeente, het tarief voor 2024 is vastgesteld op € 29,60 exclusief BTW.

Het begrootte bedrag van VRBN voor bluswater is in de programmabegroting 2024 vastgesteld op circa €768.904. Dit geeft onderstaand beeld van de huidige bestedingen aan brandkranen.

Gemeente	Aantal inwoners ¹	Aantal brandkranen ²	Begroot 2024 - Bijdrage per gemeente bestedingsdoel bluswater ³	Factuur op basis van aantal brandkranen per gemeente ⁴
Bernheze	31.715	1.117	€ 36.700	€ 40.006
Boekel	11.030	439	€ 12.764	€ 15.723
Boxtel	33.129	960	€ 38.336	€ 34.383
Heusden	45.557	1.462	€ 52.717	€ 52.363
's-Hertogenbosch	156.538	4.213	€ 181.140	€ 150.893
Land van Cuijk	90.707	3.710	€ 104.963	€ 132.877
Maashorst	58.362	2.041	€ 67.534	€ 73.100
Meierijstad	82.613	2.999	€ 95.597	€ 107.412
Oss	93.307	2.860	€ 107.972	€ 102.434
Sint-Michielsgestel	29.731	931	€ 34.404	€ 33.345
Vught	31.783	1.107	€ 36.778	€ 39.648
TOTAAL	664.472	21.839	€ 768.904	€ 782.186

Toelichting

1. Aantal inwoners per gemeenten. Cijfers van 2022 zoals vastgesteld in de begroting 2024.
2. Aantal brandkranen ijkmoment 31 december 2023.
3. Begroot in begroting 2024, VRBN ontvangt een bijdrage per inwoner. Bedrag is wat VRBN ontvangt per gemeente voor het doel *bluswater* op basis van het aantal inwoners.
4. Verwachte factuur van Brabant Water over de brandkranenhuur 2024 op basis van oude situatie. Tarief vanuit Brabant Water is € 29,60 ex btw. Omdat Brabant Water factureert op basis van het aantal brandkranen heeft de factuur een ander bedrag dan de ontvangen bijdrage per gemeente.

Financiële gevolgen nieuwe situatie brandkranen

Het eenduidig en collectief regelen van het onderhoud en beheer van brandkranen brengt een positieve financiële situatie met zich mee ten opzichte van de huidige situatie. Brabant Water hanteert een tarief dat significant lager is dan de huidige historisch gegroeide afspraken tussen VRBN en Brabant Water. De financiële gevolgen hiervan, zijn hieronder verder uitgewerkt.

Financiële overgangssituatie scenario 1

Taak bij gemeenten: budget, regie en groter incidenteel onderhoud bij gemeenten, uitvoering door Brabant Water en advisering door VRBN

Om voor alle partijen de overgang naar de nieuwe situatie behapbaar te houden wordt het volgende voorgesteld:

- Het Algemeen Bestuur van VRBN besluit in haar vergadering van 28 november 2024 over de gewenste uitgangspunten en de uitwerking daarvan in de modelovereenkomst met Brabant Water.
- Besluitvorming over de overeenkomst vindt uiteindelijk plaats door elk individueel college binnen Brabant-Noord. Dit proces wordt na afloop van besluitvorming in het Algemeen Bestuur opgestart. Zo kan de burgemeester fungeren als portefeuillehouder/ bestuurlijk ambassadeur van het thema brandkranen en de voorgestelde afspraken. Uitgangspunt is een eenduidige regionale ingangsdatum met terugwerkende kracht per 1 januari 2025. Collegebesluitvorming vindt naar verwachting plaats begin 2025.
- VRBN voorziet in de betaling van de brandkranenhuur van 2024 én 2025. In 2025 wordt er gewerkt conform de gemaakte afspraken van het Algemeen Bestuur in november 2024. Vanaf 2026 loopt betaling via individuele gemeenten. Zo blijft er voor Brabant Water één duidelijke situatie voor financiële afwikkeling. Voor gemeenten en de veiligheidsregio is 2025 dan te gebruiken als overgangsjaar richting de definitieve financiële inrichting in 2026, via de inwonerbijdrage, en verwerking daarvan in bijvoorbeeld begrotingen. Een overschot op het budget van brandkranen van VRBN vloeit via de algemene afspraken over de resultaatbestemming terug naar gemeenten.
- Wanneer blijkt dat er voor gemeenten extreme uitschieters in onderhoud zijn, ten opzichte van andere gemeenten, kan in 2025 en 2026 ook worden gekozen om daarvoor een eenmalige compensatiebijdrage te geven vanuit VRBN. Afweging hierover vindt in dat geval plaats binnen de reguliere planning en control cyclus van VRBN.

Bovenstaande situatie geeft vanaf 2026 onderstaande situatie per gemeenten. De tabel laat zien welk bedrag VRBN overdraagt per gemeente op basis van het inwoneraantal. Welk bedrag gemeenten vervolgens betalen aan Brabant Water (kolom 3) en welk bedrag over blijft (kolom 4). Door een verlaging van de brandkranenhuur bij Brabant Water is het mogelijk om alle gemeenten meer budget terug te geven dan de facturatie door Brabant Water. Het budget dat gemeenten ontvangen kan zodoende ook gebruikt worden voor andere doeleinden rondom bluswater. Zoals de mogelijke extra inzet dat groot snoeiwerk rondom een brandkraan met zich meebrengt. Of het onderhouden van de bereikbaarheid bij open water opstelplaatsen voor de brandweer of blusputten in de openbare ruimte.

De bedragen zijn afgerond en geschat op basis van de huidige inwoneraantallen en inflatie.

Gemeente	Over te dragen budget VRBN in 2026	Benodigd per gemeente voor overeenkomst Brabant Water	Resterend budget gemeenten
Bernheze	€ 39.600	€ 25.400	€ 14.200
Boekel	€ 13.800	€ 10.000	€ 3.800
Boxtel	€ 41.400	€ 21.900	€ 19.500
Heusden	€ 56.900	€ 33.300	€ 23.600
's-Hertogenbosch	€ 195.500	€ 95.900	€ 99.600
Land van Cuijk	€ 113.300	€ 84.500	€ 28.800
Maashorst	€ 72.900	€ 46.500	€ 26.400
Meerijstad	€ 103.200	€ 68.300	€ 34.900
Oss	€ 116.600	€ 65.100	€ 51.500
Sint-Michielsgestel	€ 37.100	€ 21.200	€ 15.900
Vught	€ 39.700	€ 25.200	€ 14.500
TOTAAL	€ 830.000	€ 497.300	€ 332.700

Financiële overgangssituatie scenario 2

Taak bij de veiligheidsregio: budget, regie en adviesrol bij veiligheidsregio, uitvoering door Brabant Water, groter onderhoud door gemeenten.

Het budget voor brandkranenhuur blijft bij VRBN om de verplichtingen naar Brabant Water te voldoen. Van een overdracht naar gemeente is geen sprake.

Bij eventueel resterend budget vloeit dit via de algemene afspraken over de resultaatbestemming terug naar gemeenten. Mocht VRBN structureel budget overhouden op de post bluswater dan kan dit leiden tot een bijstelling van de inwonerbijdrage of wijziging naar andere doelen.

Bijlage 2 Modelovereenkomst beheer en onderhoud brandkranen

Bluswaterovereenkomst Brabant Water en gemeente XXX

Bijlagen

Bijlage 1	Vaststelling van plaats en omvang van de beschikbaarstelling van bluswater
Bijlage 2	Wijze van beschikbaarstelling en levering van bluswater
Bijlage 3	Vergoedingen brandblusvoorziening

1. Brabant Water N.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch en te dezen vertegenwoordigd door haar algemeen directeur, de heer drs. R.A.M. van Dongen, hierna te noemen: "**Brabant Water**",
2. Gemeente XXX, gevestigd te XXX en te dezen vertegenwoordigd door het College van Burgemeester & Wethouders, hierna te noemen: "**Gemeente**"

tezamen te noemen "partijen"

overwegende dat:

- het College van Burgemeester en Wethouders op grond van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's belast is met de organisatie van de brandweezorg;
- in artikel 3 van de Wet veiligheidsregio's is bepaald dat tot de brandweezorg o.a. behoort het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;
- Brabant Water op grond van artikel 32 van de Drinkwaterwet de taak heeft zorg te dragen voor de levering van deugdelijk drinkwater in het haar toegewezen voorzieningsgebied;
- Brabant Water hiervoor onder meer gebruik maakt van een uitgebreid stelsel van waterleidingen met toebehoren;
- de Gemeente voor de uitvoering van haar brandblustaak onder meer gebruik kan maken van de door Brabant Water op haar leidingnet aangebrachte brandkranen en het door Brabant Water beschikbaar gestelde bluswater;

paraaf:

paraaf:

- het Brabant Water wettelijk niet is toegestaan de hieruit voortvloeiende kosten in het drinkwatertarief op te nemen en deze derhalve in rekening dient te brengen bij de gemeente;
- de Gemeente en Brabant Water in het verleden afspraken hebben gemaakt over de brandblusvoorziening;
- deze afspraken niet meer (volledig) aansluiten bij de voorgestelde handelwijze;
- de Gemeente en Brabant Water, uit het oogpunt van transparantie, eenduidigheid en volledigheid de afspraken over de bluswatervoorziening schriftelijk willen vastleggen;

komen daartoe het volgende overeen:

Begripsbepalingen

Bluswatervoorziening: de bijdrage vanuit het drinkwaternet aan het geheel van voorzieningen om te kunnen voldoen aan de behoefte van bluswater in het openbare gebied ten behoeve van de bestrijding van brand, milieucalamiteiten etc.

Brandweer: brandweerorganisatie welke invulling geeft aan de zorgplicht van het College van Burgemeester en Wethouders tot organisatie van de brandweezorg en welke onder gezag van de burgemeester uitvoering geeft aan taken van het bestuur van de veiligheidsregio tot het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt.

Bluswater: water ten behoeve van de openbare bluswatervoorziening.

Leidingnet: de transport-, distributie- en aansluitleidingen en toebehoren, waarmee de levering van drinkwater wordt gerealiseerd en in stand gehouden.

Artikel 1

Strekking van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst inzake bluswatervoorziening (verder te noemen: de Overeenkomst) strekt tot het beschikbaar stellen van bluswater en het beheren en onderhouden van de daartoe benodigde middelen, zoals brandkranen en infrastructuur.
2. Deze activiteiten en producten worden uitsluitend uitgevoerd of geleverd voor zover de volksgezondheid, de veiligheid van het drinkwater of het leidingnet niet in gevaar komen of worden gebracht.

Artikel 2

Beschikbaarstelling van bluswater

1. Partijen hebben met betrekking tot de beschikbaarstelling van bluswater afspraken gemaakt over:
 - (i) Vaststelling van plaats en omvang van de beschikbaarstelling
 - (ii) Plaatsing van brandkranen
 - (iii) Wijze van beschikbaarstelling en levering van bluswater.

2. Vaststelling van plaats en omvang van de beschikbaarstelling

Partijen onderscheiden met betrekking tot het vaststellen van de plaats en de omvang van de beschikbaarstelling van bluswater twee situaties. De eerste betreft de situatie dat de gemeente overgaat tot (her-) inrichting van de openbare ruimte waarbij een (gewijzigde) bluswatervraag ontstaat. De tweede situatie is aan de orde indien Brabant Water aanpassingen doorvoert in het leidingnet waardoor er een wijziging ontstaat in de beschikbaarstelling van bluswater. In **bijlage 1** bij deze overeenkomst is aangegeven welke procedure in beide situaties geldt.

3. Plaatsing van brandkranen

Brabant Water plaatst brandkranen in opdracht van de Gemeente, na vaststelling van plaats en capaciteit van de beschikbaarstelling van bluswater conform **bijlage 1**.

In beginsel worden uitsluitend ondergrondse brandkranen rechtstreeks op de drinkwaterleiding geplaatst. Eventuele bovengrondse brandkranen zullen in verband met hun kwetsbaarheid, in overleg met de Gemeente geleidelijk en op de meest geschikte momenten worden vervangen door ondergrondse brandkranen. Enkel op specifieke aanvraag van de Gemeente kunnen na goedkeuring door Brabant Water bovengrondse brandkranen worden geplaatst .

Geplaatste brandkranen blijven eigendom van Brabant Water en worden na oplevering van het werk opgenomen in het beheersysteem (het geografisch informatiesysteem (GIS), alsmede de controle- en onderhoudsplanning) van Brabant Water.

4. Wijze van beschikbaarstelling en levering van bluswater

De wijze van beschikbaarstelling en levering van bluswater is nader uitgewerkt in **bijlage 2** van deze overeenkomst.

5. Afname van bluswater

Brabant Water heeft het recht de brandkranen te gebruiken voor eigen bedrijfsvoering, bijvoorbeeld ten behoeve van het spuien van leidingen of voor tijdelijke levering van leidingwater aan derden.

Artikel 3

Aanleg, controle, onderhoud en buitengebruikstelling van brandkranen

1. Aanleg brandkranen

Brabant Water draagt zorg voor de aanleg van nieuwe brandkranen. De brandkranen zijn eigendom van Brabant Water en maken onderdeel uit van het drinkwaternet.

2. Complete controle

Brabant Water voert binnen een cyclus van acht jaar een maal een complete controle en het eventueel benodigde onderhoud van de brandkranen uit.

Een complete controle richt zich op:

- Correcte locatievermelding
- Zichtbaarheid brandkraan
- Bereikbaarheid brandkraan *
- Aanwezigheid & correctheid aanwijsbord / -pijl
- Ligging straatpot t.o.v. bestrating *
- Functioneren putdeksel
- Inwendig schoonmaken straatpot
- Blinddeksel checken
- Testen plaatsing standpijp en standsleutel
- Testen werking brandkraan (beperkt opendraaien)
- Het jaarlijks verstrekken van een overzicht van de uitgevoerde controles

*indien de brandkraan niet eenvoudig te bereiken/te bedienen is (bijvoorbeeld a.g.v. begroeiing /bestrating) zal dit direct worden gemeld aan de Gemeente. Beperkt snoeiwerk om de bereikbaarheid van de brandkraan te herstellen zal door Brabant Water worden uitgevoerd.

3. Droge controle

Brabant Water voert daarnaast binnen de cyclus van acht jaar drie maal een tweejaarlijkse droge controle uit. Op deze wijze wordt iedere brandkraan, in combinatie met de complete controle, om de twee jaar gecontroleerd.

De droge controle richt zich op:

- Correcte locatievermelding
- Zichtbaarheid brandkraan
- Bereikbaarheid brandkraan*
- Aanwezigheid & correctheid aanwijsbord / -pijl
- Ligging straatpot t.o.v. bestrating
- Jaarlijkse registratie en rapportage

*indien de brandkraan niet eenvoudig te bereiken is (bijvoorbeeld a.g.v. begroeiing /bestrating) zal dit direct worden gemeld aan de Gemeente. Beperkt snoeiwerk om de bereikbaarheid van de brandkraan te herstellen zal door Brabant Water worden uitgevoerd.

4. Buitengebruikstelling brandkranen

Indien de Gemeente geen behoefte meer heeft aan de beschikbaarheid van brandkranen stelt zij Brabant Water hiervan schriftelijk op de hoogte. Brabant Water stopt vanaf dat moment de dienstverlening en de Gemeente is daarvoor derhalve geen vergoeding meer verschuldigd. Brabant Water beoordeelt vervolgens of zij overgaat tot verwijdering van deze brandkranen. Brabant Water zal pas tot het eventueel verwijderen van de betreffende brandkranen overgaan, op het moment dat zij werkzaamheden aan haar drinkwaternet uitvoert, al dan niet projectmatig.

5. De Gemeente is voor de in dit artikel opgenomen dienstverlening een vergoeding verschuldigd zoals aangegeven in bijlage 3.

Artikel 4

Digitale gegevensuitwisseling

1. Brabant Water levert periodiek een digitaal bestand aan de Brandweer, met de actuele locatie van brandkranen, inclusief leidingdiameter waarop de brandkraan is gemonteerd. Dit proces is vastgelegd in een dienstenovereenkomst met het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). Deze gegevens worden opgenomen op de landelijke GEO4OOV-server.
2. Brabant Water verstrekt tevens ontwerptekeningen van geplande aanpassingen/uitbreidingen aan het leidingnet digitaal aan de Gemeente. De Gemeente is verantwoordelijk voor de interne gegevensuitwisseling tussen de civiel technische afdeling, Brandweer Brabant-Noord en eventueel overige afdelingen. De Gemeente zal de gegevens niet zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Brabant Water aan derden verstrekken.

Artikel 5

Overige meldingen

1. Tijdelijke buiten bedrijfstelling van brandkranen wordt door Brabant Water gemeld aan Brandweer Brabant-Noord.
2. Voor het overige beschouwen partijen de melding van gepland werk én de melding van storingen op www.brabantwater.nl als adequate gegevensverstrekking.

Artikel 6

Communicatie tussen partijen

1. Partijen stellen voor elk van de volgende aangelegenheden contactpersonen aan en maken deze, bij de ingang van deze overeenkomst, met tenminste naam, functie, het directe telefoonnummer en e-mailadres aan elkaar bekend:
 - a) het ontwerp en de aanleg van het leidingnet inclusief brandkranen en aanvullende bluswatervoorziening;
 - b) de rapportage van verrichte controles en onderhoud van brandkranen;
 - c) melding van werkzaamheden en storingen aan het leidingnet, waarbij deze van wezenlijke invloed is op de beschikbaarstelling van bluswater;
 - d) melding van natte oefeningen.
 - e) door de Gemeente te verrichten herstelwerkzaamheden (n.a.v. Brabant Water uitgevoerde controle)
2. Partijen zijn via een centraal contactpersoon (c.q. een meldkamer) 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor spoedeisende zaken en zij wisselen de daarvoor benodigde gegevens met elkaar uit.
3. Wijziging, waaronder begrepen tijdelijke vervanging, van de in lid 1 en 2 bedoelde contactgegevens worden direct bekend gemaakt aan de andere partij.
4. Partijen houden toezicht op een adequate communicatie en informatie uitwisseling tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen die zijn belast met zorg voor de openbare ruimte, civiel technisch ontwerp en toezicht, brandweezorg en financiën.

Artikel 7

Aansprakelijkheid

1. Brabant Water is niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van het niet beschikbaar zijn van bluswater, tenzij dat het gevolg is van opzet of grove schuld door Brabant Water. De Gemeente vrijwaart Brabant Water voor eventuele schadeclaims van derden.
2. Eventuele verplichting tot schadevergoeding door Brabant Water uit hoofde van aansprakelijkheid als in lid 1 bedoeld is beperkt tot vergoeding van de directe schade, met inachtneming van het in lid 3 bepaalde. De vergoeding van gevolgschade is in alle gevallen uitgesloten.
3. Indien en voor zover Brabant Water in het kader van deze overeenkomst tot schadevergoeding verplicht is, dan komt schade als hierboven gedefinieerd slechts voor vergoeding in aanmerking tot ten hoogste het door Brabant Water verzekerde bedrag. Brabant Water overlegt desgevraagd haar polis.

4. De Gemeente is jegens Brabant Water aansprakelijk voor eventuele schade aan de zijde van Brabant Water als gevolg van onjuiste plaatsing van opzetstukken op en/of bediening van de brandkranen door personeel in dienst van of ingeschakeld door de Veiligheidsregio.
5. Indien en voor zover de Gemeente in het kader van deze overeenkomst tot schadevergoeding verplicht is, dan komt schade als hierboven gedefinieerd slechts voor vergoeding in aanmerking tot ten hoogste het door de gemeente verzekerde bedrag. De gemeente overlegt desgevraagd haar polis.

Artikel 8

Duur en beëindiging van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking vanaf de dag van ondertekening en heeft een looptijd van 10 jaar. De overeenkomst kan niet tussentijds worden opgezegd. Beëindiging van de overeenkomst vindt plaats door een schriftelijke opzegging met inachtneming van een opzegtermijn van een jaar. Indien de overeenkomst niet tijdig is opgezegd wordt deze daarna telkens stilzwijgend met 5 jaar verlengd.
2. Partijen verklaren bereid te zijn tot overleg over wijziging van essentiële onderdelen van deze overeenkomst, indien zich omstandigheden voordoen die redelijkerwijs een ongewijzigde instandhouding van de overeenkomst niet rechtvaardigen.
3. Partijen zullen na 2 en na 4 jaar het resultaat van de uitgevoerde controles evalueren. Deze resultaten kunnen aanleiding geven tot een aanpassing van de overeenkomst.
4. Wijzigingen worden uitsluitend van kracht indien zij schriftelijk zijn overeengekomen. Wijzigingen treden in werking vanaf het daarbij overeengekomen tijdstip van inwerkingtreding.
5. Indien na afloop van de Overeenkomst nog eventuele administratieve handelingen, geschillen of anderszins zaken voortvloeiend uit deze overeenkomst dienen te worden afgehandeld, zal dat geschieden overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst.

Artikel 9

Beslechting van geschillen

Alle geschillen, die mochten ontstaan naar aanleiding van deze overeenkomst dan wel van nadere, uit deze overeenkomst voortvloeiende overeenkomsten, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te 's-Hertogenbosch. Alvorens over te gaan tot inschakeling van de rechter vindt er bestuurlijk overleg plaats.

Artikel 10

Vervanging eerdere overeenkomsten

Deze overeenkomst vervangt vanaf de datum van haar inwerkingtreding alle door partijen overeengekomen dan wel tussen partijen de facto geldende afspraken, al of niet schriftelijk vastgelegd, voor zover die in het kader van de bluswatervoorziening in het verleden zijn gemaakt dan wel golden.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend te:

's-Hertogenbosch, d.d.....

XXX, d.d.....

Brabant Water N.V.,

Gemeente

drs. R.A.M. van Dongen
algemeen directeur

.....
namens het College van
Burgemeester & Wethouders

Bijlage 1 Vaststelling van plaats en omvang van de beschikbaarstelling

1. Partijen onderscheiden twee situaties die aanleiding zijn tot het vaststellen van plaats en omvang van de beschikbaarstelling van bluswater:
 - a) Brabant Water voert aanpassingen door in het leidingnet en er ontstaat een wijziging in de beschikbaarstelling van bluswater
 - b) de gemeente gaat over tot (her)inrichting van de openbare ruimte en daarbij ontstaat een (gewijzigde) bluswatervraag.

2. Voor de in 1.a beschreven situatie geldt de volgende procedure:
 - a) Bij het opstellen van het ontwerp is mede rekening gehouden met de handreiking 'Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid' zoals deze is opgesteld door Brandweer Nederland. Leidingdiameter en – configuratie bepalen de ontwerpcapaciteit van een brandkraan, de gewenste capaciteit bedraagt bij voorkeur 60 m³/uur met een absolute minimum wens van 30 m³/u.
 - b) Bij bijzondere functies, niet zijnde nieuwbouwwoningen, is er overleg met de contactpersoon van de gemeente zoals genoemd in artikel 6 lid 1.
 - c) Indien de gemeente aanvullende eisen heeft m.b.t. het voorgestelde ontwerp wordt het ontwerp met inachtneming van de door Brabant Water gehanteerde drinkwaterkwaliteits-criteria.

3. Voor de in 1.b. beschreven situatie geldt de volgende procedure:
 - a) Brabant Water legt , op basis van het herinrichtingsplan (reconstructie dan wel nieuwbouw) van de gemeente, een ontwerp voor de beoogde wijziging in het leidingnet ter goedkeuring voor aan de gemeente. De gemeente draagt hierbij zorg voor een goede afstemming met haar locatie eisen voor de openbare ruimte (waaronder: toepassing van het nutsprofiel in de ondergrond en inpassing van opstelplaatsen voor de brandweer).

Vervolgens geldt de procedure als hiervoor beschreven.

Bijlage 2 De wijze van beschikbaarstelling en levering van bluswater

1. Brabant Water spant zich in om via de overeenkomstig bijlage 1 bepaalde leveringspunten bluswater beschikbaar te stellen aan de Gemeente.
2. Brabant Water streeft een continue beschikbaarstelling van bluswater na. Brabant Water kan dit evenwel niet garanderen. Indien zich omstandigheden voordoen waardoor de beschikbaarstelling wordt of moet worden onderbroken, dan zal Brabant Water zich er zo veel mogelijk voor inspannen om op de kortst mogelijke termijn de beschikbaarstelling te hervatten.
3. Brabant Water kan in het belang van een goede openbare drink-, industrie - en bluswatervoorziening de beschikbaarstelling van dit water beperken, onderbreken, het verbruik verbieden dan wel hieraan bijzondere voorwaarden verbinden.
4. Indien Brabant Water werkzaamheden uitvoert aan het leidingnet en daarmee de beschikbaarstelling van bluswater substantieel beïnvloedt dan zal zij de gemeente daarover informeren.
5. Brabant Water streeft ernaar om het bluswater, onder normale bedrijfsomstandigheden, ter beschikking te stellen met een druk van tenminste 200 kPa boven maaiveld.
6. Spuikranen zijn onderdeel van de infrastructuur ten behoeve van de drinkwaterdistributie. Deze kranen zijn alleen in geval van calamiteiten beschikbaar voor bluswater. De capaciteit van deze kranen kan (aanzienlijk) afwijken van de gewenste capaciteit.

Bijlage 3 Vergoedingen brandblusvoorziening

Brabant Water onderscheidt de volgende kostenposten:

1. Aanleg van brandkranen
2. Complete controle
3. Droge controle
4. Digitale gegevensverstrekking
5. Verwijderen van brandkranen
6. Herstel van gebreken aan brandkranen
7. Aanvullende bluswaterinfrastructuur en overige dienstverlening

De Gemeente is voor de in 1 t/m 6 vermelde dienstverlening een jaarlijkse vergoeding verschuldigd van € 20,00 (exclusief BTW) per brandkraan per jaar (prijspeil 2023). Dit bedrag zal jaarlijks worden geïndexeerd op basis van het CBS indexcijfer voor lonen.

De vergoeding zal jaarlijks achteraf in rekening worden gebracht. De Gemeente zal de vergoeding binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur aan Brabant Water voldoen.

Voor de vaststelling van het aantal brandkranen wordt als peildatum 1 januari van het betreffende jaar aangehouden.

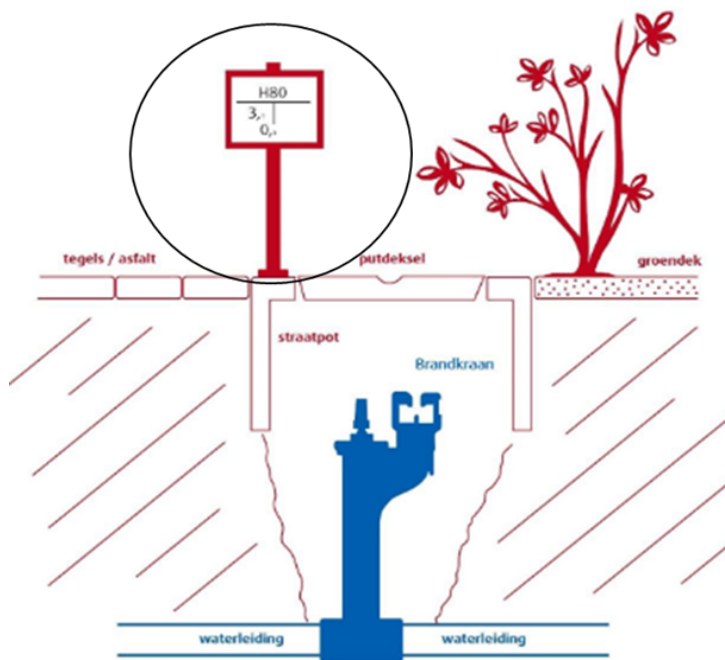
De kosten voor (aanvullende) bluswaterinfrastructuur (zie punt 7) worden op basis van een separate opdracht van de gemeente op basis van nacalculatie in rekening gebracht.

Bijlage 3 – Verantwoordelijkheden en taken scenario's

Verantwoordelijkheden ten aanzien van de brandkranen

Brabant Water is verantwoordelijk voor de werking van de brandkraan (blauwe deel in figuur 1) en is de enige partij die daar beheer en onderhoud op mag doen. Dit omdat onkundige bediening kan leiden tot verontreiniging of bacteriologische besmetting van het drinkwater.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de fysieke ruimte rond de brandkranen, voor de vindbaarheid, bereikbaarheid en bedienbaarheid van de brandkraan (rode deel in figuur 1). Het aanwijsp plaatje (in de cirkel) behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar Brabant Water neemt dit graag mee in het onderhoud.

Figuur 1: Schets brandkraan, verantwoordelijkheden t.a.v. onderhoud en beheer.

Onderhoud en beheer van brandkranen

De commissie Burgering, die een landelijk maatgevend advies uitbracht over het onderhoud aan brandkranen heeft het over twee soorten controles:

1. Een visuele schouw, de droge controle (zie figuur 2).
2. En het 'onderhoud', de complete controle (de droge controle plus het onderhoud aan de brandkraan zelf ook wel natte controle wordt genoemd) (zie figuur 3).

De complete controle bevat ook werkzaamheden aan de brandkraan zelf, die vallen onder verantwoordelijkheid van Brabant Water.

Droge Controle

Correcte locatievermelding in GIS
Zichtbaarheid brandkraan
Bereikbaarheid brandkraan
Aanwezigheid & correctheid aanwijsbord / -pijl
Ligging straatpot t.o.v. bestrating
Eenvoudig groenwerk
Registreren en rapporteren

Figuur 2 De droge controle en de bijbehorende werkzaamheden

Complete Controle

Correcte locatievermelding in GIS
Zichtbaarheid brandkraan
Bereikbaarheid brandkraan
Aanwezigheid & correctheid aanwijsbord / -pijl
Ligging straatpot t.o.v. bestrating
Controle putdeksel
Eenvoudig groenwerk
Inwendig schoonmaken straatpot
Blinddeksel checken
Testen standpijp en standsleutel plaatsbaar
Testen werking brandkraan (beperkt opendraaien)
Registreren en rapporteren

Figuur 3: De complete controle en de bijbehorende werkzaamheden.

Taken per scenario

Scenario 1: Taak bij gemeenten: budget, regie en groter incidenteel onderhoud bij gemeenten, uitvoering door Brabant Water en advisering door VRBN

Taken beheer en onderhoud per organisatie

Brabant Water: Brabant Water realiseert het gehele beheer en onderhoud aan de brandkranen. Brabant Water voert beheer en onderhoud uit volgens de gestelde afspraken uit de overeenkomst: 3x droge controle en 1x natte controle per 8 jaar. Bij de droge controle wordt overtollig groen door Brabant Water weggehaald voor zover dat met geringe inspanning kan. Complete overwoekering en/of weghalen van wortelstructuren hoort daar niet bij en blijft de verantwoordelijkheid van gemeenten. Brabant Water licht de gemeente hierover in via de daarvoor bestemde kanalen.

Gemeente: de gemeente verricht onderhoud ten behoeve van bereikbaarheid en zichtbaarheid van de brandkranen wat niet door Brabant Water opgepakt wordt, naar aanleiding van meldingen vanuit Brabant Water, brandweer of inwoners. Denk hierbij aan onderhoud aan de bestrating en grootschalig snoeiwerk. Daarnaast blijft de gemeente advies vragen bij VRBN op het gebied van bluswatervoorzieningen bij onder andere herontwikkelingen en nieuwbouw, en veranderingen als gevolg van de invoering van het streefnet door Brabant Water

Veiligheidsregio Brabant-Noord: de veiligheidsregio is gebruiker van de brandkranen. De veiligheidsregio en Brabant Water hebben gebruiksafspraken over het gebruik van brandkranen door de veiligheidsregio. Ook zijn er afspraken over informatievoorziening over bijvoorbeeld buiten bedrijfstelling van brandkranen, zodat VRBN zich kan verzekeren van een goede informatiepositie. Daarnaast is VRBN adviseur over bereikbaarheid en bluswater aan gemeenten.

Verantwoording en financiën

Verantwoording over het beheer en onderhoud en de uitgevoerde controles legt Brabant Water af aan de gemeente. In dit scenario waarin gemeenten en Brabant Water een overeenkomst sluiten, verloopt de financiering van het onderhoud en beheer van de brandkranen ook tussen deze partijen. VRBN draagt daarmee het budget voor de brandkranenhuur middels de inwonerbijdrage terug aan de gemeenten per 2026. Het onderdeel *Financiën* gaat verder in op deze (overgang)situatie.

Scenario 2: Taak bij de veiligheidsregio: budget, regie en adviesrol bij veiligheidsregio, uitvoering door Brabant Water, groter onderhoud door gemeenten.

Taken beheer en onderhoud per organisatie

Brabant Water: Brabant Water realiseert het beheer en onderhoud aan de brandkranen en factureert de brandkranen aan de veiligheidsregio. Brabant Water voert beheer en onderhoud uit volgens de gestelde afspraken uit de overeenkomst: 3x droge controle en 1x natte controle per 8 jaar. Bij de droge controle wordt overtollig groen weggehaald voor zover dat met geringe inspanning kan. Complete overwoekering en/of weghalen van wortelstructuren hoort daar niet bij en blijft de verantwoordelijkheid van gemeenten. Brabant Water licht de gemeente hierover in via de daarvoor bestemde kanalen.

Gemeente: de gemeente heeft als taak om oppervlakkige gebreken op te lossen om brandkranen weer zichtbaar en bereikbaar te maken. De gemeente acteert, net als in de huidige situatie, na meldingen vanuit inwoners of Brabant Water. Daarnaast blijft de gemeente advies vragen bij VRBN op het gebied van bluswatervoorzieningen bij onder andere herontwikkelingen en nieuwbouw, en veranderingen als gevolg van de invoering van het streefnet door Brabant Water.

VRBN: terugkoppelingen vanuit Brabant Water over uitgevoerde controles gaan richting VRBN. VRBN deelt vervolgens per gemeente een overzicht van de brandkranen en uitgevoerde controles en eventueel andere bijzonderheden. Zij houden regionaal overzicht ten aanzien van de staat van alle brandkranen.

Verantwoording en financiën

Verantwoording over het beheer en onderhoud en de uitgevoerde controles legt Brabant Water af aan VRBN. VRBN maakt gebruik van de brandkranen van Brabant Water voor oefeningen en situaties waarbij bluswater via een brandkraan moet worden onttrokken. Het budget voor brandkranen blijft belegd bij de veiligheidsregio en de veiligheidsregio betaalt jaarlijks de facturen die zij ontvangt van Brabant Water. De benodigde formatie en budget die VRBN hiervoor nodig heeft, moeten nog nader uitgewerkt worden.

Bijlage 4 – Gebruiksafspraken VRBN en Brabant Water

Het beschikbaar gestelde bluswater mag alleen gebruikt worden voor brandbestrijding en voor het uitvoeren van brandbestrijdingsoefeningen. De afname van het bluswater voor oefeningen is toegestaan mits:

- De oefeningen vooraf bij Brabant Water worden gemeld.

NB 1 Brandweer Brabant-Noord meldt vooraf alleen de natte oefeningen aan Brabant Water, niet de droge oefeningen. Hieronder vallen ook demonstraties. Er is gekozen voor alle natte oefeningen, omdat er zelfs al bij (kort) opendraaien van een brandkraan bruinwaterklachten kunnen ontstaan. Daarnaast ontstaan er drukverschillen wat tot leidingbreuk kan leiden met lekkages als gevolg en waterdrukproblemen bij mensen thuis kan veroorzaken. Tot slot is Brabant Water bezig om een digitale tweeling van het net te maken en kan Brabant Water straks ook kleinere drukverschillen waarnemen. Een niet gemelde oefening van de brandweer kan dan leiden tot het voor niets uitrukken van monteurs van Brabant Water.

NB 2 Er is de intentie om dit samen te regelen, maar voor beide organisaties betekent dit een nieuwe manier van werken. Brabant Water erkent dat het tijd zal kosten voordat de systemen juist zijn ingeregeld. Daarvoor zal afstemming met elkaar worden gezocht. Er zal daarnaast gekeken worden of in de systemen ook kan worden ingeregeld dat incidentmeldingen bij de brandweer van een brand ook direct doorgezet kunnen worden richting Brabant Water.

- Betrokken medewerkers van Brandweer Brabant-Noord worden periodiek geschoold in het hygiënisch werken (o.a. insluiseffect), het juist plaatsen van standpijpen en het juist openen en sluiten van brandkranen en afsluiters om schade(lekkages) in het net als gevolg van waterslag te voorkomen.
- Brandweer Brabant-Noord heeft op dit moment al scholing hierin. Er zal door Brabant Water gekeken worden of deze scholing voldoende is. Indien niet dan geldt het volgende:
- Voor de scholing heeft Brabant Water tenminste eenmaal per drie jaar een toolbox in de vorm van train de trainer, waarbij elk brandweerkorps een “trainer” aanlevert. Brabant Water ziet ook graag dat 1 of 2 operationele brandweelieden aansluiten.
- Brabant Water deelt met de brandweer een toolbox-filmpje over het gebruik van de brandkraan. Het is de bedoeling dat de brandweer deze verspreid binnen de korpsen.
- Blusvoertuigen worden gevuld op de door partijen gezamenlijk te bepalen vulplaatsen.

Brabant Water en Brandweer Brabant-Noord maken gezamenlijk een digitale lijst met gewenste vulplaatsen per gemeente/dorp/stad/wijkgebied. Het gebruik van het water is dan kosteloos, maar de brandweer dient wel uitsluitend de overeengekomen vulplaatsen te gebruiken. Daarnaast begrijpt Brabant Water dat in urgente situaties er afgeweken moet worden van de lijst. Tot slot wordt gekeken of de lijst met vulplaatsen zichtbaar kan worden gemaakt in de systemen/kaarten die de brandweer gebruikt.

Voor de afname van bluswater hanteert de brandweer een opzetstuk, dat daartoe op de ondergrondse brandkraan wordt geplaatst. Dit opzetstuk dient te allen tijde aan de door Brabant Water gestelde eisen te voldoen. Het plaatsen en verwijderen van opzetstukken mag in verband met het gevaar van besmetting van het leidingwater uitsluitend geschieden door terzake kundigen, die bekend en geoefend zijn in het werken volgens de richtlijnen en instructies van Brabant Water.

Brabant Water levert periodiek een digitaal bestand aan Brandweer Brabant-Noord, met de actuele locatie van brandkranen, inclusief leidingdiameter waarop de brandkraan is gemonteerd. Dit proces is vastgelegd in een dienstenovereenkomst met het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). Deze gegevens worden opgenomen op de landelijke GEO4OOV-server.

Tijdelijke buiten bedrijfstelling van brandkranen wordt door Brabant Water gemeld aan Brandweer Brabant-Noord. Voor het overige beschouwen partijen de melding van gepland werk én de melding van storingen op www.brabantwater.nl als adequate gegevensverstrekking.

- Brabant Water en Veiligheidsregio Brabant-Noord stellen gezamenlijk een communicatiematrix op waarin de communicatielijnen opgenomen zijn.

Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum	20-06-2024
Tijd	9:00 - 10:15
Locatie	Uden, Hockeyweg 5, Meeters vergadercentrum
Voorzitter	Dhr. Mikkers
Aanwezigen	Dhr. Bijl, Mw. Claassen, Mw. van Hees, Mw. Hellings, Dhr. de Man, Mw. Moorman, Dhr. van der Pas, Dhr. Pors, Dhr. Peeters, Dhr. van Rooij, Mw. Van Schaijk, Dhr. Smid.

0 **AGENDA**

Notulen:

Dhr. Mikkers opent de vergadering.

1 **OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA**

Mw. van den Elsen, Dhr. Jacobs, Dhr. van de Mortel, Mw. Buijs, Dhr. van Meygaarden en Dhr. van Griensven zijn verhinderd.

Dhr. Smid is voor het eerst aanwezig, hij is de nieuwe burgemeester van de gemeente Sint -Michielsgestel.

Dhr. Verhaar is vanuit de Provincie Noord-Brabant aanwezig i.v.m. de themasessie over natuurbranden.

2 **VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN**

9:00

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit het verslag van 4 april 2024 vast te stellen.

Het Algemeen Bestuur besluit kennis te nemen van de besluitenlijsten van het Dagelijks Bestuur van 29 april 2024 en de twee besluitenlijsten van 5 juni 2024.

3 **MEDEDELINGEN**

9:05

Notulen:

Bestuur

Bestuurlijke adviescommissie Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio 23-5-'24

Mw. Claassen vertelt dat tijdens dit overleg is gesproken over de two-pager betreffende positie en taken GHOR en de herijking van de wet VR's.

Bestuurlijke adviescommissie Brandweer 17-4-'24 (extra) en 17-5-'24

Dhr. Mikkers vertelt dat is gesproken over de toekomst brandweer 2030. Er gaat een grote transitie plaatsvinden. Begin volgend jaar willen we daar in een bestuursconferentie over praten.

Er komt binnen het ministerie van JenV waarschijnlijk een staatssecretaris die de Veiligheidsregio's in portefeuille krijgt.

Dhr. van der Pas wil graag dat de verwachte verbreding van taken van de brandweer bij JenV onder de aandacht wordt gebracht, ook i.v.m. de financiering van die taken. Dhr. Mikkers verwacht dat dit zeker in het overleg met de minister (of staatssecretaris) aan de orde zal komen.

Mw. Verhees vertelt dat in de commissie de risico's van de energietransitie aan de orde kwamen. Denk daarbij o.a. aan het gebruik van waterstof en de toename van het

vervoer van ammoniak. Ook ging het over de gevolgen voor de brandbestrijding van de verduurzaming, zoals bij woningen door de aanwezigheid van zonnepanelen en de kans op de verstoring het elektriciteitsnetwerk.

Ook zijn er ontwikkelingen in de adviestaak van de brandweer voor risico's op het gebied van ruimtelijke ordening. Wellicht krijgt dit een plek in het huidige VTH-stelsel.

Dhr. Mikkers vertelt dat de TU Twente een onderzoek heeft gedaan naar de risico's van opslaglocaties van consumentenvuurwerk. Het advies is geen brandweerinzet maar ontruimen. Het gaat om ongeveer 700 legale opslaglocaties in Nederland. De Minister I&W is verzocht maatregelen te treffen naar aanleiding van de onderzoeksresultaten.

Verder is binnen onze regio nu ook het nieuwe operationeel brandweereiniform in gebruik.

Bestuurlijk adviescommissie Informatievoorziening 17-5-'24

Dhr. van Rooij vertelt dat hier het koersdocument toekomst van de meldkamerfunctie aan de orde is geweest. Ook is gesproken over de inzet van kunstmatige intelligentie. De meldkamer wordt meer een operationeel centrum. Informatieveiligheid en de informatievoorziening zijn belangrijke aandachtspunten. Ook hier rijst de vraag wat is en wat wordt de kerntaak van de brandweer?

Tweede Kamer Commissiedebat Nationale veiligheid, brandweer en crisisbeheersing 4-6-'24

Mw. Van Schaijk vertelt dat de toekomst Waarschuwing en Alarmeringssysteem aan de orde is geweest. De Minister heeft het voornemen tot afschaffen. Er lopen nu twee onderzoeken: De zogenoemde hoogrisico-locaties worden nader onderzocht en een onderzoek naar het effect van de toenemende geo-politieke dreiging. We zien het resultaat daarvan ook binnen Brabant-Noord met belangstelling tegemoet. Na de zomer worden we hierover schriftelijk geïnformeerd.

Stand van zaken rondom convenant met de stichting Dichterbij

Mw. Moorman licht toe dat we al vanaf 2013 in overleg zijn met de stichting Dichterbij over het verbeteren van de brandveiligheid in de circa 340 zorgpanden van de stichting in Brabant-Noord. De stichting is ook werkzaam in Noord-Limburg. Dichterbij biedt zorg aan mensen met een geestelijke beperking.

Daar is een aantal jaren terug een convenant over gesloten en ondertussen ook verlengd. Op 17 april is er een bestuurlijk gesprek geweest over de voortgang met de nieuwe bestuurder dhr. van de Zwam. Mw. Moorman is hoopvol wat betreft de geplande investeringen in de zorgpanden. We houden de vinger aan de pols.

VRBN

Uitkeren van gedeelte van het rekeningresultaat 2023 € 729.000 (betaald week 22)

Mw. Van Schaijk laat weten dat de betaling op 31 mei jl. heeft plaatsgevonden.

Stand van zaken rondom het onderhandelingsresultaat voor de arbeidsvoorwaarden 2024 e.v.

Mw. Van Schaijk, er dienen nog formaliteiten te worden afgerond, de voorgestelde salarisverhoging van 6,4% gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 mei 2024. Dit onderhandelingsresultaat blijft dichtbij de Cao Gemeenten en de Cao SGO, zoals is

toegezegd bij de oprichting van landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).

Stand van zaken PTSS

De toolbox 'Psychosociale ondersteuning voor veiligheidsregio's' is in mei van dit jaar opgeleverd. Verder wordt er momenteel gewerkt aan de totstandkoming van een landelijke regeling PTSS, dit vraagt nadrukkelijk om een zorgvuldig plan van aanpak.

Blue Light United Event

Een aantal medewerkers hebben op 23 en 24 mei jl. deelgenomen aan de eerste editie van dit nationale sportevenement, dat in navolging van het mondiale event World Police & Fire Games heeft plaatsgevonden.

Brand Vice Versa 3 mei 2024

Dhr. Pors vertelt dat de mono-kolom Brandweer druk is met de evaluatie van inzet. De brandbestrijding is goed verlopen. Voor de toekomst vraagt de aflossing van medewerkers aandacht. Dat past ook goed bij uitdagingen van de toekomstbestendige brandweer en de noodzaak tot het werken naar een adaptieve brandweer.

Ook wordt er gezamenlijk een multi-evaluatie gehouden.

Dhr. Mikkers dankt de organisatie en ook specifiek de brandweer voor haar inzet.

Dhr. Pors meldt dat ook de samenwerking met gemeente Oss prettig is verlopen.

Defensie

Dhr. Peeters laat weten dat de informatieavond 'Ruimte voor Defensie' voor de provincie Noord-Brabant plaats vindt op 26 juni 2024 vanaf 18.45 uur in Theater De Leest in Waalwijk.

3.a Memo vaststelling wijziging Gemeenschappelijke regeling VRBN 2024

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van bovenstaande memo.

3.b Memo crisisbeheersing en rampenbestrijding

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van bovenstaande memo.

3.c Memo Landelijk regeling aanspraken na dienstongevallen

Mw. Moorman kan zich vinden in het memo, goed dat dit gebeurt. En informeert naar de financiële consequenties. Mw. van Schaijk geeft aan dat er alleen kosten aan verbonden zijn als een aanspraak op schade zich voordoet. Op voorhand zijn er echter geen kosten aan verbonden.

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van bovenstaande memo.

3.d Memo Verbijzonderde Interne Controle 2023

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van bovenstaande memo.

3.e Memo risicobeheersing

Het Algemeen Bestuur heeft kennisgenomen van bovenstaande memo.

4 POST IN/UIT

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit om de ingekomen en uitgegane stukken voor kennisgeving aan te nemen.

5 TER BESLUITVORMING

9:30

5.a Toezichtverslag informatie- en archiefbeheer 2023

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de aanbiedingsbrief en het toezichtverslag archief- en informatiebeheer 2023;
2. De reactie op het toezichtverslag vast te stellen;
3. Het geactualiseerd verbeterplan informatiebeheer 2024-2027 vast te stellen;
4. De reactie op het toezichtverslag en het geactualiseerd verbeterplan informatiebeheer 2024-2027 aan te bieden aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant.

5.b Programmabegroting 2025

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de uitgebrachte zienswijzen op de Programmabegroting 2025;
2. De Programmabegroting 2025 vast te stellen;
3. Gezien het feit dat de raden unaniem hebben ingestemd met de Programmabegroting 2025, zal er geen reactie op de ingediende zienswijzen worden uitgebracht;
4. Het Dagelijks Bestuur te mandateren om n.a.v. de tot 1 juli '24 binnengekomen zienswijzen de nu voorgestelde reactie aan te passen.

Notulen

In het voorstel bij de Programmabegroting 2025 waren de tot 27 mei uitgebrachte zienswijzen opgenomen. Deze zijn inmiddels geactualiseerd:

- 5 x instemmen, dan wel geen zienswijze indienen;
- 6 x voorgenomen besluit: instemmen, dan wel geen zienswijze indienen.

Voorgenomen zienswijzen Boxtel en Sint-Michielsgestel

Positieve zienswijze met het dringend verzoek gezien het ravijnjaar 2026, ook de komende jaren terughoudendheid betrachten m.b.t de kosten om nieuwe verhogingen van de inwonerbijdrage te voorkomen.

Mw. van Schaijk geeft aan dat in de brief 2024-U15032 d.d. 4 april jl. van het bestuur van VRBN aan de gemeente Meierijstad (coördinerend gemeente GR-en in Brabant-Noord) als reactie op de ingekomen brief 'Verslechterende financiële uitgangspositie voor gemeenten' reeds is aangegeven dat VRBN bij de totstandkoming van de Kadernota en de Begroting 2026 opnieuw terughoudend zal zijn met nieuwe beleidsvoornemens. Daarmee is er nu geen aanleiding om een aanvullende reactie op de ingediende zienswijzen uit te brengen.

Vragen gemeente Oss

Verder heeft Mw. Buijs laten weten dat raadsleden in Oss vragen hebben. Is er sprake van realistische ramingen gezien de in de begroting verwerkte prijs- en loonindexatie en de daadwerkelijke prijs- en loonstijgingen? De begroting is nu op papier sluitend, maar is dat straks ook zo in de praktijk.

VRBN heeft laten weten dat, zoals het er nu uitziet de budgetten zoals opgenomen in de begroting 2025 toereikend zijn om de lasten voor de periode 2025 t/m 2028 te dekken. We zien op onderdelen wel een sterke stijging van prijzen die geen gelijke tred houdt met de indexering. Om te beoordelen of dit in de toekomst tot problemen gaat leiden maken we jaarlijks prognoses waarin we de lasten op korte- en middellange termijn in beeld brengen, zodat we hierop kunnen anticiperen. Ook worden de loonstijgingen vanuit de CAO hierin meegenomen. De conclusie uit de laatste prognoses is in ieder geval dat we t/m 2028 voor zover we nu kunnen beoordelen hierop geen tekort verwachten.

Dhr. van Rooij geeft aan dat de wijze van indexering van alle GR-en ook de aandacht heeft van de wethouders Financiën via het 'Coördinatieteam Adoptie GR' als onderdeel van het Afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (GR-en) in Brabant-Noord, dat gecoördineerd wordt door de gemeente Meierijstad.

6 TER BESPREKING

6.a Zorgrisicoprofiel

9:35

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Het Regionaal Zorgrisicoprofiel vast te stellen;
2. In te stemmen met de aanbevelingen in het Regionaal Zorgrisicoprofiel;
3. In te stemmen met uitvoering van de aanbevelingen onder regie van de GHOR.

Notulen

Mw. Claassen geeft een toelichting op het voorstel. Ze benadrukt het belang van dit risicoprofiel voor de zorgpartners. Denk bijvoorbeeld aan de covid-periode, waarin de zorgpartners in gesprek waren over de belangrijkste risico's voor de zorgorganisaties en de druk op de zorg destijds. Belangrijk is dat er aandacht is voor de voorbereiding op crisissituaties.

Dhr. van Rooij vindt dat er sprake is van een heldere prioritering. Laat het weten als de gemeenten iets kunnen betekenen bij de realisatie van de aanbevelingen.

Mw. Moorman vraagt zich af wat ons Algemeen Bestuur nu precies besluit. Mw. Claassen zegt dat het de bedoeling is dat het bestuur instemt met de gedane aanbevelingen. Beslispunt 3 wordt hier op aangepast.

Dhr. Smid informeert naar de vervolgstappen. Mw. Claassen zegt dat er steeds op uniforme wijze zal worden gerapporteerd over de voortgang.

Dhr. Mikkers informeert of er iets veranderd is in de waterscheiding tussen de acute en niet-acute zorg, zoals daar tijdens de corona-crisis sprake van was. Mw. Claassen vertelt dat het ROAZ gaat over de acute zorg, de VVT-instellingen hebben wel een vaste plek gekregen aan de overlegtafel. Maar het blijft een punt van aandacht. Dhr. Mikkers vraagt of het een idee is om dit in het Veiligheidsberaad aan de orde te stellen. Mw. Claassen geeft aan dhr. Rouvoet (voorzitter van GGD GHOR Nederland) bekend is met de situatie. Dhr. Mikkers vond dat de bijeenkomst eind 2019 in de Verkadefabriek net voor corona waardevol was. Hierin was er kruisbestuiving tussen zorg en veiligheidspartners. Misschien zou zo iets nogmaals georganiseerd kunnen worden. Mw. Claassen vindt dit een goede suggestie en neemt dit mee.

6.b Themasesie Natuurbranden

9:45

Lieke Jansen en Jitske Langeraap stellen zich voor en geven een presentatie over de stand van zaken rondom de natuurbrandbeheersing in Brabant-Noord.

Aanleiding hiervoor is de invloed van klimaatverandering op het risico van een natuurbrand op de korte en de lange termijn. De Risico Index Natuurbranden (RIN) geeft een beeld van de risico's in Brabant-Noord. Het kabinet heeft 70 mln. tot 2029 beschikbaar gesteld voor de preventie en mitigatie van natuurbranden. De CdK heeft gemeenten verzocht voor de door haar aangewezen gebieden een Gebiedscommissie Natuurbrandbeheersing en een natuurbrandbeheersplan op te stellen. De Veiligheidsregio en de Provincie Noord-Brabant bieden ondersteuning voor de totstandkoming van de verschillende Natuurbrandbeheersplannen.

Brabant-Noord neemt deel aan de Handcrew Zuid-Nederland, een specialistisch team dat getraind is in natuurbrandbestrijding. Daarnaast heeft Brabant-Noord een Regiegroep natuurbrandbeheersing i.o.

De bestuursleden hebben naar aanleiding van de presentatie verschillende vragen en opmerkingen. Een impressie hiervan: Waarom staan sommige gebieden niet als risicogebied op de kaart. Hoe gaan we om met de aanleg nieuwe natuur, kunnen we aan de voorkant risico's beperken. Een wettelijk kader waaraan kan worden getoetst ontbreekt. In overleg met natuurbeheerorganisaties zouden in natuurgebieden maatregelen kunnen worden getroffen zoals compartimentering, brandgangen en bosuitdunning zodat de risico's kunnen worden beperkt.

Dhr. Verhaar laat weten dat daar binnen de operationele gebiedscommissie zeker over wordt nagedacht. Het is de bedoeling dat er een convenant komt met alle betrokken stakeholders.

Wat is het advies voor de bemensing van de gebiedscommissies. Dhr. Verhaar geeft aan dat het goed is als dat een beleidsmedewerker is.

Er is wel sprake van voortgang nu de CdK specifiek om meer aandacht heeft gevraagd voor de realisatie van de verschillende Natuurbrandbeheersplannen.

Wie moet er voor zorgen dat een gebiedscommissie wordt opgericht? Dat is een taak van de individuele gemeente die van de CdK daarvoor een brief hebben ontvangen.

De CdK heeft voor Brabant-Noord 8 gebiedscommissies benoemd waarvan de laatste 5 formeel nog geactiveerd dienen te worden.

1. Maashorst: Herperduin, Maashorst en Reeker Heide
2. Land van Cuijk: Sint Hubertse heide, Overloonse Bossen, Molenheide, Boswachterij Sint Anthonis, Brestbos, Ullingsche Bergen
3. Vught: Landgoederen
4. Boxtel: Landgoederen (inmiddels losgekoppeld van Vught)
5. Vught en 's-Hertogenbosch: Moerputten
6. 's-Hertogenbosch: Nulands bos
7. Oss: Geffense Bosjes
8. Meierijstad: Het Vresselse Bos

Een handcrew wat is daar specifiek aan. Dhr. Pors laat weten dat zij o.a. te voet het gebied ingaan om vegetatie weg te halen of om een corridor te maken. We beschikken over drie pelotons natuurbrandbestrijding en over de handcrew. Daarnaast zijn er opschalingsafspraken met andere regio's. We kennen geen preventieve lucht surveillance, wel tijdens een brand. Dhr. Mikkers bepleit bij het ministerie voor investeringen in de repressie, zoals drones en materieel.

Heeft de brandweer adviezen hoe om te gaan met groene lopers door een gemeentekern heen. In onze RIN is daar nog niet specifiek in voorzien, we zijn ons er wel bewust van.

Dhr. Mikkers geeft aan dat er met de wens voor de komst van een landelijk experticeentrum meer bundeling van kennis is, ook over natuur slim inrichten en de

piramide van operatie met opschalingsafspraken en bijbehorende capaciteit kan worden vervolmaakt.

Er wordt afgesproken dat de genoemde gemeenten het initiatief nemen om met de gebiedscommissie aan de slag te gaan en dat met provincie en VRBN wordt afgestemd over de benodigde ondersteuning.

7

RONDVRAAG EN SLUITING

Notulen:

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. Dhr. Mikkers sluit de vergadering.

Besluitenlijst Dagelijks bestuur

Datum : 4 juli 2024

Steller : BMA

TER BESLUITVORMING

1. Uitwerkingen arbeidsvoorwaardenakkoord 2024 e.v.

Besluit	De Portefeuillehouder P&O van het Dagelijks Bestuur besluit vast te stellen: 1. De gemaakte afspraken opgenomen in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2024 e.v. en de wijzigingen met terugwerkende kracht vanaf 1 mei 2024 in de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's in te laten gaan.
Toelichting	-

Aldus vastgesteld na schriftelijke consultatie bij de portefeuillehouder P&O van het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord, d.d. 4 juli 2024,

de secretaris
Veiligheidsregio Brabant-Noord

drs. M.J.H. van Schaijk

de voorzitter
Veiligheidsregio Brabant-Noord

drs. J.M.L.N. Mikkers

Anne Hellings

Van: SecretarisVeiligheidsRegio
Onderwerp: FW: Terugblik regionale raadsledenbijeenkomst
Bijlagen: terugblik raadsavond1.jpeg; terugblik raadsavond2.jpeg

Van: SecretarisVeiligheidsRegio <secretarisveiligheidsregio@vrbn.nl>

Verzonden: donderdag 3 oktober 2024 13:44

Aan:

CC:

Onderwerp: Terugblik regionale raadsledenbijeenkomst

Beste AB-leden,

Gisteren vond een goedbezochte regionale raadsleden bijeenkomst plaats. Bijgaand een korte terugblik.

Weerbaarheid in onze regio

Hoe goed zijn we eigenlijk voorbereid in onze veiligheidsregio op de dreigingen van vandaag en morgen? Hoe maken we de samenleving goed weerbaar in een tijd van geopolitieke spanningen met ook hun invloed op Nederland en inwoners van Brabant-Noord? En wat betekent dat voor onze inwoners in onze gemeenten maar ook voor de gemeenteraden. Dit waren de onderwerpen voor een boeiende avond met de raadsleden van de gemeenten van veiligheidsregio Brabant Noord.

In een gesprek met de raadsleden lichtten Jack Mikkers, Marie-Louise van Schaijk en Paul de Vet het onderwerp toe en werd het thema verder uitgediept in een levendige discussie. Conclusie was o.a. dat 100% veiligheid niet bestaat. Ook de maatschappij zal meer weerbaar moeten worden. Naast dat natuurlijk inzet van de hulpdiensten nodig blijft.

Tijdens de avond ontvingen de raadsleden ook informatie over een nieuw platform rond het beleidsplan 2024-2027 van de veiligheidsregio: [Beleidsplan 2024-2027](#). Dit biedt aan de hand van concrete voorbeelden inzicht hoe aan de uitvoering hiervan gewerkt wordt.

BrabantAlert Live

Ook de nieuwe website voor crisis- en risico-informatie [Brabant Alert](#) aan de orde gekomen. Deze nieuwe website biedt betrouwbare informatie over grote incidenten, rampen en crises, en helpt onze inwoners zich goed voor te bereiden op noodsituaties. In het geval van een incident in de buurt, kunnen mensen via de site direct zien wat er aan de hand is en welke maatregelen ze moeten nemen. Binnen enkele weken is ook een app beschikbaar. Hierop kunnen inwoners een postcode invullen en eventueel het adres van het werk of van vrienden en familie. Gebeurt er iets in de omgeving dan ontvangen ze een melding op de telefoon en kunnen meteen het laatste nieuws volgen.

Brabant Alert is een initiatief van de Veiligheidsregio's Brabant-Noord, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, de brandweer, de GHOR alle gemeenten in Oost-Brabant. De website is bedoeld voor de inwoners, bedrijven en instellingen en de media in deze veiligheidsregio's.

De aanwezige raadsleden waren enthousiast over BrabantAlert en gaven nog een paar concrete suggesties voor de ontwikkeling ervan mee.

Met vriendelijke groet,

Loek van Hemert

06 46 37 80 48 | www.vrbn.nl

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024

Afdeling BMA

Onderwerp

Post in, Post uit t/m 13 november 2024

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

Kennis te nemen van de van de ingekomen en uitgegane stukken en dat deze stukken worden afgehandeld door de ambtelijke organisatie.

INGEKOMEN STUKKEN			
Datum document	Documentnr.	Onderwerp	Achter- / Bedrijfsnaam
11-11-2024	2024-I16217	Informatieverzoek ten aanzien van de toepassing en uitvoering van de regelgeving met betrekking tot coronaboetes (Woo-verzoek)	Buro Jansen & Janssen
7-11-2024	2024-Ixxxxx	Redactionele aanpassingen CAR(-UWO) Veiligheidsregio's	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
30-9-2024	2024-I16139	Voornemen tot overheveling specifieke uitkeringen Advies van Raad voor het Openbaar Bestuur aan Minister van Binnenlandse Zaken over het voornemen tot overheveling specifieke uitkeringen	Raad voor het openbaar bestuur (ROB)
11-9-2024	2024-I16121	Vaststelling rijksbijdrage BDuR 2023	Ministerie van Veiligheid en Justitie, Directoraat-Generaal Politie
27-6-2024	2024-I15983	Toekenning Rijksbijdrage Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) 2025	Ministerie van Veiligheid en Justitie, Directoraat-Generaal Politie
18-6-2024	2024-I15967	Interbestuurlijk toezicht IBT: beleidsproducten 2023	Provincie Noord-Brabant
5-6-2024	2024-I15938	Afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (GR-en) in Brabant-Noord 2025 van gemeente Meierijstad	Gemeente Meierijstad

UITGEGANE STUKKEN

Datum document	Documentnr.	Onderwerp	Achter- / Bedrijfsnaam
13-11-2024	2024-U15114	Zienswijze jaarplan NIPV 2025	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)
7-11-2024	2024-U15113	Het beroep van Heusden Verbindt	Rechtbank Oost-Brabant
5-11-2024	2024-U15093	Beslissing op bezwaar	Heusden Verbindt
24-10-2024	2024-U15108	Afzien van bedrijfsbrandweeraanwijzing	Unipol Holland bv
8-8-2024	2024-U15082	Besluit niet aanwijzen bedrijfsbrandweer	SPG Prints bv
6-8-2024	2024-U15079	Verdagen beslissing op bezwaar	Heusden Verbindt
11-7-2024	2024-U15029	Verweerschrift inzake bezwaar op beslissing Woorverzoek Heusden Verbindt	Commissie Rechtsbescherming Meierijstad

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Bestuurs- en Managementadvisering

Onderwerp

Bestuurlijke reactie op preconsultatie wijziging Wet veiligheidsregio's

Vertrouwelijk

Het ministerie van JenV verzoekt ons dit wetsvoorstel vertrouwelijk te behandelen. Dit betekent concreet dat u het wetsvoorstel voor advies wel intern mag uitzetten binnen de eigen organisatie, maar dat u dit niet naar derden mag verspreiden.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met de Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche);
2. In te stemmen met de aanvullende aanbeveling vanuit onze Veiligheidsregio om de in het wetsvoorstel opgenomen termijn voor het regionaal beleidsplan (i.t.t. de Rompreactie) te handhaven op vier jaar.

Aanleiding

In december 2020 heeft de commissie evaluatie Wet veiligheidsregio's (commissie Muller) haar bevindingen gedeeld over de doeltreffendheid van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk. Zo is onderzocht of de huidige wet aansluit bij actuele dreigingen en op toekomstige dreigingen en ontwikkelingen in de maatschappij en crisisbeheersing in het algemeen.

Het kabinet heeft hierop in december 2022 een reactie gegeven door middel van de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg. Daarin staat hoe wordt omgegaan met de aanbevelingen van de commissie Muller.

Wetgevingstraject aanpassingen Wvr

Om de acties in de contourennota op te volgen, worden meerdere aanpassingen gedaan aan de Wvr. De aanpassingen worden in twee delen doorgevoerd. Als onderdeel van het wetgevingstraject wordt aan alle Veiligheidsregio's een bestuurlijke reactie gevraagd. Deze eerste tranche bevat wijzigingen op de volgende thema's:

1. Versterking crisisbeheersing
Over de rol van het Veiligheidsberaad, het interregionaal beleidsteam en landelijke crisisbeheersing
2. Bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking
3. Informatiemanagement en Knooppunt coördinatie rijk en regio's (KCR2)

Bestuurlijke discussie heeft plaatsgevonden via *two pagers*

Een aantal van de onderwerpen van het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg is bestuurlijk belangrijk en zijn voorbereid voor een discussie binnen het departement, binnen het Veiligheidsberaad en voor een discussie tussen de minister van JenV en het Veiligheidsberaad. Dit gebeurde met zogenaamde two-pagers, waarin bondig het probleem en een oplossingsrichting met waar mogelijk doelstellingen beschreven staan. De two-pagers vormen input en bouwstenen voor het wetgevingstraject onder regie van JenV. Zo kunnen de belanghebbenden, uiteindelijk de minister van J&V en het Veiligheidsberaad, discussie voeren over de gewenste aanpassingen aan de nieuwe wet.

De AB-leden die deelnemer zijn in een landelijk bestuurlijk overleg (BAC of BO) hebben al eerder kennis kunnen nemen van de drie two-pagers op de thema's die onderdeel zijn van deze wetswijziging.

In een tweede tranche komen de aanbevelingen en gewenste aanpassingen over de resterende 6 two-pagers. De onderwerpen in de two-pagers komen in deze preconsultatie nog niet aan de orde.

4. Adviespositie brandveiligheid
5. Positie en taken van de GHOR
6. Verbetering onderwijsstelsel brandweer
7. Verbetering onderwijsstelsel crisisbeheersing
8. Presterend vermogen
9. Bevolkingszorg

Kernboodschap

Inhoud van het concept wetsvoorstel

De wijziging van de Wvr voorziet nu in de volgende onderdelen:

1. de aanwijzingsbevoegdheid van de minister van Justitie en Veiligheid en de rol van de Commissaris van de Koning;
2. de coördinerende rol van de minister van Justitie en Veiligheid;
3. de verankering van de nationale crisisstructuur;
4. de landelijke agenda crisisbeheersing;
5. de rol van het Veiligheidsberaad;
6. afstemming regionale en landelijke planvorming;
7. landelijk dekingsplan brandweertzorg;
8. landelijk risicoprofiel brandweertzorg.

Steun voor landelijk voorbereide reactie

Het Veiligheidsberaad heeft een advies voorbereid op de wijziging van de Wvr en deze doorgestuurd naar alle Algemeen Besturen. Deze zogenaamde *rompreactie* bevat een overzicht van aanbevelingen die het Veiligheidsberaad wil meegeven op de wijziging van de wet. De rompreactie is te vinden als bijlage bij dit voorstel.

Deze aanbevelingen zijn in lijn met de eerdere suggesties die vanuit het Veiligheidsberaad zijn gedaan op de two-pagers. Vanuit VRBN is altijd steun uitgesproken voor de aanbevelingen die in de two-pagers zijn neergezet.

Aanvullende aanbeveling met betrekking tot het landelijk beleidsplan crisisbeheersing

Het artikel over het landelijk beleidsplan 'crisisbeheersing' en de verplichting om in het regionale beleidsplan het landelijk beleidsplan crisisbeheersing uit te werken, koppelt de landelijke en regionale planvorming aan elkaar. Doel hiervan is om de crisisbeheersing verder te versterken. Wat opvalt is dat de werkingsduur van het regionaal beleidsplan verschilt met die van het landelijk beleidsplan crisisbeheersing. Het regionaal beleidsplan wordt eens in de vier jaar opgesteld en het landelijk beleidsplan crisisbeheersing eens in de zes jaar.

Aan het Veiligheidsberaad wordt voorgesteld de beleidsplannen aan elkaar gelijk te stellen. In afwijking daarvan stelt VRBN zich op het standpunt dat de termijn van het beleidsplan beter op vier jaar gehouden kan worden. We zien in de praktijk dat het op dit moment al een uitdaging is om het gewenste niveau van concreetheid neer te leggen in een plan dat vier jaar vooruit kijkt. Wanneer een langere periode wordt gekozen is het risico op een abstracter plan nog groter. Het plan kan dat mogelijk onvoldoende invulling geven aan de sturende behoefte van Algemeen Bestuur en raden op de veiligheidsregio.

Beter zou zijn om op te nemen dat landelijke planvorming een periodieke update ontvangt. Dit is een manier van werken die al wordt toegepast in de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Consequenties

Verankering bovenregionale crisisstructuur

Dit betreft onder andere de rol van het interregionale beleidsteam (IRBT). Deze rol is al verankert in ons Crisisplan 2024-2027. Daarnaast heet uw algemeen bestuur in november 2023 steun uitgesproken voor het landelijke protocol IRBT.

Verder is VRBN goed aangehaakt en voorbereid op nieuwe ontwikkelingen door de regionale versterking crisisbeheersing.

Landelijk dekingsplan brandweer

In het wetsvoorstel worden veiligheidsregio's verplicht om de minister informatie te verstrekken over de operationele gereedheid van de brandweer in de veiligheidsregio. VRBN heeft een dekingsplan conform de nieuwe handreiking van de minister. Daarmee is het mogelijk deze informatie te verstrekken.

Indien de gezamenlijke regionale brandweren onvoldoende zijn geëquipeerd om de bovenregionale risico's die zijn beschreven in het landelijk dekingsplan brandweezorg het hoofd te bieden, kan de Minister van Justitie en Veiligheid een landelijke doelstelling afgeven. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat hier de consequenties van zijn. Ook omdat de nieuwe wet spreekt van een landelijk brandweerrisicoprofiel als basis voor het dekingsplan dat op dit moment nog niet gemaakt is.

Rol van de gemeenteraad bij langdurige crisis

In de wettekst wordt een aanvullende bepaling opgenomen om periodiek verslag uit te brengen aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die voorzitter veiligheidsregio in dat verband heeft genomen. Binnen VRBN is al een bepaling opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling die geldt sinds juli 2024 over participatie van raden bij een langdurige bovenlokale crisis.

Vervolg

Tot en met eind november worden alle Algemeen Besturen van veiligheidsregio's verzocht een reactie te geven op deze preconsultatie. Daarna volgt op 13 december de inhoudelijke bespreking van de reacties in het Veiligheidsberaad. Vervolgens wordt een gebundelde reactie namens het Veiligheidsberaad aangeboden aan het ministerie.

Bijlagen

1. VERTROUWELIJK Wetsvoorstel Wijziging van de Wet Veiligheidsregio's
2. VERTROUWELIJK Memorie van toelichting Wijziging van de Wet Veiligheidsregio's
3. Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche)

Aan
Algemeen bestuur van de veiligheidsregio

Van
voorzitter Veiligheidsberaad

Datum
28 augustus 2024

Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche)

Het Veiligheidsberaad heeft conform onze afspraak uw verzoek om in préconsultatie advies te geven over het conceptwetsvoorstel eerste tranche Wijziging van de Wet veiligheidsregio's doorgestuurd aan de besturen van alle veiligheidsregio's. De adviezen van de individuele veiligheidsregio's vindt u in de bijlage van deze brief. Op hoofdlijnen wil het Veiligheidsberaad u het volgende teruggeven.

Het Veiligheidsberaad is positief over het gegeven dat een groot deel van zijn opvattingen is opgenomen in de conceptwetteksten. Dit betreft onder andere de rechtstreekse aanwijzingsbevoegdheid van de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) (artikel 42), waarmee het proces van crisisbeheersing verder wordt gestroomlijnd, het opnemen van de rol van het Veiligheidsberaad in de wet (artikel 38) en de verwijzing naar de werkafspraken inzake het Interregionaal Beleidsteam (IRBT) in de Memorie van Toelichting (MvT). Daarnaast zijn de veiligheidsregio's positief over de verbinding die gemaakt wordt tussen landelijke en regionale regelgeving op het vlak van crisisbeheersing en brandweezorg (artikel 44 a t/m d).

Algemene Aanbevelingen

Op basis van de voorliggende conceptwetteksten wil het Veiligheidsberaad u drie algemene aanbevelingen meegeven. Vervolgens worden nog enkele specifieke aanbevelingen voorgesteld.

Inrichting stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg

Het eerste punt heeft betrekking op de inrichting van het stelsel als geheel. In het huidige (staats)noodrecht wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene en de functionele ketens. De algemene keten omvat verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het kader van openbare orde en veiligheid, van toepassing op elk type ramp en crisis. De functionele ketens beschikken over verantwoordelijkheden en bevoegdheden gericht op specifieke crisistypen. De Wet veiligheidsregio is een instrument van de algemene keten. In het conceptwetsvoorstel wordt, mede op aanbeveling van de Commissie-Muller, de lokale en regionale bevoegdheden uitgebreid naar het bovenregionaal en landelijk niveau.

Daarnaast introduceert de MvT de *nationale* crisisstructuur, die de coördinatie van de crisismaatregelen in de volle breedte omvat, inclusief functionele wetgeving. Het Veiligheidsberaad staat nadrukkelijk achter het versterken van de verbinding tussen het lokale, regionale, bovenregionale en nationale niveau, evenals tussen de algemene en functionele ketens. Echter, met de introductie van de nationale crisisstructuur en de wijziging van de definitie crisis in de wettekst wordt de herziene Wet veiligheidsregio's een brede crisiswet, waarbij het onderscheid tussen de algemene keten en de functionele ketens dreigt te vervagen. Dit leidt tot onduidelijkheid over de reikwijdte van de wet. Het Veiligheidsberaad vindt deze onduidelijkheid ongewenst en adviseert om helder vast te leggen (of toe te lichten) hoe de algemene keten zich verhoudt tot het stelsel van staatsnoodrecht in de volle breedte. Voor veiligheidsregio's is het van belang dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de voorzitter veiligheidsregio en de burgemeester helder zijn, zodat hierover geen discussie kan ontstaan ten tijde van een ramp of crisis.

Afstemmen veiligheidsregio's bij ramp of crisis van meer dan regionale betekenis juridisch borgen

Ten tweede ziet het Veiligheidsberaad dat in de conceptwettekst is gepoogd om het bovenregionale verantwoordelijkheidsvacuüm op te lossen door de diverse landelijke en regionale planvormen aan elkaar te koppelen en door de verwijzing in de MvT naar het protocol IRBT, die de werkafspraken bevat van de veiligheidsregio's bij bovenregionale crises. Het Veiligheidsberaad pleit voor een bepaling in de wet, waarin staat opgenomen dat in geval van een ramp of crisis van meer dan regionale betekenis, of ernstige vrees daarvoor, de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's afstemmen over de te nemen besluiten en maatregelen. Dit past bij de conclusie van de Commissie-Muller dat de huidige Wet veiligheidsregio's tekortschiet in het omgaan met regiogrensoverschrijdende risico's en crises.

De MvT leidt tot verwarring

Ten derde valt op dat de MvT een aantal zaken benoemt, die niet terug te vinden zijn in de conceptwetteksten. Bijvoorbeeld de beoogde toepassing van de aanwijzingsbevoegdheid en de nationale crisisbeheersing, maar ook onderwerpen zoals KCR2 en het cyclische proces zijn alleen opgenomen in de MvT. Hierbij lijkt de toelichting op KCR2 onjuistheden te bevatten, aangezien -onder verwijzing naar regionale bevoegdheden- het LOCC wordt gepresenteerd als organisatorisch fundament van KCR2. De MvT loopt hiermee vooruit op de tweede tranche conceptwetteksten en staat toekomstige beleidsinvulling van KCR2 in de weg. Het Veiligheidsberaad is van mening dat zaken die niet in de wet zijn beschreven, ook niet in de MvT moet worden opgenomen. Ten aanzien van het cyclisch proces is het Veiligheidsberaad van mening dat dit zijn weerslag moet krijgen in de conceptwettekst (zie ook onder punt 9).

Door het door elkaar lopen van de beschrijving van de huidige (IST) en de beoogde situatie (SOLL), de introductie van nieuwe onderwerpen ten opzichte van de conceptwettekst en enkele onjuiste veronderstellingen, is de MvT zeer slecht leesbaar. De MvT roept hierdoor op onderdelen meer verwarring op dan dat deze de conceptwettekst verheldert.

Specifieke aanbeveling

Op onderdelen behoeven de conceptwetteksten aanscherping en/of aanpassing. Hieronder volgen de aanbevelingen voor specifieke artikelen puntsgewijs.

1) Wijziging van definities (Artikel 1)

Definitie crisis

In artikel 1 is de begripsbepaling crisis gewijzigd ten opzichte van de huidige wet. In de huidige wet wordt een crisis gedefinieerd als een situatie waarin een *vitaal* belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast. Nu wordt voorgesteld om dit te wijzigen in: een situatie waarin *een veiligheidsbelang* van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

Deze nieuwe formulering kan worden gelezen als een verruiming van de situaties die als crisis worden aangemerkt. Een dergelijke verruiming zorgt ervoor dat de wet een grotere reikwijdte krijgt en daarmee dus een taakverzwaring van de veiligheidsregio, waarop de organisatie van de veiligheidsregio moet worden aangepast.

In de MvT is aangegeven dat het geen inhoudelijke wijziging betreft, maar slechts een modernisering. Indien geen inhoudelijke wijziging wordt beoogd, adviseert het Veiligheidsberaad om de definitie van 'crisis' ongewijzigd te laten.

Definitie crisisbeheersing

Hoewel de definitie van het begrip crisisbeheersing tekstueel niet is gewijzigd, wordt deze automatisch gewijzigd door de wijziging van het begrip crisis. Daarbij wordt het begrip crisisbeheersing tegelijkertijd gebruikt voor twee verschillende typen situaties, waarbij één type afwijkt van de definitie. Enerzijds wordt met crisisbeheersing bedoeld op de sturing en het treffen van maatregelen en voorzieningen door veiligheidsregio's en gemeenten op basis van de bevoegdheden op het vlak van openbare orde en veiligheid (algemene keten). Dit is conform de huidige afbakening in de Wet veiligheidsregio's. Anderzijds wordt met het begrip crisisbeheersing in de nieuwe regelgeving (Artikel 44b in relatie tot 44a) bedoeld op de overkoepelende maatregelen en voorzieningen die in zijn totaliteit kunnen worden ingezet bij een crisis in de volle breedte (nationale crisisbeheersing). Daarmee bevat de conceptwettekst dus ook maatregelen die op basis van functionele wetgeving bij crises kunnen worden getroffen.

Eénzelfde begrip voor twee verschillende zaken leidt tot verwarring en discussie over bevoegdheden en verantwoordelijkheden tijdens crises. Het Veiligheidsberaad is van mening dat dit ongewenst is en verzoekt een scherpere afbakening van de definitie crisisbeheersing in het wetsvoorstel.

Het Veiligheidsberaad verzoekt: a) om de definitie 'crisis' ongewijzigd te laten en b) om een scherpere afbakening van de definitie crisisbeheersing.

2) Aanwijzingsbevoegdheid / rol van de minister (Artikel 42 en 59)

Het Veiligheidsberaad is positief over het opheffen van de huidige getrapte aanwijzingsbevoegdheden van de commissaris van de Koning (cvdK) en deze nu rechtstreeks te beleggen bij de minister van Justitie en Veiligheid. Dit stroomlijnt het crisisbeheersingsproces tijdens de warme fase. Bovendien komt één van de bezwaren die een fusie tussen veiligheidsregio's uit verschillende provincies in de weg staat, te vervallen. In de MvT wordt aangegeven dat het karakter en de reikwijdte van deze aanwijzingsbevoegdheid niet veranderen. Deze waren echter al niet helder in de huidige Wet veiligheidsregio's. Omdat er in de afgelopen jaren geen aanleiding was voor de cvdK om gebruik te maken van deze bevoegdheid, is het nog altijd niet duidelijk wat de aanwijzingsbevoegdheid van de minister inhoudelijk kan behelzen. Kan de minister feitelijk de voorzitter een opdracht geven om iets te doen of om zijn/haar bevoegdheden in te zetten, of is de aanwijzing algemener en beoogt het meer de resultaten voor te schrijven die de voorzitter moet bereiken?

Artikel 59 heeft betrekking tot de aanwijzingsbevoegdheid van de minister in de koude fase. De vraag daarbij is hoe deze bevoegdheid zich verhoudt tot het interbestuurlijk toezicht en tot artikel 60 van de huidige Wet veiligheidsregio. Wordt dit met dit wetsvoorstel buiten werking gesteld, of blijft er een bepaalde bevoegdheid voor de cvdK bestaan?

Daarnaast wordt in de MvT de mogelijkheid beschreven dat de minister in relatie tot het landelijk dekkingsplan brandweezorg in het uiterste geval kan overgaan tot het geven van een aanwijzing als blijkt dat de gezamenlijke brandweerkorpsen onvoldoende zijn geëquipeerd om de bovenregionale risico's het hoofd te bieden. De aanwijzingsbevoegdheid in de koude fase lijkt daarmee ook wat betreft planvorming tot de coördinatie en regie van de minister te behoren. Hiervan heeft het Veiligheidsberaad in oktober 2022 reeds bij de toenmalige minister aangegeven dat dit vanwege de verlengde lokale autonomie bij uitstek een taak van de 25 veiligheidsregio's is en dat het uitgangspunt te allen tijde behoort te zijn "regionale sturing, tenzij" (zie ook punt 5).

Het Veiligheidsberaad verzoekt: a) om duidelijkheid te scheppen over de aanwijzingsbevoegdheid van de minister tijdens crises en b) om duidelijkheid te scheppen over de verhouding tussen de aanwijzingsbevoegdheid in artikel 59, het interbestuurlijk toezicht en artikel 60 van de huidige Wet veiligheidsregio's en c) om duidelijkheid te scheppen over de aanwijzingsbevoegdheid van de minister in de koude fase.

3) Verankering van de landelijke/nationale crisisstructuur (Artikel 44a)

Met de introductie van artikel 44 a t/m d wordt de verbinding gelegd tussen het lokale, (boven)regionale en landelijke niveau van crisisbeheersing en brandweezorg. Dit is conform het advies van de Commissie-Muller en heeft als doel om de crisisbeheersing en brandweezorg verder te versterken.

De wijze waarop deze artikelen nu zijn geformuleerd en met name de toelichting in de MvT over de wijze waarop dit in de praktijk gestalte moet gaan krijgen, zorgen voor onduidelijkheid over de verhouding tussen de nationale crisisstructuur en de crisisbeheersing in de algemene keten in deze wet. Zoals hierboven aangegeven veroorzaakt de toevoeging van de artikelen 44 a t/m d verwarring, door het gebruik van de term 'crisisbeheersing' ook met betrekking tot de nationale crisisbeheersing.

Het Veiligheidsberaad verzoekt om duidelijkheid te scheppen over de verhouding tussen de nationale crisisstructuur en de crisisbeheersing in de algemene keten.

4) Landelijke beleidsplan crisisbeheersing (Artikel 14 en 44b)

Het artikel over het landelijk beleidsplan 'crisisbeheersing' en de verplichting om in het regionale beleidsplan het landelijk beleidsplan crisisbeheersing uit te werken, koppelt de landelijke en regionale planvorming aan elkaar. Doel hiervan is om de crisisbeheersing verder te versterken. 'Crisisbeheersing' betreft hier de crisisbeheersing in de algemeen kolom en ook "de maatregelen en voorzieningen die op basis van een bij of krachtens enige andere wet toegekende bevoegdheid ter zake van een crisis worden getroffen" (zie artikel 1).

Wat opvalt is dat de werkingsduur van het regionaal beleidsplan verschilt met die van het landelijk beleidsplan crisisbeheersing. Het regionaal beleidsplan wordt eens in de vier jaar opgesteld en het landelijk beleidsplan crisisbeheersing eens in de zes jaar. Voor een goede koppeling tussen deze planvormen is het advies om de geldigheidstermijnen voor beide plannen gelijk te trekken naar bijvoorbeeld 6 jaar. Wat tevens opvalt is de eenzijdig

ingestoken verplichting dat veiligheidsregio's het landelijk beleidsplan crisisbeheersing inpassen in het regionale beleids- en crisisplan. Het Veiligheidsberaad is van mening dat dit een wederzijdse verplichting zou moeten betreffen. Regionale risico's zijn immers van invloed op het landelijk risicobeeld en daarmee op het landelijk crisisplan. Op dit moment ontbreekt deze verbinding in het landelijk risicobeeld en daarmee is het landelijk beleidsplan crisisbeheersing nog niet volledig.

Het Veiligheidsberaad verzoekt a) om de geldigheidstermijnen van het regionaal beleidsplan en het landelijk beleidsplan aan elkaar gelijk te stellen en b) om in de wettekst toe te voegen dat in het landelijk risicobeeld de regionale risicobeelden worden toegevoegd.

5) Landelijk dekingsplan brandweezorg (Artikel 14 en 44c)

In het wetsvoorstel worden veiligheidsregio's verplicht om de minister informatie te verstrekken over de operationele gereedheid van de brandweer in de veiligheidsregio. Het zou moeten gaan om de operationele paraatheid van het daadwerkelijk (totaal) vermogen van de brandweer om brand en andere ongevallen te bestrijden (de slagkracht). De wettekst definieert deze 'slagkracht' niet voldoende.

Door deze informatie is de minister in staat om tot een landelijk overzicht te komen van de operationele gereedheid van de slagkracht en hoe deze zich verhoudt tot de bovenregionale en landelijke risico's. Het landelijke dekingsplan brandweezorg is daarmee primair een (risico)analysedocument. Het Veiligheidsberaad onderschrijft de meerwaarde en het belang van dergelijke analyses. Logischerwijs zou na deze risicoanalyse een beleidskeuze worden gemaakt over de vraag of het restrisico dat uit deze analyses voortvloeit acceptabel is, maar dit is niet opgenomen in de conceptwettekst.

Volgens de MvT wordt met dit wetsartikel beoogd dat besturen van veiligheidsregio's zich beter voorbereiden op risico's in andere veiligheidsregio's, waarmee grenzen bij de uitvoering van bovenregionale brandweezorg worden weggenomen. Mocht blijken dat de gezamenlijke brandweerkorpsen onvoldoende zijn geëquipeerd om de bovenregionale risico's het hoofd te bieden, dan kan de Minister van Justitie en Veiligheid een landelijke doelstelling afgeven en in het uiterste geval kan de minister overgaan tot het geven van een aanwijzing. Hierbij wordt er in de MvT verondersteld, dat er sprake is van een basisniveau aan slagkracht, die iedere veiligheidsregio geacht wordt te leveren ten behoeve van regionale bijstand. Daarvan is op dit moment echter nog geen sprake en dit is tot op heden ook nog geen onderwerp van gesprek geweest tussen de minister van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's, omdat dit onderdeel vormt van de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's.

De hierboven geschetste werkwijze kan gezien worden als een creatieve manier om met het verantwoordelijkheidsvacuüm bij bovenregionale crisis om te gaan, maar staat wel erg op gespannen voet met het verlengd lokaal bestuur en de daarvan afgeleide huidige regionale verantwoordelijkheden.

Het Veiligheidsberaad verzoekt de veronderstelde slagkracht vooralsnog niet te benoemen in de MvT van de eerste tranche, maar eerst het gesprek aan te gaan over de systematiek van het landelijk dekingsplan brandweezorg in zijn geheel.

6) Rol van het Veiligheidsberaad (Artikel 38a)

Zoals eerder toegezegd door de minister van JenV is in de wet een artikel opgenomen over de rol van het Veiligheidsberaad. Hiertoe heeft het Veiligheidsberaad op 19 december 2022 op verzoek van de toenmalige minister van JenV een voorstel ingediend. Daarbij is voorgesteld om het volgende over het Veiligheidsberaad op te nemen in de aangepaste wet: *Het Veiligheidsberaad coördineert en regisseert in de koude fase die taken, waarvoor de besturen van de veiligheidsregio's gezamenlijk verantwoordelijk zijn, en adviseert de minister van Veiligheid en Justitie hieromtrent.*

In de voorliggende conceptwettekst is opgenomen dat het overleg in het Veiligheidsberaad mede strekt tot het stimuleren en faciliteren van afstemming en eenduidigheid tussen de veiligheidsregio's. De adviserende rol van het Veiligheidsberaad is daarmee niet overgenomen. De huidige formulering van dit artikel laat echter voldoende ruimte aan het Veiligheidsberaad om deze adviesrol toch in te vullen.

7) Verantwoording (Artikel 40)

De toevoeging van lid 6 betreft de wijze van verantwoording tijdens langdurige crises van meer dan plaatselijke betekenis. Hierbij is de wijze waarop de veiligheidsregio's hier invulling aan gaven ten tijde van de coronacrisis gecodificeerd. In de MvT wordt de onjuiste suggestie gewekt dat hieraan tijdens de coronacrisis onvoldoende invulling aan zou zijn gegeven. Juist tijdens de coronacrisis hebben veiligheidsregio's proactief de verbinding met de burgers en gemeenteraden gezocht.

Het Veiligheidsberaad verzoekt de verantwoording van de veiligheidsregio's ten tijde van de coronacrisis neutraler te omschrijven in de MvT.

8) Onderscheid ramp en crisis blijft bestaan in conceptwettekst

Het Veiligheidsberaad heeft uitvoerig met uw departement gecorrespondeerd over het opheffen van het onderscheid tussen ramp en crisis (brief van 13 oktober 2022, 12 oktober 2023, 2 april 2024). Daarbij blijft u bij uw standpunt om het onderscheid tussen ramp en crisis te hanteren ondanks nadrukkelijk het advies van de Commissie-Muller om hier vanaf te zien. Dit is ook terug te zien in de conceptwettekst waarbij het onderscheid tussen ramp en crisis blijft bestaan.

Het Veiligheidsberaad blijft bij zijn opvatting dat het in de praktijk complex kan zijn om dit onderscheid te hanteren en er vaak sprake is van een grijs gebied waarbij het onduidelijk is of een gebeurtenis zich kwalificeert als een ramp of een crisis. Het door u toegezegde onderzoek gericht op de vraag of de algemene kolom beschikt over afdoende instrumenten en bevoegdheden heeft niet plaatsgevonden, waardoor het inhoudelijke debat tussen minister en het Veiligheidsberaad hierover niet goed kan worden gevoerd. Als argument voor het afzien van dit onderzoek geeft u aan u reeds met diverse partners gesproken te hebben over dit onderscheid in een aantal zogenaemde 'pressurecookers' en dat op basis daarvan is geconcludeerd dat de verschillende bevoegdheden voor de aanpak van ramp en crisis niet één op één overdraagbaar zijn. Bovendien zou een dergelijk onderzoek niet tot nieuwe aanvullende inzichten leiden en slechts leiden tot vertraging.

Het Veiligheidsberaad is verbaasd dat deze conclusies worden getrokken en dat er de afgelopen twee jaar (sinds de aanbidding van de contourennota aan de Tweede Kamer) geen tijd is vrijgemaakt om het toegezegde en noodzakelijke onderzoek uit te voeren.

Het Veiligheidsberaad verzoekt om het onderscheid tussen ramp en crisis op te heffen, zoals aanbevolen door de Commissie Muller.

9) Cyclisch proces

In het wetsvoorstel is geen expliciete bepaling opgenomen waarin staat beschreven dat de veiligheidsregio's hun taakuitvoering door middel van een cyclisch proces vormgeven. Er zijn slechts op onderdelen aspecten van het cyclisch proces opgenomen. Het wijkt hiermee af van de Contourennota waarin nadrukkelijk is beschreven dat het cyclisch proces van crisisbeheersing en brandweezorg wettelijk wordt geborgd. Voor een betere taakuitvoering door de veiligheidsregio's is het van belang om dit alsnog in de wettekst op te nemen, met dien verstande dat de taken en verantwoordelijkheden inzake de nafase van een ramp of crisis een gemeentelijke verantwoordelijkheid betreffen.

Het Veiligheidsberaad verzoekt om het cyclische proces van crisisbeheersing en brandweezorg op te nemen in de wet, zoals aangekondigd in de contourennota.

10) Centrale aansturing versus lokaal bestuur

Tenslotte constateert het Veiligheidsberaad dat het conceptwetsvoorstel, met de introductie van artikel en 44a t/m d en de aanwijzingsbevoegdheid van de minister, een centralistische benadering versterkt, hetgeen ongewenst is voor de veiligheidsregio's. Dit staat op gespannen voet met het principe verlengd lokaal bestuur.

Het Veiligheidsberaad waardeert dat het om advies gevraagd wordt en dat zijn inzichten serieus worden genomen. We blijven graag bereid om deze onderwerpen in een nadere toelichting of bestuurlijk gesprek verder toe te lichten. Wij zien uit naar de voortzetting van onze samenwerking in dit wetgevingstraject, met als doel de veiligheid van onze samenleving verder te waarborgen.

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024

Afdeling Team Bestuurs- en managementadvisering

Onderwerp

Vernieuwen mandaatregeling

Voorgesteld besluit

Het dagelijks Bestuur wordt voorgesteld om:

1. De Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord 2025 vast te stellen;
 - a. het Algemeen mandaat- volmacht- en machtigingsbesluit Brandweer Brabant-Noord van 29 oktober 2014 in te trekken;
 - b. het Bevoegdhedenoverzicht Brandweer Brabant-Noord van 5 oktober 2022 in te trekken;
2. Het Organisatiebesluit 2025 vast te stellen;
 - a. het Organisatiebesluit van 7 oktober 2020 in te trekken;
3. De Regeling budgethouders 2025 vast te stellen;
 - a. de Regeling budgethouders van 12 november 2014 in te trekken.

Aanleiding

Ons 'Algemeen mandaat- volmacht- en machtigingsbesluit Brandweer Brabant-Noord' stamt uit 2011 en is inmiddels sterk verouderd. Ook is de juridische grondslag in het daarbij bijbehorende Bevoegdhedenoverzicht niet meer actueel.

Daarnaast bleek het voor het actualiseren van onze mandaatregels noodzakelijk om tevens de Regeling budgethouders en het Organisatiebesluit aan te passen.

Doel

In een nieuwe mandaatregeling moderniseren we de huidige mandaatregeling van regelgericht naar taakgericht én stappen we af van een uitgebreid bevoegdhedenoverzicht en richten we ons op uitgangspunten van onze interne sturingsfilosofie die uitgaat van eigenaarschap, verantwoordelijkheid en taakgerichtheid, in lijn met onze organisatiestructuur en functie- en taakprofielen.

Argumenten

1. Bevoegdhedenoverzicht niet meer actueel

De juridische grondslag in het bevoegdhedenoverzicht is niet meer actueel. Er wordt expliciet naar wetsartikelen en naar artikelen uit onze arbeidsvoorwaarden verwezen. Deze grondslagen zijn echter niet aangepast op het moment dat wetten of arbeidsvoorwaarden zijn gewijzigd.

1.1. Veiligheidsregio versus Brandweer

Bij de regionalisering (2011) is ervoor gekozen om niet de naam Veiligheidsregio maar de naam Brandweer te gebruiken om zo het onderscheid tussen de onderdelen GHOR, Politie en overige

(Brandweer) duidelijk te maken. Inmiddels is –door de komst van Bevolkingszorg (2015), het uittreden van de Politie (2020) en de uitbreiding van Crisisbeheersing (2023)– de naam Brandweer niet meer voor de hand liggend. Bij de actualisatie van regelingen zal steeds worden gezien wat de beste benaming is.

1.2. Modernisering in lijn met onze sturingsfilosofie (van regelgericht naar taakgericht)

In een tijd waarin wetswijzigingen, verordeningen e.d. elkaar snel opvolgen en waar van medewerkers wordt verwacht dat zij verantwoordelijkheden nemen bij de uitvoering van hun taken ligt het voor de hand de mandatering mee te laten bewegen met die taakinhoud van de medewerker.

1.2a. Eigenaarschap

Eigenaarschap in de organisatie wordt bevorderd door heldere doelen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden te formuleren.

1.2b. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Binnen onze organisatie onderkennen we verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Die zijn nodig om onze taken uit te kunnen voeren. In ons beleidsplan en in onze reguliere werkzaamheden stellen wij doelen. Om deze doelen te bereiken, leggen we de bevoegdheden zo dicht mogelijk op de uitvoering daarvan. We geven collega's de ruimte zodat zij aan de hand van een heldere opdrachtomschrijving zelf invulling geven aan een opdracht. De medewerkers hebben dan de vrijheid, en de daarbij behorende veiligheid, om naar eigen inzicht taken en opdrachten uit te voeren.

1.2c. Taakgericht

Het huidige mandaatbesluit en het daarbij behorende bevoegdhedenoverzicht zijn gebaseerd op hiërarchie, functies en op specifieke artikelen uit wet- en regelgeving. Vanuit de sturingsfilosofie zou de mandaatregeling moeten steunen op het organisatiebesluit, de organisatiestructuur en de functie- en taakprofielen.

2. De wens de vervanging van de directeur binnen de eigen organisatie te formaliseren.

In het huidige organisatiebesluit staat dat de directeur Publieke Gezondheid, portefeuillehouder GHOR, tevens plaatsvervangend secretaris van het bestuur en plaatsvervangend directeur veiligheidsregio is. In het huidige bevoegdhedenoverzicht zijn overigens wel alle bevoegdheden van de directeur gemandateerd binnen de eigen organisatie, de Veiligheidsregio.

In de praktijk wordt de rol van secretaris uitgevoerd door een medewerker van het team Bestuur- en managementondersteuning. Deze overlegt, als dat nodig is, niet alleen intern maar ook met de betrokken externe partners (zoals de DPG en de CGS-BZ) i.h.k.v. hun rol en input.

Daarnaast wordt de directeur Veiligheidsregio ook in de huidige praktijk in verschillende overlegstructuren meestal waargenomen door één van de sectorhoofden of de manager Brandweezorg. Hierbij wordt zowel in de warme als in de koude overlegstructuren steeds in goed overleg gesproken met de betrokken externe partners.

Het ligt daarom in de rede om de huidige regels aan te passen aan de praktijk.

Regeling mandaat, volmacht en machtiging

De Regeling mandaat, volmacht en machtiging is uitgebreid met de te mandateren specifieke onderwerpen, zijnde:

- GHOR-taken;
- Bedrijfsbrandweer;
- Handhaving;

- Personeel;
- Archief- en informatiebeheer;
- Stekkermandaat;
- Operationeel deel rampbestrijdingsplan;
- Aanwijzen regionaal operationeel leider.

Daardoor kan het zeer gedetailleerde Bevoegdhedenoverzicht komen te vervallen.

Binnen de organisatie zullen gelijktijdig regelingen van (verder) ondermandaat worden vastgesteld, rekening houdend met de grenzen die in de 'Regeling mandaat, volmacht en machtiging' zijn gesteld.

Organisatiebesluit

Het organisatiebesluit is als volgt aangepast:

- **Was:** art. 3.3 De veiligheidsdirectie bestaat uit: onder b. de directeur Publieke Gezondheid, portefeuillehouder GHOR, tevens plaatsvervangend secretaris van het bestuur en plaatsvervangend directeur veiligheidsregio.
- **Wordt:** art. 3.3 De veiligheidsdirectie bestaat uit: onder f. de directeur Publieke Gezondheid, te weten de directeur van de GGD Hart voor Brabant, tevens portefeuillehouder GHOR.

Verder is het organisatiebesluit teruggebracht naar de noodzakelijke inhoud, zijnde:

- Wgr art 33b lid 1c: regels over de ambtelijke organisatie;
- GR VRBN art 9.4 lid 2:
 - de onderlinge verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de secretaris/directeur/regionaal commandant, de directeur publieke gezondheid en de coördinerend gemeentesecretaris.
 - de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming en de wijze waarop daarbij een of meer adviseurs worden betrokken;
 - de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Daarnaast is rekening gehouden met de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noordoost-Brabant, zoals we die sinds 2005 kennen.

Ook is de omschrijving van de Meldkamer (art. 16) aangepast aan de huidige gang van zaken.

De inrichting van de financiële organisatie is vastgelegd in onze Financiële verordening en staat daarom ook niet langer in het organisatiebesluit.

Regeling budgethouders

De huidige Regeling Budgethouders 2015 was aan vernieuwing toe, de hierin op genomen mandaten en autorisaties vervallen hier en zijn ondergebracht in de nieuwe Mandaatregeling.

Ook deze regeling is teruggebracht naar de noodzakelijke inhoud. De oude regeling had tevens het karakter van een procedurebeschrijving met procesafspraken, waaronder verantwoording en registratie. Deze zijn nu uit deze regeling verwijderd, maar zijn en blijven onderdeel van onze AO/IC.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. kennisgenomen van de vernieuwing van de mandaatregeling.

Bijlagen

1. Regeling mandaat, volmacht en machtiging 2025;
2. Organisatiebesluit 2025;
3. Regeling budgethouders 2025.

CONCEPT!

Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord 2025

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord, respectievelijk de voorzitter van Veiligheidsregio Brabant-Noord, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

gelet op:

- afdeling 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 33 tot en met artikel 33d van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord;
- artikel 17 van het Organisatiebesluit Veiligheidsregio Brabant-Noord;

besluit:

de volgende regeling vast te stellen:

Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord 2025

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Veiligheidsregio: de veiligheidsregio, bedoeld in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord.
- b. Directeur VR: de algemeen directeur, tevens Regionaal Commandant en secretaris van het bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord.
- c. DPG: de Directeur Publieke Gezondheid bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Wet publieke gezondheid jo. artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's.
- d. Mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen, bedoeld in afdeling 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht.
- e. Volmacht: de bevoegdheid om namens een bestuursorgaan privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten.
- f. Machtiging: de bevoegdheid om namens een bestuursorgaan feitelijke handelingen te verrichten, geen besluiten of privaatrechtelijke rechtshandelingen zijnde.
- g. Mandaatgever: het Dagelijks Bestuur.
- h. Gemandateerde: degene aan wie het mandaat wordt verleend.
- i. Mandaatregister Veiligheidsregio: het bij deze regeling horende overzicht van de aan de directeur VR in mandaat opgedragen bevoegdheden, dat als bijlage bij deze regeling is gevoegd.

Artikel 2 Mandaat

1. Aan de directeur VR wordt mandaat verleend voor de bevoegdheden die zijn genoemd in het bij deze regeling behorende Mandaatregister Veiligheidsregio Brabant-Noord.
2. Mandaatgever verleent aan de directeur VR alle overige bevoegdheden, die niet zijn opgenomen in Mandaatregister Veiligheidsregio Brabant-Noord, alleen indien en voor zover dit noodzakelijk is ter uitvoering van de taken en bevoegdheden die in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord bij mandaatgever zijn belegd.
3. De voorzitter van Veiligheidsregio Brabant-Noord verleent ingevolge artikel 6.1, lid 5 en 6, van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord aan de directeur VR de

bevoegdheid de Veiligheidsregio te vertegenwoordigen in rechtsgedingen en bij alle buitengerechtelijke rechtshandelingen.

4. De mandaatgever kan ingevolge artikel 10:7 Algemene wet bestuursrecht te allen tijde besluiten de gemandateerde bevoegdheid zelf uit te oefenen.
5. Aan de directeur VR wordt de bevoegdheid verleend om binnen het kader van een vastgestelde begroting te beschikken over de budgetten die door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord beschikbaar zijn gesteld.

Artikel 3 Reikwijdte mandaat

Mandaat geldt in de ruimste zin van het woord, waardoor hieronder ook wordt begrepen:

- a. het nemen van positieve en negatieve besluiten;
- b. het nemen van voorbereidingsbesluiten en het verrichten van voorbereidingshandelingen;
- c. het verdagen en/of uitstellen;
- d. het voeren van correspondentie;
- e. het stellen van nadere voorwaarden;
- f. het bekend maken en toezenden van besluiten overeenkomstig wettelijke regels.

Artikel 4 Grenzen mandaat

1. De bevoegdheid om beslissingen in mandaat te nemen omvat niet het nemen van beslissingen:
 - a. die afwijken van bestuurlijk vastgesteld beleid en/of ingenomen standpunten;
 - b. die in strijd zijn met het Treasurystatuut en de Financiële verordening;
 - c. waarbij het inwinnen van advies van derden verplicht is en dit advies en het standpunt van gemandateerde niet op elkaar aansluiten, of niet tot dezelfde conclusie leiden;
 - d. op bezwaarschriften naar aanleiding van besluiten die door gemandateerde in mandaat genomen zijn;
 - e. waarbij de persoon, de functie of enig ander belang van gemandateerde in het geding is;
 - f. die leiden tot nieuw beleid of die genoemd zijn in artikel 10:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht.
2. Bij besluiten aangaande onderwerpen, die bestuurlijk gevoelig zijn, pleegt de gemandateerde vooraf overleg met de betrokken themahouder, portefeuillehouder of de voorzitter van het Dagelijks Bestuur. Betrokkene beslist of het betreffende besluit in mandaat genomen kan worden of dat dit moet worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.
3. Bij de uitoefening van gemandateerde bevoegdheden wordt het daaromtrent gestelde bij of krachtens wetten, besluiten, verordeningen, regelingen, aanwijzingen, richtlijnen en kaders, hoe ook genaamd, van Europese, Rijks-, provinciale en gemeentelijke wetgevers, enig ander bestuursorgaan of vastgesteld binnen Veiligheidsregio Brabant-Noord in acht genomen.

Artikel 5 Ondermandaat

1. De directeur VR kan ter uitoefening van aan hem in mandaat verleende bevoegdheden, ondermandaat verlenen, voor zover dit noodzakelijk is ter uitoefening van de functie van ondergemandateerde en onder toepassing van de in deze regeling genoemde voorwaarden.
2. De directeur VR kan tevens ondermandaat verlenen aan de DPG en aan de coördinerend gemeentesecretaris.
3. De directeur VR kan nadere instructies geven voor het uitoefenen van specifieke ondergemandateerde bevoegdheden.
4. In het besluit tot het verlenen van ondermandaat kan tevens worden bepaald dat de ondergemandateerde schriftelijk verder ondermandaat kan verlenen.
5. Naast het nemen van besluiten is ondergemandateerde tevens bevoegd tot het afdoen, voeren en ondertekenen van algemene correspondentie ter voorbereiding en afwikkeling van gemandateerde bevoegdheden en ter verkrijging dan wel ter uitwisseling van feitelijke routinematige informatie.

Hoofdstuk II: Specifieke bepalingen

Artikel 6 GHOR-taken

1. Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord verleent de GGD Hart voor Brabant toestemming om uitvoering te geven aan de aan haar overgedragen GHOR-taken in overeenstemming met de door het bestuur van de GGD Hart voor Brabant vastgestelde regelingen.

Artikel 7 Bedrijfsbrandweer

1. Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord verleent mandaat aan de directeur VR om beslissingen te nemen omtrent het wel of niet aanwijzen van inrichtingen als bedrijfsbrandweerplichtig als bedoeld in artikel 31 van de Wet Veiligheidsregio's.
2. Directeur VR informeert tenminste de burgemeester van de gemeente waarin een inrichting gevestigd is, over een besluit als bedoeld in het eerste lid.
3. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 8 Handhaving

1. Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord verleent mandaat aan de directeur VR om beslissingen te nemen omtrent oplegging van een last onder bestuursdwang als bedoeld in artikel 63 van de Wet Veiligheidsregio's.
2. Directeur VR informeert tenminste de burgemeester van de gemeente waarin een inrichting gevestigd is, over een besluit als bedoeld in het eerste lid.
3. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 9 Besluiten ten aanzien van personeel

1. Het Dagelijks Bestuur verleent aan de directeur VR met inachtneming van de in deze regeling opgenomen bepalingen de bevoegdheid om in naam van het Dagelijks Bestuur alle besluiten te nemen ten aanzien van het tot Veiligheidsregio Brabant-Noord behorende personeel.
2. Tot de in het eerste lid genoemde bevoegdheden behoort niet:
 - a. het toepassen van in regelingen en verordeningen opgenomen hardheidsclausules;
 - b. het stellen van regelingen waarover overeenstemming moet worden bereikt in het Georganiseerd Overleg;
 - c. het nemen van besluiten op bezwaarschriften met betrekking tot personeelsbesluiten welke op basis van deze regeling genomen zijn door de directeur VR;
 - d. het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van de directeur Veiligheidsregio, de regionaal commandant brandweer en de secretaris van het bestuur.
3. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 10 Archief- en informatiebeheer

1. Mandaatgever verleent aan de directeur VR met inachtneming van de in deze regeling opgenomen bepalingen de bevoegdheid om in naam van het Dagelijks Bestuur de volgende besluiten te nemen ten aanzien van het archief- en informatiebeheer:
 - e. het ondertekenen van de lijst van de te vernietigen documenten;
 - f. het ondertekenen van de verklaring van vervanging;
 - g. het ondertekenen van de verklaring van vervreemding;
 - h. het ondertekenen van de verklaring van migratie / conversie.
2. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 11 Stekkermandaat

1. De directeur VR is in urgente en dringende situaties bevoegd om die handelingen te verrichten en besluiten te nemen die nodig zijn om een verstoring van de bedrijfsvoering te voorkomen, te beperken of op te lossen.
2. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 12 Operationeel deel rampbestrijdingsplan

1. De directeur VR is bevoegd wijzigingen door te voeren in het operationele deel van rampbestrijdingsplannen.
2. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 13 Aanwijzen regionaal operationeel leider

1. De directeur VR is bevoegd een regionaal operationeel leider aan te wijzen.
2. Directeur VR is bevoegd ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde besluiten (verder) ondermandaat te verlenen zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 14 Vervanging

1. De door de directeur VR aangewezen plaatsvervanger beschikt over de in deze regeling geregelde bevoegdheden van de directeur VR, tenzij bij de plaatsvervanging anders is bepaald.
2. De door de directeur VR aangewezen plaatsvervanger beschikt over de in deze regeling geregelde bevoegdheden van de secretaris van het bestuur, tenzij bij de plaatsvervanging anders is bepaald.

Artikel 15 Volmacht en machtiging

Voor de toepassing van deze regeling wordt met mandaat gelijkgesteld de verlening van volmacht of machtiging.

Artikel 16 Slotbepalingen

1. Deze mandaatregeling treedt in werking op 1 januari 2025 en geldt voor onbepaalde tijd.
2. Met het van kracht worden van deze regeling worden ingetrokken:
 - Algemeen mandaat- volmacht- en machtigingsbesluit Brandweer Brabant-Noord;
 - Bevoegdhedenoverzicht Brandweer Brabant-Noord.

Artikel 17 Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald onder de naam 'Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord'.

Ondertekening

Aldus vastgesteld door het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter van Veiligheidsregio Brabant-Noord d.d. 28 november 2024

de Secretaris,

M.J.H. van Schaijk

de Voorzitter,

J.M.L.N. Mikkers

Bijlage: Mandaatregister Veiligheidsregio Brabant-Noord

Nr.	Mandaterend orgaan	Gemandateerde bevoegdheden binnen de kaders van artikel 3 en 4 van de Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord
1	Dagelijks Bestuur	Het verrichten van publiekrechtelijke rechtshandelingen met inhoudelijke en/of financiële consequenties.
2	Dagelijks Bestuur	<p>Besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen met inhoudelijke en/of financiële consequenties.</p> <p>Uitgezonderd zijn besluiten tot het oprichten van of deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van deelneming daaraan.</p> <p>Ondermandaat voor het aangaan van financiële consequenties is slechts toegestaan binnen de vastgelegde normen.</p> <p>Ondermandaat is niet toegestaan voor:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Het verstrekken van leningen;2. De verlenging van garanties en borgstellingen.
3	Dagelijks Bestuur	Het namens het openbaar lichaam, het Dagelijks Bestuur of het Algemeen Bestuur besluiten om rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, alsmede het voeren daarvan.
4	Dagelijks Bestuur	Het nemen van alle conservatoire maatregelen en doen wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
5	Dagelijks Bestuur	Het toekennen van budgetten als uitwerking van de vastgestelde programmabegroting.
6	Dagelijks Bestuur	Het voorzitten van het technisch beraad ter voorbereiding op het GO en het (mede) vertegenwoordigen van het Dagelijks Bestuur in het GO.
7	Dagelijks Bestuur	Het nemen van rechtspositionele beslissingen en aangaan van personele verplichtingen en bijbehorende financiële consequenties.
8	Dagelijks Bestuur	Het adviseren van gemeenten en andere partijen ter uitvoering van de taken van de Veiligheidsregio bij of krachtens de wet en de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord.
9	Dagelijks Bestuur	Feitelijke handelingen.
10	Voorzitter	Het in en buiten rechte vertegenwoordigen van de Veiligheidsregio of haar bestuur indien de gemandateerde mandaat heeft om te beslissen tot het verrichten van de bijbehorende rechtshandelingen of aangaan van de daaraan voorafgaande verplichting.

Organisatiebesluit

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord,

gelet op:

- artikel 33b lid 1 onder c van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- artikel 9.4 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord;

besluit vast te stellen, het:

Organisatiebesluit Veiligheidsregio Brabant-Noord

Hoofdstuk 1: De structuur van de organisatie van de Veiligheidsregio

Artikel 1 Organisatieonderdelen

1. De Veiligheidsregio Brabant-Noord is een bestuurlijke samenwerking van de deelnemende gemeenten die wordt uitgevoerd door de volgende organisatorische onderdelen:
 - a. GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio);
 - b. Brandweezorg;
 - c. Risicobeheersing;
 - d. Meldkamer;
 - e. Crisisbeheersing & Rampenbestrijding;
 - f. Bevolkingszorg;
 - g. Bedrijfsvoering.

Artikel 2 Functies

Binnen de organisatie van de Veiligheidsregio worden onder meer de volgende ambtelijke functies onderscheiden:

- a. de secretaris van het bestuur;
- b. de directeur Veiligheidsregio;
- c. de regionaal commandant brandweer;
- d. de directeur Publieke Gezondheid;
- e. de coördinerend gemeentesecretaris;

- f. de controlfunctie.

Artikel 3 Veiligheidsdirectie

1. De veiligheidsdirectie is belast met de afstemming van de multidisciplinaire werkzaamheden van de Sector Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweezorg, de GHOR, de deelnemende gemeenten, de Nationale Politie, de waterschappen en het Regionaal Militair Commando.
2. De veiligheidsdirectie is verantwoordelijk voor de integraliteit van de voorbereiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio.
3. De veiligheidsdirectie bestaat uit:
 - a. de directeur Veiligheidsregio (voorzitter);
 - b. de secretaris van het bestuur;
 - c. de regionaal commandant brandweer;
 - d. het Sectorhoofd Crisisbeheersing & Rampenbestrijding;
 - e. de manager Brandweezorg;
 - f. de directeur Publieke Gezondheid, te weten de directeur van de GGD Hart voor Brabant, tevens portefeuillehouder GHOR;
 - g. de politiechef, te weten de chef van de eenheid Oost-Brabant van de Nationale Politie;
 - h. de coördinerend gemeentesecretaris, die is belast met:
 1. de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis;
 2. de bredere oriëntatie op de wensen en belangen van de deelnemende gemeenten als opdrachtgever;
 - i. de directeur van het waterschap Aa en Maas;
 - j. de Regionaal Militair Commandant Zuid.
4. De veiligheidsdirectie kan voorts, al of niet in opdracht van het dagelijks bestuur zowel interne als externe adviseurs uitnodigen om aan de beraadslagingen deel te nemen.

Artikel 4 Ambtelijke regiegroep

1. Er is een ambtelijke regiegroep die de veiligheidsdirectie adviseert en toetst of de voorstellen en adviezen voldoende multidisciplinair zijn afgestemd alvorens deze aan de veiligheidsdirectie en/of het bestuur worden voorgelegd.
2. De ambtelijke regiegroep bestaat uit de ambtelijke adviseurs van de leden en de adviseurs van de veiligheidsdirectie zoals genoemd in artikel 3 onder het 3^e en 4^e lid.

Artikel 5 Adoptiegroep

1. Er is een overleg van adoptieambtenaren die namens de gemeenten een gezamenlijk advies voorbereiden voor de colleges van burgemeester en wethouders en de

gemeenteraden over voorstellen die een strategisch karakter en/of belangrijke financiële consequenties voor de gemeenten hebben.

2. Als ten aanzien van beleidsvoorstellen zoals genoemd in het eerste lid door het bestuur van de veiligheidsregio een zienswijze aan de colleges van burgemeester en wethouders en/of de gemeenteraden wordt gevraagd, dan brengt de adoptiegroep in de vorm van een concept college- en/of raads-voorstel advies uit.
3. Met betrekking tot de beleidsvoorstellen zoals genoemd in het eerste lid brengt de adoptiegroep advies uit aan zowel het dagelijks als het algemeen bestuur.
4. De adoptieambtenaren worden aangewezen door de Coördinerend burgemeester Afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant-Noord.

Hoofdstuk 2: Verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Artikel 6 Taken van de organisatieonderdelen

1. De taken per organisatieonderdeel komen overeen met de taken genoemd in hoofdstuk 3 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord.
2. De sector Crisisbeheersing & Rampenbestrijding coördineert tevens de taken van Bevolkingszorg genoemd in artikel 3.8 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Artikel 7 De secretaris van het bestuur

1. De secretaris staat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio terzijde bij de uitoefening van hun taak.
2. De secretaris draagt onverminderd de verantwoordelijkheden van de voorzitter zorg voor een goede, tijdige en integrale voorbereiding van de vergaderingen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.
3. De secretaris is verantwoordelijk voor een snel en adequaat verloop van de procedures die noodzakelijk zijn voor het besluitvormingsproces in het bestuur. Als zich hierbij problemen voordoen legt hij dat voor aan het dagelijks bestuur.
4. De secretaris draagt er zorg voor dat de besluiten van de bestuursorganen worden vastgelegd.
5. De secretaris is gerechtigd de inlichtingen in te winnen die hij voor een goede vervulling van zijn taak nodig heeft.
6. De secretaris legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

Artikel 8 De directeur Veiligheidsregio

1. De directeur veiligheidsregio is, naast het leidinggeven aan de Veiligheidsregio, belast met de coördinatie van de multidisciplinaire taken van de veiligheidsregio.
2. De directeur veiligheidsregio is voorzitter van de veiligheidsdirectie.
3. De directeur veiligheidsregio stemt de taakuitoefening op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding door de regionaal commandant brandweer, de

directeur publieke gezondheid en de coördinerend gemeentesecretaris af zonder in hun wettelijke bevoegdheden ten aanzien van de taakuitoefening van deze functionarissen te treden.

4. De directeur Veiligheidsregio legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

Artikel 9 De regionaal commandant brandweer

1. De regionaal commandant brandweer is hoofd van de brandweer, geeft daaraan leiding en is verantwoordelijk voor de vervulling van de daaraan opgedragen taken.
2. De commandant is verantwoordelijk voor de vervulling van zijn wettelijke taken.
3. De commandant brandweer legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur.

Artikel 10 De directeur publieke gezondheid

1. De directeur publieke gezondheid is hoofd van de GHOR, geeft daaraan leiding en is verantwoordelijk voor de vervulling van de daaraan opgedragen taken.
2. De directeur Publieke Gezondheid is verantwoordelijk voor de vervulling van zijn wettelijke taken.
3. De directeur Publieke Gezondheid legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur.

Artikel 11 De coördinerend gemeentesecretaris

1. De coördinerend gemeentesecretaris is daartoe, met instemming van de Kring van gemeentesecretarissen van de gemeenten die samenwerken in de Veiligheidsregio Brabant-Noord, door het dagelijks bestuur aangewezen.
2. De coördinerend gemeentesecretaris is belast met de afstemming van de voorbereiding, waaronder planvorming, opleiding, training en oefening van de aan de gemeenten opgedragen rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsprocessen (bevolkingszorgtaken).
3. De coördinerend gemeentesecretaris is belast met de inbreng van een bredere oriëntatie op de wensen en belangen van de deelnemende gemeenten als opdrachtgever van de veiligheidsregio.
4. De coördinerend gemeentesecretaris legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur en rapporteert aan de Kring van gemeentesecretarissen over de uitoefening zijn taken.

Artikel 12 De controlfunctie

1. De Veiligheidsregio en de GHOR dragen zorg voor de inrichting van de eigen controlfunctie en de uitvoering van de controlling van de aan hen opgedragen taken en werkzaamheden en de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de onder de verantwoordelijkheid van de betreffende organisatorische onderdelen vallende hoofdstukken van de programmabegroting van de Veiligheidsregio.
2. De directeur veiligheidsregio en de directeur publieke gezondheid zijn ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor de in lid 1 genoemde rechtmatige en doelmatige uitvoering van de onder hun verantwoordelijkheid vallende hoofdstukken van de programmabegroting.

3. De concerncontroller van de veiligheidsregio is belast met de bundeling van de afzonderlijke hoofdstukken van de programmabegroting, de management- en bestuursrapportages en de jaarstukken.
4. Voor de bundeling van de afzonderlijke hoofdstukken van de algemene financiële en beleidsmatige kaders, de programmabegroting, de management- en bestuursrapportages en de jaarstukken kan de concerncontroller van de veiligheidsregio aan de controller van de GGD Hart voor Brabant richtlijnen geven over tijdigheid, volledigheid en transparantie waaraan deze afzonderlijke hoofdstukken moeten voldoen.
5. De concerncontroller van de veiligheidsregio is vanuit de rol als bedoeld in het derde en vierde lid, bevoegd aan het dagelijks bestuur te rapporteren over de betrouwbaarheid van de informatie als bedoeld in lid 4.

Artikel 13 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden Veiligheidsdirectie

1. De leden van de veiligheidsdirectie, met uitzondering van de leden zoals genoemd in artikel 3 lid 3 onder g, h, i en j, zijn ieder voor zich afzonderlijk verantwoordelijk voor hun eigen organisatieonderdeel met het daaraan opgedragen takenpakket.
2. De veiligheidsdirectie als geheel bevordert in onderlinge collegiale samenwerking de integraliteit van de organisatieonderdelen die de Veiligheidsregio vormen door:
 - a. zorg te laten dragen voor de coördinatie van de aan hun organisatieonderdeel c.q. hun functionarissen opgedragen taken;
 - b. zorg te laten dragen voor de kwaliteit van de ambtelijke producten;
 - c. een strategische visie op de organisatie te ontwikkelen, zowel ten aanzien van de hoofdlijnen van beleid als ten aanzien van de organisatieontwikkeling;
 - d. zorg te dragen voor een gecoördineerde en geïntegreerde inbreng van maatschappelijke ontwikkelingen, rijksbeleid en bestuurlijke inzichten in de beleidsontwikkeling, -voorbereiding en -uitvoering;
 - e. te bewaken dat beleidsprocessen, waar onder de budgetcyclus en beleidsplannen, verlopen conform door het bestuur vastgestelde kaders.
3. De veiligheidsdirectie adviseert gevraagd en ongevraagd de voorzitter en het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio.
4. De veiligheidsdirectie als geheel en haar individuele leden kunnen voorstellen doen voor het ontwikkelen van beleid.
5. De voorbereiding van de in lid 2 bedoelde voorstellen vindt zoveel mogelijk plaats in gezamenlijkheid tussen de organisatieonderdelen.
6. Besluitvorming door de leden van de veiligheidsdirectie geschiedt bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Adviseurs van de veiligheidsdirectie hebben een raadgevende stem.

Hoofdstuk 3: De structuur van de organisatie(onderdelen)

Artikel 14 Managementteam Veiligheidsregio

1. De ambtelijke organisatie van de Veiligheidsregio staat onder leiding van de directeur Veiligheidsregio en bestaat uit verschillende sectoren.
2. Elke sector wordt geleid door een manager of sectorhoofd die verantwoording aflegt aan de directeur Veiligheidsregio.
3. De directeur Veiligheidsregio, de manager Brandweezorg en de sectorhoofden vormen het management van de Veiligheidsregio.
4. De directeur Veiligheidsregio kan de samenstelling van het management wijzigen.

Artikel 15 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

1. De ambtelijke organisatie van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio staat onder leiding van de directeur publieke gezondheid en bestaat uit het bureau GHOR.
2. De functie en de daarbij behorende taken van de directeur publieke gezondheid zijn opgedragen aan de directeur van de GGD Hart voor Brabant.
3. De uitvoering van de werkzaamheden van het bureau GHOR worden uitbesteed aan de GGD Hart voor Brabant.
4. Met betrekking tot de uitvoering van de taken sluit het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord een dienstverleningsovereenkomst met de GGD Hart voor Brabant.
5. In de dienstverleningsovereenkomst als bedoeld in lid 4, worden bepalingen opgenomen met betrekking tot de door de GGD Hart voor Brabant te verlenen diensten, de vergoeding van de daartoe te maken kosten, de inrichting en verantwoording van het onderdeel GHOR in de Planning & Control documenten van de Veiligheidsregio.

Artikel 16 Meldkamer

1. De Politie draagt er zorg voor dat de meldkamerfunctie kan worden uitgevoerd op de meldkamer (artikel 25a lid 2 Politiewet 2012).
2. De manager Brandweezorg geeft leiding aan de Brandweermeldkamer op de meldkamer.
3. Het sectorhoofd Crisisbeheersing en Rampenbestrijding geeft leiding aan het team van Calamiteitencoördinatoren op de meldkamer.
4. De meldkamer heeft een Management Team Meldkamer Oost-Brabant (MT MOB) bestaande uit het hoofd Meldkamer tevens sectorhoofd Dienst Regionaal Operationeel Centrum (DROC) (voorzitter), de teamleider Meldkamer Ambulance, de teamleider Meldkamer Brandweer, de teamchef DROC politie, de liaison Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS), een vertegenwoordiger van de beide Veiligheidsregio's tevens teamleider Informatiegestuurde veiligheid Oost-Brabant en een secretariael ondersteuner.
5. Het MT MOB is verantwoordelijk voor het aansturen van de multidisciplinaire-operatie en de bedrijfsvoering, het implementeren landelijke vernieuwing, het ophalen van vraagarticulatie (relevante vraagstelling formuleren voor onderzoek) en het stimuleren van de multidisciplinaire-samenwerking.

6. De meldkamer heeft een DirectieTeam (DT) bestaande uit de directeuren Veiligheidsregio Brabant-Noord (voorzitter) en Brabant-Zuidoost, de directeuren RAV Brabant Midden-West-Noord en Brabant-Zuidoost, de directeur LMS, hoofd Operatiën Politie Oost-Brabant en het hoofd meldkamer Oost-Brabant (secretaris).
7. Het DT is verantwoordelijk voor het bewaken van de uitvoering op regionaal niveau, het regionaal beleid, het ophalen van vraagarticulatie en het signaleren en initiëren van ontwikkelingen. Daarnaast is ze verantwoordelijk om regionale behoeften neer te leggen bij de LMS.

Artikel 17 Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

1. In de Crisisbeheersing & Rampenbestrijding wordt voor de multidisciplinaire doelstellingen programmatisch en projectmatig samengewerkt. Hiertoe worden relevante programma- en projectplannen door de Veiligheidsdirectie vastgesteld op basis van het Regionaal Beleidsplan.
2. De uitvoering hiervan geschiedt mede door beschikbaar gestelde menskracht van de verschillende sectoren binnen Veiligheidsregio, de GHOR, de Nationale Politie, de deelnemende gemeenten, het waterschap, defensie en andere openbare lichamen.

Artikel 18 Bevolkingszorg

1. Het sectorhoofd Crisisbeheersing en Rampenbestrijding geeft leiding aan het team Bevolkingszorg van de Veiligheidsregio.
2. Het sectorhoofd Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en de coördinerend gemeentesecretaris regelen de onderlinge afstemming van de taken die Bevolkingszorg verricht.
3. Om continuïteit van Bevolkingszorg te kunnen realiseren op het gebied van kwaliteit en effectiviteit, wordt er zo veel mogelijk door de gemeenten samengewerkt. Het team Bevolkingszorg ondersteunt, faciliteert en adviseert de gemeenten in de voorbereiding op crisisbeheersing en rampenbestrijding, specifiek voor de gemeentelijke processen (Bevolkingszorg). Het team professionaliseert de vakbekwaamheid en kwaliteit van de Bevolkingszorgfunctionarissen. De gemeenten zijn en blijven eindverantwoordelijk voor een adequate Bevolkingszorg.
4. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het op peil houden van de basiskennis crisisbeheersing én Bevolkingszorg van de functionarissen van de eigen gemeente (inclusief collegeleden) en voor de vulling van de lokale functiestructuur in het alarmeringssysteem van de Veiligheidsregio. Ook bewaken zij mede de kwalitatieve en kwantitatieve bijdrage van de eigen gemeente aan de regionale organisatie.

Hoofdstuk 4: Slotbepalingen

Artikel 19 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2025.
2. Dit besluit vervangt het organisatiebesluit dat door het Dagelijks Bestuur op 7 oktober 2020 is vastgesteld.
3. Dit besluit kan worden aangehaald als: "Organisatiebesluit Veiligheidsregio Brabant-Noord"

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur voornoemd,
d.d. 28 november 2024,

de secretaris,

de voorzitter,

drs. M.J.H. van Schaijk

drs. J.M.L.N. Mikkers

Regeling budgethouders Veiligheidsregio Brabant-Noord 2025

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord,

gelet op de

- Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord;
- Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord;
- Algemene regeling van ondermandaat, machtiging en volmacht Veiligheidsregio Brabant-Noord;
- Algemene regeling van verder ondermandaat Veiligheidsregio Brabant-Noord, per sector.

Besluit

vast te stellen de Regeling budgethouders Veiligheidsregio Brabant-Noord 2025.

Artikel 1. Begripsbepaling

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. budget: één of meer begrotingsposten gerelateerd aan de daarvoor te leveren prestatie, project, investering of product;
- b. beheer van budget: het aangaan van verplichtingen en de fiattering van facturen ten laste van het budget, het zorgdragen voor vorderingen, het bewaken van de gerealiseerde baten en lasten ten opzichte van het budget en de verantwoording over gerealiseerde of te verwachten afwijkingen van het budget mede in het kader van de rechtmatigheid daarvan;
- c. verplichtingen: de onherroepelijke handeling die leidt tot een definitieve juridische binding van de Veiligheidsregio Brabant-Noord tot het doen van een uitgaaf;
- d. vorderingen: gelden die aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord toekomen als gevolg van door de organisatie geleverde goederen en/of diensten;
- e. budgethouder: de door de directeur aangewezen medewerker, die belast is met het beheer van de budgetten;
- f. deelbudgethouder: de medewerker die onder verantwoordelijkheid van de budgethouder bevoegd is om het beheer van een (deel van het) budget uit te voeren;
- g. besteller: de medewerker die onder verantwoordelijkheid van de (deel-)budgethouder bevoegd is tot het aangaan van verplichtingen.

Artikel 2. Vaststelling en toekennen budgetten

1. Een budget wordt vastgesteld middels de vaststelling van de begroting of bij tussentijdse vaststelling van begrotingswijzingen door het algemeen bestuur.
2. De toekenning van budgetten aan (deel-)budgethouders wordt schriftelijk vastgelegd.

Artikel 3. Aangaan van verplichtingen

1. Verplichtingen mogen pas worden aangegaan nadat de besteller of de (deel-)budgethouder heeft geconstateerd dat ter zake een toereikend budget beschikbaar is. Verplichtingen die leiden tot een overschrijding zijn toegestaan mits ze voldoen aan het begrotingscriterium zoals vastgelegd in het Controleprotocol voor de accountantscontrole.
2. Verplichtingen worden aangegaan met inachtneming van het geldende inkoop- en aanbestedingsbeleid.
3. Verplichtingen mogen slechts worden aangegaan indien de in Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord vastgelegde autorisatie is gevolgd.

4. De bevoegdheid tot het aangaan van een verplichting houdt tevens de bevoegdheid in tot het doen van een bestelling en de daartoe benodigde voorbereidingshandelingen.

Artikel 4. Verantwoording

1. De deelbudgethouder verstrekt tijdig informatie aan de budgethouder omtrent de gesignaleerde of te verwachten afwijkingen van het toegekende budget.
2. De budgethouder is verantwoordelijk voor de (bestuurs)rapportage van de geplande en werkelijke baten en lasten van het budget aan het dagelijks bestuur op het hiervoor vastgestelde tijdstip.
3. Onverlet de verantwoordelijkheid van de budgethouder, is de signalering van afwijkingen ten opzichte van het budget opgedragen aan de sector bedrijfsvoering.

Artikel 5. Inwerkingtreding en Citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking vanaf 1 januari 2025.
2. Met de inwerkingtreding van deze regeling treedt deze in de plaats van de Regeling budgethouders Brandweer Brabant-Noord 2015.
3. Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Regeling budgethouders Veiligheidsregio Brabant-Noord".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 28 november 2024,

de secretaris,

de voorzitter,

drs. M.J.H. van Schaijk

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024

Afdeling Sector Bedrijfsvoering, team Materieel, Huisvesting & Inkoop

Onderwerp

Actualiseren inkoopbeleid en inkoopvoorwaarden

Voorgesteld besluit

Het dagelijks Bestuur wordt voorgesteld om:

1. het actuele inkoopbeleid vast te stellen;
2. de nieuwe inkoopvoorwaarden vast te stellen.

Aanleiding

Aanleiding voor dit voorstel is de behoefte/noodzaak om het huidige inkoopbeleid en de huidige inkoopvoorwaarden te actualiseren.

Het huidige inkoopbeleid is vastgesteld door Dagelijks Bestuur op 26 maart 2014 met ingangsdatum 1 mei 2014. In de tussentijd is een bijlage van dit huidige inkoopbeleid nog wel eenmaal aangepast in lijn met de gids Proportionaliteit, echter het huidige inkoopbeleid is in de tussentijd niet meer aangepast. Het huidige inkoopbeleid heeft nog verwijzingen naar oude gedateerde wet- en regelgeving en vereist daarom een actualisatieslag.

De huidige inkoopvoorwaarden zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 9 april 2014 met ingangsdatum 1 mei 2014. In de tussentijd zijn deze inkoopvoorwaarden niet meer aangepast. De huidige inkoopvoorwaarden vereisen een actualisatieslag.

Doel

Actualiseren van inkoopbeleid en inkoopvoorwaarden

Argumenten

1 Inkoopbeleid

- 1.1 Huidig inkoopbeleid dateert van 2014 en moet geactualiseerd worden om aan te sluiten bij de actuele wet- en regelgeving omtrent aanbesteden.
- 1.2 Bij het opstellen van het nieuwe inkoopbeleid is onder meer kennisgenomen van het inkoopbeleid van gemeente Oss, gemeente Den Bosch en het landelijk inkoopbeleid-sjabloon van het NIPV.
- 1.3 Naast de juiste verwijzing naar wet- en regelgeving zijn de voornaamste wijzigingen t.o.v. van het huidige inkoopbeleid:
 - 1.3.1 Opnemen van de 5 duurzaamheidsambities van VRBN.
 - 1.3.2 Opnemen van dynamische aanbestedingskalender (DAK) als meerjaren aanbestedingskalender voor VRBN. De DAK wordt door vele veiligheidsregio's gebruikt en bevordert kennis- en informatie uitwisseling.

- 1.3.3 Opnemen van het streven om SROI (social return on investment) als eis mee te nemen bij iedere Europese aanbestedingen. Dit sluit aan bij duurzaamheidsambitie Samen voor de toekomst van VRBN en vergelijkbare uitgangspunten van de gemeenten Oss en Den Bosch.

2 Inkoopvoorwaarden

- 2.1 Huidige inkoopvoorwaarden dateren van 2014 en moeten geactualiseerd worden om aan te sluiten bij de actuele wet- en regelgeving omtrent aanbesteden en aan te sluiten bij huidige stand van zaken.
- 2.2 De nieuwe inkoopvoorwaarden zijn gebaseerd op het nieuwste VNG model Algemene inkoopvoorwaarden (versie 8 oktober 2024) en aangepast voor VRBN. Voordeel van gebruiken van deze inkoopvoorwaarden is dat de VNG voorwaarden algemeen bekend en gangbaar zijn in de markt én dat deze voorwaarden door VNG zijn opgesteld en juridisch getoetst.

3 Brandweer versus Veiligheidsregio

Bij de regionalisering (2011) is ervoor gekozen om niet de term Veiligheidsregio maar de term Brandweer te gebruiken om zo het onderscheid tussen de onderdelen GHOR, Politie en overige (Brandweer) duidelijk te maken. Daarom is er destijds (in 2011) expliciet in onze GR het volgende opgenomen: Artikel 3.4 Taken brandweezorg. De veiligheidsregio Brabant-Noord heeft een **Brandweer Brabant-Noord**. Dit staat ook weer in de nieuwe GR, zoals die op 1 juli 2024 van kracht is geworden.

Inmiddels is door de komst van Bevolkingszorg (2015), het uittreden van de Politie (2020) en de uitbreiding van Crisisbeheersing (2023) het alleen hanteren van de term Brandweer Brabant-Noord niet meer voor de hand liggend. Daarom is bij het opstellen van beide documenten ervoor gekozen om niet langer te spreken van het inkoopbeleid of van de inkoopvoorwaarden van de Brandweer, maar van de Veiligheidsregio. We beschouwen echter wel het inkoopbeleid en de -voorwaarden als documenten van Brandweer én Veiligheidsregio. Daarom staat in beide documenten opgenomen: Waar in dit document Veiligheidsregio staat mag u ook Brandweer lezen.

Beperkt Risico

Het team Control, Risk & Audit overleg gevoerd met onze huisfiscalist, deze is van mening dat we, als we facturen ontvangen op naam van Brandweer Brabant-Noord, geen recht op btw-aftrek of -compensatie hebben. Overigens is dat maar een beperkt risico, het betreft momenteel alleen Bevolkingszorg en bluswater.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. kennisgenomen van de actualisering inkoopbeleid en inkoopvoorwaarden.

Bijlagen

1. Inkoopbeleid Veiligheidsregio Brabant-Noord;
2. Algemene inkoopvoorwaarden Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Inkoopbeleid Veiligheidsregio Brabant-Noord

28 november 2024

COLOFON

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord en Brandweer Brabant-Noord

Vastgesteld door het Dagelijks bestuur op 28 november 2024

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 650.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen & rampen en rampenbestrijding.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Organisatiebeschrijving VRBN	4
1.2. Inkoopdoelen	4
2. Wettelijke uitgangspunten	5
2.1. Wettelijk kader	5
2.2. Aanbestedingsprocedure	5
2.3. Inkoopstartformulier	5
2.4. Sociale en andere specifieke diensten	5
2.5. Klachten over aanbestedingsprocedure	5
2.6. Inkoopvoorwaarden	6
3. Economische uitgangspunten	7
3.1. Publieke middelen	7
3.2. Inkoopsamenwerking en bundeling	7
3.3. Lastenverlichting	7
3.4. Regionale economie en MKB	7
3.5. Geen aanbestedingsvergoeding	7
4. Organisatorische uitgangspunten	8
4.1. Beleid VRBN	8
4.2. Spendanalyse	8
4.3. Meerjaren Aanbestedingskalender	8
4.4. Aanbesteden	8
4.5. Contractmanagement	8
4.6. Aanbestedingsdossier	8
5. Ethisch en ideële uitgangspunten	9
5.1. Integriteit	9
5.2. Duurzaamheid	9
5.3. Social Return On Investment (SROI)	10
5.4. Opdracht voorbehouden aan Sociale Werkvoorzieningen (SW)	10
Bijlage	11
Bijlage 1: Voorgeschreven aanbestedingsprocedure	12

1. Inleiding

Het inkoopbeleid vormt de leidraad voor alle inkoopactiviteiten van Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN). VRBN wenst rechtmatig en doelmatig om te gaan met haar middelen en volgt daarmee onvoorwaardelijk de wettelijke kaders die door de EU-Richtlijnen en Aanbestedingswet worden gesteld. Dit beleid beschrijft hoe VRBN omgaat met deze kaders en welke thema's van invloed zijn op de inkoopactiviteiten.

Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft conform artikel 3.4 van onze Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord voor de taken brandweezorg een Brandweer Brabant-Noord (BBN). Waar in dit inkoopbeleid Veiligheidsregio staat mag u ook Brandweer lezen.

Onder inkoop worden alle activiteiten van VRBN verstaan waar een factuur tegenover staat.

1.1. Organisatiebeschrijving VRBN

Nederland is opgedeeld in 25 veiligheidsregio's. Een veiligheidsregio is een gebied waarin wordt samengewerkt door verschillende besturen en diensten ten aanzien van taken op het terrein van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding, crisisbeheersing en bevolkingszorg.

Een veiligheidsregio is een vorm van verlengd lokaal bestuur en heeft een gemeenschappelijke regeling als juridische grondslag. Via deze gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daardoor medeverantwoordelijk voor de bestuurlijke en organisatorische aansturing van de veiligheidsregio.

Op de algemene website van VRBN (www.vrbn.nl) is de organisatie nader beschreven en zijn de taken en het doel van VRBN toegelicht.

1.2. Inkoopdoelen

Met het inkoopbeleid worden de volgende doelen nagestreefd:

- Rechtmatigheid: bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving;
- Risicobeheersing: verminderen van juridische-, financiële- en informatieveiligheidsrisico's;
- Doelmatigheid: inkopen tegen de juiste prijs/kwaliteit verhouding;
- Doelgerichtheid: invulling geven aan de doelstellingen van de Veiligheidsregio (bedrijfsdoelstellingen) met behulp van inkoop;
- Uniformiteit: creëren van een organisatie brede, uniforme werkwijze;
- Integriteit: bevorderen van integriteit;
- Duurzaamheid: realiseren van duurzaam inkopen binnen de gehele Veiligheidsregio;
- Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO): BIO is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.

2. Wettelijke uitgangspunten

VRBN is gebonden aan de aanbestedingsregelgeving. In dit hoofdstuk staat hoe VRBN om gaat met deze wet- en regelgeving.

2.1. Wettelijk kader

De kaders van de aanbestedingsregelgeving worden in beginsel gevormd door de Europese Richtlijnen 2014/23/EU en 2014/24/EG die in 2014 in werking zijn getreden. De nationale Aanbestedingswet uit 2012 en de verplichte richtsnoeren Gids Proportionaliteit (Gids P.) en het Aanbestedingsreglement Werken (ARW) die nadere uitleg geven over hoe de wet in de praktijk moet worden toegepast zijn hierop aangepast en in werking getreden.

Centraal in alle regelgeving staat dat de veiligheidsregio transparant, objectief, niet-discriminerend handelt en daarbij proportionele eisen stelt.

2.2. Aanbestedingsprocedure

Om de twee jaar stelt de Europese Commissie de zogenaamde Europese drempelbedragen vast. Boven deze bedragen zijn aanbestedende diensten ondubbelzinnig gehouden de Europese Richtlijnen te volgen. Het staat de lidstaten vrij om deze wetgeving in nationale wetgeving aan te scherpen en ook beneden de EU-drempelbedragen nog drempels te definiëren voor aanbestedingsprocedures. In Nederland is dat verwerkt in de Gids Proportionaliteit. Als verlengstuk hiervan heeft VRBN de te hanteren aanbestedingsprocedures en bevoegdheden beschreven in **bijlage 1**: Voorgescreven aanbestedingsprocedure.

2.3. Inkoopstartformulier

Op grond van artikel 1.4 uit deze Aanbestedingswet dient de veiligheidsregio de keuze voor de gehanteerde procedure te kunnen motiveren. Dit gebeurt in het inkoopstartformulier dat de start vormt voor een aanbesteding.

2.4. Sociale en andere specifieke diensten

In de Europese Richtlijnen van 2014 wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere diensten en zogenaamde sociale en andere specifieke diensten (SAS). Voor die laatste gelden afwijkende vereenvoudigde aanbestedingsprocedures en zijn EU-Richtlijnen en Aanbestedingswet slechts beperkt van toepassing. De verlichte en deels vormvrije aanbestedingsprocedures voor SAS-diensten worden gehanteerd, indien van toepassing.

2.5. Klachten over aanbestedingsprocedure

VRBN neemt bij de aanbestedingsprocedures de uiterste zorgvuldigheid in acht om fouten en onregelmatigheden te voorkomen. Daartoe bestaat in eerste instantie bij alle aanbestedingsprocedures de mogelijkheid om vragen te stellen en daarbij een bepaald handelen van de veiligheidsregio of het nalaten ervan aan de orde te stellen, wanneer dit in strijd is met wettelijke bepalingen of andere voorschriften die voor de aanbesteding gelden. De veiligheidsregio is als aanbestedende dienst verplicht om deze vragen op een deugdelijke en afdoende wijze te beantwoorden, dan wel de gevolgde procedure in heroverweging te nemen. Indien dit naar mening van enige belanghebbende partij niet of onvoldoende gebeurt, kan deze partij een klacht indienen.

De klacht wordt in behandeling genomen door een deskundige van VRBN of externe deskundige die niet rechtstreeks bij de aanbestedingsprocedure betrokken is. Het indienen van een klacht zet de aanbestedingsprocedure niet stil, tenzij de veiligheidsregio anders beslist.

2.6. Inkoopvoorwaarden

Bij inkopen boven een bedrag van € 25.000 exclusief BTW worden inkoopvoorwaarden van toepassing verklaard en voorwaarden van opdrachtnemers nadrukkelijk van de hand gewezen.

VRBN hanteert verschillende inkoopvoorwaarden afhankelijk van het type opdracht (dienst, levering, werk, ICT) en kiest per procedure de best passende. Voorbeelden van mogelijke toe te passen voorwaarden zijn: GIBIT, ARIV, ARVODI en Algemene inkoopvoorwaarden VRBN.

3. Economische uitgangspunten

VRBN wenst haar inkopen zo doelmatig mogelijk te doen. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe VRBN hier invulling aan geeft.

3.1. Publieke middelen

VRBN besteedt publieke middelen voor het uitvoeren van haar taken. Het is van evident belang dat met deze middelen op efficiënte en effectieve wijze wordt omgegaan. Dit betekent efficiënt inkopen zowel op het gebied van de verhouding tussen prijs en kwaliteit, maar ook dat de wijze waarop ingekocht wordt, efficiënt en effectief is.

3.2. Inkoop samenwerking en bundeling

Vanuit inkoopdoelmatigheid en inkoopprofessionalisering is samenwerking soms wenselijk. VRBN zoekt waar wenselijk de samenwerking op met andere veiligheidsregio's en/of andere aanbestedende diensten (zoals omliggende gemeenten, NIPV, VNG). Deelname aan gezamenlijke aanbestedingen of aanbestedingen van inkoopplatformen (zoals INOB Inkoopplatform Noordoost Brabant) behoort tot de mogelijkheden.

3.3. Lastenverlichting

VRBN streeft bij het inkopen naar zo min mogelijke lasten. Aanbesteden brengt administratieve lasten met zich mee voor zowel deelnemers aan aanbestedingen als VRBN zelf. Door gebruikmaking van digitale platforms wordt deelnemen aan aanbestedingen eenvoudiger en transparanter gemaakt. Daarnaast wordt bij aanbestedingen om enkele om noodzakelijke documenten gevraagd en staan selectie- en gunningscriteria in verhouding tot de complexiteit en omvang van de opdracht.

3.4. Regionale economie en MKB

VRBN heeft aandacht voor lokale dan wel regionale MKB-ondernemingen. Daartoe zullen bij aanbestedingen, waar zinvol, kansen worden gecreëerd voor het MKB. Dit gebeurt door:

- Opdrachten niet onnodig te bundelen om ze zo qua omvang buiten bereik van het MKB te houden;
- Bij onderhandse procedures zoveel mogelijk lokale/regionale MKB-ondernemingen uit te nodigen;
- Bij Europese en openbare aanbestedingen geen onnodig zware eisen te stellen en administratieve lasten tot een minimum te beperken.

3.5. Geen aanbestedingsvergoeding

In beginsel worden geen aanbestedingsvergoedingen aan inschrijvers betaald. Mochten er in uitzonderlijke gevallen wel vergoedingen worden betaald, bijvoorbeeld omdat de aard van de inspanningen van de inschrijvers dit rechtvaardigt met het oog op het proportionaliteitsbeginsel, dan moet daartoe vooraf, expliciet en gemotiveerd door de opdrachtgever toe worden besloten.

4. Organisatorische uitgangspunten

VRBN wenst haar inkopen zo doelgericht en efficiënt mogelijk te doen. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe VRBN hier invulling aan geeft.

4.1. **Beleid VRBN**

Inkopen van VRBN zijn gericht om invulling te geven aan diens beleidsdoelen. Een wijziging in organisatiekoers of doelen kan leiden tot andere inkoopbehoeften.

4.2. **Spendanalyse**

Jaarlijks wordt een spendanalyse (scan) uitgevoerd om de uitgaven van VRBN te analyseren. Naast dat deze analyse wordt gebruikt als verantwoordinginstrument voor de jaarlijkse accountantscontrole, geeft deze analyse inzicht in alle inkoopactiviteiten van VRBN. Hierdoor kan ook worden gestuurd op een verbetering en professionalisering van inkoop binnen VRBN.

4.3. **Meerjaren Aanbestedingskalender**

VRBN werkt met een dynamische aanbestedingskalender (DAK) die landelijk ook door andere veiligheidsregio's wordt gebruikt. Informatie- en kennisuitwisseling vindt zodoende gemakkelijker plaats en kansen op inkoop samenwerkingen worden hiermee vergroot.

4.4. **Aanbesteden**

Bij aanvang van een inkooptraject is het inkoopstartformulier een startpunt (zie ook paragraaf 2.3). In bijlage 1: 'Voorgeschreven aanbestedingsprocedure' is de aanbestedingswijze nader beschreven.

4.5. **Contractmanagement**

Goed contractmanagement resulteert in het verkleinen van de contractuele risico's, het verhogen van de kwaliteit van leveringen/diensten en verbeteren van de doelmatigheid. Voor goed contractmanagement is adequaat contractbeheer een basisvoorwaarde. Inrichting van goed contractmanagement is voor VRBN dan ook essentieel.

4.6. **Aanbestedingsdossier**

Aanbestedingsdossiers worden opgeslagen in het archiefsysteem van VRBN.

5. Ethisch en ideële uitgangspunten

VRBN wenst haar inkopen te doen met oog voor ethische en ideële waarden. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe VRBN hier invulling aan geeft.

5.1. Integriteit

VRBN doet alleen zaken met integere opdrachtnemers. Dat betekent dat partners zich houden aan wet- en regelgeving. Bij Europese aanbesteding (en desgewenst bij onderhandse aanbestedingen) wordt dit getoetst door middel van:

- het toetsen van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument van inschrijvers;
- de Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA); Justis verstrekt de GVA namens de minister van Justitie en Veiligheid;
- Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen;
- het waar nodig laten ondertekenen van een geheimhoudingsverklaring.

Ook kan het Landelijk Bureau BIBOB (LBB) advies worden gevraagd over de achtergrond van bedrijven en personen, overeenkomstig de Beleidsregel Toepassing Wet BIBOB Noord-Brabant. BIBOB staat voor bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

5.2. Duurzaamheid

VRBN werkt met onderstaande vijf duurzaamheidsambities toe naar een duurzame toekomst in 2040. Deze ambities of een vertaling/uitwerking hiervan worden meegenomen in aanbestedingen en de markt wordt uitgedaagd invulling te geven aan die ambities.

1. Samen voor de toekomst

Samen zorgen wij voor vandaag én voor de wereld van morgen. We zorgen net zo goed voor onszelf als voor de veiligheid binnen onze regio. Dat kan alleen door samen mentaal en fysiek fit te zijn. Wij bieden gelijke kansen aan iedereen en stimuleren de diversiteit onder onze collega's.

2. Fossielvrij en schoon

Al onze energie is 100% schoon en komt van natuurlijke bronnen. Onze gebouwen wekken voldoende energie op voor al ons eigen gebruik.

3. Schoon en slim

We kiezen de manier van samenwerken die het beste past; fysiek of digitaal. Als we ons verplaatsen doen we dat 100% schoon. Ook ons materieel is 100% schoon. Onze leveranciers zijn aantoonbaar duurzaam en we zoeken ze waar mogelijk dicht bij huis.

4. Gezond en circulair

We verspillen niets en hergebruiken zoveel mogelijk. Wanneer we nieuwe producten aanschaffen kiezen we voor materialen die niet schadelijk zijn voor mens en natuur. Wij kijken daarbij naar de gehele (productie)keten.

5. Groen en in balans

Onze gebouwen en terreinen zijn groen. Het zijn ontmoetingsplekken waar we prettig werken, bewegen en oefenen. Buiten geven we ruimte aan de natuur. Onze daken zijn groen en regenwater wordt opgevangen voor de tuinen en bluswater.

5.3. Social Return On Investment (SROI)

VRBN vindt het belangrijk dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt weer in het werkproces worden gebracht. Daarom streeft VRBN ernaar om SROI als minimumeis mee te nemen bij alle opdrachten met een opdrachtwaarde boven de Europese drempelbedragen, indien dit proportioneel is. Bij arbeidsintensieve opdrachten wordt gevraagd minimaal 5% van de opdrachtwaarde aan SROI in te vullen. Bij arbeidsextensieve opdrachten ligt dit op 2% van de opdrachtwaarde.

5.4. Opdracht voorbehouden aan Sociale Werkvoorzieningen (SW)

Conform aanbestedingswetgeving heeft VRBN de mogelijkheid om bepaalde opdrachten voor te behouden aan sociale werkvoorzieningen of bedrijven die de maatschappelijke en professionele integratie van gehandicapten of kansarmen tot hoofddoel hebben. VRBN zal per opdracht analyseren of het gebruik wil maken van deze mogelijkheid.

Bijlage

Bijlage 1: Voorgeschreven aanbestedingsprocedure

Een aanbestedingsprocedure is een procedure met behulp waarvan een aanbestedende dienst probeert te komen tot gunning van een opdracht aan een marktpartij door concurrentie in de markt op te roepen. Aanbestedende diensten zijn verplicht om opdrachten met een waarde boven de Europese drempelbedragen Europees aan te besteden. Deze Europese drempelwaarden voor overheidsopdrachten zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen. De Europese Commissie stelt elke twee jaar nieuwe drempelwaarden vast, deze worden gepubliceerd in het publicatieblad van de Europese Unie.

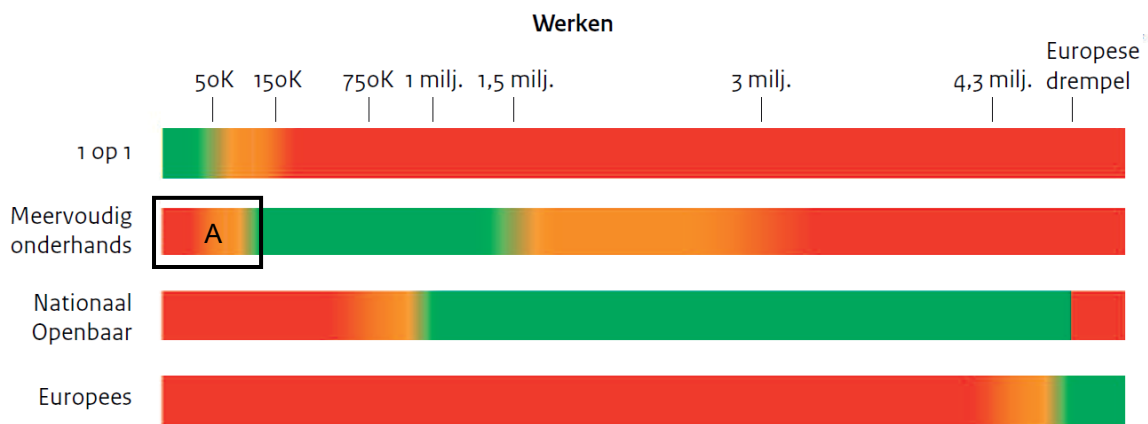
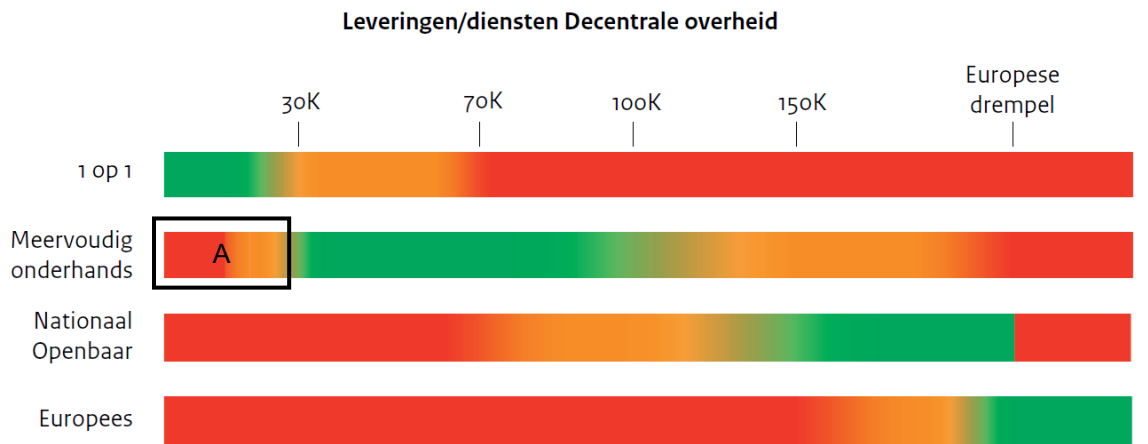
Ook beneden de Europese drempelbedragen passen aanbestedende diensten vaak aanbestedingsprocedures toe. De transactiekosten die deze procedures met zich brengen, dienen altijd in verhouding te staan tot het doel dat met het toepassen van een dergelijke procedure wordt nagestreefd. Het is van belang per opdracht te bezien, welke procedure het meest geschikt en proportioneel is. Dit conform de laatste versie van de Gids Proportionaliteit.

Keuze aanbestedingsprocedure VRBN

VRBN bepaalt de keuze voor de aanbestedingsprocedure als volgt:

1. Om de best-passende inkoopprocedure van te stellen, moet een inkoopstartformulier worden ingevuld. Het invullen van zo'n startformulier is verplicht bij een opdrachtwaarde boven de € 25.000,- exclusief BTW.
2. VRBN beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is, daarbij slaat zij in ieder geval acht op de volgende aspecten;
 - omvang van de opdracht;
 - transactiekosten aanbestedende dienst en inschrijvers;
 - aantal potentiële inschrijvers;
 - gewenst eindresultaat;
 - complexiteit van de opdracht;
 - type opdracht/betrokken sector;
 - grensoverschrijdend belang.
3. De te volgen aanbestedingsprocedure wordt voor een belangrijk deel bepaald door de omvang/waarde van de opdracht. De raming van deze waarde gebeurt op een objectieve en transparante manier. Kostenberekening op grond van markt oriëntatie, historische gegevens en referentieopdrachten bij andere organisaties zijn voorbeelden van objectieve en transparante ramingsgrondslagen. De raming is altijd exclusief BTW en heeft betrekking op de gehele contractduur (incl. alle mogelijke optie jaren/verlengingen).
4. De aanbestedingsprocedures met bijbehorende drempelbedragen worden getoond in de navolgende twee figuren.
 - a) Uitgangspunt is om de procedure te kiezen waarbij de opdrachtwaarde in het groene bereik valt.
 - b) Bij een beoogde procedurekeuze waarbij de opdrachtwaarde in het oranje of rode bereik valt, dient deze keuze inhoudelijk gemotiveerd vastgelegd te worden. Uitzondering hierop is **vak A** bij de meervoudig onderhandse procedure, hiervoor is geen inhoudelijke keuzemotivatie vereist.
 - c) Boven de Europese drempelbedragen bestaat die keuzevrijheid niet en moet Europees worden aanbesteed.
5. Voor de zogenoemde sociale en andere specifieke diensten worden de wettelijk vastgelegde procedures en drempelbedragen gevolgd. In bijlage XIV van de Richtlijn 2014/24/EU staat een opsomming van deze diensten.

Drempelbedragen

Bevoegdheden

- De bevoegdheden rondom het aangaan van verplichtingen is vastgelegd in de Regeling budgethouders en de Regeling mandaat, volmacht en machtiging Veiligheidsregio Brabant-Noord.
- Als een (deel)budgethouder een procedure wenst te hanteren waarvan de opdrachtwaarde in het oranje of rode bereik valt (anders dan vak A) dient de (deel)budgethouder een advies van inkoop op te vragen en de definitieve keuze gemotiveerd vast te leggen.
- In het geval dat de (deel)budgethouder een andere procedure wenst toe te passen dan geadviseerd door inkoop, ligt de bevoegdheid te besluiten deze procedure toch te hanteren bij de leidinggevende van de betreffende (deel)budgethouder. De keuze en besluitvorming wordt vastgelegd.
- Afwijkingen boven de Europese drempel zijn voorbehouden aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Rollen

(Deel-)budgethouder

Bij raming onder € 25.000,- exclusief BTW geldt het volgende:

- Optioneel; contact opnemen met inkoop voor:
 - inkoopadvies;
 - het voor deze aanbesteding geschikte inkoopjabloon;
- Offerte / Orderbevestiging / Contract opslaan;
- Voeren contractbeheer/contractmanagement (indien relevant).

Bij raming boven € 25.000,- exclusief BTW geldt het volgende:

- Informatieplicht naar inkoop (startformulier);
- Waar geëist de keuze voor procedure gemotiveerd vastleggen;
- Gebruik inkoopjabloon;
- Aanbestedingsdossier opslaan;
- Voeren contractbeheer/contractmanagement.

Inkooporganisatie

- Aanleveren inkoopjabloon;
- Geven (on)gevraagd inkoopadvies voor alle inkopen;
- Begeleiden en publiceren nationale en Europese aanbestedingen;
- Ondersteunen bij contractbeheer/contractmanagement.

**Samenwerken
aan veiligheid.**

Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten Veiligheidsregio Brabant-Noord

**Vastgesteld door het Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord
op 28 november 2024**

COLOFON

Deze Algemene inkoopvoorwaarden zijn gebaseerd op het VNG model Algemene inkoopvoorwaarden, versie oktober 2024 en waar nodig aangepast naar de situatie bij de Veiligheidsregio.

Inhoud

I Algemeen

- Artikel 1 Definities
- Artikel 2 Toepasselijkheid
- Artikel 3 Totstandkoming Overeenkomst

II Uitvoering Overeenkomst

- Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant
- Artikel 5 Algemene verplichtingen Veiligheidsregio
- Artikel 6 Kwaliteit en controle
- Artikel 7 Geheimhouding
- Artikel 8 Intellectueel eigendom
- Artikel 9 Verwerking persoonsgegevens
- Artikel 10 Data
- Artikel 11 Wijziging Overeenkomst
- Artikel 12 Uitrusting en materialen
- Artikel 13 Tijdstip van nakoming
- Artikel 14 Toerekenbare tekortkoming
- Artikel 15 Niet-toerekenbare tekortkoming
- Artikel 16 Aansprakelijkheid en verzekering
- Artikel 17 Boete
- Artikel 18 Toepasselijk recht en geschillen

III Financiële bepalingen

- Artikel 19 Prijzen, meerwerk en minderwerk
- Artikel 20 Facturering en betaling

IV Bepalingen betreffende de Leveringen van Goederen

- Artikel 21 Leveringen
- Artikel 22 Verpakking en transport
- Artikel 23 Overdracht van eigendom en risico

V Bepalingen betreffende het verrichten van Diensten

- Artikel 24 Diensten
- Artikel 25 Personeel van Contractant
- Artikel 26 Arbeidsvoorwaarden

VI Einde Overeenkomst

Artikel 27 Opzegging

Artikel 28 Ontbinding

Artikel 29 Vernietiging

I

Algemeen

Artikel 1 Definities

Aflevering:	het verschaffen van het bezit van de Goederen aan de Veiligheidsregio
Contractant:	de in de Overeenkomst genoemde wederpartij van de Veiligheidsregio
Data:	digitale weergaves van handelingen, feiten of informatie en/of compilaties van dergelijke handelingen, feiten of informatie, ook in de vorm van geluids-, visuele of audiovisuele opnames
Diensten (Dienst):	de door de Contractant op basis van de Overeenkomst te verrichten werkzaamheden voor een specifieke behoefte van de Veiligheidsregio, niet zijnde werken of leveringen
Gebruiksrecht:	het recht op grond waarvan de Veiligheidsregio bevoegd is om de Resultaten in overeenstemming met de Overeenkomst te gebruiken en de toestemming van de Contractant om de Resultaten onbeperkt te verveelvoudigen, te wijzigen, openbaar te maken, toe te passen en te bewerken, in iedere vorm, nu bestaand of in de toekomst
Veiligheidsregio:	<p>Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN), zetelend te 's-Hertogenbosch.</p> <p>Conform art 3.4 van de 'Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord', heeft Veiligheidsregio Brabant-Noord voor de takenbrandweezorg een Brandweer Brabant-Noord.</p> <p>Waar in deze voorwaarden Veiligheidsregio staat mag u ook Brandweer lezen.</p>
Goederen (Goed):	alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek

IE-rechten:	alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten, waaronder maar niet beperkt tot, auteursrechten, databankenrechten en goodwill
Leveringen (Levering):	de door de Contractant op basis van de Overeenkomst ten behoeve van de Veiligheidsregio te leveren Goederen
Maatwerk:	de door de Contractant op basis van de Overeenkomst specifiek voor de Veiligheidsregio tot stand gebrachte, verrichte en/of ontwikkelde Prestaties en Goederen
Offerte:	een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek
Offerte-aanvraag:	een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Veiligheidsregio voor te verrichten Prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen
Overeenkomst:	al hetgeen tussen de Veiligheidsregio en de Contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen
Overeenkomst voor Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken:	de bij de Overeenkomst gevoegde overeenkomst voor gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, of bij gebreke daarvan, de door VNG opgestelde Modelovereenkomst Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken
Partijen/ Partij:	de Veiligheidsregio en/of de Contractant
Personeel van Contractant:	de door de Contractant voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die met de Contractant een overeenkomst van opdracht hebben gesloten
Prestaties (Prestatie):	te verrichten Leveringen en/of Diensten
Resultaten (Resultaat):	al hetgeen in het kader van de Overeenkomst tot stand wordt gebracht, anders dan Maatwerk en ongeacht of de Contractant daarbij gebruikmaakt van enige bijdrage van de Veiligheidsregio en/of derden

Schriftelijk:	correspondentie per post of langs elektronisch weg waarbij: de kennisgeving raadpleegbaar is door de geadresseerde, de authenticiteit van de kennisgeving in voldoende mate is gewaarborgd, en de identiteit van de kennisgever met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld
Verwerkers- overeen- komst:	de bij de Overeenkomst gevoegde verwerkersovereenkomst of, bij gebreke daarvan, de ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst door de VNG tot standaard verklaarde Standaard Verwerkersovereenkomst. Eén en ander voor zover in het kader van de (uitvoering van de) overeenkomst persoonsgegevens worden verwerkt.
Werkdag:	kalenderdagen behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 lid 1 Algemene termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door de Veiligheidsregio aangewezen bruggen

Artikel 2 Toepasselijkheid

- 2.1. Deze algemene inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op de Offerteaanvraag, Offerte(n), nadere overeenkomsten en Overeenkomsten met betrekking tot Leveringen en Diensten.
- 2.2. Van deze algemene inkoopvoorwaarden kan slechts worden afgeweken, indien Partijen dit uitdrukkelijk Schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.
- 2.3. Indien een bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen van kracht. Partijen treden in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.
- 2.4. Door het indienen van de Offerte aanvaardt de Contractant onverkort deze algemene inkoopvoorwaarden en wijst de Contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn algemene voorwaarden en markt- of branchespecifieke voorwaarden af.

Artikel 3 Totstandkoming Overeenkomst

- 3.1. De Veiligheidsregio kan een Offerteaanvraag intrekken of wijzigen voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. De Veiligheidsregio vergoedt geen kosten of schade die hiermee samenhangen, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen of wet- of regelgeving daartoe dwingen.
- 3.2. De Offerte van de Contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de Offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de Offerteaanvraag.
- 3.3. Een Overeenkomst komt tot stand nadat de Veiligheidsregio een expliciete Schriftelijke aanvaarding van de Offerte van de Contractant heeft verzonden aan de Contractant. De Schriftelijke aanvaarding geldt enkel als aanvaarding, indien daaraan een besluit ten grondslag ligt als bedoeld in artikel 33 lid 1 aanhef en onder d van de Wet gemeenschappelijke regelingen dat is genomen door of namens het dagelijks bestuur en de aanvaarding ondertekend is door de voorzitter of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 46d lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen de vertegenwoordiging van de Veiligheidsregio is

opgedragen.

- 3.4. Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.
- 3.5. Alle handelingen die de Contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de Overeenkomst zijn voor rekening en risico van de Contractant.

II

Uitvoering Overeenkomst

Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant

- 4.1. De Contractant zal zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Overeenkomst in goede samenwerking met de Veiligheidsregio nakomen, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de Contractant.
- 4.2. De Contractant zal de Veiligheidsregio op de hoogte houden van de uitvoering van de Overeenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De Contractant is onder meer, maar niet uitsluitend, verplicht om de Veiligheidsregio direct Schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de Overeenkomst geen rekening is gehouden.
- 4.3. Slechts met voorafgaande Schriftelijke goedkeuring van de Veiligheidsregio, kan de Contractant de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden. Dit geldt niet voor het vestigen van beperkte rechten, zoals een pandrecht. De Veiligheidsregio is te allen tijde bevoegd om deze goedkeuring in te trekken, indien blijkt dat deze derden niet in staat zijn om (hun deel van) de Overeenkomst uit te voeren.

De Contractant garandeert over de (totstandkoming van de) Overeenkomst dat de Contractant of Personeel van Contractant of een met de Contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder: (1) prijsvorming, (2) het afstemmen van Offerten, en/of (3) verdeling van werkzaamheden.

- 4.4. De Contractant vrijwaart de Veiligheidsregio voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2 lid 1 aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de Overeenkomst en die de Contractant of

de Veiligheidsregio krijgt opgelegd.

- 4.5. De Contractant zal bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijnde voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de overeenkomsten die de Veiligheidsregio met derden heeft gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de Contractant, in acht nemen. Indien de Contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met deze derden, zal de Contractant dit eerst voorleggen aan de Veiligheidsregio.
- 4.6. De Contractant is ermee bekend dat de Veiligheidsregio veel waarde hecht aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en in dit kader onder andere duurzaamheidsambities heeft vastgesteld. De Contractant accepteert dat hij verantwoordelijk is voor de effecten van zijn activiteiten op het milieu, medewerkers en de samenleving waarin hij opereert. De Contractant streeft naar het structureel vastleggen van een eigen MVO-beleid en eventueel MVO-actieplan. Op eerste verzoek van de Veiligheidsregio informeert de Contractant de Veiligheidsregio over zijn activiteiten op het gebied van MVO.
- 4.7. De Contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door de Contractant ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen de Contractant en de Veiligheidsregio bij de uitvoering van de Overeenkomst.
- 4.8. Slechts voor zover de Contractant expliciet en Schriftelijk is gemachtigd door de Veiligheidsregio zal de Contractant optreden als gemachtigde van de Veiligheidsregio. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van de Contractant.

Artikel 5 Algemene verplichtingen Veiligheidsregio

- 5.1. De Veiligheidsregio zal op verzoek van de Contractant alle inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren.
- 5.2. De Veiligheidsregio zal zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zal zich indien nodig inspannen om haar medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 6 Kwaliteit en controle

- 6.1. De Contractant garandeert dat de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst, aan de algemeen geldende normen, aan de kwaliteitsnormen

van de Veiligheidsregio en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, maar niet uitsluitend, veiligheid, toegankelijkheid, gezondheid, milieu, Data en informatieveiligheid.

- 6.2. De Veiligheidsregio is gerechtigd om de Prestaties te keuren en de Contractant verleent waar nodig zijn medewerking. Indien de Veiligheidsregio bepaalde Prestaties Schriftelijk heeft goedgekeurd, vervalt het recht zoals genoemd in de voorgaande zin ten aanzien van die Prestaties.
- 6.3. De Veiligheidsregio is gerechtigd om een integriteitsscreening uit te voeren, eventueel met behulp van een advies als bedoeld in de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Indien het screeningsresultaat daar aanleiding toe geeft, kunnen in de Overeenkomst aanvullende maatregelen worden opgenomen.
- 6.4. De Veiligheidsregio heeft het recht om eventueel met behulp van ingeschakelde derden een controle te (laten) doen van de naleving door de Contractant van de Overeenkomst. De Contractant is verplicht om hieraan zijn medewerking te verlenen. De kosten voor deze controle komen voor rekening van de Veiligheidsregio, tenzij uit de controle blijkt dat de Contractant één of meer wezenlijke verplichtingen niet heeft nageleefd en/of het kosten zijn aan de zijde van de Contractant.

Artikel 7 Geheimhouding

- 7.1. Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken of voor eigen doeleinden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt.
- 7.2. Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.
- 7.3. Partijen hebben het recht om in geval van zwaarwegende overtreding van de voorgaande leden door de andere Partij en/of de voor die Partij werkzame personen en/of door die Partij ingeschakelde derden de Overeenkomst per direct op te schorten dan wel zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden. Elke opschorting dan wel ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 7.4. De Contractant is verplicht om op eerste verzoek van de Veiligheidsregio Personeel van Contractant een geheimhoudingsverklaring te laten

ondertekenen.

- 7.5. De Contractant is verplicht om Schriftelijke goedkeuring te vragen aan de Veiligheidsregio voor eventuele persberichten, reclame-uitingen of openbare mededelingen – inclusief mededelingen via kanalen van sociale media – met betrekking tot het (mogelijk) aangaan en de uitvoering van de Overeenkomst, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

- 8.1. Over alle IE-rechten op de Resultaten (niet zijnde Maatwerk) verkrijgt de Veiligheidsregio een onbeperkt, eeuwigdurend, onvoorwaardelijk en onherroepelijk Gebruiksrecht, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen. De Veiligheidsregio aanvaardt dit Gebruiksrecht. De Contractant werkt op eerste verzoek kosteloos mee aan het bewerkstelligen en nader formaliseren van dit Gebruiksrecht. De eenmalige vergoeding voor dit Gebruiksrecht ligt besloten in de overeengekomen prijs.
- 8.2. Alle IE-rechten op Maatwerk berusten bij de Veiligheidsregio, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen. De Contractant draagt hierbij alle IE-rechten die ten grondslag liggen aan het Maatwerk over aan de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio aanvaardt deze overdracht hierbij. De overdracht ziet op alle huidige en toekomstige rechten en omvat alle denkbare vormen van gebruik, openbaarmaking en/of verveelvoudiging, inclusief iedere vorm van bewerking, nu bestaand of in de toekomst. De Contractant zal op eerste verzoek kosteloos meewerken aan het bewerkstelligen en nader formaliseren van de overdracht. De eenmalige koopprijs voor deze overdracht ligt besloten in de overeengekomen prijs.
- 8.3. De Contractant behoudt of verkrijgt geen gebruiksrecht met betrekking tot het Maatwerk, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.
- 8.4. De Veiligheidsregio blijft rechthebbende van alle IE-rechten op door de Veiligheidsregio geleverde bijdragen op grond van de Overeenkomst en alle daaruit voortvloeiende Resultaten en/ of Maatwerk. De Veiligheidsregio behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de Overeenkomst aan de Contractant openbaar gemaakt werk. De Contractant erkent dit voorbehoud. Ten aanzien van alle auteursrechtelijk beschermde werken die toekomen aan de Veiligheidsregio geldt: "Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machine learning nadrukkelijk voorbehouden".
- 8.5. Voor zover de wet dat toestaat doet de Contractant afstand van alle eventuele

persoonlijkheidsrechten op in het kader van de Overeenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijk beschermde werken.

- 8.6. De Contractant garandeert dat de Prestaties, de Goederen, het Maatwerk, de Resultaten en al hetgeen daarmee gepaard gaat of daaruit resulteert vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen die aan het vrije gebruik daar- van door de Veiligheidsregio in de weg zouden kunnen staan. De Contractant vrijwaart de Veiligheidsregio tegen alle aanspraken van derden dienaangaande.

- 8.7. In het geval van aanspraken van derden zal de Contractant alles in het werk stellen om in overleg met de Veiligheidsregio te bewerkstelligen dat de Veiligheidsregio het ongestoorde gebruik van het geleverde zal kunnen voortzetten.
- 8.8. In het geval van aanspraken van derden waarvoor de in lid 6 genoemde vrijwaringverplichting geldt, zal de Contractant alle schade van de Veiligheidsregio vergoeden inclusief proceskosten, waaronder tevens begrepen redelijke advocaatkosten.

Artikel 9 Verwerking persoonsgegevens

- 9.1. De Contractant verwerkt persoonsgegevens, als gedefinieerd in artikel 4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving.
- 9.2. Voor zover de Contractant in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor de Veiligheidsregio in de hoedanigheid van verwerker in de zin van de Algemene Verordening Gegevens- bescherming verwerkt, is op die verwerking de Verwerkersovereenkomst van toepassing.
- 9.3. Voor zover tussen de Contractant en de Veiligheidsregio in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst voor een of meer verwerkingen van persoonsgegevens sprake is van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid in de zin van artikel 26 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, is op die verwerking de Overeenkomst voor Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken van toepassing.

Artikel 10 Data

- 10.1. Indien de te leveren Goederen in staat zijn om Data te genereren, te verzamelen of anderszins te verwerven, en/of er bij de te verrichten Diensten Data worden gegenereerd, verzameld, of anderszins worden verworven, zal de Contractant de Veiligheidsregio daarvan op de hoogte stellen.
- 10.2. De Contractant stelt de Veiligheidsregio kosteloos technisch in staat om de Data op een veilige wijze in te zien, en voor eigen gebruik te kunnen opslaan. De Contractant kan aan deze verplichting onder meer voldoen door:
- de Data aan de Veiligheidsregio te verstrekken;
 - de Veiligheidsregio in staat te stellen om de Data real-time in te zien en een kopie daarvan te downloaden;
 - de Data gedurende de looptijd van de Overeenkomst onder zich te houden, en de Veiligheidsregio op eerste verzoek een kopie van de Data te

- verstrekken;
 - documentatie aan de Veiligheidsregio te verstrekken om de Veiligheidsregio in staat te stellen de Data zelf uit het Goed te ontsluiten; of
 - aan de Veiligheidsregio koppelingen ter beschikking te stellen, teneinde de Veiligheidsregio in staat te stellen de Data zelf op te vragen via deze koppelingen.
- 10.3. De ter beschikking gestelde of beschikbaar gemaakte Data zal:
- in een algemeen leesbaar elektronisch bestandsformaat worden verstrekt;
 - vergezeld gaan van documentatie met een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving van de aan de Data ten grondslag liggende datamodellen; en
 - voldoen aan de voorschriften die aan Data worden gesteld in de Wet open overheid, de Wet hergebruik van overheidsinformatie en andere wet- en regelgeving die op de Veiligheidsregio van toepassing is.
- 10.4. De Contractant bevestigt dat de Veiligheidsregio het recht heeft om de Data voor eigen gebruik op te slaan en verder te gebruiken, waaronder begrepen het recht van de Veiligheidsregio om de Data openbaar inzichtelijk te maken en ter beschikking te stellen aan derden. Voor zover op de Data die ontstaan bij gebruik door de Veiligheidsregio of die specifiek zien op het gebruik door de Veiligheidsregio, hoe ook genaamd, IE-rechten (komen te) rusten, is wat in artikel 8 is bepaald over Resultaten van overeenkomstige toepassing.
- 10.5. Indien de door de Contractant geleverde Data onjuist en/of onvolledig blijken te zijn, zal de Contractant, ook na beëindiging van de Overeenkomst, kosteloos zijn medewerking verlenen om deze onjuistheid en/of onvolledigheid te corrigeren.
- 10.6. Indien de Contractant zelf Data opslaat of bewaart of (mede) toegang heeft tot de Data, gelden de volgende bepalingen:
- de Contractant is, voor zover er sprake is van opslag van Data, ervoor verantwoordelijk dat de Data veilig wordt opgeslagen;
 - het raadplegen en bewerken van Data kan gelogd worden, fe Contractant zal op verzoek van de Veiligheidsregio de loginformatie beschikbaar stellen;
 - de Contractant zal de Data uitsluitend gebruiken voor de uitvoering van de Overeenkomst en de nakoming van op de Contractant rustende wettelijke verplichtingen;
 - de Contractant zal op eerste verzoek van de Veiligheidsregio overgaan tot vernietiging van de Data;

- de Contractant zal gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet overgaan tot vernietiging van de Data zonder een verzoek daartoe; en
 - de Contractant zal de Data na het einde van de Overeenkomst vernietigen, maar niet voordat hij de Veiligheidsregio expliciet een redelijke laatste kans heeft geboden om de Data te downloaden of anderszins te verkrijgen.
- 10.7. De Contractant zal, onverminderd de verplichting tot het verstrekken van deugdelijke documentatie, op eerste verzoek alles doen wat redelijkerwijs van hem gevergd kan worden om de Veiligheidsregio te helpen bij het duiden en interpreteren van de Data. De Contractant zal kosteloos voldoen aan deze verplichting, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.
- 10.8. Hetgeen is bepaald in de leden 2 tot en met 7 geldt niet indien en voor zover:
- het nakomen van de verplichtingen technisch onmogelijk is;
 - het nakomen van de verplichtingen in strijd komt met andere wettelijke verplichtingen;
 - de Data bedrijfsgeheimen van de Contractant betreffen; of
 - de Veiligheidsregio expliciet en ondubbelzinnig bij de Contractant heeft aangegeven de Data niet te willen ontvangen of anderszins in te willen zien.

Artikel 11 Wijziging Overeenkomst

- 11.1. De Veiligheidsregio is bevoegd om de Overeenkomst Schriftelijk te wijzigen en/ of aan te vullen, na overleg met en instemming van de Contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.
- 11.2. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 12 Uitrusting en materialen

- 12.1. De Contractant zal voor eigen rekening en risico zorgdragen voor alle bij de uitvoering van de Overeenkomst te gebruiken – niet van de Veiligheidsregio afkomstige – materialen en uitrusting (waaronder gereedschappen), tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.
- 12.2. De Contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de gebruikte Goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.
- 12.3. De Contractant kan voor eigen rekening en risico bij de uitvoering van de Overeenkomst gebruik maken van zaken die eigendom zijn van de Veiligheidsregio, en die voor dat doel aan de Contractant in bruikleen zijn gegeven. Aan deze bruikleen kan de Veiligheidsregio voorwaarden verbinden.

Artikel 13 Tijdstip van nakoming

- 13.1. De Contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) voor de uitvoering van de Prestaties, zoals vermeld in de Overeenkomst, is/zijn verstreken en die Prestatie(s) niet of niet volledig is/zijn uitgevoerd.
- 13.2. De Contractant stelt de Veiligheidsregio Schriftelijk tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de Contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 14 Toerekenbare tekortkoming

- 14.1. Indien één van de Partijen toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van de Overeenkomst en/of deze algemene inkoopvoorwaarden, zal de andere Partij een aangetekend schrijven verzenden aan de tekortkomende Partij, alvorens gebruik te maken van de aan de Partij toekomende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige Partij direct in verzuim verkeert.
- 14.2. Ieder van de Partijen is gerechtigd de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere Partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding – gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim – in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 14.3. Er is geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming van de Veiligheidsregio indien en voor zover de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid noopt tot het niet verstrekken van inlichtingen en gegevens respectievelijk tot het niet verlenen van de publiekrechtelijke medewerking die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.
- 14.4. Ingeval van een ontbinding van de overeenkomst, is de Veiligheidsregio nooit verplicht om niet geheel afgeronde werkzaamheden, goederen of diensten af te nemen of te betalen. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 15 Niet-toerekenbare tekortkoming

- 15.1. De Contractant kan zich jegens de Veiligheidsregio enkel op een niet-toerekenbare tekortkoming, als bedoeld in artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek, beroepen, indien de Contractant de Veiligheidsregio zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, Schriftelijk hiervan in kennis stelt.
- 15.2. Onder een niet-toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de

Contractant wordt in ieder geval niet verstaan:

- ziekte van Personeel van Contractant (behoudens bijvoorbeeld een pandemie);
- gebrek aan Personeel van Contractant;
- stakingen;
- grondstoffentekort;
- transportproblemen;
- tekortkoming of niet-nakoming van de verplichtingen van toeleveranciers;
- storingen in de productie van de Contractant; of
- liquiditeits- en/of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van de Contractant.

Artikel 16 Aansprakelijkheid en verzekering

16.1. Tenzij Schriftelijk anders overeengekomen, is de Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden dan wel te lijden schade, met dien verstande dat de aansprakelijkheid als volgt beperkt is tot:

voor opdrachten waarvan de totale waarde kleiner is dan of gelijk aan € 50.000,-:	€150.000,- per gebeurtenis en € 300.000,- per contractjaar (of gedeelte van een jaar) dat de Overeenkomst van kracht is;
voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 50.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 100.000,-:	€ 300.000,- per gebeurtenis en € 500.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;
voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 100.000,- maar kleiner dan of gelijk aan € 150.000,-:	€ 500.000,- per gebeurtenis en € 1.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is;
voor opdrachten waarvan de totale waarde meer is dan € 500.000,-:	€ 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is.

Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.

16.2. De in het vorige lid bedoelde beperking van aansprakelijkheid komt te

vervallen:

- in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel; en/of
- indien sprake is van opzet of grove schuld van de Partij die toerekenbaar tekortschiet of diens personeel; en/of
- in geval van schending van artikel 8; en/of
- in geval van schending van artikel 9, waaronder de Verwerkersovereenkomst en de Overeenkomst voor Gezamenlijke Verwerkingsverantwoordelijken; en/of
- in geval van vrijwaringen die Partijen aan elkaar hebben verleend in deze inkoopvoorwaarden en/of de Overeenkomst.

16.3. De Contractant zal vanaf het aangaan van de Overeenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de Overeenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst.

16.4. De Contractant zal het verzekerd bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst niet ten nadele van de Veiligheidsregio wijzigen, tenzij de Veiligheidsregio hiervoor haar expliciete en Schriftelijke toestemming heeft gegeven.

16.5. Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst en waarover de Contractant nog niet beschikt, zal de Contractant afsluiten voor tenminste de periode van de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 17 Boete

17.1. Indien een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.

17.2. De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van de Veiligheidsregio tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 18 Toepasselijk recht en geschillen

18.1. Op deze algemene inkoopvoorwaarden en de Overeenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.

18.2. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

- 18.3. Geschillen tussen Partijen, daaronder begrepen, die slechts door één Partij als zodanig wordt beschouwd, zullen zoveel mogelijk door middel van goed overleg tot een oplossing worden gebracht.
- 18.4. Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de Offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de Offerteaanvraag, de totstandkoming van de Overeenkomst of de uitvoering van de Overeenkomst dat niet door middel van goed overleg kan worden opgelost, dan is elk van de Partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement waar de Veiligheidsregio is gevestigd.

III

Financiële bepalingen

Artikel 19 Prijzen, meerwerk en minderwerk

- 19.1. De Contractant zal de Overeenkomst uitvoeren tegen de in zijn Offerte genoemde prijzen in euro's.
- 19.2. Niet redelijkerwijs in de Overeenkomst inbegrepen extra Prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan de Veiligheidsregio is toe te rekenen. Als de in de Overeenkomst inbegrepen Prestaties redelijkerwijs worden verlicht en/of verminderd, is sprake van minderwerk.
- 19.3. Meerwerk zal door de Contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en de prijzen Schriftelijk zijn overeengekomen met de Veiligheidsregio.
- 19.4. Afrekening van meerwerk of verrekening van minderwerk vindt plaats tegen maximaal de prijzen zoals opgenomen in de Offerte, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen.
- 19.5. Voor zover de prijzen van meerwerk of minderwerk niet in de Offerte zijn opgenomen, verplicht de Contractant zich ertoe voor meerwerk en minderwerk uitsluitend marktconforme prijzen aan te bieden.
- 19.6. Aangeboden prijzen zijn vast en kunnen niet worden geïndexeerd, tenzij de Veiligheidsregio hier nadrukkelijk toestemming voor heeft gegeven of schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 20 Facturering en betaling

- 20.1. De Veiligheidsregio ontvangt elektronische facturen die voldoen aan de door de Veiligheidsregio te stellen aanvullende eisen voor elektronische verwerking. Indien Partijen dit Schriftelijk zijn overeengekomen, kunnen facturen als pdf-bestand per e-mail worden verzonden naar facturen@vrbn.nl.
- 20.2. Op de factuur vermeldt de Contractant de wettelijke vereisten waaraan de factuur

moet voldoen, waaronder:

- naam: Veiligheidsregio Brabant-Noord,
- adres: Postbus 218,
- postcode, woonplaats: 5201 AE 's-Hertogenbosch,
- bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens,
- BTW-nummer,
- KvK-nummer;
- het factuuradres van de Contractant;
- het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW;
- factuurdatum;
- uniek factuurnummer van de Contractant;
- korte omschrijving van de Levering en/of urenverantwoording bij een Dienst;

En daarnaast:

- Het kenmerk van de opdrachtverlening of overeenkomst;
- Kostenplaats en kostensoort van de Veiligheidsregio;
- Indien van toepassing: investeringsnummer / projectnummer / inkooporder / bestelnummer van de Veiligheidsregio;
- Naam besteller / contactpersoon / prestatieverklaarder / beoordelaar van de Veiligheidsregio; en
- Eventuele nadere eisen worden opgenomen in de Overeenkomst dan wel de Offerteaanvraag.

- 20.3. De Contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na de ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen Partijen in de Overeenkomst. De Veiligheidsregio zal binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van de Contractant betalen. Indien de factuur niet voldoet aan de gestelde eisen, dan zal de betalingstermijn niet aanvangen.
- 20.4. Indien de Goederen of Diensten niet beantwoorden aan de Overeenkomst is de Veiligheidsregio bevoegd om de betaling naar rato van de tekortkoming geheel of gedeeltelijk op te schorten.
- 20.5. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, zal vooruitbetaling alleen plaatsvinden indien daar een formele bankgarantie tegenover staat. Zolang de bankgarantie niet is gesteld, heeft VRBN het recht de vooruitbetaling op te schorten.

IV

Bepalingen betreffende de Leveringen van Goederen

Artikel 21 Leveringen

- 21.1. Aflevering vindt plaats op de overeengekomen locatie en het overeengekomen tijdstip en geschiedt voor rekening en risico, waaronder transport en verzekeringen, van de Contractant.
- 21.2. Tenzij Schriftelijk een andere tijd en/of plaats is overeengekomen, geschiedt de Aflevering uitsluitend op Werkdagen tijdens de openingsuren van de aangewezen locatie van de Veiligheidsregio. De Contractant dient zijn vervoerder hiervan op de hoogte te stellen.
- 21.3. Indien de Veiligheidsregio de Goederen gemotiveerd afkeurt, zal de Contractant op zijn eigen kosten de Goederen ophalen.
- 21.4. De Goederen worden geacht te zijn goedgekeurd vanaf het moment van volledige operationele ingebruikname door de Veiligheidsregio, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen of bepaalde omstandigheden nopen tot Schriftelijke goedkeuring van de Veiligheidsregio.
- 21.5. De Contractant verleent ten minste een garantie voor de Goederen van twaalf maanden vanaf het moment dat de Veiligheidsregio de Goederen heeft goedgekeurd, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen. Deze garantie laat de aansprakelijkheid van de Contractant onverlet.
- 21.6. De Contractant garandeert dat onderdelen van de Goederen kunnen worden geleverd voor een periode van tenminste vijf jaar na Aflevering van de Goederen of voor een periode die Schriftelijk is overeengekomen.
- 21.7. De Contractant is gehouden om alle bij de Goederen behorende gebruiksaanwijzingen en productinformatie, alsmede eventuele kwaliteitskeurmerken- of certificaten, opgesteld zoveel mogelijk in de

Nederlandse taal, zonder extra kosten, aan de Veiligheidsregio ter beschikking te stellen.

- 21.8. De Contractant zal voor zijn rekening en risico alle voorkomende gebreken aan de geleverde Goederen na Aflevering of voltooiing binnen de door de Veiligheidsregio bij eerste aanzegging gestelde redelijke termijn wegnemen door herstel of vervanging.

Artikel 22 Verpakking en transport

- 22.1. De Contractant draagt zorg voor een deugdelijke en duurzame verpakking, alsmede voor een zodanige beveiliging en vervoer van de Goederen, dat deze in een goede staat en op duurzame wijze de plaats van Aflevering bereiken en het lossen daar veilig kan plaatsvinden. De Contractant is verantwoordelijk voor het naleven van de Nederlandse, Europese en internationale voorschriften met betrekking tot verpakkingen.

- 22.2. De Contractant neemt alle verpakkingen kosteloos terug, tenzij Schriftelijk anders is overeengekomen, en draagt zorg voor een milieuvriendelijke verwerking.

Artikel 23 Overdracht van eigendom en risico

- 23.1. De eigendom van de geleverde Goederen gaat over op het moment van Aflevering, waar nodig na eventuele installatiewerkzaamheden die daarmee gepaard gaan. Het risico gaat over op de Veiligheidsregio na acceptatie van de Goederen door de Veiligheidsregio.

- 23.2. De acceptatie van de Goederen zal geschieden door middel van een Schriftelijke verklaring van de Veiligheidsregio, na Aflevering en eventuele installatie van de Goederen. Indien de Veiligheidsregio de Goederen niet accepteert, geeft zij gemotiveerd aan waarom de acceptatie onthouden wordt.

V

Bepalingen betreffende het verrichten van Diensten

Artikel 24 Diensten

- 24.1. De Contractant zal de Diensten uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de Overeenkomst.
- 24.2. De Contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen Prestaties, Prestaties van Personeel van Contractant alsmede Prestaties van de door de Contractant ingeschakelde derden.
- 24.3. Feitelijke uitvoering van de Diensten door de Contractant of daarmee gepaard gaande handelingen houdt niet in dat de Veiligheidsregio de Diensten zonder meer goedkeurt. De Veiligheidsregio behoudt zich het recht voor om eventuele verrichte Diensten te keuren, controleren of niet goed te keuren.
- 24.4. De goedkeuring van de Diensten zal geschieden door middel van een Schriftelijke verklaring van de Veiligheidsregio. Indien de Veiligheidsregio de Diensten niet goedkeurt, geeft zij gemotiveerd aan waarom de goedkeuring onthouden wordt.

Artikel 25 Personeel van Contractant

- 25.1. Voor zover Diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van de Veiligheidsregio, zijn de Contractant, Personeel van Contractant en de door de Contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die openbare ruimte na te leven.
- 25.2. Indien gedurende de uitvoering van de Overeenkomst blijkt dat Personeel van Contractant niet functioneert in het belang van de goede uitvoering van de Overeenkomst en/of wegens omstandigheden zijn werkzaamheden niet kan voortzetten, dan heeft de Veiligheidsregio het recht de desbetreffende persoon door de Contractant per direct te laten vervangen.

- 25.3. Voor de vervanging van Personeel van Contractant door de Contractant is voorafgaande Schriftelijke toestemming vereist van de Veiligheidsregio, tenzij directe vervanging noodzakelijk is. In dat laatste geval kan worden volstaan met mondelinge toestemming van de Veiligheidsregio. Uitgangspunt daarbij is dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben conform het vereiste in de Offerteaanvraag.
- 25.4. In vervanging van Personeel van Contractant wordt op een korte termijn – doch uiterlijk binnen twee weken of zoveel korter als noodzakelijk – door de Contractant voorzien. Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging komen voor rekening van de Contractant.
- 25.5. De Contractant staat ervoor in dat Personeel van Contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel Diensten te verrichten.
- 25.6. De Contractant is verantwoordelijk voor en aansprakelijk voor de nakoming van de uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen uit de belastingwetgeving en de socialezekerheidswetgeving, waaronder begrepen verplichtingen die verband houden met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De Contractant vrijwaart de Veiligheidsregio tegen alle aanspraken ter zake. De Contractant zal – indien wettelijk vereist dan wel door de Veiligheidsregio wordt vereist – met een G-rekening werken. Indien de Veiligheidsregio geconfronteerd wordt met een naheffing, worden deze kosten een-op-een verhaald op de Contractant.

Artikel 26 Arbeidsvoorwaarden

- 26.1. De Contractant is bij de uitvoering van de Overeenkomst verantwoordelijk en aansprakelijk voor de nakoming van de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en de CAO die voor het Personeel van Contractant van toepassing is. De Contractant zal de Veiligheidsregio verzoeken de daarvoor noodzakelijke informatie Schriftelijk te verstrekken, aan welk verzoek de Veiligheidsregio zal voldoen.
- 26.2. De Contractant legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van het verrichten van de Diensten op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast. De Contractant verschaft op verzoek aan de Veiligheidsregio toegang tot arbeidsvoorwaardelijke afspraken, indien de Veiligheidsregio dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering.
- 26.3. De Contractant verschaft op verzoek aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of

loonvalidatie.

- 26.4. De Contractant legt de verplichtingen voortvloeiend uit de vorige leden onverkort op aan alle partijen waarmee hij overeenkomsten aangaat ten behoeve van het verrichten van Diensten en bedingt tevens dat deze partijen vervolgens bedoelde verplichtingen onverkort opleggen aan alle partijen met wie zij op hun beurt contracten aangaan ten behoeve van het verrichten van de Diensten.

VI

Einde Overeenkomst

Artikel 27 Opzegging

27.1. De Veiligheidsregio is gerechtigd de Overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de Overeenkomst. Indien geen opzegtermijn in de Overeenkomst is opgenomen, kan de Veiligheidsregio de Overeenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, mede gelet op de duur van de Overeenkomst.

Artikel 28 Ontbinding

- 28.1. Ieder van de Partijen heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:
- het bepaalde in de artikelen 4.4, 8 en/of 9.1 wordt geschonden; de andere Partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;
 - de zeggenschap van de andere Partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze Overeenkomst;
 - ten aanzien van de andere Partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
 - de andere Partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt; of
 - de andere Partij in een situatie van niet-toerekenbare tekortkoming, als bedoeld in artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek, verkeert gedurende meer dan tien dagen.
- 28.2. De Veiligheidsregio heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:
- de Contractant zich schuldig heeft gemaakt aan een integriteitsschending die blijkt uit het screeningsresultaat zoals bedoeld in artikel 6.3 of zich ten aanzien van de Contractant een uitsluitingsgrond voordoet die is vermeld in de Offerteaanvraag; of

- de Veiligheidsregio op goede gronden aanneemt dat de rechter de Overeenkomst zal aantasten doordat de Overeenkomst is gesloten in strijd met geldende wet- en regelgeving, zoals het staatssteunrecht en/ of (Europese) aanbestedingsrecht.

- 28.3. Elke ontbinding als bedoeld in de leden 1 en 2 dient door middel van een aangetekend schrijven te geschieden.
- 28.4. Ingeval van ontbinding door de Veiligheidsregio als bedoeld in de leden 1 en 2 is de Veiligheidsregio geen vergoeding verschuldigd aan de Contractant voor de Prestaties die niet door de Contractant zijn verricht. Eventuele aan de Contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de Contractant terug aan de Veiligheidsregio, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.
- 28.5. Ingeval van een ontbinding van de overeenkomst, is de Veiligheidsregio nooit verplicht om niet geheel afgeronde werkzaamheden, goederen of diensten af te nemen of te betalen. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 29 Vernietiging

- 29.1. Indien één van de Partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Concern Risk & Audit

Onderwerp

Indexering gemeentelijke bijdragen

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. de voorgestelde indexering van de gemeentelijke bijdragen vast te stellen;
2. de Financiële verordening 2024 vast te stellen;
3. in te stemmen met een jaarlijks terugkerende agendering in het adoptieoverleg van het meerjareninvesteringsplan i.r.t. het kapitaallastenbudget.

Aanleiding

In de Programmabegroting 2024 hebben we aangekondigd dat we wilden onderzoeken of de huidige methodiek van indexeren nog past bij de ontwikkelingen. Dit vanwege de extreme prijs- en loonstijgingen die er destijds waren. Ook speelde mee dat veiligheidsregio's een eigen CAO –de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's– hebben gekregen, waar voorheen nog de CAR-UWO (gemeentelijke CAO) werd gevolgd.

Afgelopen maanden hebben we met de adoptiegroep besproken hoe een andere wijze van indexeren eruit zou kunnen zien. Daarbij is de huidige methode besproken en zijn ook methoden van andere veiligheidsregio's besproken.

We hebben wel gezegd: we willen wat goed is aan de huidige methode niet verliezen. In de huidige opzet is het bepalen van de indexatie een technische exercitie waar geen of weinig discussie over is. Ook is het zo dat er een gelijktijdig een correctie plaatsvindt van de indexering van voorgaande jaren waardoor een eerder toegepaste te hoge of te lage indexering wordt gecorrigeerd.

De wijze van indexering is vastgelegd in onze Financiële verordening. De aanpassingen in deze verordening is als bijlage bij dit voorstel opgenomen.

Doel

Het doel van deze notitie is om tot een nieuwe indexeringsmethodiek te komen, waarin de 'best practice' uit de huidige methodiek van indexeren behouden blijft en daar waar nodig verbeteringen worden aangebracht. Een belangrijke verbetering is bijvoorbeeld dat we met de indexering dichter aansluiten bij de werkelijke prijsontwikkelingen. Tevens is het uitgangspunt dat de nieuwe indexeringsmethodiek zowel eenvoudig als goed te volgen is voor bestuur en gemeenten.

De voorgestelde nieuwe methode van indexeren werkt als volgt:

- voor de indexering van de loonkosten en sociale lasten wordt voortaan de landelijke de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's gevolgd.
- voor de indexering van de materiële budgetten wordt voortaan de 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)' van het Centraal Planbureau gevolgd.

- voor de indexering van investeringsbudgetten wordt in het adoptieoverleg jaarlijks de doorkijk van het Meerjaren-Investeringsplan (MIP) –en hoe dat zich verhoudt tot het kapitaallastenbudget– besproken. Als hier knelpunten uit voortkomen wordt in het overleg ook besproken hoe de begroting en de gemeentelijke bijdrage daarop aangepast moeten worden.
- de gewijzigde methodiek wordt voor het eerst toegepast bij de Kadernota 2026¹.

Ten aanzien van de loon- en prijsindexering is het zo dat het principe van bijstelling van voorgaande jaren – op basis van nieuwe CPB-ramingen of de werkelijke cao-afspraken – gehandhaafd blijft.

Wat betreft de loonindexering zal het voorkomen dat er bij het opstellen van de kaderbrief of de programmabegroting nog geen nieuwe cao-afspraken zijn gemaakt. Als dat het geval is dan maakt de veiligheidsregio een inschatting op basis van de CPB-ramingen. Dit gebeurt nu ook al.

Argumenten

1. Eigen CAO: vanaf 1 januari 2022 zijn alle veiligheidsregio's aangesloten bij de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), die met de werknemersorganisaties op landelijk niveau tot afspraken komt over arbeidsvoorwaarden voor alle werknemers van de veiligheidsregio's. Dit kan er toe leiden dat de CAO voor de Veiligheidsregio's afwijkt van de CAO voor gemeenten. Op dit moment is de gemeentelijke CAO nog leidend voor de indexering van het budget voor de loonkosten en sociale lasten. Hoewel het streven is dat de nieuwe cao veiligheidsregio's aansluit op de cao van de gemeenten, kan 1,5 procent verschil al leiden tot een verschil van circa € 500.000 tussen budget en werkelijke personele kosten. Door verschillen in looptijd en andere keuzes (bijv. een hogere cao en minder vakantiedagen) kan dit verschil verder oplopen. Indien bij het opstellen van de kaderbrief en/of begroting er nog geen nieuwe CAO-afspraken zijn, dan kan de VR de CPB-indexering (Loonvoet sector overheid) aanhouden. Dit kan in het volgende begrotingsjaar gecorrigeerd worden o.b.v. de werkelijke cao.
2. Het berekenen van de indexering voortaan laten uitvoeren door de VR zelf: in het overleg met de adoptiegroep werd de vraag gesteld: "*Waarom berekent de VR de indexering niet gewoon zelf?*" Dit is én praktischer (we hoeven de indexering dan niet meer op te vragen bij de centrumgemeenten) én de VR krijgt meer zicht en grip op het indexeren van de inkomsten en de uitgaven. Daar de GHOR ongeveer 4% van het totaal van onze begroting is stellen we voor om ook de indexering van de gemeentelijke GHOR-bijdrage² voortaan zelf te bepalen. In de huidige opzet vragen we de indexering van de GHOR op bij centrumgemeente Tilburg (via GGD-HvB).
3. Als gekozen wordt om de VR voortaan zelf de loonindexering te laten berekenen dan is het logisch om de VR voortaan ook de prijsindexering te laten berekenen. Het meest eenvoudige is om voor de prijsindexering dezelfde CPB-rapportages te gebruiken als de kerngemeenten hanteren. De index die dan het meest logisch is, is: 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)'.

Kanttekeningen en risico's

Met het onderzoek naar de wijze van indexeren beoogden we ook om de indexering beter aan te laten sluiten op de werkelijkheid. De Veiligheidsregio verzendt de begroting van het daaropvolgende jaar in

¹ Indien niet ingestemd wordt met dit voorstel dan wordt de indexering van de Kaderbrief 2026 – conform de huidige procesafspraken – gewoon opgevraagd bij de centrumgemeenten 's-Hertogenbosch en Tilburg en alsnog verwerkt in de kaderbrief.

² Let op: het gaat hier alleen om de indexering van de gemeentelijke bijdrage vanuit Brabant-Noord aan de GHOR. De indexering van de GHOR begroting zelf is de taak van GGD-HvB en GGD-West-Brabant (als penvoerders van de GHOR).

april naar de deelnemende gemeenten. De indexering die daarin is opgenomen komt uit de dan bekende laatste CPB-rapportage (maart). In de daaropvolgende negen maanden tot de start van het begrotingsjaar kan er nog veel veranderen. We hebben om die reden ook met de adoptiegroep gekeken naar de mogelijkheid om voorafgaand aan het jaar zelf of gedurende het jaar zelf de indexering nog bij te stellen. Voor deze mogelijkheid is echter niet gekozen. Dit vooral omdat het wijzigen van de indexering consequenties heeft voor de gemeentelijke bijdrage, welke niet meer op tijd in de gemeentelijke begroting kan worden verwerkt.

Ook wilden we een oplossing vinden voor onze investeringsbudgetten³ vanwege de forse prijsstijgingen van de afgelopen jaren. Hier hebben we in dit voorstel een proces-oplossing voor opgenomen. Dit simpelweg omdat we niet een meer concrete oplossing konden vinden die passend was. Voor nu hebben we afgesproken om ieder jaar in het adoptieoverleg de doorkijk van het Meerjaren-Investeringsplan (MIP) – en hoe dat zich verhoudt tot het kapitaallastenbudget – te bespreken. Als de knelpunten meer aan de oppervlakte komen (lees: er komt een structureel tekort), dan wordt met de adoptiegroep bekeken hoe we de begroting en de gemeentelijke bijdrage daarop moeten aanpassen. Deze procesafspraken is voortgekomen uit het overleg met de adoptiegroep.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. een positief advies uitgebracht over de voorgestelde indexering van de gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio.

Bijlagen

1. Aanpassingen financiële verordening;
2. Financiële verordening 2024 na wijziging.

³ Investerings worden begroot o.b.v. actuele prijzen. En het kapitaallasten budget M&M wordt ieder jaar geïndexeerd met de prijsindex uit de begroting.

Bijlage 1. Aanpassing financiële verordening VRBN

In de financiële verordening VRBN is vastgelegd op welke wijze wij omgaan met loon- en prijsindexatie, te weten: we volgen de gemeenten 's-Hertogenbosch en Tilburg. Nu we voorstellen om zelf de indexering te berekenen dient de financiële verordening als volgt aangepast te worden.

Artikel 4 lid 1 (was)

1. Met betrekking tot de financiële uitgangspunten voor Veiligheidsregio Brabant-Noord geldt de loon- en prijsindexering zoals die voor de Gemeente 's-Hertogenbosch geldt. Uitzondering hierop is de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR). Met betrekking tot de financiële uitgangspunten voor de GHOR geldt de loon- en prijsindexering zoals die voor de Gemeente Tilburg geldt.

Voorgestelde aanpassing artikel 4 lid 1:

1. Bij de kadernota en de begroting worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:
 - a. Voor de loonindexering worden de loonontwikkelingen van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's toegepast. Mochten er nog geen afspraken zijn over de arbeidsvoorwaarden, dan maakt de veiligheidsregio zelf een inschatting.
 - b. Voor de prijsindexering wordt uit de meest recente Macro Economische Verkenning, uitgegeven door het Centraal Planbureau, de 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)' toegepast.
 - c. Op de hiervoor genoemde loon- en prijsindexcijfers vindt gelijktijdig een correctie over voorgaande jaren plaats op basis van de werkelijke loonontwikkelingen en de actuele hicp-cijfers.

Artikel 4 lid 4 (was)

4. De begroting van Veiligheidsregio Brabant-Noord bevat deelbegrotingen van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en Bevolkingszorg.

Voorgestelde aanpassing artikel 4 lid 4:

4. De begroting van Veiligheidsregio Brabant-Noord bevat een deelbegroting van Bevolkingszorg.

Met de aanpassing in artikel 4.4 wordt het gedeelte over een aparte deelbegroting voor de GHOR geschrapt. VRBN krijgt voortaan alleen de bijdrage door van de GHOR en die wordt in de begroting verwerkt. Hiertoe dient ook artikel 5.4 aangepast te worden.

Artikel 5 lid 4 Kadernota (was)

4. De kaders voor de begroting bevatten een raming van de bijdrage van de deelnemende gemeenten exclusief Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en Bevolkingszorg. Deze bijdrage van de deelnemende gemeenten aan Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt omgeslagen naar een bedrag per inwoner. Voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en Bevolkingszorg is de bijdrage van de deelnemende gemeenten afzonderlijk opgenomen. Bij de GHOR en Bevolkingszorg wordt een bedrag per inwoner vastgesteld.

Voorgestelde aanpassing artikel 5 lid 4:

4. 4. De kaders voor de begroting bevatten een raming van de bijdrage van de deelnemende gemeenten exclusief Bevolkingszorg. Deze bijdrage van de deelnemende gemeenten aan Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt omgeslagen naar een bedrag per inwoner. Voor

Bevolkingszorg is de bijdrage van de deelnemende gemeenten afzonderlijk opgenomen. Bij Bevolkingszorg wordt een bedrag per inwoner vastgesteld.

In de praktijk betekent dit dat we de bijdrage voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) voortaan opnemen in de totale bijdrage aan de veiligheidsregio. We berekenen de bijdrage per gemeente aan de GHOR dus niet meer apart maar laten wel zien wat de totale bijdrage aan de GHOR is vanuit Brabant-Noord. Dit blijft dus wel zichtbaar.

Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord 2024

Datum : 28 november 2024

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord;

Overwegende:

1. dat de Veiligheidsregio Brabant-Noord een bestuurlijke samenwerking is van de deelnemende gemeenten, waarvan de organisatorische onderdelen Brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, Bevolkingszorg en Bedrijfsvoering verantwoordelijk zijn voor de uitvoering;
2. dat het voor het functioneren van Veiligheidsregio Brabant-Noord wenselijk is nadere regels te stellen over de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie;

Gelet op:

- artikel 212 Gemeentewet,
- de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord,
- het Organisatiebesluit Veiligheidsregio Brabant-Noord;

Besluit:

Vast te stellen de:

Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord 2024

Artikel 1 **Definities**

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. *Het openbaar lichaam*: Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (afgekort Veiligheidsregio Brabant-Noord).
2. *Organisatieonderdeel*: iedere organisatorische eenheid binnen de organisatie van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
3. *Administratie*: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van (onderdelen van) de organisatie van Veiligheidsregio Brabant-Noord en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
4. *Financiële administratie*: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van Veiligheidsregio Brabant-Noord, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 - de financieel-economische positie;
 - het financiële beheer;
 - de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen;
 - de uitvoering van de programmabegroting;
 - het afwickelen van vorderingen en schulden;
 - alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover.
5. *Administratieve organisatie*: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatievoorziening ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
6. *Rechtmatigheid*: het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.
7. *Rechtmatigheidsverantwoording*: in dit onderdeel in de jaarrekening legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten en lasten op een drietal criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.
8. *Begrotingsonrechtmatigheid*: afwijkingen van de (gewijzigde) begroting zonder dat het bevoegde orgaan hier een besluit over heeft genomen.
9. *Doelmatigheid*: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen of met een bepaalde inzet van middelen zo veel mogelijk prestaties realiseren.
10. *Doeltreffendheid*: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid worden gerealiseerd.
11. *Budgetbewaking*: het periodiek signaleren van overschrijdingen (budgetbewaking in engere zin) en eventueel andere afwijkingen van het budget evenals de (bedrijfseconomische) analyse van de verschillen tussen budget en werkelijkheid (budgetbewaking in ruimere zin).

12. *Begroting*: de begroting bestaat ten minste uit de beleidsbegroting en de financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat ten minste uit het programmaplan en de paragrafen. De financiële begroting bestaat ten minste uit het overzicht van de baten en lasten en de toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting en de bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.
Bij Veiligheidsregio Brabant-Noord is de term programmabegroting gangbaar.
13. *Jaarstukken*: de jaarstukken bestaan ten minste uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat ten minste uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting, de balans en de toelichting, de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen en een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.
14. *Algemeen bestuur*: het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
15. *Dagelijks bestuur*: het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
16. *Coördinatieteam Adoptieproces Gemeenschappelijke Regelingen*: in dit coördinatieteam participeren gemeenschappelijke regelingen, de provincie Noord-Brabant en een vertegenwoordiging van de gemeenten in de regio Brabant-Noord.
17. *Adoptieambtenaren*: er is een overleg van adoptieambtenaren die namens de gemeenten een gezamenlijk advies voorbereiden voor de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden over voorstellen die een strategisch karakter en/of belangrijke financiële consequenties voor de gemeenten hebben.

Artikel 2 Betrokkenheid adoptieambtenaren

1. Als ten aanzien van beleidsvoorstellen door het bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord een zienswijze aan de colleges van burgemeester en wethouders en/of de gemeenteraden wordt gevraagd, dan brengen de adoptieambtenaren in de vorm van een concept-college- en/of concept-raadsvoorstel advies uit.
2. Met betrekking tot beleidsvoorstellen brengt de adoptiegroep tevens advies uit aan het bestuur.

HOOFDSTUK 1 BEGROTING EN VERANTWOORDING

Artikel 3 Planning & Control cyclus

1. De Planning & Controlcyclus van de Veiligheidsregio Brabant-Noord bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a. Kadernota;
 - b. Begroting;
 - c. Tussentijdse bestuursrapportage;
 - d. Jaarstukken.

Kaderstelling

Artikel 4 Uitgangspunten en indeling begroting

1. Bij de kadernota en de begroting worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:
 - a. Voor de loonindexering worden de loonontwikkelingen van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's toegepast. Mochten er nog geen afspraken zijn over de arbeidsvoorwaarden, dan maakt de veiligheidsregio zelf een inschatting.

- b. Voor de prijsindexering wordt uit de meest recente Macro Economische Verkenning, uitgegeven door het Centraal Planbureau, de 'Inflatie, geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp)' toegepast.
 - c. Op de hiervoor genoemde loon- en prijsindexcijfers vindt gelijktijdig een correctie over voorgaande jaren plaats op basis van de werkelijke loonontwikkelingen en de actuele hicp-cijfers.
2. Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord stelt periodiek een begrotingsindeling vast met de mogelijkheid om deze jaarlijks te herijken.
3. De begroting Veiligheidsregio Brabant-Noord is de geconsolideerde begroting van de begrotingen van de afzonderlijke onderdelen van Veiligheidsregio Brabant-Noord en bevat op hoofdlijnen de beleidsdoelstellingen en maatschappelijke effecten die worden nagestreefd, evenals de middelen die daarvoor beschikbaar zijn, één en ander zo mogelijk uitgedrukt in relevante prestatiecijfers en kengetallen.
4. De begroting van Veiligheidsregio Brabant-Noord bevat een deelbegroting van Bevolkingszorg.

Artikel 5 Kadernota

1. De begrotingscyclus start met het opstellen van de concept-kadernota voor de begroting door Veiligheidsregio Brabant-Noord.
2. Het bestuur kan de mogelijkheden bepalen om ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.
3. De kaders voor de begroting bestaan uit de hoofdlijnen van het te voeren beleid, wijzingen van bestaand beleid en voorstellen voor nieuw beleid. De kaders bevatten ook de financiële consequenties van het beleid.
4. De kaders voor de begroting bevatten een raming van de bijdrage van de deelnemende gemeenten exclusief Bevolkingszorg. Deze bijdrage van de deelnemende gemeenten aan Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt omgeslagen naar een bedrag per inwoner. Voor Bevolkingszorg is de bijdrage van de deelnemende gemeenten afzonderlijk opgenomen. Bij Bevolkingszorg wordt een bedrag per inwoner vastgesteld.
5. Het dagelijks bestuur ontvangt jaarlijks uiterlijk vóór 1 februari in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar de concept-kadernota. De concept-kadernota wordt aan het algemeen bestuur aangeboden alvorens deze aan de raden van de deelnemende gemeenten voor zienswijze wordt voorgelegd.
6. Rekening houdend met de termijn voor zienswijze zoals gesteld in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord zendt het dagelijks bestuur de concept-kadernota voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten.
7. De gemeenteraden brengen uiterlijk 31 maart in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar hun zienswijze uit aan het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
8. Het algemeen bestuur stelt de kadernota uiterlijk vóór 30 april in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar vast.

Procedure

Artikel 6 Begroting

1. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:
 - a. De baten en lasten eenduidig zijn toegewezen aan een of meer programma's;
 - b. De budgetten en de investeringen passen binnen de kaders zoals geautoriseerd bij de vaststelling van de begroting;
 - c. De lasten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere doelen onder druk komt.
2. Het dagelijks bestuur zendt een ontwerpbegroting, in lijn met de bepaling zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord, tenminste twaalf weken, voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De ontwerpbegroting gaat vergezeld van een meerjarenraming voor het begrotingsjaar en de drie daaropvolgende jaren.
3. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin de zienswijze is vervat, bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur ter vaststelling wordt aangeboden.
4. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur daarover bericht aan de raden van de deelnemende gemeenten, zo nodig vergezeld van de vastgestelde begroting, die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
5. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten, conform de bepaling zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord.
6. Op wijzigingen van de begroting zijn de voorafgaande bepalingen in dit artikel van overeenkomstige toepassing, tenzij die wijziging geen verhoging geeft voor de bijdrage van de gemeenten.
7. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
8. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de lasten, zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting, niet worden overschreden en de baten niet worden onderschreden.

Beheersing en interne controle

Artikel 7 Interne controle

1. Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, waaronder de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot verbeteringen en herstel van de tekortkomingen als ook rapporteert het dagelijks bestuur daarover in de rechtmatigheidsverantwoording, zoals beschreven in artikel 11 tot en met 14.

2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een interne toetsing van organisatieonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening en de rechtmatigheid van beheershandelingen vastgelegd in interne controleprogramma's.
3. Door de interne toetsing, als genoemd in lid 1, wordt jaarlijks onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller een controleplan opgesteld en ten uitvoer gebracht. Voor de belangrijkste processen worden de werking van beheersmaatregelen vastgesteld.
4. De resultaten van de toets worden verwerkt in een verslag van bevindingen. En het plan van verbetering wordt ter kennisgeving aan het dagelijks bestuur aangeboden.

Artikel 8 Externe controle

1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor de opdrachtverlening aan een externe accountant, die de jaarrekening van Veiligheidsregio Brabant-Noord toetst op getrouwheid. Hiertoe stelt het algemeen bestuur periodiek een controleprotocol vast.
2. In het controleprotocol staan de controleopdracht en nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.
3. De resultaten van de controle worden verwerkt in een verslag van bevindingen. Dit verslag wordt samen met de controleverklaring en eventueel een reactie hierop van Veiligheidsregio Brabant-Noord voorgelegd aan het algemeen bestuur.
4. Bij afwijkingen of tekortkomingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot verbeteringen en herstel.

Rapportage en verantwoording

Artikel 9 Tussentijdse rapportage en informatie (bestuursrapportage)

1. Het algemeen bestuur wordt door middel van een tussentijdse bestuurlijke rapportage in het lopende begrotingsjaar geïnformeerd over de realisatie ten opzichte van de begroting.
2. Deze rapportage wordt voor 30 november van het lopende begrotingsjaar ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden.
3. De inrichting van de rapportage sluit aan bij de indeling van de begroting.
4. De rapportage gaat in op relevante afwijkingen in de lasten en baten en geplande prestaties. Als richtlijn voor relevante afwijkingen wordt > € 25.000 van de geraamde baten en lasten aangehouden en/of bestuurlijk relevante afwijkingen.

Artikel 10 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur stelt de jaarstukken op conform de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
2. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af over de uitvoering aan het algemeen bestuur. In de verantwoording geeft het dagelijks bestuur aan:
 - a. De mate van realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten.
 - b. Wat de baten en lasten zijn.
 - c. Hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.

- d. De mate waarin de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.
3. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening en de resultaatbestemming vast in het jaar volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Het algemeen bestuur bepaalt aan de hand van de uitvoering of de beleidsdoelen bijstelling behoeven.
5. Het dagelijks bestuur zendt de (voorlopige) jaarrekening vóór 30 april van het jaar volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft ter informatie aan de raden van de deelnemende gemeenten.
6. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Gedeputeerde Staten.
7. Het bestuur zet zich in om op regelmatige basis de raden actief te informeren over het te voeren beleid en hiermee invulling te geven aan de actieve informatieplicht over alles wat er binnen de gemeenschappelijke regeling speelt. Dit beperkt zich niet tot te nemen besluiten.

HOOFDSTUK 2 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Artikel 11 Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken, naast de verplichte onderdelen van deze paragraaf, over rechtmatigheid.
2. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten van Veiligheidsregio Brabant-Noord, inclusief de dotaties aan de reserves.
3. In de paragraaf bedrijfsvoering worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan €50.000 nader toegelicht.

Artikel 12 Voorwaardencriterium

1. Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur jaarlijks ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien.

Artikel 13 Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting inclusief bijstellingen

van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma('s), waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen.

2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting inclusief bijstellingen door het algemeen bestuur is geautoriseerd.
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Een overschrijding wordt als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
 - b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
5. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het algemeen bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 14 Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheids gelden en eigendommen van Veiligheidsregio Brabant-Noord bij financiële beheershandelingen.
2. Het dagelijks bestuur zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen van Veiligheidsregio Brabant-Noord.

HOOFDSTUK 3 FINANCIËLE POSITIE

Artikel 15 Financiële positie

1. Het dagelijks bestuur draagt in de begroting zorg voor een uiteenzetting van de financiële positie en een meerjarenraming.
2. De uiteenzetting over de financiële positie en de meerjarenraming bevat al het beleid waar het algemeen bestuur toe heeft besloten.
3. De uiteenzetting van de financiële positie vermeldt expliciet het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen.
4. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de financiële positie de in de desbetreffende begroting voor het begrotingsjaar opgenomen investeringsbudgetten.

Artikel 16 Reserves en voorzieningen

1. Het dagelijks bestuur geeft jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening een overzicht van de reserves en voorzieningen.

2. Het dagelijks bestuur neemt daarbij de richtlijnen in acht die zijn vastgelegd in de nota “Reserves en voorzieningen”. Daarin is opgenomen:
 - a. De vorming en besteding van reserves en voorzieningen;
 - b. De toerekening en verwerking van rente over de reserves en voorzieningen.
3. De nota “Reserves en voorzieningen” wordt periodiek (iedere vier jaar) geactualiseerd en aan het algemeen bestuur ter vaststelling aangeboden.

Artikel 17 Activabeleid

1. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur periodiek een nota “Activabeleid” aan. De nota is bedoeld om de uitgangspunten met betrekking tot de materiële vaste activa vast te leggen waardoor invulling wordt gegeven aan de kaderstellende rol van het algemeen bestuur. In relatie tot de materiële activa gaat de nota in ieder geval in op:
 - a. Omvangscriterium bij vaste activa;
 - b. Afschrijvingsbeleid vaste activa inclusief termijnen;
 - c. Stelsel- en schattingswijzigingen;
 - d. Instellen van onderhoudsvoorzieningen.
2. Voor het organisatieonderdeel GHOR gelden de regels zoals de GGD Hart voor Brabant die hanteert.
3. De nota “Activabeleid” wordt periodiek (iedere vier jaar) geactualiseerd en aan het algemeen bestuur ter vaststelling aangeboden.

Artikel 18 Autorisatie Investeringsbudgetten

1. In de nota “Activabeleid” zijn de criteria bepaald waarbij er sprake is van investeringsbudgetten.
2. Investeringsbudgetten worden door het algemeen bestuur vastgesteld, hetzij via de vastgestelde begroting, hetzij via een afzonderlijk besluit.
3. Er is een actieve informatieplicht van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over de voortgang van de investeringsbudgetten.
4. Een investeringsbudget blijft beschikbaar over de jaargrens heen, indien de investering vertraging oploopt of versneld wordt uitgevoerd zolang het beschikbare budget niet wordt overschreden. Wanneer een besparing ontstaat op een toegekend investeringsbudget is het aan het algemeen bestuur om te besluiten wat er met een restantbudget gebeurt.
5. Bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de voortgang en afwikkeling van de investeringsbudgetten. Hierbij vindt ook de besluitvorming plaats over de afwikkelingsverschillen bij afronding van de investering of overheveling van de restantbudgetten naar het volgende boekjaar.

Artikel 19 Financieringsfunctie

1. Het dagelijks bestuur stelt in het “Treasurystatuut” regels op ter uitvoering van de financieringsfunctie evenals de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.
2. Het dagelijks bestuur streeft ernaar om het “Treasurystatuut” periodiek (iedere vier jaar) te actualiseren en aan het algemeen bestuur ter vaststelling aan te bieden.

Artikel 20 Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, uitstaande leningen en de schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen eenmaal in de vijf jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.
4. Ten behoeve van de vervanging van de activa wordt jaarlijks door het dagelijks bestuur bij de begroting een meerjarig investeringsplan opgesteld en als onderdeel van de begroting ter vaststelling aan het algemeen bestuur voorgelegd.

Artikel 21 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de bijdrage van gemeenten wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Het uitgangspunt hierbij is integrale toerekening van kosten.
2. Voor de kostentoe rekening aan producten of diensten die worden gedekt door middel van een tarief aan derden wordt eveneens gebruik gemaakt van het systeem van kostentoe rekening met als uitgangspunt integrale toerekening van kosten.

HOOFDSTUK 4 VERPLICHTE PARAGRAFEN

Artikel 22 Paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het dagelijks bestuur neemt betreffende het weerstandsvermogen en het risicomanagement richtlijnen in acht die zijn vastgelegd door het algemeen bestuur in de notitie “Weerstandsvermogen en risicomanagement”.
2. De notitie “Weerstandsvermogen en risicomanagement” wordt periodiek (iedere vier jaar) geactualiseerd en aan het algemeen bestuur ter vaststelling aangeboden.

Artikel 23 Onderhoud kapitaalgoederen

In het kader van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van de begroting en jaarstukken wordt aandacht geschonken aan het onderhoud van de gebouwen en het materieel en de hieraan verbonden lasten.

Artikel 24 Financiering

Het dagelijks bestuur geeft in de paragraaf financiering de actuele informatie voor het dagelijks beheer van de financieringsfunctie; de regels hieromtrent zijn in het “Treasurystatuut” opgenomen en wijzigingen worden door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Artikel 25 Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering bij de begroting wordt ingegaan op actuele en tijdelijke onderwerpen die aandacht behoeven. In de paragraaf Bedrijfsvoering bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de voortgang van de in de begroting opgenomen onderwerpen en eventuele nieuwe ontwikkelingen. Het dagelijks bestuur neemt in de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en de jaarstukken naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:

- a. De omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten;
- b. De kosten van inhuur derden;
- c. De huisvestingskosten;
- d. De automatiseringskosten;
- e. De budgetten voor het algemeen bestuur en de accountant;
- f. Een toelichting op alle afwijkingen in rechtmatigheid, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen, voor zover deze de rapportagegrens, zoals bedoeld in artikel 10, overschrijden;
- g. Acties die het dagelijks bestuur neemt om de geconstateerde afwijkingen uit de rechtmatigheidsverantwoording in de toekomst te voorkomen;
- h. Een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden en de bijbehorende ministeriële regelingen, als deze voorkomen;
- i. Rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit en/of slechte documentatie of naleving hiervan, als deze voorkomen;
- j. Geconstateerde fraude door eigen medewerkers, als dit voorkomt.

Artikel 26 Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en de jaarstukken wordt ingegaan op bestaande, nieuwe, gewijzigde of beëindigde verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen, de financiële en bestuurlijke inbreng van Veiligheidsregio Brabant-Noord en relevante actuele ontwikkelingen.

HOOFDSTUK 5 FINANCIËLE ORGANISATIE EN ADMINISTRATIE

Artikel 27 Financiële administratie

Het dagelijks bestuur zorgt er voor dat:

1. De inrichting en de werking van de (financiële) administratie voldoet aan het besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wetgeving, zodat kan worden voldaan aan het verstrekken van informatie aan het Rijk, de Provincie en Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan Veiligheidsregio Brabant-Noord.
2. De administratie zodanig van opzet en werking is, betrouwbaar en ordelijk is, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
 - a. Het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in Veiligheidsregio Brabant-Noord als geheel en in de organisatieonderdelen afzonderlijk;
 - b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in omvang van activa, voorraden, vorderingen en schulden enz.;
 - c. Het verschaffen van informatie aan budgethouders over uitputting van toegekende exploitatiebudgetten en investeringen en voor het maken van kostencalculaties;

- d. Het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
 - e. Het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het beleid;
 - f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.
3. De (financiële) administratie voert Veiligheidsregio Brabant-Noord zelf met uitzondering van de GHOR-administratie; deze wordt uitgevoerd door de GGD Hart voor Brabant.

Artikel 28 Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:

- a. Een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidige toewijzing van de taken aan de organisatieonderdelen;
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- c. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende exploitatiebudgetten en investeringen;
- d. De te maken afspraken met de organisatieonderdelen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- e. Het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde prestaties en de maatschappelijke effecten zodat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur kunnen worden getoetst;
- f. Het beleid en de interne regels voor het voorkomen van fraude van regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 29 Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt indien nodig de interne regels vast voor de inkoop en aanbesteding van werken, leveringen en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels ter zake van de Europese Unie en landelijke regelingen.

Artikel 30 Kostenevaluatie en visitatie

Het bestuur draagt zorg voor de voorgeschreven periodieke kostenevaluatie en visitatie (conform artikel 56 Wet veiligheidsregio's).

HOOFDSTUK 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 31 Inwerkingtreding en Citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 28 november 2024.
2. Deze verordening vervangt de Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord 2023 van 30 november 2023.

3. Deze verordening kan worden aangehaald als “Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord”.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 november 2024,

de secretaris,

de voorzitter,

drs. M.J.H. van Schaijk

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 24 november 2023

Afdeling CRA

Onderwerp

Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Het Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid vast te stellen en de hierin vastgestelde afspraken te beschouwen als een aanvulling op de vigerende financiële verordening.

Aanleiding

Sinds de jaarverantwoording van 2023 legt de Veiligheidsregio een verklaring af over de eigen rechtmatigheid en dit is vastgelegd in de financiële verordening van november 2023, op basis van de toen door VNG aangereikte modelverordening.

Net voor de vaststelling daarvan is echter de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV gewijzigd, waarbij onder andere is verduidelijkt wanneer sprake is van begrotingsonrechtmatigheden.

Nu blijkt dat artikel 13 'Begrotingscriterium' van onze financiële verordening, dat enkel overschrijdingen betreft, niet strookt met de stellige uitspraken van de Commissie BBV in de definitieve Kadernota Rechtmatigheid 2023 die voorschrijven alle afwijkingen te betrekken. Overigens sluit dit ook niet aan op artikel 1, lid 8, 'Definitie: Begrotingsonrechtmatigheid' waar dit wel correct is benoemd.

Daarnaast zijn de noodzakelijke aanvullende afspraken over de tijdigheid van rapporteren (of wijzigen van de begroting) naar aanleiding van afwijkingen niet vastgelegd. Nu de financiële verordening hierop aanpassen is echter niet zinvol, voordat er een nieuwe modelverordening tot stand is gekomen, terwijl in de praktijk de regelgeving correct zal worden toegepast.

Voorgesteld wordt daarom de correcte werkwijze en benodigde aanvullende afspraken vast te stellen middels bijgaand Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. kennisgenomen van het Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid.

Bijlagen

1. Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 24 november 2023

Afdeling CRA

Onderwerp

Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Het Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid vast te stellen en de hierin vastgestelde afspraken te beschouwen als een aanvulling op de vigerende financiële verordening.

Aanleiding

Sinds de jaarverantwoording van 2023 legt de Veiligheidsregio een verklaring af over de eigen rechtmatigheid en dit is vastgelegd in de financiële verordening van november 2023, op basis van de toen door VNG aangereikte modelverordening.

Net voor de vaststelling daarvan is echter de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV gewijzigd, waarbij onder andere is verduidelijkt wanneer sprake is van begrotingsonrechtmatigheden.

Nu blijkt dat artikel 13 'Begrotingscriterium' van onze financiële verordening, dat enkel overschrijdingen betreft, niet strookt met de stellige uitspraken van de Commissie BBV in de definitieve Kadernota Rechtmatigheid 2023 die voorschrijven alle afwijkingen te betrekken. Overigens sluit dit ook niet aan op artikel 1, lid 8, 'Definitie: Begrotingsonrechtmatigheid' waar dit wel correct is benoemd.

Daarnaast zijn de noodzakelijke aanvullende afspraken over de tijdigheid van rapporteren (of wijzigen van de begroting) naar aanleiding van afwijkingen niet vastgelegd. Nu de financiële verordening hierop aanpassen is echter niet zinvol, voordat er een nieuwe modelverordening tot stand is gekomen, terwijl in de praktijk de regelgeving correct zal worden toegepast.

Voorgesteld wordt daarom de correcte werkwijze en benodigde aanvullende afspraken vast te stellen middels bijgaand Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid.

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. kennisgenomen van het Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid.

Bijlagen

1. Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Control Risk & Audit

Onderwerp

Controleprotocol 2024

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld:

1. bijgaand controleprotocol 2024 vast te stellen.

Aanleiding

In artikel 2 van onze Controleverordening is bepaald dat het Algemeen Bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole de onderdelen van de jaarrekening vaststelt waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht besteedt en welke rapporteringstoleranties de accountant hierbij dient te hanteren.

Dit wordt vastgelegd in het controleprotocol voor het betreffende jaar. Het controleprotocol (inclusief normenkader) voor 2024 is geactualiseerd, met op basis van de in oktober 2024 verschenen Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Doel

Voldoen aan wetgeving.

In een controleprotocol worden zaken nader geregeld ter voorbereiding op en ter ondersteuning van de accountantscontrole. Bijgevoegd controleprotocol bevat nadere aanwijzingen voor de accountant betreffende de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normenstelling en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

De goedkeuringstoleranties in het bijgevoegd protocol zijn gebaseerd op de cijfers uit de begroting 2024. Het normenkader is op enkele onderdelen geactualiseerd.

Het controleprotocol 2024 is op de volgende onderdelen gewijzigd ten opzichte van controleprotocol 2023:

- Pagina 2: passage weg over Oekraïne
- Pagina 4: tabel grootte tolerantie opgenomen (indicatieve waarden)
- Pagina 4: paragraaf 3.4 ingekort
- Bijlage 1: normenkader op enkele onderdelen aangescherpt
- Bijlage 2: modelverantwoording rechtmatigheid weggelaten (is opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV)

Advies adoptiegroep

De adoptiegroep heeft op 11 november jl. kennisgenomen van het Verantwoordingsprotocol begrotingsrechtmatigheid.

Bijlagen

1. Controleprotocol 2024

Controleprotocol 2024 Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum : 28 november 2024

1. Inleiding

Object van controle is de jaarrekening van boekjaar 2024 en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet het algemeen bestuur een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

1.1. Doelstelling

Dit controleprotocol geeft nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van jaarrekening 2024 van Veiligheidsregio Brabant-Noord.

In dit controleprotocol zijn in verband met de rechtmatigheidsverantwoording ook de verantwoordingsgrens en de rapporteringsgrens vastgelegd voor de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag:

- de te hanteren verantwoordingsgrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur, en
- de rapporteringsgrens ten behoeve het opnemen en toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden door het dagelijks bestuur.

1.2. Wettelijk kader

De Gemeentewet, art. 213 lid 2, schrijft voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art 197 GW (Gemeentewet) bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het algemeen bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke interne en externe wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

Met dit controleprotocol stelt Veiligheidsregio Brabant-Noord nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor controlejaar 2024.

1.3. Procedure

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en het sectorhoofd Bedrijfsvoering en eventueel met de directeur en/of portefeuillehouder financiën van het dagelijks bestuur.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording - als een onderdeel van de jaarrekening. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening wordt opgenomen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening getrouw is, en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft. De controle van de jaarrekening door de accountant is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva.
- De getrouwheid van de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording.
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken.
- Het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.
- De bijlage bij de jaarrekening met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, bedoeld in art 58a van het BBV.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zijn gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (afgekort BADO), de Kadernota Rechtmatigheid 2024 en de stellige uitspraken van de commissie BBV, bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties en de verantwoordingsgrens

3.1 Algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening.

Het uitvoeren van werkzaamheden met inachtneming van toleranties impliceert dat de controle zodanig wordt uitgevoerd, dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

3.2 Goedkeuringstoleranties accountant

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

In het BADO zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. In het hierna opgenomen schema is de goedkeuringstolerantie opgenomen zoals door het algemeen bestuur vastgesteld. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Bevindingen	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

De percentages betreffen het deel van de werkelijke programmalasten inclusief dotaties aan de reserves in de jaarrekening. In de planningsfase en gedurende het eerste deel van het betreffende boekjaar wordt de (gewijzigde) begroting als uitgangspunt gebruikt.

Van de accountant wordt naast deze kwantitatieve benadering bij de weging van fouten en onzekerheden ook een kwalitatieve beoordeling verwacht (op basis van professional judgement).

De genoemde percentages worden genomen van de totaal begrote lasten, inclusief begrotingswijziging(en). In de begroting 2024 bedraagt het lastentotaal: € 59,3 miljoen.

Dit betekent voor de goedkeuringstoleranties in:

- Maximaal toegestaan bedrag aan fouten: € 593.000
- Maximaal toegestaan bedrag aan onzekerheden: € 1.779.000

De definitief geldende toleranties worden bepaald aan de hand van de begroting na laatste wijziging.

3.3 Rapporteringstolerantie accountant

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar mogelijk wel tot een meer uitgebreide rapportage van bevindingen. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die het algemeen bestuur specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt. De rapporteringstolerantie wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

De rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur vast op een percentage van 20% van de goedkeuringstolerantie. Geconstateerde fouten en/of onzekerheden met betrekking tot (in het kader van het déchargeproces) politiek gevoelige onderwerpen dienen, ongeacht de omvang, te worden gerapporteerd.

3.4 Verantwoordingsgrens dagelijks bestuur

Naast de goedkeuringstolerantie voor de accountant wordt de verantwoordingsgrens voor het dagelijks bestuur onderkend.

Veiligheidsregio Brabant-Noord kent een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves. Er is daarmee ook aansluiting met de grens van 1% voor de accountant ten behoeve van de afgifte van de goedkeurende controleverklaring (goedkeuringstolerantie).

3.5 Rapporteringsgrens dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt. Het dagelijks bestuur hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het dagelijks bestuur zich niet alleen tot het geven van een toelichting louter bij het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Het dagelijks bestuur rapporteert derhalve alle bevindingen omtrent de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf Bedrijfsvoering met een toelichting vanuit haar actieve informatieverstrekking richting het algemeen bestuur. Deze rapportagegrens is vastgesteld op €50.000.

4. Reikwijdte rechtmatigheidscontrole

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium, het calculatiecriterium, het valueringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meesten van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

In de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur worden deze drie criteria meegenomen. Eventuele toelichtingen worden toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het BADO dat "de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de verordeningen".

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving, zoals die opgenomen zijn in het normenkader. Het normenkader wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door het algemeen bestuur.

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Het begrotingscriterium, de voorwaardecriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. Andere rechtmatigheidscriteria die ook de getrouwheid raken zijn geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Een voorbeeld hiervan is de constatering van een verslaggevingsfout. Dit is geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook een constatering dat een post in de jaarrekening niet voldoet aan de uitgangspunten van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) hoeft niet opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

4.1 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting (inclusief wijziging) en hiermee samenhangende programma's. In de (programma)begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld, die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen moeten passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie BBV. Hierin is opgenomen dat bestedingen die uitstijgen boven de in de begroting opgenomen programmabudgetten niet als onrechtmatig worden aangemerkt, als voor de accountant bij de controle vaststaat dat de begrotingsoverschrijding binnen de beleidskaders van het algemeen bestuur valt of compensatie mogelijk is door met de hogere lasten rechtstreeks samenhangende inkomsten (baten). Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de het algemeen bestuur.

Als de overschrijdingen zijn toegelicht en de jaarrekening wordt vastgesteld door het algemeen bestuur, zijn de overschrijdingen alsnog rechtmatig. Alleen een begrotingsoverschrijding die onrechtmatig is, wordt vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording. In november 2023 heeft de Commissie BBV de gewijzigde Kadernota Rechtmatigheid 2023 uitgebracht. waaraan is toegevoegd dat onderschrijdingen van de begrote lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten en lagere/ hogere baten dan begroot 'tijdig' aan het algemeen bestuur moeten worden gemeld. In oktober 2024 is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 gepubliceerd. De (beperkte) wijzigingen in deze Kadernota zijn meegenomen in de actualisatie van het controleprotocol 2024. In de Financiële verordening is nader toegelicht welke afwijkingen in het kader van rechtmatigheid acceptabel zijn.

4.2 Voorwaardencriterium

Besteding en ontvangsten van gelden door een veiligheidsregio zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden, waarop door het dagelijks bestuur wordt getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) verordeningen. Bij het voorwaardencriterium wordt vooral gekeken of de financiële beheershandelingen binnen de veiligheidsregio voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving. In het normenkader zijn de interne en externe regels opgenomen die het dagelijks bestuur in zijn controle van het voorwaardencriterium moet betrekken (zie bijlage 1 van dit protocol).

Het voorwaardencriterium veroorzaakt in belangrijke mate de inspanningen die nodig zijn voor de rechtmatigheidscontrole. Door het aanbrengen van beperkingen in de toepassing van genoemde aspecten kunnen de te verrichten interne controle-inspanningen beperkt worden en is de kans op een niet-goedkeurende controleverklaring verkleind.

Voor de interne regelgeving vindt uitsluitend een toets plaats naar recht, hoogte en duur van financiële beheershandelingen.

Tenslotte is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording van toepassing bij de controle. Deze commissie heeft de opdracht zwaarwegende adviezen uit te brengen. Afwijking daarvan is in beginsel niet mogelijk, tenzij er doorslaggevende argumenten zijn om af te wijken. Deze dienen dan door de veiligheidsregio en accountant te worden gedocumenteerd.

4.3 Het Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium)

Onder misbruik wordt verstaan:

“het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of – uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen”.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan:

“Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan”.

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. In tegenstelling tot andere getrouwheids- en rechtmatigheidsaspecten gaat het bij het M&O-criterium in het bijzonder om vast te stellen dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat de wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Dit criterium speelt in het bijzonder in het sociaal domein van en bij subsidieverstrekking door gemeenten. Derhalve speelt dit criterium in mindere mate voor Veiligheidsregio Brabant-Noord.

5. Rapportering door de accountant en het dagelijks bestuur

5.1 Interimcontrole en managementletter

Het doel van de interim controle is een beeld krijgen van de mate waarin de organisatie de bedrijfsvoering intern beheerst. De uitkomsten hiervan worden middels een managementletter uitgebracht aan het Managementteam van Veiligheidsregio Brabant-Noord en wordt ter informatie aan het dagelijks/algemeen bestuur aangeboden.

5.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig artikel 213 van de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het algemeen bestuur en in afschrift aan het dagelijks bestuur.

In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

5.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Geïdentificeerde onrechtmatigheden worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard van het criterium. Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

5.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. De controleverklaring ziet toe op de getrouwheid van de jaarstukken (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur). Deze controleverklaring wordt verstrekt aan het algemeen bestuur en is bedoeld voor openbaarmaking. De controleverklaring wordt verstrekt na goedkeuring van de jaarrekening door het dagelijks bestuur.

Bijlage Normenkader 2024

Hieronder is het normenkader over 2024 weergegeven. Er is onderscheid gemaakt tussen de regelgeving welke ook vallen onder het getrouwe beeld en dus vallen onder de reguliere accountantscontrole en tussen de regelgeving welke enkel vallen onder de rechtmatigheid en welke dus meegenomen moeten worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Financiële processen	Externe of interne regelgeving	Wet- en regelgeving	Enkel rechtmatigheid	Toetsingskader
Algemeen	Extern	Wet veiligheidsregio's		
		Besluit veiligheidsregio's		
		Grondwet		
		Burgerlijk wetboek		
		Gemeentewet		
		Wet gemeenschappelijke regelingen		
		Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten		
		Wet op het btw-compensatiefonds		
		Algemene Verordening Gegevensbescherming		
		Wet op de vennootschapsbelasting		
		Wet versterking Decentrale Rekenkamers		
		Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur (Bibob)		
		Kadernota Rechtmatigheid 2024		Rechtmatigheid

Financiële processen	Externe of interne regelgeving	Wet- en regelgeving	Enkel rechtmatigheid	Toetsingskader
Algemeen	Intern	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Controle verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Financiële verordening Veiligheidsregio Brabant-Noord	Rechtmatigheid	Geheel
		Verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Organisatiebesluit Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Begroting Veiligheidsregio Brabant-Noord	Rechtmatigheid	Geheel
		Algemeen mandaat- volmacht- en machtigingsbesluit Brandweer Brabant-Noord		
		Bevoegdhedenoverzicht Brandweer Brabant-Noord		
		Nota reserves en voorzieningen Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Nota Activabeleid Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Overeenkomst kosten voor gemene rekening met VRBZO en VRBN aangaande meldkamer Brandweer Oost-Brabant		
		Overeenkomst kosten voor gemene rekening voor de GHOR		
		Archiefverordening Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Richtlijn klachtenprocedure Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Privacybeleid Veiligheidsregio Brabant-Noord		
		Privacyreglement Veiligheidsregio Brabant-Noord		

Financiële processen	Externe of interne regelgeving	Wet- en regelgeving	Enkel rechtmatigheid	Toetsingskader
Brandweezorg	Intern	Reglement Jeugdbrandweer Brabant-Noord		
		Aanwijzing toezichhoudende ambtenaren Brandweer Brabant-Noord		
		Delegatie besluit Rampbestrijdingsplannen		
Ontvangsten	Extern	Besluit veiligheidsregio's		
		Brede DoelUitkering Rampenbestrijding		
		Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten		
		Circulaires ministerie J en V		
Treasury	Extern	Wet financiering decentrale overheden (FIDO)	Rechtmatigheid	Art. 2, 3 t/m 6 en 8
		Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	Rechtmatigheid	
		Wet houdbare overheidsfinanciën (wet Hof)	Rechtmatigheid	
	Intern	Treasurystatuut Veiligheidsregio Brabant-Noord	Rechtmatigheid	Art. 3 en 5
	Personeel	Extern	Besluit personeel veiligheidsregio's	
Ambtenarenwet 2017				
Fiscale, sociale verzekerings- en pensioenwetgeving				
CAR (-UWO) Veiligheidsregio's				
Wet rechtspositionele voorzieningen rampbestrijders (WRVR)				
Wet normering topinkomens				
Intern		Besluit machtiging wijzigingen rechtspositionele regelingen		
		Vrijwilligersreglement		
	Personeelshandboek Veiligheidsregio Brabant-Noord			
Inkopen en contractbeheer	Extern	Europese aanbestedingsrichtlijnen	Rechtmatigheid	Art. 4 Richtlijn 2014/24
		Aanbestedingswet 2012	Rechtmatigheid	Art. 2
		Gids proportionaliteit	Rechtmatigheid	Geheel
	Intern	Regeling budgethouders		

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 april 2023

Afdeling CRA

Onderwerp

Managementletter 2024

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van de Managementletter 2024 van accountant Crowe Foederer

Aanleiding

Onze nieuwe accountant, Crowe Foederer heeft onlangs zijn eerste interimcontrole afgerond en we kijken terug op een prettige samenwerking. We zullen de komende tijd aan de slag gaan met de aanbevelingen.

De bevindingen zijn gedetailleerd opgenomen in de bijgevoegde managementletter. Daarnaast is de essentie van de bevindingen samengevat in een zogenoemde Boardletter.

Bijlagen

1. Boardletter 2024, Samenvatting van bevindingen
2. Managementletter 2024

Board Letter

GR Veiligheidsregio Brabant-Noord

13-11-2024

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord
t.a.v. het bestuur
Kooikersweg 2d
5223 KA 's-Hertogenbosch

Eindhoven, 13 november 2024

Betreft: **Board letter boekjaar 2024**

Geachte directie en bestuur,

Hierbij bieden wij u de boardletter aan naar aanleiding van onze interim controle bij de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (hierna: VRBN of de Veiligheidsregio). Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid.

In juni 2024 zijn wij als de nieuwe accountant van de Veiligheidsregio van start gegaan. In het kader van onze opdracht hebben wij een organisatieverkenning uitgevoerd, waarbij wij gesprekken hebben gevoerd met diverse functionarissen binnen VRBN en waarbij wij kennis hebben genomen van relevante stukken.

Na de organisatieverkenning hebben wij in september een interim controle uitgevoerd, gericht op die processen binnen de Veiligheidsregio die voor het financieel beheer belangrijk zijn. Op basis van de bevindingen uit de interim controle bepalen wij op welke aspecten wij onze jaarrekeningcontrole met name moeten richten en trekken wij conclusies over de kwaliteit van de processen.

Deze boardletter bevat een samenvatting van onze bevindingen, zoals deze in de managementletter aan het management zijn gerapporteerd. In de managementletter hebben wij ook aanbevelingen gedaan, maar wel in het kader van de jaarrekeningcontrole. Hierdoor is onze beoordeling en evaluatie van de processen beperkter dan wanneer wij een gerichte opdracht zouden uitvoeren om de effectiviteit en efficiëntie van de processen als zodanig te beoordelen.

De bevindingen hebben wij op hoofdlijnen besproken met de concerncontroller en de financieel adviseur.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Wij danken de medewerkers van de Veiligheidsregio voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned doc
op 13-11-2024
[Redacted]
Extern accountant

ValidSigned doc
op 13-11-2024
[Redacted]
Manager

Inhoudsopgave

1. Samenvatting interim controle	4
2. Overzicht van interim bevindingen	5
3. Toelichting interim bevindingen	6
4. Aandachtspunten jaarrekening	8

1. Management samenvatting

Proces indeling

In deze rapportage hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van de interim controle opgenomen. Wij beoordelen hierbij de relevante processen voor het financieel beheer. De volgende processen zijn hierbij in scope:

- **P&C proces / financieel afsluitproces**
- **Verbijzonderde interne controle**
- **Inkoop en aanbesteding**
- **Crediteuren en betalen**
- **Personeel**
- **IT omgeving**

Algemeen beeld

Op basis van onze werkzaamheden constateren wij in algemene zin dat de processen in opzet toereikend zijn ingericht voor een organisatie met de aard en omvang van GR Veiligheidsregio Brabant-Noord. Wij hebben **enkele belangrijke aandachtspunten** geconstateerd, die voor boekjaar 2024 nog aanvullende werkzaamheden vereisen vanuit de VIC. Deze aandachtspunten komen met name voort uit de inrichting van AFAS (zowel financiële als salarisadministratie). Daarnaast vragen we aandacht voor de structurele invulling van de VIC-functie.

Planning van de jaarrekeningcontrole

Wij zullen onze controlewerkzaamheden aan de jaarrekening **medio februari 2025** starten en verwachten de jaarrekeningcontrole af te kunnen ronden **eind maart 2025**. Wij zullen u tijdig informeren over het verloop van de jaarrekeningcontrole. Na afloop van onze controle rapporteren wij onze bevindingen aan u in ons accountantsverslag.

2. Overzicht van interim bevindingen

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2024
Rechtmatigheidsverantwoording	3.1	Rechtmatigheidsverantwoording 2024	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.2	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.3	Spendanalyse	Middel
Crediteuren en betalen	3.4	Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS	Middel
Crediteuren en betalen	3.5	Inkoopproces en contractmanagement	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.6	Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen	Laag
Personeel	3.7	Niet systeemtechnisch afgedwongen functiescheiding salarismutaties	Middel

Hoog	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.
Middel	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.
Laag	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verder optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.

3. Toelichting interim bevindingen

Belangrijkste bevindingen interim controle	
Rechtmatigheidsverantwoording	<p>Wij hebben de werkzaamheden die VRBN reeds voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft uitgevoerd, in de interim controle betrokken en hebben daarbij de volgende bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samen met VRBN hebben wij geconstateerd dat de financiële verordening van VRBN nog enkele onduidelijkheden heeft omtrent het begrotingscriterium. Wij hebben geadviseerd deze onduidelijkheden op te lossen in een nadere afspraak tussen AB en DB. VRBN heeft inmiddels een concept uitwerking opgesteld. Wij adviseren deze afspraak naast de recent gepubliceerde Kadernota Rechtmatigheid 2024 te leggen en uit te testen op enkele denkbare scenario's;• Wij hebben het management gevraagd voor continuïteit van invulling van de VIC functie, daar deze functie belangrijk is voor een tijdige en juiste rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.• Wij hebben het management geadviseerd na te denken hoe het DB/ AB tussentijds te informeren via tussentijdse rapportages over de rechtmatigheid bij VRBN, zodat DB/ AB nog mogelijkheden heeft tussentijds bij te sturen op dit onderwerp.
Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	<p>Wij hebben het management geadviseerd de VIC werkzaamheden nog meer risicogericht uit te voeren en dit ook in het controleplan voor 2025 vast te leggen. Daarbij dient naar onze mening nog meer aandacht gegeven te worden aan IT-controles, zowel op het systeembeheer als binnen de applicatie AFAS.</p>
Spendanalyse	<p>Wij hebben ten aanzien van de uitgevoerde spendanalyse over de eerste vijf maanden van 2025 de volgende opmerkingen gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Op een 3-tal dossiers zijn onrechtmatigheden geconstateerd, waarvan 1 dossier ook al in 2023 onrechtmatig was;• Alleen de dossiers met een besteding boven de € 215.000 over de afgelopen 4 jaar zijn onderzocht. Wij hebben geadviseerd ook de dossiers met een besteding boven € 50.000 in de spendanalyse over 2024 te betrekken;• Wij hebben geadviseerd de geselecteerde inkoopdossiers ook te toetsen op het <u>interne</u> inkoop- en aanbestedingsbeleid in het kader van het onderwerp fraude & corruptie. <p>Bovenstaande houdt in dat voor 2024 onrechtmatigheden reeds zijn geconstateerd, die in de rechtmatigheidsverantwoording betrokken moeten worden. De exacte bedragen dienen nog door VRBN bepaald te worden. Hier zullen wij bij de eindejaarscontrole uitgebreid op ingaan.</p>

3. Toelichting interim bevindingen

Belangrijkste bevindingen interim controle	
Crediteuren en betalen	<p>Wij hebben zowel de procedure van crediteurenwijzigingen als het betalen van facturen beoordeeld en hebben daarbij de volgende bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Binnen AFAS wordt het 4-ogen principe bij wijzigen crediteurenstamgegevens niet volledig afgedwongen;• De controle van nieuwe/ gewijzigde bankgegevens van crediteuren dient beter uitgevoerd te worden door externe gegevens te gebruiken;• De controle van de aansluiting van de betaaladvieslijst en ingelezen bankbestand wordt niet zichtbaar uitgevoerd; <p>De combinatie van bovenstaande bevindingen zorgt ervoor dat een mogelijkheid bestaat materiele fraude te plegen, zonder dat deze direct gedetecteerd wordt. Wij hebben geadviseerd bovenstaande procedures aan te passen. Zo lang de beschreven situatie bestaat, moeten door de VIC aanvullende werkzaamheden verricht worden, die wij bij de eindejaarscontrole zullen nagaan.</p>
Inkoopproces	<p>Wij hebben de processen van inkooporders, factuurautorisatie en contractverlening beoordeeld en hebben daarbij de volgende bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Het systeem van plaatsen van inkooporders inclusief bevoegdheden en grensbedragen is ingeregeld binnen AFAS, maar sluit niet aan op het mandaatbesluit van 2014. Management heeft aangegeven het mandaatbesluit in 2025 aan te passen;• Het proces van inkooporders bij bestellingen wordt nog niet organisatie breed gebruikt. Dit is wel noodzakelijk om tot een volledige verplichtingenadministratie te komen die inzicht geeft in de resterende budgetruimte en de toekomstige financieringsbehoefte.• Een integrale controle op naleving van het 4-ogen principe bij de factuurautorisatie, maakt nog geen deel uit van de VIC-werkzaamheden• Er bestaan nog onduidelijkheden over de vastlegging van de bewijsstukken van prestatielevering <p>Wij hebben geadviseerd de processen rondom koppelen order/factuur, factuurautorisatie (inclusief prestatieverklaring) en de administratieve afhandeling te evalueren en op het punt van de orderadministratie aan te scherpen.</p>
Interne controle op personeelsmutaties	<p>Wij hebben het personeelsproces beoordeeld en daarbij tevens de rechten in de personeels- (Afas insite) en salarisadministratie (Afas profit) gecontroleerd. Hieruit blijkt dat functiescheiding op papier goed is doorgevoerd, maar onder meer omwille van de beperkte omvang van de afdeling binnen AFAS nog niet. Mede hierdoor worden nog veel controles op papier uitgevoerd. Hierdoor bestaat een kans op ongemerkte ongeautoriseerde handelingen (bewust of onbewust) binnen AFAS. Wij hebben geadviseerd de controles met 4-ogen principe ook binnen AFAS strikt te organiseren. Dit heeft VRBN voor een deel al opgepakt. Zo lang de functiescheidingen binnen AFAS nog niet afgedwongen kunnen worden, zullen nog aanvullende controles door de VIC uitgevoerd moeten worden.</p>

4. Aandachtsgebieden jaarrekening

Aandachtsgebieden jaarrekening	
FLO voorziening	<p>De volgende aandachtsgebieden hebben wij geformuleerd voor de eindejaarscontrole:</p> <ul style="list-style-type: none">• De FLO voorziening wegens de complexiteit van de regelgeving en berekening evenals de materiele impact op de jaarrekening• De bestemmingsreserves wegens de omvang• Het project (ver)bouw van de hoofdlocatie in 's-Hertogenbosch• De juiste verwerking van de afrekening van de GHOR
IT omgeving	<p>Wij hebben geadviseerd het informatiebeveiligingsbeleid te actualiseren naar de huidige situatie. Wij hebben geen bevindingen over het informatiebeveiligingsbeleid zelf. Zoals eerder in deze boardletter gemeld, hebben wij naar de rechten en rollen binnen AFAS gekeken, maar op dit moment is VRBN niet in staat een duidelijk beeld hierover vanuit AFAS te genereren. Wij hebben geadviseerd dit beeld wel voor aanvang van de eindejaarscontrole te genereren en te beoordelen.</p>

Smart decisions. Lasting value.

Management Letter

GR Veiligheidsregio Brabant-Noord

13-11-2024

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord
t.a.v. de directie en het dagelijks bestuur
Kooikersweg 2d
5223 KA 's-Hertogenbosch

Eindhoven, 13 november 2024

Betreft: **Management letter boekjaar 2024**

Geachte directie en bestuur,

Hierbij bieden wij u de management letter aan naar aanleiding van onze interim controle bij de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (hierna: VRBN of de Veiligheidsregio). Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid.

In juni 2024 zijn wij als de nieuwe accountant van de Veiligheidsregio van start gegaan. In het kader van onze opdracht hebben wij een organisatieverkenning uitgevoerd, waarbij wij gesprekken hebben gevoerd met diverse functionarissen binnen VRBN en waarbij wij kennis hebben genomen van relevante stukken.

Na de organisatieverkenning hebben wij in september een interim controle uitgevoerd, gericht op die processen binnen de Veiligheidsregio die voor het financieel beheer belangrijk zijn. Op basis van de bevindingen uit de interim controle bepalen wij op welke aspecten wij onze jaarrekeningcontrole met name moeten richten en trekken wij conclusies over de kwaliteit van de processen.

Deze management letter bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze interim controle. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering van betreffende processen en de interne beheersing.

Volledigheidshalve benadrukken wij dat de interim controle is uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening 2024. Hierdoor is onze beoordeling en evaluatie van de processen beperkter dan wanneer wij een gerichte opdracht zouden uitvoeren om de effectiviteit en efficiëntie van de processen als zodanig te beoordelen.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Wij danken de medewerkers van de Veiligheidsregio voor de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned doc
op 13-11-2024
Extern accountant

ValidSigned doc
op 13-11-2024
Manager

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Overzicht van interim bevindingen	5
3. Interim bevindingen	6
1. Invoering rechtmatigheidsverantwoording	6
2. Uitvoering verbijzonderde interne controle	7
3. Spendanalyse	8
4. Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS	9
5. Inkoopproces en contractmanagement	11
6. Inkooporders, factuurautorisatie en prestatieverklaringen	12
7. Interne controle op personeelsmutaties	14

4. Aandachtsgebieden jaarrekening	15
5. IT omgeving	16
<i>Totaal aantal pagina's</i>	18

1. Management samenvatting

Proces indeling

In deze rapportage hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van de interim controle opgenomen. Wij beoordelen hierbij de relevante processen voor het financieel beheer. De volgende processen zijn hierbij in scope:

- **P&C proces / financieel afsluitproces**
- **Verbijzonderde interne controle**
- **Inkoop en aanbesteding**
- **Crediteuren en betalen**
- **Personeel**
- **IT omgeving**

Algemeen beeld

Op basis van onze werkzaamheden constateren wij in algemene zin dat de processen in opzet toereikend zijn ingericht voor een organisatie met de aard en omvang van GR Veiligheidsregio Brabant-Noord. Wij hebben **enkele belangrijke aandachtspunten** geconstateerd, die voor boekjaar 2024 nog aanvullende werkzaamheden vereisen vanuit de VIC. Deze aandachtspunten komen met name voort uit de inrichting van AFAS (zowel financiële als salarisadministratie). Daarnaast vragen we aandacht voor de structurele invulling van de VIC-functie.

Planning van de jaarrekeningcontrole

Wij zullen onze controlewerkzaamheden aan de jaarrekening **medio februari 2025** starten en verwachten de jaarrekeningcontrole af te kunnen ronden **eind maart 2025**. Wij zullen u tijdig informeren over het verloop van de jaarrekeningcontrole. Na afloop van onze controle rapporteren wij onze bevindingen aan u in ons accountantsverslag.

2. Overzicht van interim bevindingen

Proces	Paragraaf	Bevinding	Prioriteitstelling 2024
Rechtmatigheidsverantwoording	3.1	Rechtmatigheidsverantwoording 2024	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.2	Uitvoering verbijzonderde interne controle	Laag
Verbijzonderde interne controle	3.3	Spendanalyse	Middel
Crediteuren en betalen	3.4	Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS	Middel
Crediteuren en betalen	3.5	Inkoopproces en contractmanagement	Laag
Inkoop en aanbesteding	3.6	Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen	Laag
Personeel	3.7	Niet systeemtechnisch afgedwongen functiescheiding salarismutaties	Middel

Hoog	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is hoog en de bevinding dient voor aanvang van de jaarrekeningcontrole opgelost te worden.
Middel	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is aanwezig. Het proces loopt niet optimaal en wij adviseren u de aanbeveling op te volgen.
Laag	Het risico op materiele fouten in de jaarrekening is beperkt. Het proces loopt nagenoeg optimaal, echter voor een verder optimalisatie adviseren wij u de aanbeveling op te volgen.

3.1 Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Rechtmatigheidsverantwoording 2024		Prioriteitstelling
		Laag
Rechtmatigheidsverantwoording	Bevinding	
	<p>Afgelopen boekjaar heeft uw dagelijks bestuur voor het eerst verantwoording afgelegd over de financiële rechtmatigheid. Hoewel VRBN goed voorbereid was voor afronding van de rechtmatigheidsverantwoording 2023, hebben landelijke onduidelijkheden voor vertraging gezorgd. Wij hebben de werkzaamheden die VRBN reeds voor de rechtmatigheidsverantwoording 2024 heeft uitgevoerd, in de interim controle betrokken en hebben daarbij de volgende bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vertraging voor boekjaar 2023 werd onder andere door onduidelijkheden rondom het onderwerp begrotingscriterium veroorzaakt. Samen met VRBN hebben wij geconstateerd dat de financiële verordening van VRBN nog enkele onduidelijkheden omtrent het begrotingscriterium bevat. Wij hebben geadviseerd deze onduidelijkheden op te lossen in een nadere afspraak tussen AB en DB. VRBN heeft inmiddels een concept uitwerking opgesteld. Wij adviseren deze nadere afspraak naast de recent gepubliceerde Kadernota Rechtmatigheid 2024 te leggen en uit te testen op enkele denkbare scenario's; • De rechtmatigheidsverantwoording 2023 is met name door grote inzet van de toenmalige VIC functionaris tot stand gekomen. Het tijdelijke inhuurcontract van diens vervanger loopt tot eind 2024. Wij vragen aandacht voor voldoende bezetting in kwalitatieve en kwantitatieve zin in het eerste kwartaal van 2025, zodat de rechtmatigheidsverantwoording 2024 soepel verloopt; • Ten aanzien van het tussentijds rapporteren over de stand van zaken rondom de rechtmatigheidsverantwoording, wordt aangesloten bij de reguliere P&C cyclus wat inhoudt dat alleen in de Berap gerapporteerd wordt over dit onderwerp bij geconstateerde materiele rechtmatigheidsafwijkingen. Wel wordt indien aanleiding bestaat tussentijds gemeld bij het AB. Risico bestaat dat het bestuur door deze methodiek te laat kan bijsturen. Wij vragen VRBN te onderzoeken of bovenstaande systematiek nog aansluit bij de wens en behoeften van het bestuur. 	
	Management commentaar	

3.2 Uitvoering verbijzonderde interne controle

Uitvoering verbijzonderde interne controle		Prioriteitstelling	Laag
Verbijzonderde interne controle	Bevinding		
	<p>De verbijzonderde interne controle (VIC) vindt plaats in aanvulling op de interne controles die binnen de processen worden uitgevoerd en dient ter vaststelling van het effectief en efficiënt functioneren van deze processen en interne controles. Daarnaast is de uitvoering van de VIC een waarborg voor een getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de financiële verantwoording.</p> <p>Ten aanzien van de VIC hebben wij de volgende opmerkingen en aanbevelingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wij hebben geconstateerd dat voor boekjaar 2024 een vastgesteld controleplan bestaat, dat op hoofdlijnen risicogericht is ingestoken. Echter kan nog een verdiepingsslag gemaakt worden naar specifieke risico's per proces, zodat VIC-werkzaamheden meer gericht op deze specifieke risico's kunnen worden uitgevoerd (zie ook punten 3.4, 3.6 en 3.7);• Na afloop van boekjaar 2023 is de positie van de VIC functionaris vacant geworden en tijdelijk ingevuld door inhuur. De geplande werkzaamheden zijn ten tijde van onze interim controle volgens het schema van het VIC plan uitgevoerd. Het management is bezig met de werving van een vaste medewerker. Wij vragen aandacht voor continuering van de invulling van deze functie;• De VIC werkzaamheden ten aanzien van de applicaties en IT zijn voor boekjaar 2024 nog niet uitgevoerd. Voor de applicatie AFAS Profit hebben wij zelf al wel werkzaamheden uitgevoerd en diverse bevindingen geconstateerd (zie verderop in de managementletter). Wij adviseren deze werkzaamheden in het IC-plan op te nemen en specifiek te maken.		
	Management commentaar		

3.3 Spendanalyse

Spendanalyse		Prioriteitstelling	Middel
Verbijzonderde interne controle	Bevinding		
	<p>De VIC voert minimaal 2x per jaar een zogenaamde spendanalyse uit om vast te stellen of alle materiele inkoop conform de Europese aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Wij hebben vastgesteld dat de spendanalyse over de eerste 5 maanden van 2024 is uitgevoerd en hebben deze geanalyseerd. Wij hebben ten aanzien van de spendanalyse de volgende opmerkingen/ bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De VIC heeft in de 1^e spendanalyse alleen de inkoop over 4 jaar boven de € 215.000 beoordeeld. Wij adviseren voor de 2^e spendanalyse van 2024 deze grens te verlagen, zodat ook de inkoop van nieuwe leveranciers in 2024, die boven de € 50.000 lijken uit te komen, hierin meegenomen worden. • Over de 1^e helft van 2024 zijn een 3-tal inkoopdossiers onrechtmatig bevonden, waarvan 1 dossier reeds uit 2023 stamt. In 2024 wordt op deze dossiers nog steeds ingekocht waardoor de exacte fout pas na afloop van het boekjaar bepaald kan worden. Wij adviseren de opgelopen fout te kwantificeren en op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording; • De VIC functionaris heeft voor enkele dossiers nog vragen uitstaan, zoals ontbrekende inkoopstartformulieren. Mogelijk kan dit nog leiden tot een onrechtmatigheid; • Bij de spendanalyse ontbreekt op dit moment één helder overzicht waarin gemakkelijk de bevindingen per leverancier in 1 oogopslag zijn terug te vinden. Voor de 2e spendanalyse in 2024 heeft de veiligheidsregio toegezegd het overzicht op dit punt aan te passen; • Hoewel het AB ten aanzien van inkoop en aanbesteden alleen de Europese regels heeft opgenomen, adviseren wij ook VIC werkzaamheden uit te voeren op naleving van het eigen inkoop –en aanbestedingsbeleid, omdat hierin ook maatregelen zijn opgenomen ter voorkoming van fraude en corruptie. 		
	Management commentaar		

3.4 Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS

Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS		Prioriteitstelling	Middel
Crediteuren en betalen	Bevinding		
	<p>Tijdens de interim controle hebben wij de procedure van wijzigen van crediteuren en het betaalbaarstellen van facturen beoordeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AFAS maakt gebruik van een aparte workflow waarin het wijzigen of aanmaken van nieuwe crediteurengegevens door middel van 4-ogen is ingeregeld. Echter hebben wij tijdens de interim controle geconstateerd, dat wijzigingen in crediteurenstamgegevens al actief worden na 1^e wijziging zonder de benodigde goedkeuring van de 2^e persoon. Hierdoor is het mogelijk facturen met een fout banknummer betaalbaar te stellen; • Wij hebben bij de interim controle geconstateerd dat de medewerkers financieel beheer de gewijzigde of nieuwe crediteurenstamgegevens weliswaar verifiëren, maar vaak bij dezelfde bron als waar de factuur van is ontvangen. Op deze wijze wordt een potentiële fraude niet ontdekt. Wij adviseren deze controle uit te voeren aan de hand van externe data of andere bronnen dan waar de factuur afkomstig is; • Betaalbatches (vanuit AFAS gegenereerd) worden - voordat deze worden ingelezen in de bankapplicatie - opgeslagen in een beveiligde map op de schijf, die slechts door 1 medewerker van de afdeling bestandsbeheer benaderbaar is. De betaalbatches werden t/m september overschreven, waardoor een bankanalyse achteraf bemoeilijkt wordt. De afdeling financieel beheer is vanaf het moment van constateren gestart met bewaren van deze bestanden. Wij hebben gevraagd de overige betaalbatches op een andere wijze te achterhalen, zodat een volledige bankanalyse mogelijk wordt; • Binnen de bankapplicatie is afgedwongen dat alle betalingen door twee verschillende medewerkers (de financieel adviseurs) geautoriseerd dienen te worden. Hierbij voeren zij steekproefsgewijs controles uit op de betaaladvieslijst. De SNA code van de betaaladvieslijst (AFAS) en het ingelezen bankbestand worden wel met elkaar aangesloten, maar deze controle wordt niet vastgelegd. Wij adviseren dit laatste wel te doen. <p>De combinatie van bovenstaande bevindingen zorgt ervoor dat een mogelijkheid bestaat materiele fraude te plegen, zonder dat deze direct gedetecteerd wordt. Wij adviseren daarom de procedure van wijziging crediteurenstamgegevens middels 4-ogen principe af te dwingen. Zo lang bovenstaande situatie bestaat, moeten door de VIC aanvullende werkzaamheden verricht worden op de stamgegevens crediteuren. Wij zullen deze werkzaamheden bij de eindejaarscontrole beoordelen.</p>		

3.4 Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS

Crediteuren en betalen: proces binnen AFAS	
Crediteuren en betalen	Management commentaar

3.5 Inkoopproces en contractmanagement

Inkoopproces en contractmanagement		Prioriteitstelling
		Laag
Inkoopproces en contractmanagement	Bevinding	
	<p>Inkoop van goederen en diensten is een van de belangrijkste financiële stromen binnen de Veiligheidsregio. Om inkopen in goede banen te leiden is een inkoopbeleid opgesteld en is sprake van centrale aansturing en contractbeheer door twee inkoopadviseurs.</p> <p>Wij hebben tijdens onze controle de opvolging van het inkoopbeleid en het contractbeheer beoordeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uit het inkoopbeleid blijkt dat bij alle inkopen > € 25.000 een inkoopstrategie opgesteld moet worden. Dit dient onder andere als onderbouwing voor de te doorlopen inkoopprocedure. Een volledig en juist gebruik van de inkoopstrategie is van belang om verkeerde inkoopprocedures, met mogelijke onrechtmatigheden in de toekomst, te voorkomen. Uit overleg met de inkoopadviseurs en de VIC medewerkers blijkt dat de inkoopstrategie af en toe ontbreekt, maar voor de materiele inkopen niet. Omdat de mogelijkheid nog wel bestaat zonder inkoopstartformulier in te kopen, adviseren wij het management na te gaan of een sluitende procedure mogelijk is; • Bij de Veiligheidsregio is het juist en volledig houden van het contractregister primair de verantwoordelijkheid van de budgethouders. De inkoopadviseurs voeren daarnaast 1x per jaar een volledigheidscntrole uit door een dwarsdoorsnede op te stellen van de bestedingen en deze met de contracten te vergelijken. Wij hebben tijdens de interim controle bij een deelwaarneming geconstateerd dat een beperkt aantal contracten vindbaar zijn. Door deze werkwijze is niet gegarandeerd dat het contractenregister gedurende het jaar juist en volledig blijft. Wij adviseren het management de procedure strakker te organiseren. 	
	Management commentaar	

3.6 Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen

Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen		Prioriteitstelling	Middel
Crediteuren en betalen	Bevinding		
	<p>De Veiligheidsregio heeft intern de afspraak dat facturen altijd door 2 verschillende personen binnen AFAS profit geautoriseerd moeten worden, alvorens deze betaalbaar gesteld worden. Daarnaast maakt VRBN gebruik van een orderadministratie binnen het materiaal beheerprogramma Ultimo, die met name door de medewerkers inkoop en het centrale magazijn te Zeeland wordt gebruikt. Ten aanzien van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Het systeem van plaatsen van inkooporders inclusief bevoegdheden en grensbedragen is ingeregeld binnen AFAS, maar sluit niet aan op het mandaatbesluit van 2014. VRBN is voornemens deze begin 2025 vast te stellen;• Sinds boekjaar 2024 kunnen de inkooporders uit Ultimo gekoppeld worden met de inkoopfacturen in AFAS. Echter wordt dit nog niet structureel gedaan, omdat deze werkwijze nog geen deel uitmaakt van de werkafspraken. Dit is wel noodzakelijk om tot een volledige verplichtingenadministratie te komen die inzicht geeft in de resterende budgetruimte en de toekomstige financieringsbehoefte;• Een integrale controle op naleving van het 4-ogen principe bij de factuurautorisatie, maakt nog geen deel uit van de VIC, mede omdat nog niet is uitgezocht hoe deze lijst vanuit AFAS te genereren is. Wij adviseren dit bij AFAS na te gaan en deze controle in het controleplan op te nemen;• Bewijsstukken voor de prestatielevering kunnen zowel worden opgenomen in de workflow in AFAS als in Ultimo. Echter is om meerdere redenen niet duidelijk welk systeem hierin leidend is. Daarnaast wordt dit proces niet door de systemen afgedwongen. Hierdoor is het door de VIC medewerker achteraf moeilijker vast te stellen of een prestatie is geleverd en inkopen rechtmatig zijn;• Er zijn tussentijds (VIC) werkzaamheden verricht om de prestatielevering alsnog vast te stellen. Van enkele betalingen dient het prestatiebewijsstuk nog gevonden te worden. <p>Wij adviseren de processen rondom koppelen order/factuur, factuurautorisatie (inclusief prestatieverklaring) en de administratieve afhandeling te evalueren en op het punt van de orderadministratie aan te scherpen.</p>		

3.6 Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen

Inkooporders, factuurautorisatie & prestatieverklaringen	
Crediteuren en betalen	Management commentaar

3.7 Interne controle op personeelsmutaties

Interne controle op personeelsmutaties		Prioriteitstelling	Middel
Personeel	Bevinding		
	<p>Tijdens de interim controle hebben wij het personeelsproces beoordeeld en daarbij tevens de rechten in de personeels- (Afas insite) en salarisadministratie (Afas profit) gecontroleerd. Wij hebben hierbij het volgende geconstateerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er bestaat op papier functiescheiding tussen de medewerkers van de personeels- en salarisadministratie, echter blijkt uit onderzoek binnen AFAS dat deze medewerkers dezelfde rechten hebben; • In de salarisadministratie is het voor de salarisadministrateurs mogelijk om zelfstandig personeelsmutaties (zoals salarisverhogingen en aanpassing van IBANs) door te voeren zonder dat binnen het systeem een tweede autorisatie plaatsvindt. Doordat er geen onderscheid binnen AFAS bestaat tussen de medewerkers, hebben hier tevens de medewerkers van de personeelsadministratie rechten toe; • Mede door het gebrek aan functiescheiding binnen AFAS, vinden binnen het proces een veelvoud van handmatige controles (op mutatieverslagen, standenregister en wijzigingen in IBANs) plaats door de medewerkers van de salarisadministratie; • De declaraties van km's woonwerkverkeer en thuiswerkvergoeding worden automatisch goedgekeurd en betaalbaar gesteld via de verloning. Hier steunt VRBN volledig op de workflow van AFAS alsmede juiste toekenning van rechten binnen AFAS. <p>Doordat de controles buiten het systeem plaatsvinden, loopt uw organisatie een verhoogd risico op frauduleus handelen en/of foutieve financiële verslaggeving als gevolg van ongeautoriseerde handelingen in het systeem. Daarnaast zijn deze controles handwerk, wat de efficiëntie van het proces niet ten goede komt. Wij adviseren om functiescheiding binnen het systeem te creëren en de mogelijkheid om een door het systeem afgedwongen autorisatie op mutaties in de salarisadministratie te onderzoeken, zodat het aantal handmatige controles kunnen worden teruggebracht. Daarnaast adviseren wij de VIC uit te breiden door in 2024 nog aanvullende controles uit te voeren op salarisverhogingen, wijziging banknummers, wijzigingen in de formatie en geautomatiseerd doorgezette personeelsdeclaraties.</p>		
	Management commentaar		

4. Aandachtsgebieden jaarrekening

Aandachtsgebieden jaarrekening	
FLO voorziening	Binnen de jaarrekening is door de Veiligheidsregio een voorziening gevormd voor de FLO-lasten. Deze FLO voorziening dient jaarlijks geactualiseerd te worden, mede op basis van input door een extern deskundige. In het kader van de jaarrekening stemmen wij graag vroegtijdig eventuele nieuwe uitgangspunten / wijzigingen in de grondslagen af. Bovendien vragen wij aandacht voor interne controle op de juistheid van de gebruikte gegevens, bijvoorbeeld het actuele brutoloon per medewerker alsmede de afspraak van toegekende FLO uitkeringen.
Bestemmingsreserve	Al tijdens de organisatieverkenning hebben wij geconstateerd dat VRBN een aanzienlijk aantal bestemmingsreserves heeft waarbij een aantal hun oorsprong hebben vanuit de regionale samenvoeging. Wij zullen deze bij de eindejaarscontrole controleren met name op het aspect volledigheid. Hierin zullen wij ook het nog te vernieuwen huisvestingsplan (eind 2024) in betrekken.
Frauderisicoanalyse	VRBN heeft een interne frauderisico-analyse opgesteld. De door VRBN gesignaleerde frauderisico's komen grotendeels overeen met onze initiële risicoanalyse. Echter betrekken wij hierin de volledige fraudedriehoek, waardoor wij op een andere beoordeling komen van de restrisico's. Wij adviseren de interne frauderisico-analyse aan te vullen met daarin de analyse aan de hand van de complete fraudedriehoek. Daarnaast missen wij hierin de aansluiting op het interne controleplan/ VIC plan waarbij de VIC betrokken wordt op het reduceren van de restrisico's tot een aanvaardbaar niveau.
(Ver)bouw kazerne / hoofdlocatie Den Bosch	In 2024 is gestart met de verbouw/ nieuwbouw van de hoofdlocatie 's-Hertogenbosch. Voor dit project heeft het AB een krediet van € 29,7 mln beschikbaar gesteld. Het werk is reeds aanbesteed en de fundering is net voor de zomervakantie van 2024 gestort. Het project zal voor de bouwvak van 2025 gereed zijn. Wij hebben tijdens de interim controle geconstateerd dat periodiek gerapporteerd wordt over de (financiële) voortgang van het project onder leiding van een externe projectleider. Tot op heden blijft het project binnen het krediet. Wij zullen bij de eindejaarscontrole hier extra aandacht aan schenken.
Afrekening GHOR	De veiligheidsregio Brabant Noord werkt m.b.t. de GHOR taken samen met de GGD Hart voor Brabant en de veiligheidsregio Midden West Brabant. De jaarlijkse financiële afrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de accountant van de GHOR. Wij zullen met name de afspraken rondom de kostenverdeling betrekken in onze controle.

5. IT omgeving

IT omgeving	
Onze aanpak ten aanzien van IT	<p>Onze rol als accountant is primair gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening. Wij betrekken in onze controle aanpak alleen die elementen van uw IT omgeving die invloed hebben op de totstandkoming van de jaarrekening, de onderliggende financiële processen en de kwaliteit van uw interne beheersing. Daarnaast beoordelen wij in algemene zin de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Dit betekent dat de volgende zaken zijn geïntegreerd in onze controle aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none">• Een focus op de relevante applicaties met financiële gegevens noodzakelijk voor de controle (zoals de financiële administratie en de salarisadministratie);• De logische toegangsbeveiliging tot deze applicaties;• Het toekennen van rollen en rechten binnen applicaties in lijn met benodigde functiescheiding in processen;• De algehele IT maatregelen ten aanzien van deze applicaties voor zover zij een bijdrage leveren aan het mitigeren van risico's op ongeautoriseerde wijzigingen van geautomatiseerde controles, ongeautoriseerde handelingen en de continuïteit van uw systemen.
Beheer rollen en rechten binnen applicaties	<p>Vanuit onze interim controle melden wij ten aanzien van dit punt het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• De inrichting van rollen en rechten binnen applicaties in onze scope dient te worden geoptimaliseerd. In het bijzonder hebben wij ingezoomd op de rechten binnen de financiële administratie en de salarisadministratie, zie hiervoor respectievelijk bevinding 3.4, 3.6 en 3.7;• Er zijn ons geen signalen bekend van ongeautoriseerde handelingen binnen deze applicaties;• Er wordt geen periodieke interne toets uitgevoerd op de actieve users binnen het netwerk, de financiële administratie, de salarisadministratie en het veiligheidspaspoort. Wij adviseren om dit wel te doen;• Rechten/rollen worden bepaald door de functioneel beheerder, waarbij de standaard autorisatie in Afas is ingeregeld middels een autorisatiematrix (in Excel). Er wordt echter niet periodiek gecheckt door de functioneel beheerders of de soll-positie (autorisatiematrix) overeenstemt met de werkelijkheid (ist-positie). Role based access control (via HelloID) is de wens maar kan nog niet worden doorgevoerd. Hiervoor moet het functieboek actueel zijn om te kunnen bepalen welke rechten per functie toegekend moeten worden.• De autorisatie-instellingen in AFAS zijn zeer lastig uit het systeem te halen. Wij adviseren voor aanvang van de jaarrekeningcontrole uit te zoeken hoe deze instellingen eenvoudig uit het systeem te betrekken zijn, zodat deze te beoordelen zijn;• De VIC is op dit moment niet betrokken bij de toetsing op rollen en rechten binnen de systemen. Wel heeft de VIC de toetsing van de General IT Controls op de planning staan voor 2024. Wij adviseren het VIC plan op dit punt aan te vullen.

5. IT omgeving

IT omgeving	
Informatie-beveiliging	<p>Tijdens de interim controle besteden wij aandacht aan het niveau van informatiebeveiliging. In het kader melden wij het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voortdurende aandacht voor cyberaanvallen is in algemene zin van groot belang. Het belang van preventieve maatregelen, maar vooral ook van een gedegen voorbereiding in het geval uw organisatie wordt getroffen kan niet genoeg worden benadrukt.• Uw organisatie heeft een fraude- en privacybeleid uit 2018 en is daarmee verouderd. Wij adviseren om dit beleid te actualiseren.• Met ingang van 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht gesteld voor overheidsinstanties. Hoewel niet expliciet vernoemd, behoren ons inziens gemeenschappelijke regelingen ook tot deze overheidsinstanties. VRBN heeft zich echter tot doel gesteld om eind 2024 te voldoen aan de Microsoft Security Baseline (MSB)/ ISO 2700001 en dit ook op te nemen in het nog te actualiseren informatiebeveiligingsbeleid. Het opstellen van dit beleid is reeds onderhanden. Wij adviseren het beleid zo snel mogelijk definitief te maken en te laten vaststellen.• Een wezenlijk onderdeel van informatiebeveiliging betreft Multi Factor Authentication (MFA). VRBN heeft MFA verplicht voor alle vormen van inlog op het eigen netwerk. Dit is een sterke maatregel.• De wachtwoordinstellingen dienen via de IT provider beoordeeld te worden. Wij hebben op dit moment onvoldoende gegevens ontvangen om de wachtwoordinstellingen goed te kunnen beoordelen. Graag ontvangen wij voor aanvang van de eindejaarscontrole de juiste gegevens.• VRBN neemt alle applicaties af als cloud oplossing. Dit betekent dat u er op moet toezien dat de gemaakte afspraken (bijvoorbeeld rondom wachtwoorden en calamiteiten) met deze leveranciers passen binnen uw eigen beleid en dat deze worden nageleefd. Wij adviseren de relevante onderdelen in het VIC-plan toe te voegen (bijv. wachtwoordinstellingen, rechten en rollen toekenning, SSO en MFA).

Smart decisions. Lasting value.

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Bestuur- en managementadvisering (BMA)

Onderwerp

Bestuursrapportage 2024

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. De bestuursrapportage 2024 incl. begrotingswijziging vast te stellen.
2. In te stemmen met verruiming van de looptijd van de reserve Digitale werkplekken naar 31 december 2025.

Deze bestuursrapportage is bedoeld om u tussentijds te informeren over de stand van zaken en een prognose af te geven voor het volledige jaar 2024. In deze rapportage worden zowel de beleidsmatige ontwikkelingen als grootse financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 weergegeven.

Samenvatting

De uitvoering van het beleidsplan verloopt net als de versterking van crisisbeheersing volgens planning. De eerste concrete resultaten zijn opgeleverd. Naast het uitvoeren van onze activiteiten vanuit het beleidsplan, monitoren wij ook onze omgeving op ontwikkelingen die relevant zijn voor onze taken. In de trendanalyse van de Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid worden een aantal van deze ontwikkelingen beschreven. Als een van de conclusies kan worden gesteld dat een aantal safety en security dreigingen in tijd versnellen en een groter verstorend effect hebben op de maatschappij dan aanvankelijk werd verwacht. Deze versnelling vraagt meer commitment en extra aandacht voor weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. Dit heeft ook gevolgen voor onze activiteiten. Deze ontwikkeling, zal tezamen, met een aantal ontwikkelingen in de brandweerkolom worden met u verkend worden tijdens de bestuursbijeenkomst in januari 2025.

Op het gebied van financiën wordt een resultaat verwacht van € 1,6 miljoen. Dit voordeel wordt veroorzaakt door zowel incidentele als structurele effecten. De incidentele effecten hebben voornamelijk betrekking op lagere rentelasten (voordeel € 0,9 miljoen) en 0,4 miljoen voordeel op nog niet ingevulde versterking van de formatie. De grootste structurele zijn: een hogere BDUR-uitkering (voordeel € 0,4 miljoen), lagere onderhoudskosten Materieel en Materiaal (voordeel € 0,4 miljoen), hogere huisvestingskosten (nadeel € 0,5 miljoen) en kosten voor vrijwilligersvergoeding en Opleiden & Oefenen (nadeel € 0,4 miljoen). De resterende afwijking bestaat uit meerdere kleinere verschillen.

In de bijlage van de bestuursrapportage is een begrotingswijziging opgenomen om de budgetten en investeringskredieten aan te laten sluiten op de prognose. Daarin is ook een verwacht restant opgenomen in de reserve Digitale werkplekken, naar aanleiding waarvan wordt voorgesteld de looptijd van deze reserve met 1 jaar te verlengen.

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2024 en 1e Begrotingswijziging 2024

Bestuursrapportage 2024

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord en Brandweer Brabant-Noord, datum 28 november 2024

Meer informatie

www.vrbn.nl

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 670.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen.

1. Inhoudsopgave

1.	Bestuursrapportage	4
1.1	Voortgang Beleidsplan 2024-2027	4
1.2	Actuele ontwikkelingen	4
1.3	Financiële voortgang 2024	5
1.4	Risico's	6
1.5	Rechtmatigheidsverantwoording	6
2.	Bijlage: begrotingswijziging 2024	9

1. Bestuursrapportage

Deze rapportage is bedoeld om het Algemeen Bestuur tussentijds te informeren over de stand van zaken en een prognose af te geven voor het volledige jaar 2024. In deze rapportage worden zowel de beleidsmatige ontwikkelingen als grootse financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 weergegeven.

1.1 Voortgang Beleidsplan 2024-2027

Wij werken de komende jaren samen aan een veerkrachtige en veilige samenleving. Onze inspanningen daarvoor beschrijven we in het beleidsplan Samenwerken aan Veerkracht en Veiligheid. In de afgelopen periode hebben wij de ambities uit ons beleidsplan concreter gemaakt, zodat we de doelen en activiteiten die we beschrijven, kunnen monitoren. De uitvoering van het beleidsplan verloopt net als de versterking van crisisbeheersing volgens planning. De eerste concrete resultaten zijn al zichtbaar. Een voorbeeld hiervan betreft de lancering van het platform voor risico- en crisiscommunicatie, Brabant alert. Dit platform is in samenwerking met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost ontwikkeld om de zelf- en samenredzaamheid van inwoners, bedrijven en bezoekers te vergroten. Door middel van het platform zijn we in staat om deze doelgroepen adequaat te informeren over risico's en incidenten.

Ook op de andere thema's en ambities vindt er voortgang plaats. Concrete voorbeeld hiervan is de oplevering van visie 'Mens & Organisatie'. Deze visie is de leidraad voor de verdere uitwerking van diverse beleidsvelden op het gebied van Personeel & Organisatie waarin het uitgangspunt Mens en werk in Balans centraal staat. Ook is gestart met de vorming van de regiegroep natuurbranden.

Voor de brandweertema's geldt dat in januari 2025 een bestuursbijeenkomst plaatsvindt om perspectieven te delen over ontwikkelingen binnen de brandweerkolom.

1.2 Actuele ontwikkelingen

Vitale aanbieder

Dit jaar is in de sector Openbare Orde en Veiligheid een nadere analyse uitgevoerd om de vitale processen en de vitale aanbieders in kaart te brengen. Binnen de veiligheidsregio's zijn een drietal vitale processen geïdentificeerd; inzet brandweer, crisiscoördinatie en -besluitvorming en (crisis)communicatie en informatievoorziening ten behoeve van inzet (politie en brandweer) en crisisbeheersing. Het streven van de minister van Justitie en Veiligheid (J&V) is om uiterlijk december 2024 het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio te informeren over de definitieve uitkomsten. In aanloop naar deze definitieve besluitvorming, zijn de eerste verkennende gesprekken met J&V gestart. In de eerste helft van 2025 worden weerbaarheidsanalyses bij vitale aanbieders gehouden om te kunnen bepalen welke maatregelen getroffen moeten worden voor het verbeteren van de continuïteit van de dienstverlening.

Financiering uit Rijksdoeluitkering

In juli 2024 werden de veiligheidsregio's onaangenaam verrast doordat in het Hoofdlijnenakkoord van het Rijk was opgenomen om de BDuR-financiering per 2026 te verschuiven naar het gemeentefonds inclusief een bezuiniging van 10 procent. De minister van J&V heeft aangekondigd om de BDuR verschuiving naar het gemeentefonds terug te draaien, dit was een onbedoeld effect. In het

Veiligheidsberaad is tevens besproken dat de minister voorlopig de ruimte krijgt om de 10% bezuiniging op de BDuR financiering ook terug te draaien. Als de oplossing te lang op zich laat wachten, zal een nieuwe aanpak besproken worden.

Complexe en/of langdurige incidenten

In het afgelopen jaar is Veiligheidsregio Brabant Noord, en de Brandweer in het bijzonder, meer ingezet bij complexe en langdurige incidenten dan voorgaande jaren. Dit betreft onder andere de inzetten bij de brand bij Vice Versa in Oss en de brand in een garage van appartementencomplex Velderwoude in Den Bosch. De brand bij Vice Versa in Oss is een van de grootste branden in de geschiedenis van de regio waarbij alle 38 brandweerposten van Brabant-Noord zijn ingezet, met op het hoogtepunt van de brandbestrijding een inzet van 250 hulpverleners en partners. Dit incident werd opgeschaald naar een GRIP 2 incident. Na 82 uur werd het sein brandmeester gegeven. Deze brand kwam in de buurt van onze grenzen met betrekking tot onze maximale slagkracht. Diverse buurregio's hebben ondersteuning geboden. Hieruit blijkt opnieuw dat interregionale samenwerking van cruciaal belang is.

Stapelning van dreigingen in tijden van onzekerheid

Uit de Trendanalyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid blijkt dat een aantal genoemde bedreigingen zich in de tijd versnellen en een groter verstorend effect hebben dan aanvankelijk werd verwacht. Klimaatverandering wordt zichtbaar met extreem weer en hoogwater, Cyberaanvallen of Internationale ICT storingen zijn regelmatig aan de orde en verstoren ook het functioneren van de 112-meldkamers als de netwerken worden geraakt. Ook internationale conflicten hebben impact op onze voorbereiding en oorlogsdreiging wordt zichtbaar gemaakt. Deze versnelling vraagt meer commitment en extra aandacht voor weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. In de eerdergenoemde bestuursbijeenkomst komen deze thema's aan de orde.

Brandweerkazerne Oss

De nieuwbouw van kazerne Oss was al onderdeel van het huisvestingsplan '20-'23. Er is in de periode '20-'23 bewust gekozen om Zeeland eerst in gebruik te nemen zodat de activiteiten: ademluchtonderhoud, wassen kleding en logistiek verzorging, die op de kazerne Oss plaatsvonden daarnaartoe verplaatst konden worden. In het huisvestingsplan '24-'27 is de nieuwbouw van kazerne Oss opnieuw opgenomen. Door miscommunicatie is het oorspronkelijke investeringsbudget daarbij echter niet verhoogd. Gezien de prijsstijgingen die in de tussentijd hebben plaatsgevonden is de verwachting dat het oorspronkelijk geraamde budget uit 2020 niet voldoende is. Op dit moment maken de projectleider en het bouwbegeleidingsbureau een geactualiseerde kostenraming. Begin volgend jaar delen we de uitkomst daarvan met u.

1.3 Financiële voortgang 2024

We verwachten een *voordelig* resultaat van circa € 1,6 miljoen voor heel 2024. Dit voordeel wordt veroorzaakt uit zowel incidentele als structurele effecten. De incidentele effecten hebben voornamelijk betrekking op lagere rentelasten (voordeel € 0,9 miljoen) en 0,4 miljoen voordeel op nog niet ingevulde versterking van de formatie. De grootste structurele zijn: een hogere BDUR-uitkering (voordeel € 0,4 miljoen), lagere onderhoudskosten Materieel en Materiaal (voordeel € 0,4 miljoen), hogere huisvestingskosten (nadeel € 0,5 miljoen) en kosten voor vrijwilligersvergoeding en Opleiden & Oefenen (nadeel € 0,4 miljoen). De resterende afwijking bestaat uit meerdere kleinere verschillen.

In onderstaande tabel presenteren we de financiële samenvatting. In de kolom “Begroting 1e wijziging” is op hoofdlijnen de begrotingswijziging opgenomen die volgt uit de prognoses in deze bestuursrapportage.

Samenvatting	Bedragen x € 1.000		
	2024	2024	2024
Programma Veiligheid	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Thema Crisis en Multi	-6.556	399	-6.157
Thema Brandweer	-37.427	-332	-37.759
Thema Bedrijfsvoering	-12.518	110	-12.408
Algemene Middelen	56.501	1.463	57.964
Totaal	-	1.639	1.639

De gedetailleerde begrotingswijziging, inclusief de toelichting op de belangrijkste afwijkingen, is ten behoeve van de vaststelling opgenomen in de bijlage. In deze begrotingswijziging heeft herschikking van budgetten voor 2024 plaatsgevonden zodat de begroting – per kostenpost – meer aansluit op de verwachte realisatie.

1.4 Risico's

Ten opzichte van de laatste risico-inventarisatie, zoals opgenomen in de begroting 2025, is er een nieuw risico. Het budget voor realistisch oefenen is door flinke prijsstijgingen structureel ontoereikend. Op dit moment hebben we een tijdelijke modus door met een lagere oefenfrequentie binnen het budget te blijven. We heroriënteren ons over het leereffect, het middel en frequentie. Dat zou kunnen betekenen dat we toch de gebruikelijke hogere frequentie nodig blijven houden. Dat betekent wel dat het budget structureel moet worden aangepast. De algemene reserve is toereikend om de gecalculeerde risico's op te vangen.

1.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 stelt het dagelijks bestuur deze verantwoording op. In deze verantwoording neemt het bestuur alle onrechtmatigheden op, die via de interne controle zijn gesignaleerd. Onderstaand wordt kort ingegaan op de geconstateerde onrechtmatigheden en verwachte begrotingsafwijkingen.

Groen onderhoud

De uitgaven rondom het groenonderhoud (schatting €140.000) zijn in 2024, net als in 2023, onrechtmatig. Bij de overdracht van de brandweerkazernes is ook het budget voor groenonderhoud overgedragen maar (uiteeraard) de gemeentelijke contracten voor groenonderhoud niet. In augustus 2024 is de Europese aanbesteding van groenonderhoud gepubliceerd. De opdracht is voorbehouden aan een sociale werkplaats of onderneming waarvan minimaal 30% van het werkzame personeel bestaat uit personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Planning is dat per 1 januari 2025 het nieuwe contract ingaat. Vanaf 2025 zijn deze kosten weer rechtmatig.

DMS-systeem

De geschatte kosten voor het DMS (JOIN/Decos) van €74.000 over 2024 zijn onrechtmatig. De totale kosten over een periode van vier jaar (2021-2024) gaan namelijk de Europese (EU) aanbestedingsdrempel te boven. Er heeft een Europese aanbesteding voor een nieuw zaakstelsel

plaatsgevonden en is inmiddels ook gegund. Die implementatie loopt door tot in 2025. Het huidige pakket JOIN zal nog even aangehouden worden. Op dit moment is nog niet duidelijk voor hoe lang.

Pagers

In de jaarrekening 2023 is een (on)rechtmatigheidsrisico gesignaleerd omtrent het verlopen van een door het ministerie van J&V gedane aanbesteding voor communicatieapparatuur. Het eerder benoemde risico doet zich daadwerkelijk voor. Vanwege het zeer waarschijnlijk vitaal worden aangemerkt als veiligheidsregio's is het op korte termijn niet realistisch en/of wenselijk om de ontstane onrechtmatigheid teniet te doen. De huidige bij VRBN in gebruik zijnde pagers zijn op dit moment maximaal 1,5 jaar oud. Dat betekent dat vanuit technisch optiek nu nog geen vervanging noodzakelijk is.

Doordat nog enkele jaren (verwachting is tot 2027/ 2028) sprake zal zijn van beperkte uitgaven (onderhoud, reparatie, abonnement) zal de onrechtmatigheid nog iets oplopen. In het licht van vitale aanbieder worden en de ervaring dat onze huidige pagers naar verwachting geen vijf jaar meer meegaan bestaat de mogelijkheid van toch vervroegd aanbesteden, waarmee de onrechtmatigheid teniet wordt gedaan. Deze vervroegde afschrijvingskosten kunnen dan ten laste van de bestemmingsreserve Materiaal en Materieel komen.

**Samenwerken
aan veiligheid.**

Bijlage

2. Bijlage:

Begrotingswijziging 2024

In de navolgende (eerste) begrotingswijziging 2024 zijn de verwachte afwijkingen verwerkt, waaronder ook de effecten van besluiten en ontwikkelingen.

Voor de rechtmatigheid is het van belang te vermelden dat een overschrijding van de primair begrote lasten wordt verwacht bij onderdeel Brandweezorg. Deze overschrijding komt voort uit onder andere meer duikopleidingen en duurdere realistische oefeningen. Omdat deze overschrijdingen passen binnen bestaand beleid zouden deze enkel onrechtmatig kunnen zijn als ze niet tijdig zouden worden goedgekeurd of opgenomen in een begrotingswijziging. Naast deze vermelding maken de overschrijdingen deel uit van de aanpassingen in deze begrotingswijziging.

Verder signaleren we grote mutaties op de posten huisvesting en materieel en materiaal. Voor huisvesting bestaat dit uit € 1.066.000 aan kosten voor groot onderhoud die onttrokken worden aan de daarvoor bestemde reserve. Daarnaast zijn er tekorten op energielasten € 235.000, Groenonderhoud € 116.000 en preventief en dagelijks onderhoud € 153.000 die voor een deel structureel van aard zijn. Hiervoor gaan we in de huidige begroting dekkingsmogelijkheden onderzoeken. Bij de post Materieel en Materiaal worden de grootste afwijkingen veroorzaakt door een storting in de reserve ad € 825.000 als gevolg van onderuitputting kapitaallasten en € 258.000 voordeel op rentelasten doordat we in 2024 geen rente toe hoeven te rekenen aan kapitaalgoederen.

Daarnaast wordt een overschrijding van de primair begrote lasten verwacht bij onderdeel Bedrijfsvoering, vooral vanwege structurele versterking van de formatie (voor informatisering en voor bestuursondersteuning), gedekt uit de extra BDUR-middelen, afgezien van extra verwachte mobiliteitskosten die worden gedekt uit de daarvoor gevormde reserve. Deze verschuivingen maken deel uit van de aanpassingen in de begrotingswijziging.

In de begrotingswijziging zijn verder twee significante verhogingen van de reservedotaties opgenomen. Deze hangen direct samen met de structureel verhoogde salarisbudgetten bij Bedrijfsvoering en betreffen het deel wat nog niet was ingevuld in (heel) 2024. De belangrijkste meevallers (onderschrijding op lasten of overschrijding op baten) komen voort uit onder andere incidentele extra renteontvangsten, extra BDUR-compensatie en verschuiving wegens de bestemming van versterkingsmiddelen in de BDUR. Deze kunnen hiermee als tijdig gemeld beschouwd worden en maken bovendien deel uit van de begrotingswijziging, zodat er geen onrechtmatigheden uit kunnen voortvloeien.

Voor de dekking van de voorziene incidentele kosten van de migratie naar de nieuw digitale werkplekken was de reserve Digitale werkplekken voorzien. De migratie is afgerond en conform

besluitvorming zou de reserve per 31 december 2024 worden opgeheven, met een verwacht resterend saldo van € 85.000. Er is behoefte om individuele medewerkers en/of afdelingen nog extra trainingen te geven om ze meer digifit te maken. Dit start in het laatste kwartaal van 2024 met een doorloop tot medio 2025. We stellen voor om voor om het resterend saldo van de reserve hiervoor te bestemmen. Dit betekent dan dat de einddatum van de reserve aangepast zou moeten worden naar 31 december 2025.

Thema Crisis en Multi			
Crisisbeheersing- en rampenbestrijding			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	2.702	211	2.913
Bedrijfsvoeringskosten	729	-654	75
Bestrijding risico's	132	-13	119
Informatiemanagement	343	-226	117
Voorbereiding Crisisorganisatie	255	203	458
totaal lasten	4.161	-479	3.682
Baten			
Salarissen en sociale lasten	500	-14	486
		-	
totaal baten	500	-14	486
Saldo van baten en lasten C&R	-3.661	465	-3.196
Reservemutaties			
Dotaties aan reserves		183	183
Onttrekkingen aan reserves		20	20
saldo mutatie reserves	-	-163	-163
Saldo na verrekening reserves C&R	-3.661	302	-3.359
Bevolkingszorg			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	367	-75	292
Bedrijfsvoeringskosten	114	-	114
Funciestructuur BZ	152	-26	126
Opleiden en oefenen BZ	177	-	177
totaal lasten	810	-101	709
Baten			
Salarissen en sociale lasten			
Bedrijfsvoeringskosten			
totaal baten	-	-	-
Saldo van baten en lasten Bevolkingszorg	-810	101	-709
Reservemutaties			
Dotaties aan reserves			
Onttrekkingen aan reserves	4	-4	-
saldo mutatie reserves	4	-4	-
Saldo na verrekening reserves Bevolkingszorg	-806	97	-709
GHOR			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
GHOR-bijdrage VR	2.089	-	2.089
totaal lasten	2.089	-	2.089
Baten			
Bijzondere baten			
totaal baten	-	-	-
Saldo van baten en lasten GHOR	-2.089	-	-2.089
Reservemutaties			
Dotaties aan reserves			
Onttrekkingen aan reserves			
saldo mutatie reserves	-	-	-
Saldo na verrekening reserves GHOR	-2.089	-	-2.089
Totaal Crisis en Multi	-6.556	399	-6.157

Thema Brandweer			
Subprogramma Risicobeheersing			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	3.772	-153	3.619
Bedrijfsvoeringskosten	205	-35	170
Brandveilig leven	36	36	72
totaal lasten	4.013	-152	3.861
Baten			
Salarissen en sociale lasten	22	-22	-
totaal baten	22	-22	-
Saldo van baten en lasten Risicobeheersing	-3.991	130	-3.861
Reservemutaties			
Dotaties aan reserves		-	
Onttrekkingen aan reserves		-	
saldo mutatie reserves	-	-	-
Saldo na verrekening reserves Risicobeheersing	-3.991	130	-3.861
Subprogramma Brandweezorg			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	14.187	-101	14.086
Overige personeelskosten	24	-	24
Vrijwilligersvergoedingen	4.818	151	4.969
Overige vrijwilligerskosten	136	75	211
Bedrijfsvoeringskosten	491	-50	441
Huisvesting	3.775	1.606	5.381
Materieel & materiaal	6.771	-1.170	5.601
Opleiden - Brandweezorg	823	145	968
Trainen en oefenen - Brandweezorg	1.021	126	1.147
Informatisering en automatisering	242	-	242
Jeugdbrandweer	29	-	29
Planvorming	151	-2	149
Verzekeringen en eigen risico	264	-60	204
totaal lasten	32.732	720	33.452
Baten			
Salarissen en sociale lasten	1.285	-58	1.227
Overige personeelskosten	6	-	6
Bedrijfsvoeringskosten	127	-	127
Materieel & materiaal	121	-	121
Opleiden - Brandweezorg	66	-	66
Jeugdbrandweer	20	-	20
Planvorming	44	-	44
totaal baten	1.669	-58	1.611
Saldo van baten en lasten Brandweezorg	-31.063	-778	-31.841
Reservemutaties			
Dotaties aan reserves	2.862	-241	2.621
Onttrekkingen aan reserves	489	75	564
saldo mutatie reserves	-2.373	316	-2.057
Saldo na verrekening reserves Brandweezorg	-33.436	-462	-33.898
Totaal Brandweer	-37.427	-332	-37.759

Thema Bedrijfsvoering			
Bedrijfsvoering VR			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Lasten			
Salarissen en sociale lasten	8.123	-140	7.983
Overige personeelskosten	567	85	652
Bedrijfsvoeringskosten	650	482	1.132
Huisvestingskosten	458	4	462
Bovenregionale projecten	287	13	300
Communicatie	123	-9	114
Informatisering en automatisering	2.175	-108	2.067
Verzekeringen en eigen risico	332	60	392
totaal lasten	12.715	387	13.102
Baten			
Salarissen en sociale lasten	86	-86	-
Overige personeelskosten		92	92
Bedrijfsvoeringskosten			
Huisvesting			
Informatisering en automatisering			
Verzekeringen en eigen risico	18	-	18
totaal baten	104	6	110
Saldo van baten en lasten Bedrijfsvoering	-12.611	-381	-12.992
Reservemutaties			
Dotatie aan reserves		243	243
Onttrekkingen aan reserves	93	734	827
saldo mutatie reserves	93	491	584
Saldo na verrekening reserves Bedrijfsvoering	-12.518	110	-12.408
Totaal Bedrijfsvoering	-12.518	110	-12.408

Algemene Middelen			
Algemene Middelen			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
BDUR - VRBN Algemeen	6.854	928	7.782
BDUR - GHOR	1.323	-	1.323
Gemeentelijke bijdrage VRBN Algemeen	46.755	-	46.755
Gemeentelijke bijdrage GHOR	766	9	775
Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg	806	10	816
totaal bijdragen	56.504	947	57.451
Saldo financieringsfunctie	-3	516	513
Totaal Algemene Middelen	56.501	1.463	57.964
Begrotingssaldo	-	1.639	1.639

Samenvatting			Bedragen x € 1.000
	2024	2024	2024
Subprogramma	Begroting Primair	Begroting 1e wijziging	Begroting na 1e wijziging
Crisis- en rampenbestrijding	-3.661	302	-3.359
Bevolkingszorg	-806	97	-709
GHOR	-2.089	-	-2.089
Risicobeheersing	-3.991	130	-3.861
Brandweezorg	-33.436	-462	-33.898
Bedrijfsvoering	-12.518	110	-12.408
Algemene Middelen	56.501	1.463	57.964
Totaal	-	1.639	1.639

Investeringskredieten

In onderstaand overzicht is af te lezen dat we voor circa € 66,3 miljoen aan openstaande investeringen hebben, waaronder circa € 30 miljoen voor de bouw van de locatie in 's-Hertogenbosch. De aanpassingen op de investeringsbudgetten bestaan uit uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen en worden geheel gedekt uit het reguliere budget voor kapitaallasten. In de wijzigingen zijn ook de investeringsbudgetten opgenomen die eerder bij het huisvestingsplan 2024-2027 zijn geaccordeerd (Kadernota 2024) waaronder de verhoging van de nieuwbouwlocatie 's-Hertogenbosch ad € 5.500.000. Als gevolg van de huidige marktverhoudingen is er sprake van lange levertijden en forse prijsstijgingen. De belangrijkste overige aanpassingen – naast de wijzigingen vanuit het huisvestingsplan 2024-2027 - worden hieronder toegelicht. Alle bedragen zijn inclusief BTW.

Uitbreidingsinvesteringen

Onderwerp: Brandstofaanhanger € 20.000

VRBN heeft op dit moment geen adequate structurele voorziening om tijdens een grote inzet voorzien te worden van brandstof. De oplossing hiervan is de aanschaf van een brandstofaanhanger.

Onderwerp: Communicatiesets Technisch Takel Team € 25.000

Naar aanleiding van een ongevalsmelding is een verbetering in de communicatiesets noodzakelijk voor de technisch takel teams van Boekel en Berlicum.

Voertuigvolgsysteem 2.0 € 100.000

We dienen rekening te houden met een vervolginvestering voor een voertuigvolgsysteem voor onze repressieve voertuigen. Op basis van wat we nu hebben moeten investeren in de dienstvoertuigen moet er rekening gehouden worden met een minimale investering van € 100.000.

Onderwerp: ademlucht extra aanschaf i.v.m. opleidingen € 50.000

Om aan de gestegen en stijgende behoefte t.b.v. het faciliteren van ademlucht te kunnen blijven voldoen, is aanvulling op het huidige bestand van ademluchttoestellen noodzakelijk. Deze behoefte komt voort uit het aantal gestegen opleidingen n.a.v. het versterken van het brandweeronderwijs/de brandweer school in het afgelopen jaar. Omdat opleiden voor gaat op oefenen ontstaat daar tevens een probleem bij de reguliere oefeningen en realistische trainingen.

Vervangingsinvesteringen en (prijs)aanpassingen:

Onderwerp: Redgereedschap € 925.000

Het redgereedschap is opnieuw aanbesteed omdat met name de redschaar uit de laatste aanbesteding niet voldeed. Een deel van het originele budget is gebruikt voor de vorige aanbesteding. Dit gereedschap wordt nu versneld afgeschreven. Verder zijn de prijzen (zoals dat in zijn algemeenheid geldt) de laatste jaren zeer sterk gestegen waardoor het beschikbare (restant) budget niet toereikend is.

Onderwerp prijsaanpassingen voertuigen en bekapping € 2.450.000

Op basis van de laatste aanbestedingen en marktverkenningen zijn de investeringskredieten aangepast op de laatste actuele prijzen. Het bedrag heeft betrekking op dienstvoertuigen met bekapping. Er zijn grote prijsstijgingen bij zowel dienstauto's, dienstbussen en de zware repressieve voertuigen en materieel zoals tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, schuimbluscontainers en de voertuigen voor het technisch takelteam. Bij de vervanging is uitgegaan van een basisconcept dat aan de minimale eisen voldoet.

Onderwerp: Portofoons en verbindingsmiddelen - € 925.000

De investering in deze apparatuur komt te vervallen en hiervoor zal in 2025 een nieuwe investering worden opgenomen.

Onderwerp: Hosemasters € 35.000

Als gevolg van de ontwikkelingen op het gebied van PFAS worden nieuwe hosemasters op de tankautospuiten geplaatst.

Onderwerp: SOS-toegang € 61.000

Binnen VRBN maken de RAV, Politie en Brandweer gebruik van verschillende methoden voor toegang tot terreinen en gebieden. Uniformiteit en standaardisatie hierin zijn gewenst. Alle ambulances in Nederland zijn uitgerust met SOS Toegang, waardoor elke ambulance in staat is om beweegbare afsluitingen in het hele land te passeren. Dit systeem heeft de aandacht getrokken van verschillende veiligheidsregio's.

Onderwerp: Toegangspoort kazerne St. Oedenrode. € 32.000

Het parkeerterrein achter de kazerne moet vrijgehouden worden van ongeoorloofde parkeerders. In overleg met de gemeente gaan we hier een hek en poort plaatsen.

Onderwerp: Garagebedrijf Zeeland: olieopvang, bovenloopkraan, pomptestunit € 100.000

Inmiddels is het garagebedrijf van Zeeland volledig in bedrijf genomen. Op basis van de uit te voeren werkzaamheden op deze locatie is er nu, na een half op deze locatie proefgedraaid te hebben, de noodzaak om de werkplaats uit te breiden met een aantal extra systemen en gereedschappen. Met deze extra investering zijn we als organisatie in staat zijn om al het onderhoud aan de voertuigen, inclusief het APK-keuringen, in eigen beheer uit te voeren. De aanvullingen bestaan onder andere uit de aanleg van een olie opvanginstallatie, olievulunits, spuitcabine, installatie voor het testen en afvoeren van rookgassen in het kader van de Apk voorkeuren van de motoren en een bovenloopkraan voor de vervanging van ladderrek, zware motor- en pomponderdelen.

Onderwerp: Renovatie en groot onderhoud Vierlingsbeek € 108.000

Beschikbaar budget verhogen met € 108.000 tot € 636.000.

De kazerne in Vierlingsbeek is een kazerne waar de afgelopen 30 jaar geen tot weinig onderhoud aan is gepleegd, anders dan zaken die echt noodzakelijk waren. In het afgelopen bouwproces hebben we daar "last" van gehad. Het heeft gemaakt dat we genoodzaakt waren meer zaken aan te pakken dan dat we in eerste instantie voor ogen hadden. Echter, met de huidige opknapbeurt kan de kazerne weer minimaal 10 tot 15 jaar vooruit.

Introductie Operationeel Uniform (OU) € 709.000

Benodigde investering voor Operationeel Uniform voor beroepsmedewerkers is € 399.000 en voor de vrijwilligers € 310.000. De afgelopen jaren is steeds meer eenheid gekomen in de (landelijke) huisstijl van de brandweerkleding. Zo is de brandweer in één oogopslag herkenbaar voor burgers en collega-hulpverleners. Het operationeel uniform vervangt de Kazernekleding.

Om de financiering rond te krijgen wordt gestopt met het uitleveren van het ceremonieel tenue met uitzondering van de functies met een ceremonieel karakter.

INVESTERINGEN VRBN ex BZ (1e BGW PB 2024)					Bedragen in	CAT
					euro's	
	Krediet	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
	totaal	primaire 2024	Transport 2024	1e wijz 2024	na 1e wijz 2024	
Materieel						
WVD 8x update teams	79.395		77.636		77.636	
Redgereedschap	1.466.370	19.000	537.861	906.000	1.462.861	X
Standaardbepakkingsmaterialen	759.083	350.000	55.326	99.674	505.000	X
Duikapparatuur	232.000		107.387		107.387	
Vakbekwaamheid enseneringsmiddelen	170.500	58.000		7.000	140.110	X
Dienstvoertuigen (DA) 2x (incl. BZ Copi)	55.100		55.100		55.100	
Dienstbus (DB)4x-PM wagen 1x	320.000		204.377	60.470	264.847	PI
Dienstvoertuigen (DB)1x (DA)4x (DA ROL)1x (DB TD)2x	419.000		295.000	124.000	419.000	PI
Dienstvoertuigen (DB)5x (DA)2x	392.000	315.000		77.000	392.000	PI
HAB Ademluchtcontainer -> Ademluchtvoertuig	385.000		385.000		385.000	
HAB SVM Container	50.000		50.000		50.000	
HAB IBGS container	150.000		150.000		150.000	
HAB Decontaminatiecontainer	220.000		150.000	70.000	220.000	PI
HAB Schuimbluscontainer 3x	1.087.500		390.000	697.500	1.087.500	PI
HAB Oefencontainer deurprocedures / GHOR container -> HAB Overleg	35.000		35.000		35.000	
Tankautospuit (TS4x2) 5x	2.334.221		1.305.574		1.305.574	
Tankautospuit (TS4x2) 2x	1.130.000		930.888	199.112	1.130.000	PI
Tankautospuit (TS4x2) 2x	1.130.000	930.888		199.112	1.130.000	PI
Tankautospuit (TS4x4) 1x	592.200	493.274		98.926	592.200	PI
Technisch Takel Team (TTT) 2x	1.040.000		490.000	550.000	1.040.000	PI
Hulpverleningsvoertuig	520.000		245.000	275.000	520.000	PI
Gaspak interventievoertuig	225.000		225.000		225.000	
Redvoertuigen 3x	2.813.250		1.083.276	42.050	1.125.326	PI
Redvoertuigen 2x (AL)	1.833.450	1.833.450			1.833.450	
Waterongevallenvoertuig	200.000		155.000	45.000	200.000	PI
Waterongevallenboot 2x	168.500		157.000	11.500	168.500	PI
VBH Aanhangers en opslagcontainer	10.000	10.000			10.000	
Navigatie apparatuur	100.000		90.305		90.305	
Pagers / slim alarmeren	200.000	90.000		110.000	200.000	X
Portofoons / verbindingen	-	925.000		-925.000	-	X
Multigasmeters	125.000	125.000			125.000	
Redvesten	25.000	25.000			25.000	
Ademluchtmaterialen vakbekwaamheid-logistiek	50.000			50.000	50.000	NI
Brandstofaanhanger	20.000			20.000	20.000	NI
Communicatiesets TTT	25.000			25.000	25.000	NI
Hosemasters vervanging ivm PFAS	35.000			35.000	35.000	NI
Voertuigvolgsysteem 2.0	100.000			100.000	100.000	NI
SOS-toegang	61.000			61.000	61.000	NI
Huisvesting						
Inventaris: Regio breed algemeen	349.351	585.946	85.049	-375.000	295.995	X
Nieuwbouw kazeme: Zeeland met nevenlocatie	9.702.000		26.486	75.000	101.486	X
Nieuwbouw locatie 's-Hertogenbosch - Honoraria	2.303.840		630.609		630.609	
Nieuwbouw locatie 's-Hertogenbosch - Bouwkosten en installaties	26.931.261		26.859.075		26.859.075	
Nieuwbouw inventaris en inrichting: locatie 's-Hertogenbosch	2.200.000		2.200.000		2.200.000	
PPMO Brandbestrijdingsbaan / staimaster	45.000		45.000		45.000	
Locatie Zeeland: autowerkplaats, arbeidshygiëne	600.000		-49.107	100.000	50.893	NI
Locatie Zeeland: ademluchtwerkplaats	340.000		85.700		85.700	
Locatie Zeeland: kantoor	390.000		151.866	-75.000	76.866	X
Nieuwbouw inventaris en inrichting: Zeeland	125.000		21.175		21.175	
Renovatie post Cuijk	854.000		854.000		854.000	
Renovatie post Vierlingsbeek	636.000		29.907	108.000	137.907	X
Renovatie post Wanroij	419.000		419.000		419.000	
Zonnepanelen post Vlijmen	76.000		2.227		2.227	
Aankoop en uitbreiding post Helvoirt	150.000		150.000		150.000	
Nieuwbouw kazeme Oss	4.799.000	4.799.000			4.799.000	
Nieuwbouw inventaris en inrichting kazeme Oss	300.000	300.000			300.000	
Renovatie (verduurzamen) post Heusden	61.000			61.000	61.000	NI
Hekwerk en poort post Sint-Oedenrode	32.000			32.000	32.000	NI
Renovatie (verduurzamen) post Grave	333.000			333.000	333.000	
Renovatie (verduurzamen) post Megen	146.000			146.000	146.000	
Nieuwbouw kazeme Drunen	5.665.000			5.665.000	5.665.000	
Nieuwbouw inventaris en inrichting kazeme Drunen	175.000			175.000	175.000	
Renovatie kazeme Berghem	2.086.000			2.086.000	2.086.000	
Renovatie inventaris en inrichting kazeme Berghem	100.000			100.000	100.000	
Nieuwbouw kazeme Liempde	3.721.000			3.721.000	3.721.000	
Nieuwbouw inventaris en inrichting kazeme Liempde	100.000			100.000	100.000	
Operationeel uniform beroepsmedewerkers	399.000			399.000	399.000	NI
Operationeel uniform vrijwilligers	310.000			310.000	310.000	NI
I&A						
Materieel beheerssysteem	330.000		136.035		136.035	
Digitale werkplek - ICT hardware kantoor	1.084.864		4.687	130.000	134.687	X
Digitale werkplek - ICT hardware mobiel	383.200		508.200	-130.000	378.200	X
Digitale werkplek - ICT Randapparatuur	23.928		23.928		23.928	
Digitale werkplek - ICT Videoconferentie	81.264		65.080		65.080	
Totaal investering VRBN ex BZ	83.810.277	10.859.558	39.498.757	15.899.344	66.257.660	

- Cat X Investeringskredieten waarvan het tijdsplan van de realisatie aangepast is waardoor budgetten zijn verschoven.
Cat PI Investeringskredieten waarvan de prijzen sterk gestegen zijn waarop het investeringskrediet moet worden aangepast.
Cat NI Nieuwe investeringskredieten voor nieuwe objecten of vervanging van huidige objecten.

**Samenwerken
aan veiligheid.**

Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid binnen de brandweer

Vakbekwaamheid Brandweer Brabant-Noord

Landschap Vakmanschap

1 **Kwaliteitsinstrumenten blijvende vakbekwaamheid**
Samenhangend geheel van instrumenten voor een adequate repressieve organisatie

2 **Taakprofielen**
Beschrijving wat je voor je taak moet kennen en kunnen

3 **Registratie**
Inzicht in vakmanschap voor individu, functiegroep en organisatie

4 **2x per jaar behoefte ophalen**
Gericht op behoefte er post

5 **Positief resultaat**

- Posten voelen zich betrokken; meer inbreng en inspraak
- Stijgende lijn in kwaliteit van oefenen
- Basis gelegd voor doorontwikkeling

Aanleiding

Vrijwilligers willen meer invloed
Vrijwilligers willen meer invloed op het oefenen, aansluiting op de behoefte (diversiteit)

Doel

- 1** **Ondersteunende rol**
Medewerkers zijn toegerust voor hun taak
- 2** **Beweging naar behoefte gestuurd oefenen**
Meer eigen regie op vakmanschap
- 3** **Normstelling voor aantoonbaar vakmanschap**
Inzicht in kennis en kunde

Toekomstbestendige inrichting Vakbekwaamheid

1 **Worden & blijven samenvoegen**
Doorlopende leerlijnen voor leven lang leren

2 **Kwalitatieve versterking van het team**

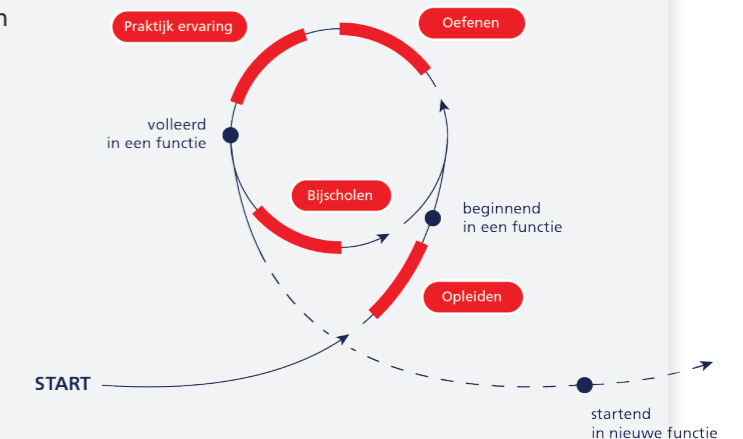
- Onderwijskundige
- Beleidadviseur
- Contentontwikkelaar
- Planner

3 **Kwantitatieve versterking team**

- Opleidingscoördinatoren
- Functioneel beheer

4 **Resultaten**

- Kortere wachttijd opleidingen
- Verhoging van aantal leergangen
- Verhoging bedrijfscontinuïteit

Landelijk beleid

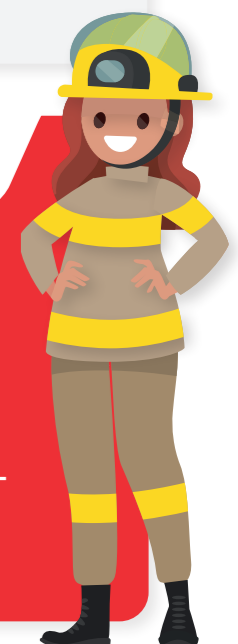
1 **Modernisering brandweeronderwijs**
Via het programma 'Onderwijs Onderweg'

2 **Risicogericht en duurzame organisatie**
Centraal stellen van risico's en preventie

3 **Veiligheid, gezondheid & inclusiviteit**
Aandacht voor de gezondheid, veiligheid en inclusiviteit van brandweerpersoneel

Samenwerking

!
**ONDERZOEK EFFECTEN
REALISTISCH OEFENEN
IN SAMENWERKING MET
BRABANT ZUID-OOST**

Evaluatie Vakmanschap en vrijwilligheid binnen de brandweer

28 november 2024

Rob Swinkels & Michel Zewald

Samenwerken aan veiligheid.

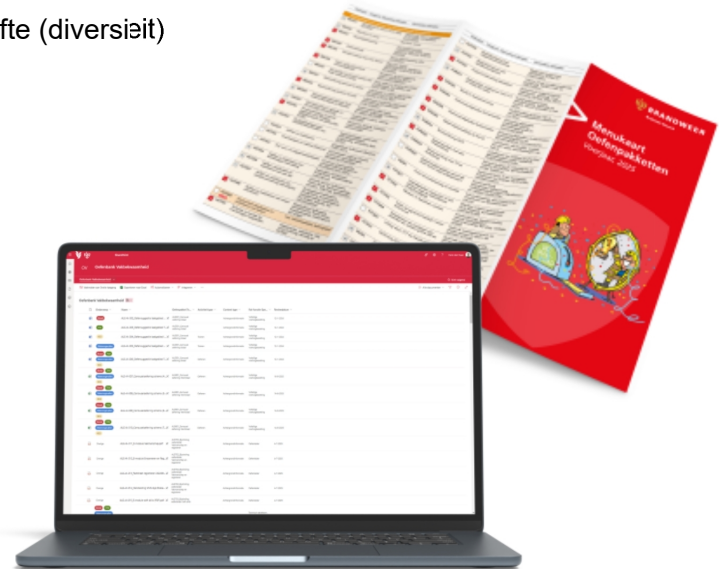

Aanleiding

- 1 **Vrijwilligers willen meer invloed**
 - Vrijwilligers willen meer invloed op het oefenen, aansluiting op de behoefte (diversiteit)
- 2 **Verstevigingsoperatie Kadernota 2024; onderkenning van knelpunten en van de noodzaak van gemotiveerde vrijwilligers**

Doel

- 1 **Ondersteunende rol**
- 2 **Beweging naar behoeftegestuurd oefenen**
- 3 **Normstelling voor aantoonbaar vakmanschap**

Landschap Vakmanschap

1 **Kwaliteitsinstrumenten blijvende vakbekwaamheid**

2 **Taakprofielen**

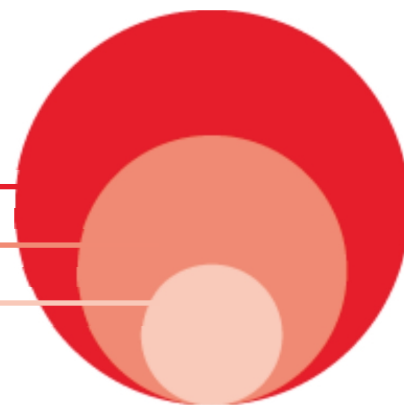
- Organisatie
- Vakmanschap
- Individu/groep

3 **Registratie**

4 **2x per jaar behoefte ophalen**

5 **Positief resultaat**

- Posten voelen zich betrokken
- Stijgende lijn in kwaliteit van oefenen
- Basis gelegd voor doorontwikkeling

Taakprofielen

Toekomstbestendige inrichting team Vakbekwaamheid

- 1 **Worden & blijven samenvoegen**
- 2 **Kwalitatieve versterking van het team**
 - Onderwijskundige
 - Beleidsadviseur
 - Contentontwikkelaar
 - Planner
- 3 **Kwantitatieve versterking team**
 - Opleidingscoördinatoren
 - Functioneel beheer

- 4 **Resultaten**
 - Kortere wachttijd opleidingen
 - Verhoging van aantal leergangen
 - Verhoging bedrijfcontinuïteit

Landelijk beleid

- 1 Modernisering van het brandweeronderwijs**
 - Via het programma "Onderwijs Onderweg" wordt gewerkt aan het aanpassen van het onderwijs om beter in te spelen op de complexe en veranderende eisen van het vak
- 2 Transitie naar een risicogerichte en duurzame brandweerorganisatie**
 - Het ontwikkelen van een reactieve naar een proactieve organisatie die risico's en preventie centraal stelt.
- 3 Veiligheid, gezondheid en inclusiviteit**
 - Er is groeiende aandacht voor de gezondheid, veiligheid en inclusiviteit van brandweerpersoneel.

Samenwerken

- 1 Onderzoek effecten realistisch oefenen in samenwerking met Brabant Zuid-Oost**

**Samenwerken
aan veiligheid.**

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Bestuur- en Managementadvisering (BMA)

Onderwerp

Kaderbrief 2026

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. In te stemmen met de Kaderbrief 2026;
2. De Kaderbrief 2026 voor een zienswijze te verzenden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

De kaderbrief bevat de algemene beleidsmatige en financiële kaders voor Veiligheidsregio Brabant-Noord. Met de kaderbrief kijken we jaarlijks vooruit en schetsen we de ontwikkelingen die mogelijk invloed hebben op de begroting. We identificeren landelijke en regionale ontwikkelingen en proberen onze rol daarin tijdig te bepalen. Conform procedure wordt de concept kaderbrief ter instemming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Vervolgens volgt een zienswijze verzoek aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Deze kaderbrief is opgesteld in lijn met uw verzoek (brief van 9 februari 2024 namens alle portefeuillehouders Financiën Regio Noord-Oost Brabant) om met een kritische blik te kijken naar de begroting en verder terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens. In deze kaderbrief is om die reden alleen een 3O-ontwikkeling (onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar) opgenomen, naast de afgesproken indexering van lonen en prijzen.

Proces

De Kaderbrief 2026 wordt op 5 december voor zienswijze verzonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Zij hebben tot 6 maart 2025 de tijd om een zienswijze in te dienen. De ingediende zienswijzen worden verzameld en ingebracht bij de AB-vergadering van 20 maart 2025.

Advies adoptiegroep

Het advies van de adoptiegroep zal worden meegenomen in de annotatie voor dit overleg.

Bijlagen

Kaderbrief 2026

Aan de raden van de deelnemende gemeenten
Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum	5-12-2024	Behandeld door	Bijlage	1
Onze referentie		Telefoon		
Uw referentie		E-mail		
Zaaknummer				
Onderwerp	Zienswijzeverzoek op de Kaderbrief 2026 Veiligheidsregio Brabant-Noord			

Geachte raad,

Veiligheidsregio Brabant-Noord is de organisatie voor crisisbeheersing en de brandweer in regio Brabant-Noord. Wij werken aan het succesvol voorkomen, voorbereiden, bestrijden van branden, crisis en incidenten. Als Veiligheidsregio werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. In hoofdlijnen komt het werk voort uit (een afgeleide van) één van onze wettelijke taken of uit een van de doelstellingen zoals genoemd in ons vastgestelde beleidsplan '[Samenwerken aan veerkracht en veiligheid](#)'. Deze kaderbrief bevat de algemene beleidsmatige en financiële kaders in 2026 en vormt de basis voor de uitwerking van de Programmabegroting 2026.

Op het moment van schrijven van deze brief verkeren we in de situatie van het mogelijk schappen van specifieke uitkeringen vanuit het Rijk vanaf 2026, met bijgaande korting van 10%. Dit geldt mogelijk ook voor de landelijke doeluitkering voor veiligheidsregio's (BDUR). Voor Veiligheidsregio Brabant-Noord zou dit betekenen dat circa 1,5% van de inkomsten wegvalt. De minister heeft beloofd dit ongedaan te maken, maar is nog niet gebeurd. We zien daar een financieel risico, maar vertrouwen er vooralsnog op dat dit niet tot bezuinigingen gaat leiden. We monitoren deze ontwikkeling. Indien het besluit niet wordt teruggedraaid, heeft dat invloed op onze begroting.

We zijn ons daarnaast zeer bewust van de financiële situatie van de gemeenten. Deze kaderbrief is opgesteld in lijn met uw verzoek (brief van 9 februari 2024 namens alle portefeuillehouders Financiën Regio Noord-Oost Brabant) om met een kritische blik te kijken naar de begroting en verder terughoudend te zijn met nieuwe beleidsvoornemens. In deze kaderbrief is om die reden alleen een 30-ontwikkeling (onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar) opgenomen, naast de afgesproken indexering van lonen en prijzen.

Samenwerken aan veerkracht en veiligheid

De kaderbrief volgt de ambities vanuit ons beleidsplan 2024-2027 “Samenwerken aan veerkracht en veiligheid”. Daarnaast werken wij in 2026 verder aan de accenten die behandeld zijn in de Programmabegroting 2025. Deze ontwikkelingen betreffen:

- Versterking van crisisbeheersing en verbetering landelijke samenwerking;
- Toekomstbestendige brandweezorg;
- Het Huisvestingsplan '24- '27.

Algemene beleidsmatige ontwikkelingen

De samenleving verandert voortdurend en ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Ons werkveld en onze organisatie veranderen mee. Zodat we klaar staan om onze inwoners en bedrijven te helpen bij een brand of crisis en het voorkomen daarvan. In de onderstaande vier paragrafen beschrijven we wat we hiervoor gaan doen. De vier hoofdthema's uit het beleidsplan zijn daarvoor het uitgangspunt. Zo blijven we staan voor een toekomstbestendige brandweer en wendbare crisisbeheersing.

Inspanningen thema *Vorbereiden op het onbekende*

In de ontwikkeling van nieuwe en onbekende crises bereiden wij ons voor op complexere en hybride crisis. Uit de Trendanalyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid uit 2024 blijkt dat een aantal genoemde bedreigingen zich in de tijd versnellen en een groter verstrend effect hebben dan aanvankelijk werd verwacht. Dit betreft ook de eventuele gevolgen van de geo-politieke situatie. Deze versnelling vraagt meer commitment en extra aandacht voor weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. In 2024 is gestart met de vorming van plannen die in 2025 en 2026 versneld worden uitgevoerd. Voorbeelden van activiteiten betreffen het inrichten van een intelligent netwerk die dreiging signaleert (informatiegestuurde veiligheid), een netwerk van partners die een belangrijke rol hebben voor de continuïteit van de samenleving en het activeren van burgerhulp waarbij een crisis onder regie van de Veiligheidsregio aangepakt wordt. Door de vaak grensoverschrijdende omvang ontwikkelen wij een landelijk knooppunt in de crisisbeheersing waar regie, informatiedeling en uniform optreden georganiseerd wordt (KCR2).

Voor de brandweer geven de bedreigingen zoals beschreven in de Trendanalyse een aanleiding tot herorientatie van het traditionele takenpakket. De brandweer kan bijvoorbeeld een meerwaarde bieden door zich ook in te zetten bij langdurige stroomuitval, extreem weer en/of hoog water. De uitkomsten en een eventueel implementatieplan naar aanleiding van deze herorientatie worden in 2026 verwacht.

Inspanningen thema *Klimaat en natuur*

De aandacht voor (onbeheersbare) natuurbranden in Nederland neemt toe. Dit heeft geleid tot diverse ontwikkelingen, zoals de totstandkoming van een landelijke visie op natuurbrandbeheersing en een bijbehorend uitvoeringsplan. Wij vertalen deze landelijke documenten naar regionale producten, afgestemd op lokale risico's en uitdagingen. Dit omvat onder andere de ontwikkeling van specifieke risico- en crisiscommunicatie, de implementatie van het Landelijk Crisisplan Natuurbrand en de opleiding en bijscholing van brandweerpersoneel volgens de nieuwste inzichten. Daarnaast blijft de brandweer voortdurend in overleg met andere veiligheidsregio's en Brandweer Nederland. De samenwerking met (crisis-)partners is eveneens van groot belang, aangezien natuurbrandveiligheid inmiddels een breder vraagstuk is geworden dan enkel een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio. In samenwerking met gemeentes en natuurgebiedsbeheerders wordt in zogenoemde gebiedscommissies samengewerkt om de risico's in kaart te brengen en maatregelen te treffen om deze te verkleinen. De veiligheidsregio is in elke commissie vertegenwoordigd en adviseert over natuurbrandrisico's en mogelijke preventieve maatregelen.

Naast natuurbrandveiligheid speelt klimaatverandering een belangrijke rol in de risico's die wij onder ogen zien. Dit betreft niet alleen natuurbranden, maar ook extremen zoals hoogwater, hevige regenval, en andere vormen van extreem weer. Als veiligheidsregio leveren wij onze bijdrage en expertise op deze thema's in het provinciale programma hoogwater en extreem weer. Hierin werken wij samen met onze crisispartners aan een afgestemde preparatie op water gerelateerde crisis.

Inspanningen thema *Ongevallen en branden*

Paraatheid van de brandweer in Brabant-Noord is georganiseerd volgens een fijnmazig netwerk van posten met brandweervrijwilligers en een beroepspost. Om onze brandweezorg verder te verbeteren willen wij meer gebruik maken van beschikbare data. Met deze data willen wij beter zicht krijgen op onze operationele prestaties en aan de hand daarvan acteren op gebied van strategische personeelsplanning en paraatheid. Ook in onze advisering met betrekking tot (brand)veiligheid starten we met het toepassen van data-analyses met als doel om nog risicogerichter te adviseren. Het programma brandveilig leven willen we richter kunnen inzetten op een grotere of juist een specifiekere doelgroep met behulp van van proactieve inzet van de producten, kwaliteitsbeleving en het inzetten van technologische ontwikkelingen.

In de komende periode versimpelen we de opleidingen ten behoeve van het brandweervak zonder daarmee afbreuk te doen aan de kwaliteit van onze brandweezorg. In 2025 voeren we een verkenning uit naar mogelijkheden hiertoe en zullen daarbij ook onze invloed aan landelijke tafels uitoefenen. De eerder aangekondigde verstevigingsoperatie van de Brandweerschool (2024-2025) is hier aangekoppeld. We laten het opleidingsaanbod aansluiten op het takenpakket van VRBN, daarbij gaan wij ervan uit dat de landelijke opleiding manschap eenvoudiger wordt, maar pas in 2026 en/of 2027 verder vorm gaat krijgen.

Om onze paraatheid en de continuïteit van de crisisorganisatie te kunnen blijven garanderen is het van belang dat wij ons profileren als aantrekkelijke werkgever. Hierbij is het van belang dat ons wervings- en selectiebeleid aansluit bij maatschappelijke trends voor doelgroepen en het veranderend takenpakket van de veiligheidsregio. Daarnaast koesteren wij de diversiteit en de betrokkenheid van onze vrijwilligers en medewerkers. Wij zorgen dat zij gemotiveerd blijven om zich in te zetten voor onze organisatie en hebben daarbij oog voor duurzame inzetbaarheid.

Inspanningen thema *Bedreiging vitale en digitale infrastructuur*

We zijn een informatie-intensieve organisatie en hebben voor onze processen en taken betrouwbare en altijd beschikbare informatie nodig. Hierbij vormt onze digitale infrastructuur het fundament. Daarom is het van belang dat we maatregelen treffen om als veiligheidsregio onze (basis)dienstverlening te continueren in geval van een calamiteit (bijvoorbeeld een hack of energie-uitval). Ook voor onze partners is de voorbereiding op uitval van vitale infrastructuur essentieel. Scenario's als cyber, uitval van elektriciteit, uitval van ICT en data hebben bijvoorbeeld de hoogste prioriteit binnen de veiligheidsregio.

Het ministerie van Justitie & Veiligheid is voornemens om alle veiligheidsregio's vanaf 2025 aan te wijzen als vitale aanbieder. Dat betekent dat de veiligheidsregio's met inzet van brandweer en de crisisprocessen door de rijksoverheid worden aangemerkt als partijen waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving. Onder begeleiding van dit ministerie wordt per regio onderzocht welke aanvullende maatregelen nog getroffen kunnen worden om het waarborgen van de continuïteit te vergroten. De effecten hiervan vinden ook hun weerslag in 2026.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het werkveld van veiligheidsregio's is volop in ontwikkeling. In deze kaderbrief is geen nieuw beleid opgenomen. Wel is er een 3O-ontwikkeling opgenomen die gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdragen.

Wij zien overigens wel exceptionele prijsstijgingen ten aanzien van de kosten van materiële en huisvestingsbudgetten, die de reguliere indexering ver te boven gaan. In de vergadering van het algemeen bestuur van 28 november 2024 is een voorstel voor de indexeringsmethodiek voor VRBN geagendeerd. Dit voorstel is in samenspraak met de gemeentelijke contactambtenaren tot stand gekomen. Indien dit voorstel wordt vastgesteld, dan wordt deze methodiek vanaf de Programmabegroting 2026 van kracht. Dat betekent onder meer dat jaarlijks in de voorbereiding op de kaderbrief met de gemeentelijke contactambtenaren wordt afgestemd hoe met exceptionele prijsstijgingen wordt omgegaan en wat dit betekent voor de gemeentelijke bijdrage.

3O-ontwikkeling Brandweezorg

Sinds 2006 kennen we het tweede loopbaanbeleid voor de beroepsbrandweer, vastgelegd in de rechtspositie CAR(-UWO) VR's. Het tweede loopbaanbeleid is er omdat brandweerlieden na 20 jaar dienst gedwongen moeten stoppen. Wij als veiligheidsregio hebben de verplichting om deze medewerkers te helpen om geschikt werk te vinden na hun brandweerleven. Om dit mogelijk te maken worden zij deels vrijgesteld van werk, zodat ze zich kunnen bekwamen in hun werk na de brandweer. Dit heeft serieuze consequenties voor de roosterplanning. Ook door andere ontwikkelingen in wet- en regelgeving (met name geboorte- en ouderschapsverlof) ondervinden we dat de formatie om het rooster in de 24-uurs dienst te kunnen draaien, te beperkt is. Als we hier nu niets aan doen dan betekent dit dat we komende jaren de bezetting van de 24-uurs dienst steeds vaker niet rond zullen krijgen.

Eerder is binnen de veiligheidsregio het signaal afgegeven dat de functiebeschrijving en waardering van een aantal functies niet meer passend was. Het functieboek is recent geactualiseerd en aanpassingen in taken en verantwoordelijkheden zijn verwerkt. Daarbij zijn ook herwaarderingsvraagstukken onderzocht. Een externe functiewaarderingsdeskundige heeft bij elk dossier waar dit mogelijk speelde geadviseerd. De uitkomst is dat met name de functie van brandweercentralist op de meldkamer ondergewaardeerd is gezien het takenpakket en de verantwoordelijkheden. We zien ook dat deze functie bij andere veiligheidsregio's hoger gewaardeerd wordt.

De kosten van deze 3O-ontwikkeling bedragen op jaarbasis € 406.000.

Er is eerst binnen onze begroting gezocht naar structurele dekking voor deze kosten. Daarbij is ook gekeken naar de structurele effecten blijkend uit de financiële analyses die zijn gemaakt bij de Bestuursrapportage 2024. Hierbij zijn er geen andere dekkingsmogelijkheden gevonden.

Indexatie

Organisatieonderdeel	Loon	Prijs	Gemiddeld
Veiligheidsregio Brabant-Noord	5,63%	2,90%	4,47%

Het bestuur heeft dit jaar ingestemd met een gewijzigde vorm van indexering, waarbij er o.a. geen verschil meer wordt gemaakt tussen de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en de Veiligheidsregio. In deze kaderbrief is deze nieuwe methode van indexereren voor het eerst toegepast.

In de Programmabegroting 2026 worden de indexatie definitief vastgesteld.

Gemeentelijke bijdragen 2026

In onderstaande tabel zijn de nieuwe gemeentelijke bijdragen 2026 opgenomen:

Gemeentelijke bijdrage in € 1, prijspeil 2025				
	2026	2027	2028	2029
VRBN, totaal excl. BZ	52.756.752	53.574.360	53.574.360	53.574.360
Bz, per inwoner (bij volledige deelname)	1,346	1,346	1,346	1,346

Uw zienswijze vóór 27 februari 2025

Uw zienswijze op de kaderbrief 2026 ontvangen wij graag uiterlijk op 6 maart 2025. Zo kunnen de reacties besproken worden in de AB-vergadering van VRBN op 20 maart 2025.

Het Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Noord,
Namens dezen,

drs. M.J.H. van Schaijk,
Directeur

Bijlage

Opbouw gemeentelijke bijdrage 2026

In onderstaande tabel kunt u zien hoe de nieuwe gemeentelijke bijdragen 2026 zijn opgebouwd.

Berekening bijdrage 2026				bijdrage in € 1
	<i>BZ algemeen</i>	<i>BZ overig</i>	BZ	VRBN (excl. BZ)
Bijdrage 2026 (conform PB2025)	1,193	0,096	1,289	49.291.327
GHOR 2025 omgezet*				819.066
Bijdrage 2026 inclusief GHOR (conform PB2025)				50.110.393
Indexering (%)	4,47%	4,47%		4,47%
Indexering bestaand beleid (€)	0,053	0,004	0,057	2.240.359
3O-ontwikkeling Brandweezorg				406.000
Bijdrage 2026	1,246	0,100	1,346	52.756.752

*) Het bedrag voor GHOR is m.i.v. 2026 omgezet van een bedrag per inwoner naar een jaarbedrag.

Overzicht van de bijdrage 2026 per gemeente

Geraamde bijdragen gemeenten 2026				
	Inwoner- aantal	VRBN (excl. BZ)	BZ	TOTAAL
Bijdrage per inwoner			€ 1,346	
Gemeente		€ 52.756.752		
Bemheze	32.527	2.535.062	43.768	2.578.830
Boekel	11.293	880.144	15.196	895.340
Boxtel	33.979	2.648.227	45.722	2.693.949
s-Hertogenbosch	160.757	12.528.943	200.239	12.729.182
Heusden	46.026	3.587.136	61.933	3.649.068
Land van Cuijk	91.722	7.148.552	123.421	7.271.973
Maashorst	59.222	4.615.594	79.689	4.695.283
Meierijstad	84.304	6.570.414	113.439	6.683.853
Oss	94.634	7.375.505	127.340	7.502.844
Sint-Michielsgestel	30.094	2.345.441	40.494	2.385.935
Vught	32.356	2.521.735	43.538	2.565.273
Totaal	676.914	52.756.752	894.780	53.651.532

Trendanalyse Nationale Veiligheid juli 2024

1. De veiligheidsstrategie van het Rijk

De Nationale Veiligheidsstrategie is een overkoepelende veiligheidsstrategie voor het gehele koninkrijk tot 2029. Deze rijksbrede strategie heeft het commitment van alle ministeries. Vanuit deze strategie komen ook de dreigingen en voorbereidingen op crises van de veiligheidsregio voort. Om de strategie up-to-date te houden zijn er regelmatig trendanalyses en verdiepingen die gedeeld en besproken worden met o.a. het Veiligheidsberaad. De informatie is veelal openbaar en te downloaden (zie link).

De trendanalyse bestaat uit een hoofdrapport en een verdieping op de trendanalyse. In het hoofdrapport is t/m pagina 7 de essentie uitgewerkt. De tekst in deze notitie verwijst inhoudelijk direct naar het rapport, de teksten zijn t.b.v. leesbaarheid aangepast en aangevuld.

[Hoofdrapport Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024](#)
| [Rapport](#) | [Nationaal Coördinator](#)
[Terrorismebestrijding en Veiligheid \(nctv.nl\)](#)

2. Highlights uit de trendanalyse

In de trendanalyse (40 pagina's) is er in de eerste plaats een scherpere blik op de dreigingen. De meeste dreigingen zijn qua risico toegenomen. Ten tweede geeft de trendanalyse aan hoe het anticiperen op deze dreigingen (op thema's) plaats kan vinden.

Verandering in dreigingen

Weinig verandering in de trend geeft de analyse op dreigingen van infectieziekten, aardbevingen en zware ongevallen. Dat wil niet zeggen dat deze thema's niet meer relevant zijn, maar dat enkel de dreiging gelijk is gebleven.

Veranderingen in negatieve zin zodat *dreigingen groter* zijn geworden geldt voor 7 thema's.

Op het gebied van safety zijn dat:

- Klimaat
- Natuurrampen zoals extreem weer, overstromingen

Op het gebied van security verzwaard de dreiging op:

- Internationale conflicten en militaire dreigingen
- Economisch dreigingen
- Ongewenste beïnvloeding/bemoeienis met de democratie
- Bedreiging van de vitale infrastructuur
- Extremisme en terrorisme

Voor de toekomst gezien is de dreigingsverandering rondom de thema's polarisatie en cyberdreigingen relevant en kan erg snel veranderen, hoewel daar nu geen grote veranderingen in de dreiging zitten.

3. Anticipatie op, en betekenis geven aan toename van dreigingen

Het dreigingsbeeld wordt vooral met negatieve ontwikkelingen verzaamd. De wereld is in transitie en de maatschappelijke systemen begeven het. Niet op alle ontwikkelingen is een kant en klaar antwoord te geven. De trendanalyse geeft aan dat het de opgave is (voor alle overheden) om te anticiperen op de veranderingen en effecten daarvan. Dit zijn de 4 belangrijkste transitie die nu worden waargenomen op een rijtje:

1. Klimaatverandering: de gevolgen van de versnellende verandering worden zichtbaar.
2. Technologische ontwikkelingen beïnvloeden in grote mate de veiligheidsomgeving.
3. Nieuw tijdperk van meer conflicten met inzet nieuwe- en hybride-wapens breekt aan.
4. Schaarste als economische uitdaging: arbeidsmarkt, zorg, wonen, defensie etc.

Anticiperen is het korte termijn antwoord om hiermee om te gaan totdat er een passende lange termijn visie is. Weerbaarheid van de samenleving kan in brede zin goed aansluiten bij de optelsom van alle dreigingen. In aanvulling hierop is de ontwikkeling van strategie naar beleid een lange weg. Concretiseer actielijnen in het beleid en laat de samenhang duidelijk zien. Dat kan niet zonder betrokkenheid van publieke en private partijen.

4. Een onzekere tijd breekt aan

De slotconclusie van de trendanalyse is dat een onzekere tijd aanbreekt en dreigingen zich opstapelen. We kunnen verrast worden door grote schokkende gebeurtenissen en blijvende veranderingen. De komende periode vraagt om samenwerking, flexibiliteit en weerbaarheid. We zullen moeten anticiperen tot een effectieve strategie voorhanden is.

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 28 november 2024
Steller : Crisisbeheersing
Betreft : Evaluatie samenwerking bij incident stuw Grave
Bijlagen : 1. Rapportage Evaluatie crisisaanpak stuw Grave
2. Brabants Dagblad 15 juli '24 - Lek in stuw Grave

Veiligheidsregio Brabant-Noord en Rijkswaterstaat hebben onderzoeksbureau Berenschot gevraagd de aanpak van het incident bij stuw Grave te evalueren. Dit incident vond plaats op 1 september 2023. Het doel van deze evaluatie is om te leren van de aanpak van het incident. Recent is het evaluatierapport afgerond.

Aanleiding

Tijdens regulier onderhoud aan stuw Grave werd per ongeluk een bepaald juk, onderdeel van de stuw, getrokken. Hierdoor schoof een keerschot weg dat daar was geplaatst als onderdeel van de werkzaamheden. Met het wegstromen van het keerschot ontstond een gat in de stuw. Het gevolg was dat veel water wegstroomde en dat het waterpeil tussen Grave en Sambeek daalde. Dit bracht mogelijk risico's met zich mee voor woonboten en jachthavens in die omgeving.

Partners

Tijdens het incident werkte Rijkswaterstaat nauw samen met meerdere veiligheidsregio's: Brabant-Noord, Gelderland-Zuid, Limburg-Noord en andere partners zoals waterschappen Aa en Maas, Rivierenland en Limburg. De evaluatie door onderzoeksbureau Berenschot richt zich vooral op deze samenwerking.

Ervaringen gebruikt na incident stuw Grave 2016

In 2016 raakte een benzeentanker bij een aanvaring de stuw bij Grave. Hierdoor daalde het waterpeil in de Maas tussen Grave en Sambeek enorm. Omdat het in 2023 dezelfde locatie betrof, waren dezelfde partners ook betrokken. Een aantal leerpunten uit het incident van 2016 zijn goed toegepast. Daarnaast blijkt dat er nog verdere verbeteringen mogelijk zijn.

Aanbevelingen

Berenschot benoemt deze thema's in zijn aanbevelingen:

- Maak de rol van de coördinerende veiligheidsregio duidelijker,
- verbeter de informatievoorziening en duiding van die (technische) informatie vanuit Rijkswaterstaat richting de partners,
- maak duidelijke afspraken over welke partner inwoners informeert als een veiligheidsregio nog niet is opgeschaald.
- spreek af welke regio leidend is bij incidenten op de grens van verschillende veiligheidsregio's, zoals stuw Grave.

Alle partners zullen verder met de aanbevelingen aan de slag gaan.

Het Brabant Dagblad heeft op 15 juli 2024 naar aanleiding van het Rapport van Berenschot een nieuwsbericht naar buiten gebracht. Dit bericht vindt u als bijlage bij deze memo.

RAPPORTAGE

Evaluatie crisisaanpak stuw Grave

Evaluatie van de samenwerking tussen drie veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat en drie waterschappen naar aanleiding van het incident bij de stuw Grave op 1 september 2023

71331 - 28 mei 2024

Berenschot

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	3
Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel en vraagstelling	3
1.3 Aanpak	4
Hoofdstuk 2	5
Reconstructie	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Aanleiding	5
2.3 Vrijdag 1 september 2023	5
2.4 Zaterdag 2 september 2023	10
2.5 Zondag 3 september 2023	12
2.6 Nasleep van het incident	12
Hoofdstuk 3	13
Analyse	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Melding en alarmering	13
3.3 Opschaling	14
3.4 Leiding en coördinatie	15
3.5 Informatiemanagement	17
3.6 Besluitvorming	18
3.7 Bestuurlijke afstemming	18
3.8 Crisiscommunicatie en omgevingsmanagement	18
3.9 Afschaling	20
3.10 Reflectie op incident stuw Grave 2016	20
Hoofdstuk 4	22
Conclusies en aanbevelingen	22
4.1 Conclusies	22
4.2 Aanbevelingen	24
Bijlage 1. Evaluatiekader	25
Bijlage 2. Visuele tijdlijn	29
Bijlage 3. Interviews	30
Bijlage 4. Afkortingen-lijst	31

HOOFDSTUK 1

Inleiding

1.1 Aanleiding

Rijkswaterstaat (RWS) pleegde begin september 2023 onderhoud aan het stuw- en sluizencomplex bij Grave. Om het onderhoud mogelijk te maken, werd gewerkt met keerschotten. Tijdens het reguliere onderhoud ontstond op 1 september 2023 in de ochtend een probleem: één van de jukken werd per abuis omhooggetrokken, waardoor het keerschot verschoof en er een gat in de stuw ontstond. Ter hoogte van jukken 7 en 8 ontstond een gat in de stuw, waardoor er gedurende enkele dagen een grote hoeveelheid water doorheen stroomde. Het waterpeil in de Maas tussen Grave en Sambeek daalde en uit voorzorg werd het scheepvaartverkeer stilgelegd.

De stuw in de Maas ligt op de grens van twee veiligheidsregio's. De ene oever van de Maas hoort bij het gebied van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de andere oever hoort bij het gebied van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Beide veiligheidsregio's zijn vanwege het incident opgeschaald naar GRIP 2. De Veiligheidsregio Limburg-Noord ligt verder stroomopwaarts en was betrokken, maar deze veiligheidsregio is niet opgeschaald.

In 2016 vond ook een incident plaats bij dezelfde stuw. Destijds voer een binnenvaartschip geladen met benzeen door de stuw heen, met gevolgen voor zowel het schip als de stuw. De waterstanden in de Maas en het Maas-Waalkanaal daalden en dat had effect op de scheepvaart. Naar aanleiding van dit incident heeft Berenschot een evaluatie uitgevoerd. Ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid deed destijds onderzoek naar het voorval.

1.2 Doel en vraagstelling

Het doel van deze evaluatie is om lessen te trekken uit de aanpak rondom het probleem met de stuw Grave en de dalende waterstand, gericht op de samenwerking tussen alle betrokken partners gedurende het incident. De volgende hoofdvraag staat centraal in deze evaluatie:

'Wat kunnen we leren van de crisisaanpak van het incident bij de stuw Grave?'

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

1. Hoe is de (operationele) samenwerking tussen Rijkswaterstaat, de waterschappen en de drie veiligheidsregio's verlopen?
2. Hoe is de operationele samenwerking tussen de drie veiligheidsregio's onderling verlopen?
3. Hoe is het informatiemanagement (gezamenlijke beeldvorming en informatie-uitwisseling tussen verschillende partners) verlopen?
4. Hoe is de communicatie met en tussen de partners en relevante partijen in de omgeving verlopen?
5. Hoe is het (bestuurlijk) omgevingsmanagement verlopen, inclusief het informeren van de bevoegde gezagen?
6. Hoe is de crisiscommunicatie naar een breed publiek verlopen?

In het evaluatiekader staat beschreven op welke onderdelen wij het probleem met de stuw Grave hebben geëvalueerd. Het evaluatiekader is opgenomen in bijlage 1.

1.3 Aanpak

We zijn gestart met het bestuderen van de beschikbare informatie over de afhandeling van het probleem met de stuw Grave. We hebben ons daarbij gefocust op het journaal van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) en verslagen van overleggen. Op basis daarvan hebben we een reconstructie opgesteld, waarin de belangrijkste momenten en ontwikkelingen tijdens het incident met de stuw Grave in chronologische volgorde zijn opgenomen. Dit hebben we vervolgens ook weergegeven in een visuele tijdlijn, zie hiervoor bijlage 2.

De reconstructie hebben we gebruikt als input voor interviews met personen die betrokken waren bij de afhandeling van het incident. Een overzicht van de geïnterviewde personen is te vinden in bijlage 3.

Op basis van de reconstructie en de afgenomen interviews hebben we de analyse opgesteld. Op 14 maart 2024 is de analyse gepresenteerd aan de betrokkenen van de inzet bij de stuw Grave in een fysieke leerbijeenkomst. Het doel van de leerbijeenkomst was om de opgestelde bevindingen van de analyse samen te doorleven en hierop te reflecteren.

Op basis van de uitkomsten van de documentstudie, de interviews en de leerbijeenkomst hebben we de conclusies en de aanbevelingen geformuleerd en hebben we deze rapportage opgesteld.

HOOFDSTUK 2

Reconstructie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste momenten en ontwikkelingen tijdens het incident met de stuw Grave in september 2023. De hoofdstukken zijn in grote mate chronologisch weergegeven. Op basis van onderstaande reconstructie hebben we een visuele tijdlijn uitgewerkt, die ook te vinden is in bijlage 2.

2.2 Aanleiding

In de week van 28 augustus 2023 vindt regulier onderhoud plaats aan stuwkettingen bij de stuw Grave. Deze geplande werkzaamheden vinden plaats aan juk 7. Er is een keerschot gerealiseerd, een tijdelijke constructie om de waterdruk op het betreffende juk te verminderen, om de werkzaamheden te kunnen realiseren. Eén van de poten van dit keerschot is bevestigd tegen het naastgelegen juk 8.

Tijdens deze geplande onderhoudswerkzaamheden is op vrijdagochtend 1 september 2023, rond 07.50 uur, iets misgegaan en is juk 8 per ongeluk omhooggetrokken. Hierdoor is het keerschot verplaatst en in het ontstane gat in de stuw op de plek van juk 8 gezogen. Het gevolg hiervan is dat er veel water uit de Maas door de stuw ter hoogte van jukken 7 en 8 stroomt, richting Lith. Het gevolg hiervan is dat het waterpeil in het stuwpand Sambeek – Grave zal dalen. Binnen dit stuwpand bevinden zich meerdere watersportverenigingen en een commerciële jachthaven, die in open verbinding met de Maas staan.

2.3 Vrijdag 1 september 2023

Op vrijdag 1 september 2023, om 08.11 uur meldt de officier van dienst (OvD) Zuid van Rijkswaterstaat aan de Meldkamer Water Zuid Nederland van RWS/Nautisch Centrum (hierna: MK/NC) dat er een juk uit de stuw Grave is geklapt en dat de coördinatie ter plaatse is gestart. Hij geeft aan dat het mogelijk een vergelijkbare situatie betreft als in 2016: het incident met de tanker bij de stuw Grave. Rond dit tijdstip geeft Rijkswaterstaat bij de veiligheidsregio's aan druk bezig te zijn om het lek in de stuw te dichten en verwacht dat het lek gedurende de dag gedicht zal worden. De OvD Noord van Rijkswaterstaat is ook onderweg naar de stuw en activeert onderweg het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat.

Het verloop van de melding naar de verschillende betrokken organisaties is in de volgende tabel chronologisch weergegeven.

Partij	Geïnformeerd door	Tijd van informeren
Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	OvD Zuid Rijkswaterstaat	08.11 uur
Waterschap Limburg	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.13 uur

Partij	Geïnformeerd door	Tijd van informeren
Veiligheidsregio Limburg-Noord (via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.31 uur
Veiligheidsregio Brabant-Noord (via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.36 uur
Crisis Informatie Centrum (CIC)	OvD Zuid Rijkswaterstaat	08.45 uur
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (Via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.47 uur
Waterschap Rivierenland	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	10.37 uur
Waterschap Aa en Maas	-	-

De coördinator meldingen en incidenten van Waterschap Aa en Maas heeft via informele privélijnen informatie ontvangen over het incident bij stuw Grave en zij heeft daarna zelf contact opgenomen met de MK/NC Rijkswaterstaat. Daarmee is de lijn met Rijkswaterstaat wel tot stand gekomen.

In het gesprek tussen de MK/NC van Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, om 08.47 uur, vraagt de veiligheidsregio naar informatie uit LCMS. Op dat moment is dat systeem nog niet opgestart.

Rond 08.50 uur wordt door Rijkswaterstaat en de aannemer ter plaatse een poging gedaan om het keerschot recht te zetten in de stuw, zodat de jukken weer kunnen worden teruggeplaatst en het waterpeil hersteld kan worden. Op ditzelfde tijdstip heeft de adviseur crisisbeheersing van het Crisisteam Rijkswaterstaat (hierna: CT-RWS) contact met de technisch voorzitter van het CT-RWS over het incident. De technisch voorzitter van het CT-RWS vermoedt dat er rond 10.00/10.30 uur opgeschaald wordt naar fase 2.

Informereren van betrokken crisispartners

De Calamiteiten Coördinator (CaCo) van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid neemt om 09.00 uur contact op met de operationeel leider (OL) van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid om informatie te delen over het incident. Het effectgebied van het incident is kleiner dan in 2016 bij de aanvaring van de benzeentanker. De risico's lijken beperkt; er is vooral hinder voor de scheepsvaart. De CaCo geeft aan dat er nog geen actie verwacht wordt van de operationeel leider. De operationeel leider besluit om de Hoofdofficier van Dienst (HOVD) van de brandweer te informeren en de nautisch adviseur van de brandweer contact te laten leggen met Rijkswaterstaat, omdat zij beiden ervaringen hebben met het incident in 2016.

Rijkswaterstaat start om 09.28 uur het LCMS op en geeft aan al snel na het incident te zijn opgeschaald naar fase 1. De redenen voor opschaling zijn: effecten van het incident op de omgeving, onzekerheid over de herstelduur en het sentiment van de omgeving met betrekking tot de ervaring met de aanvaring in 2016.

De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft vanaf de melding van het incident de regie op beeldvorming en informatiemanagement op zich genomen namens de veiligheidsregio's. Het is niet helder op basis van welke criteria deze keuze is gemaakt. De veiligheidsregio's Gelderland-Zuid en Limburg-Noord zijn hiervan op de hoogte, via het LCMS. Op dit moment ziet de Veiligheidsregio Brabant-Noord nog geen reden tot opschaling. Wel hebben zij een planningsstaf ingericht om het incident te monitoren en voorbereidingen te treffen voor de mogelijk dreigende crisis.

De calamiteitencoördinator van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft de operationeel leider van de veiligheidsregio ter kennisgeving geïnformeerd over het gat in de stuw Grave, rond 09.00 uur. Operationeel gezien is er nog geen reden tot opschaling binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid geeft aan dat hij wil dat er snel opgeschaald wordt indien nodig, vooral gezien de ervaringen in 2016. De operationeel leiders van de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid en Brabant-Noord hebben contact met elkaar en delen deze informatie.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft contact opgenomen met de accountmanager van Rijkswaterstaat om informatie over het incident in te winnen. Na contact tussen de informatiemanager van het ROT van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en de calamiteitencoördinator besluiten zij dat het niet nodig is om op dit moment op te schalen.

Sluiten van sluizen en plassen

De Ovd Zuid van Rijkswaterstaat roept om 09.35 uur het bestrijdingsteam bijeen. Rond 09.45 uur heerst er binnen Rijkswaterstaat onduidelijkheid over de situatie bij de keersluis Heumen. Het CIC vraagt aan de MK/NC Rijkswaterstaat of keersluis Heumen gesloten is. De sluiswachter van Weurt geeft om 10.19 uur aan dat de keerschuif bij Heumen inmiddels dicht is en de ebdeuren bijna dicht zijn.

Opschaling van het CT-RWS

Om 10.00 uur vindt het overleg plaats voorafgaand aan het eerste CT-RWS-bespreking. Het eerste CT-RWS-overleg vindt plaats om 10.30 uur. Het CT-RWS-overleg heeft de volgende doelen: het informeren van de betrokken partijen, zorgen dat de beeldvorming op orde is, het helder krijgen van de dilemma's en het bespreken van de mogelijkheden om ondersteuning te bieden aan het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland. In het overleg zijn besluiten genomen, vooral in de vorm van acties. Het CT-RWS schaal op naar fase 2. Het CT-RWS is op afroep beschikbaar en kan dan binnen 30 minuten bijeenkomen. In het overleg is afgesproken dat de technisch voorzitter van het CT-RWS checkt en afstemt wie de woonbooteigenaren in de omgeving van de stuw Grave heeft geïnformeerd en dat de technisch voorzitter van het CT-RWS afstemt met het bestrijdingsteam inzake de omgeving, gezien het grote aantal betrokken partners. Gelijktijdig met het CT-RWS vindt ook het eerste overleg van het bestrijdingsteam plaats.

Rond 10.34 uur meldt de Ovd Midden van Rijkswaterstaat aan de MK/NC Rijkswaterstaat dat de ebdeuren bij keersluis Heumen zo goed als dicht zijn. De kabel van de lier is gebroken, dus er komt een sleepboot om de ebdeur helemaal dicht te maken. Op hetzelfde moment vraagt de MK/NC Rijkswaterstaat aan Waterschap Limburg of de keersluis bij Mook en de Mookerplas gesloten zijn. Het waterschap geeft aan dit vanaf 12.00 uur zal sluiten.

Om 11.00 uur start Rijkswaterstaat de publiekscommunicatie, via de online *Nieuwsfeed Stuw Grave*.

Om 12.00 uur vindt het tweede bestrijdingsteamoverleg plaats. Op dit tijdstip laat de Ovd Midden van Rijkswaterstaat weten dat de keersluis Heumen inmiddels gesloten is.

De MK/NC Rijkswaterstaat vraagt om 13.20 uur de Mobiele Verkeersleider (MVL) om de huidige status. De MVL geeft aan dat alle jachthavens, watersportverenigingen, woonarken etc. aan en op de Maas tussen Sambeek en de kade bij Cuijk geïnformeerd zijn en dat hier geen problemen meer zijn. Vervolgens vraagt de MK/NC Rijkswaterstaat aan het Waterschap Limburg naar de status van de keersluis bij Mook en de Mookerplas. Het waterschap geeft aan dat de keersluis waarschijnlijk rond 14.00 uur dicht is.

Om 14.00 uur meldt de MVL dat de keersluis bij Mook en de Mookerplas nog niet dicht zijn, wel zijn de jachthavens bij Boxmeer en Heijen geïnformeerd, inclusief de woonarken, de recreanten en de zeiljachten etc. Om 14.37 uur geeft het Waterschap Limburg door aan de MK/NC Rijkswaterstaat dat de keersluis bij Mook en de Mookerplas dicht zijn.

Communicatie tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid en Brabant-Noord

's Morgens heeft de operationeel leider van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid de betrokken burgemeesters van Heumen en Nijmegen op de hoogte gebracht van de huidige ontwikkelingen bij het incident bij stuw Grave. Hiervoor heeft zij afstemming gezocht met Rijkswaterstaat, de informatiemanager van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de informatiemanager van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

De communicatieadviseurs van veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland-Zuid hebben contact om de communicatieaanpak af te stemmen. De Veiligheidsregio Brabant-Noord geeft aan dat Rijkswaterstaat hierin in de lead is en dat Rijkswaterstaat hun communicatieboodschap zal delen met de veiligheidsregio's. Ze spreken af dat de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid niets extern zal communiceren.

Het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat maakt een plan van aanpak voor het wegtrekken of doorlaten van het keerschot. Zodra dit is gebeurd, is het mogelijk om te beginnen met het terugzetten van de jukken. Hierbij worden drie mogelijke scenario's opgesteld:

- Scenario 1: het lukt om de jukken terug te zetten.
- Scenario 2: het terugzetten van de jukken lukt niet, omdat de druk op de stuw te hoog is. Er zal dan eerst water uit moeten stromen, zodat de druk verlaagt en een nieuwe poging gedaan kan worden.
- Scenario 3: het terugzetten van de jukken gaat niet lukken, omdat de druk op de stuw te groot blijft. Indien dit het geval is, is de verwachting dat het stuwpand verder leeg zal moeten lopen.

Om 15.00 uur vindt het derde overleg van het bestrijdingsteam plaats. Het CT-RWS doet een aanvraag voor noodpompen aan het DCC IenW, de aanvraag wordt rond 15.00 uur bevestigd. Rijkswaterstaat koppelt een expert aan de aanvraag, voor de verdere afhandeling en de locatie van de plaatsing van de noodpompen. Het DCC IenW meldt om 15.41 uur via LCMS dat het mandaat voor de aanvraag van noodpompen bij het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat ligt. Het DCC IenW wacht een seintje van het bestrijdingsteam af.

Om 15.36 uur neemt het DCC IenW contact op met informatiecoördinator van het CIC om te vragen of er een telefoonnummer is waar de woonbooteigenaren met vragen over de situatie terecht kunnen. De vraag is uitgezet bij de Veiligheidsregio Brabant-Noord en terugkoppeling wordt verwacht van het Hoofd Taakorganisatie Communicatie (HTOC).

Om 16.22 uur neemt de informatiecoördinator van het CIC contact op met de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Uit het contact komt naar voren dat volgens het bestrijdingsteam de Veiligheidsregio Brabant-Noord de communicatie naar de omgeving verzorgt. De Veiligheidsregio

Brabant-Noord geeft juist aan dat zij van mening is dat Rijkswaterstaat het eerste contact met de omgeving legt om informatie te delen. Het is op dit moment dus niet duidelijk wie de communicatie naar de omgeving verzorgt.

De eerste sleeppoging van het keerschot met de kleine sleepboot is mislukt. Dit blijkt om 16.48 uur als de technisch voorzitter van het CT-RWS belt met de informatiecoördinator van het CIC. Voor de tweede sleeppoging komt een grotere sleepboot. De sluis bij Weurt is om 16.59 uur nog steeds gestremd. Afhankelijk van het wel of niet slagen van de herstelactie, zal om 18.00 uur het besluit worden genomen over het wel of niet openen van de sluis bij Weurt en dus het wel of niet inzetten van de noodpompen.

Opschaling van de betrokken veiligheidsregio's

Om 17.00 uur komt de planningsstaf van de Veiligheidsregio Brabant-Noord bijeen. De Veiligheidsregio Brabant-Noord zal dan mogelijk opschalen naar GRIP 2, afhankelijk van de informatie die van Rijkswaterstaat komt.

De technisch voorzitter van het CT-RWS neemt om 17.22 uur contact op met de beslisser fase 2 over de inzet van de noodpompen. Hij geeft aan dat Rijkswaterstaat bezig is om het keerschot met sleepboten onder twee jukken vandaan te trekken. Hierna proberen ze de jukken te laten zakken, waarmee de uitstroom van water zal stoppen. Het vierde overleg van het bestrijdingsteam staat gepland en naar verwachting wordt dan duidelijk of dit plan gaat slagen. Als het niet slaagt, is er dusdanig veel tijd nodig voor een alternatieve oplossing, dat er niet meer voorkomen kan worden dat het waterpeil binnen het betreffende stuwpannd tot onder het 'kritieke peil' gaat zakken.

Om 18.00 uur vindt het vierde bestrijdingsteamoverleg plaats. Hierin wordt de problematiek rondom de werkzaamheden besproken. De veiligheidsdeskundige komt met de boodschap dat er tot uiterlijk 21.00 uur gewerkt kan worden, vanwege veiligheid van het personeel en overtreding van de Arbeidstijdenwet. De uitzondering die hierop gemaakt kan worden, is als rond 21.00 uur blijkt dat met een uur extra werken de jukken dicht kunnen staan en men dus tot uiterlijk 22.00 uur doorwerkt.

In opdracht van de operationeel leider van de Veiligheidsregio Brabant-Noord wordt er opgeschaald naar GRIP 2, zonder CoPI, om 19.00 uur. Dan komt ook het ROT van de Veiligheidsregio Brabant-Noord voor de eerste keer bij elkaar. De reden van opschaling is dat de eerste sleeppoging mislukt is en de tweede poging waarschijnlijk pas rond 22.00 uur plaatsvindt. Dit zou betekenen dat de Veiligheidsregio 's nachts moeten opschalen, daarom gebeurt het preventief. Rijkswaterstaat kan geen duidelijkheid geven over wanneer de stuw gerepareerd is, waardoor het onduidelijk is hoe lang de gevolgen zullen duren.

Om 19.00 uur besluit de operationeel leider van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid ook op te schalen naar GRIP 2, na afstemming met de Veiligheidsregio Brabant-Noord. De voorzitter van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid geeft opdracht om op te schalen. De redenen voor opschaling is de behoefte aan meer regie vanuit de veiligheidsregio's en het verhogen van de bestuurlijke druk om de afstemming en informatievoorziening tussen de partijen te verbeteren. De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid wenste namelijk beter bestuurlijk geïnformeerd te worden.

De operationeel leider van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vraagt de calamiteitencoördinator om alleen het kern-ROT op te roepen. De aanwezigheid van het volledige ROT is niet nodig. Dit alleen oproepen van het kern-ROT blijkt niet mogelijk in de meldkamer. Daarom heeft de OL van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de informatiemanager de personen die de kernbezetting vormen gebeld. De kernbezetting bestond uit de operationeel leider, de informatiemanager, de algemeen commandanten bevolkingszorg, de brandweer en de politie en een adviseur crisiscommunicatie. Vanwege miscommunicatie rondom de uitnodiging werd in eerste instantie niet de liaison van Rijkswaterstaat maar de OvD van Rijkswaterstaat uitgenodigd. De liaison sluit later alsnog aan. Het ROT staat paraat, en spreekt elkaar digitaal maar is niet bijeenkomen gedurende de avond en nacht.

Rijkswaterstaat deelt om 19.00 uur een update op *Nieuwsfeed Stuw Grave*, met informatie over de voortgang van de reparatie van de stuw.

Reparatiewerkzaamheden aan de stuw duren langer dan verwacht

Om 20.00 uur vindt het tweede CT-RWS-overleg plaats. Om 20.30 uur constateert de MK/NC Rijkswaterstaat dat de werkzaamheden niet gaan zoals verwacht en dat het niet op een veilige en verantwoordelijke manier binnen enkele uren gaat lukken om de stuw te dichtten. De OvD Zuid van Rijkswaterstaat heeft in onderling overleg met de OvD Noord van Rijkswaterstaat en de aannemer afgestemd om rond 21.00 uur te stoppen en alles in gereedheid te brengen voor de verdere aanpak op zaterdagochtend.

Rijkswaterstaat deelt om 20.45 uur en om 20.55 uur wederom een update op *Nieuwsfeed Stuw Grave*, met informatie over de voortgang van de reparatie van de stuw.

Rond 22.00 uur is de communicatieadviseur van het CT-RWS gebeld door de technisch voorzitter van het CT-RWS met de vraag om een bestuurlijke informatiebijeenkomst te organiseren op zaterdag 2 september 2023. De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid dringt aan op de organisatie van deze bijeenkomst. Zij gaf aan dat dit een taak is voor het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat, omdat zij de warme contacten inclusief gegevens van bestuurders in de regio hebben.

Om 22.15 uur geeft de Veiligheidsregio Brabant-Noord een update in LCMS, waarin zij aangeven dat Rijkswaterstaat morgenvroeg de werkzaamheden zal hervatten. De verwachting is dat wanneer het keerschot is losgetrokken de jukken en daarmee de stuw weer functioneren. Om 22.25 uur volgt een update van Rijkswaterstaat op *Nieuwsfeed Stuw Grave*. Hierin geven zij aan dat veilig werken voorop staat en de reparatiewerkzaamheden daarom tot morgenvroeg gestaakt worden.

2.4 Zaterdag 2 september 2023

In de nacht van vrijdag op zaterdag is om 00.27 uur het ROT van de Veiligheidsregio Brabant-Noord naar huis gegaan. In deze tijd blijft GRIP 2 gehandhaafd. Het ROT blijft 'slapend' tot zaterdag 2 september 09.00 uur. OvD Noord van Rijkswaterstaat is om 07.00 uur aanwezig bij Grave voor de start van de werkzaamheden. De OvD Zuid van Rijkswaterstaat is om 07.45 uur weer ter plaatse in Grave. Er zijn op dat moment afspraken gemaakt over het starten van de volgende werkzaamheden om 09.30 uur. Om 08.00 uur vindt het derde CT-RWS overleg plaats.

Om 09.00 uur vindt het vijfde bestrijdingsteamoverleg plaats. Ook rond 09.00 uur belt de Veiligheidsregio Brabant-Noord naar de informatiemanager van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de informatie dat het keerschot is verwijderd en dat de jukken teruggeplaatst zullen worden. Deze informatie, die de Veiligheidsregio Brabant-Noord van Rijkswaterstaat heeft ontvangen, blijkt niet te kloppen.

Om 12.00 uur vindt het zesde overleg plaats van het bestrijdingsteam. Op hetzelfde moment is ook het keerschot verwijderd uit het gat. Het keerschot is ongeveer 100 meter afgedreven en ligt benedenstrooms van de de stuw. Voorbereidingen worden getroffen om de schuiven van juk 7 terug te plaatsen, juk 8 lijkt iets gedraaid. Om 12.42 uur stuurt de OvD Noord van Rijkswaterstaat en WhatsApp-bericht aan de MK/NC Rijkswaterstaat, met de informatie dat, na het plaatsen van de jukken, de schuiven geplaatst zullen worden.

Om 13.00 uur zijn de noodpompen voor sluis Weurt aangekomen, deze zijn om 23.00 uur inzetbaar. Om 13.00 uur vond ook het vierde CT-RWS-overleg plaats.

Om 14.15 uur heeft Rijkswaterstaat de gemeente Land van Cuijk gebeld in verband met ramptoeristen die benedenstrooms van Grave diverse verbodsborden negeren om de situatie in ogenschouw te nemen. De gemeente Land van Cuijk wordt ingezet om door handhaving het gebied af te zetten vanwege de openbare orde en veiligheid in verband met het ramptoerisme.

Om 17.00 uur vindt het zevende overleg plaats van het bestrijdingsteam. Om 18.00 uur start de laatste poging om de jukken 7 en 8 te plaatsen. Om 19.00 uur vindt overleg plaats met de OvD Noord van Rijkswaterstaat over de poging de jukken te plaatsen gezien de hard dalende waterstand. In dit overleg wordt afgestemd om tot 20.30 uur een poging te wagen om de jukken te plaatsen. Daarna wordt gestopt en verdergegaan met het plan van aanpak zoals besloten in het bestrijdingsteamoverleg van 17.00 uur.

Om 19.00 uur vindt het vijfde CT-RWS-overleg plaats. Hierin is onder andere besloten dat het opschalingsniveau fase 2 gehandhaafd blijft. Ook zal er een scenarioteam geformeerd worden met leden van het bestrijdingsteam, een strategisch adviseur, een adviseur crisisbeheersing Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, een adviseur crisisbeheersing CT-RWS en de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

De jukken worden in de stuw geplaatst

Om 19.55 uur is juk 8 geplaatst in de stuw en vervolgens is om 20.18 uur juk 7 ook geplaatst.

Om 20.00 uur start de bestuurlijke informatiebijeenkomst, georganiseerd door het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat. Om 20.28 uur ontvangt het CT-RWS bericht van het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat dat de jukken succesvol in de stuw zijn geplaatst. Deze informatie wordt direct ingebracht in de bestuurlijke informatiebijeenkomst.

Om 21.15 uur wordt via het LCMS van Rijkswaterstaat het bericht gedeeld dat de stuw volledig gedicht is. Om 21.20 uur zijn de schotten en de schuiven geplaatst. Het stuwpannd kan weer gevuld worden. Om 21.30 uur vindt een overleg van het bestrijdingsteam plaats waarin besloten wordt tot afschalen en tot het teruggaan naar de reguliere situatie.

Om 21.40 uur begint de MK/NC van Rijkswaterstaat met het inlichten van jachthavens, watersportverenigingen en belanghebbenden over de geslaagde reparatie van de stuw. Om 21.45 uur meldt een regionaal nieuwsblad dat de reparatie aan de stuw geslaagd is. Om 22.00 uur heeft de operationeel leider van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid contact opgenomen met de liaison van Rijkswaterstaat, en wordt hierover geïnformeerd.

Afschaling veiligheidsregio's Brabant-Noord, Gelderland-Zuid en CT-RWS

Om 22.20 uur schalen veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland-Zuid af naar GRIP 0. Vervolgens vindt om 22.30 uur het zesde CT-RWS-overleg plaats. Hierin is onder andere besloten om af te schalen naar fase 1. Ook wordt besloten dat op zondag 3 september een kleine afvaardiging van het CT-RWS (bestaande uit: beslisser fase 2, technisch voorzitter, adviseur crisisbeheersing, CIC en secretaris) bijeenkomt om een overdrachtsmemo te schrijven.

2.5 Zondag 3 september 2023

Om 09.00 uur controleert de OvD Noord van Rijkswaterstaat de situatie bij de stuw Grave. Rond 10.00 uur heeft de OvD Noord van Rijkswaterstaat contact met de technisch voorzitter van het CT-RWS. De scheepvaart op de Maas wordt vrijgegeven vanaf 10.30 uur. In verband met keersluis Heumen zal het Maas-Waalkanaal naar verwachting rond 13.00 uur vrij zijn. Dit lukt uiteindelijk eerder, vanaf 10.30 uur.

Tussen 10.00 en 10.30 uur informeert Rijkswaterstaat achtereenvolgens de volgende partijen over de opheffing van de stremming: sluis Sambeek, sluis Grave, sluis Lith en Weurt, MVL, Waterschap Limburg, Waterschap Aa en Maas en Waterschap Rivierenland. Ook het CIC is ingelicht. Vanuit daar worden de lijnen gelegd met de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Om 11.00 uur komt vervolgens een deel van het CT-RWS bijeen om de overdracht naar de lijnorganisatie in te regelen.

Om 13.00 uur is het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat afgeschaald. Om 13.00 uur heeft ook de OvD van Rijkswaterstaat contact gehad met de technisch voorzitter van het CT-RWS. De calamiteit is bij deze afgeschaald. Het tijdstip 13.10 uur markeert het einde van de publiekscommunicatie van Rijkswaterstaat via *Nieuwsfeed Stuw Grave*. Vervolgens verschijnt om 13.25 uur het afmeldbericht Lek Stuw Grave in LCMS. Op datzelfde tijdstip schaal het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat af naar fase 0 en wordt de noodpomp van DCC IenW afgebouwd.

2.6 Nasleep van het incident

Op dinsdag 5 september 2023 heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een brief gestuurd aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Hierin uit hij zijn zorgen over de onderlinge communicatie en afstemming met Rijkswaterstaat bij crisissituaties in zijn regio. Op 27 september 2023 heeft ook Watersportvereniging Maas en Waal een brief aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat geschreven. Daarin vraagt zij aandacht voor de noodzaak van een goede en tijdige informatievoorziening vanuit Rijkswaterstaat naar alle getroffen partijen. De watersportvereniging geeft aan niet passend gewaarschuwd te zijn en dat zij niet bij de afwikkeling van de calamiteit met de stuw zijn betrokken door Rijkswaterstaat.

HOOFDSTUK 3

Analyse

3.1 Inleiding

Deze analyse is gebaseerd op de feitelijke reconstructie die is opgenomen in hoofdstuk 2 van dit rapport, de gevoerde interviews en de leerbijeenkomst. In de analyse zijn de bevindingen, inclusief onderbouwing, geordend in lijn met de thema's uit het evaluatiekader. Deze bevindingen zijn besproken en aangescherpt in de leerbijeenkomst op 14 maart 2024.

3.2 Melding en alarmering

Het verloop van de melding naar de verschillende betrokken organisaties is in de volgende tabel chronologisch weergegeven.

Partij	Geïnformeerd door	Tijd van informeren
Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	OvD Zuid Rijkswaterstaat	08.11 uur
Waterschap Limburg	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.13 uur
Veiligheidsregio Limburg-Noord (via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.31 uur
Veiligheidsregio Brabant-Noord (via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.36 uur
Crisis Informatie Centrum (CIC)	OvD Zuid Rijkswaterstaat	08.45 uur
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (via Caco)	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	08.47 uur
Waterschap Rivierenland	Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat	10.37 uur
Waterschap Aa en Maas	-	-

1. Het incident bij stuw Grave is snel bekend en duidelijk voor Rijkswaterstaat, mede vanwege geplande werkzaamheden aan de stuw op het moment van het incident.
 - Tijdens de geplande onderhoudswerkzaamheden aan de jukken bij stuw Grave is op vrijdag 1 september 2023 rond 07.50 uur een juk uit de stuw geklapt. Een ander juk was door werkzaamheden al buiten werking.
 - Het gevolg hiervan is dat er veel water uit de Maas door de stuw stroomt richting Lith, ter hoogte van jukken 7 en 8.

- Om 08.11 uur neemt de Officier van Dienst (OvD) Zuid van Rijkswaterstaat contact op met de Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) Rijkswaterstaat om hen te informeren over het incident.
 - De OvD Noord van Rijkswaterstaat is op dat moment ook op weg naar de stuw en activeert onderweg het bestrijdingsteam.
2. De Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) van Rijkswaterstaat heeft de omliggende veiligheidsregio's Limburg-Noord, Brabant-Noord en Gelderland-Zuid geïnformeerd over de situatie.
 - Rijkswaterstaat informeert achtereenvolgens de veiligheidsregio's Limburg-Noord (08.31 uur), Brabant-Noord (08.36 uur) en Gelderland-Zuid (08.47 uur).
 3. Waterschap Rivierenland en Waterschap Limburg zijn door de Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum (MK/NC) van Rijkswaterstaat geïnformeerd over het incident. Waterschap Aa en Maas is niet via de formele lijn geïnformeerd over het incident, maar via de media.
 - Waterschap Rivierenland en Waterschap Limburg zijn geïnformeerd via de Meldkamer Water Zuid-Nederland.
 - De coördinator meldingen en incidenten van Waterschap Aa en Maas heeft via de media en privélijnen informatie ontvangen over het incident bij stuw Grave.

3.3 Opschaling

4. Rijkswaterstaat heeft kort na het incident opgeschaald naar fase 1 en anderhalf uur na de melding opgeschaald naar fase 2 in de crisisorganisatie.
 - Het incident bij stuw Grave vindt plaats rond 07.50 uur. Om 08.11 uur heeft de OvD Zuid voor het eerste contact met de Meldkamer Water. Hij geeft aan dat de OvD Noord van Rijkswaterstaat onderweg is en dat de coördinatie gestart is.
 - Rond 08.45 uur belt de OvD Zuid van Rijkswaterstaat met het Crisis Informatie Centrum (CIC) van Rijkswaterstaat om hen te informeren over het incident. De informatiecoördinator van het CT-RWS ontvangt de melding.
 - Rond 08.45 uur heeft de adviseur crisisbeheersing van het CT-RWS contact met de technisch voorzitter van het CT-RWS om te sparren over de situatie en wat er nodig is. Vervolgens heeft de adviseur crisisbeheersing contact met de beslisser fase 2, waarna besloten wordt om op te schalen naar fase 2.
 - Om 09.35 uur roept de OvD Zuid van Rijkswaterstaat het bestrijdingsteam bijeen.
 - Om 10.30 uur vindt het eerste bestrijdingsteamoverleg plaats. Tegelijkertijd vindt ook het eerste CT-RWS-overleg plaats.
5. De Veiligheidsregio Limburg-Noord is geïnformeerd over het incident bij de stuw Grave en besluit om niet op te schalen.
 - De informatiemanager van het ROT van de Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft contact gehad met zijn calamiteitencoördinator om te bespreken of het nodig is om op te schalen. Op dat moment heeft de informatiemanager ook contact opgenomen met de accountmanager van Rijkswaterstaat om meer informatie in te winnen.
 - De informatiemanager heeft vervolgens contact gehad met de operationeel leider om nogmaals een overwogen besluit te nemen over het niet-opschalen binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

- De Veiligheidsregio Limburg-Noord had de volgende redenen om niet op te schalen: men verwachtte een beperkte peildaling, voor de aanpak van het incident was met name Rijkswaterstaat verantwoordelijk en het was vooral de Veiligheidsregio Brabant-Noord die binnen het effectgebied lag. De effecten in de Veiligheidsregio Limburg-Noord waren vooralsnog beperkt.
6. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besluit in eerste instantie dat opschaling niet nodig is. Vrijdagavond 1 september 2023 is de veiligheidsregio alsnog opgeschaald naar GRIP 2.
- De IM-er en de OL zijn al de hele dag actief, vóór de opschaling.
 - De calamiteitencoördinator van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft de operationeel leider van de veiligheidsregio rond 09.00 uur geïnformeerd over het gat in de stuw Grave. Dit was een bericht ter kennisgeving. Op dat moment was het de verwachting dat het gat in de stuw dezelfde dag gedicht zou zijn.
 - De operationeel leider heeft vervolgens de burgemeester van Heumen en de voorzitter van de veiligheidsregio geïnformeerd.
 - De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vond dat er snel opgeschaald moest worden indien daar aanleiding toe was, vanwege zijn eerdere ervaringen met het incident bij de stuw Grave in 2016. Deze veiligheidsregio zag operationeel gezien op vrijdagochtend nog geen aanleiding tot opschalen.
 - In de middag van 1 september blijkt dat het gat in de stuw nog niet gedicht is. Er was inmiddels een (mislukte) poging gedaan. Omdat Rijkswaterstaat niet kon aangeven hoe lang het zou duren voordat het incident kon worden opgelost, heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besloten om op te schalen naar GRIP 2 op vrijdagavond.
 - De reden voor deze opschaling was het verhogen van de bestuurlijke druk om de afstemming en de door de veiligheidsregio als gebrekkig ervaren informatievoorziening tussen Rijkswaterstaat en de betrokken veiligheidsregio's te verhogen en om meer regie vanuit de veiligheidsregio's te bewerkstelligen.
 - De operationeel leider heeft de meldkamer gevraagd om een kernteam ROT te formeren. Het ROT is 's avonds naar huis gegaan. GRIP 2 blijft gedurende de avond en nacht gehandhaafd.
7. De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft in eerste instantie niet formeel opgeschaald, maar een planningsstaf ingericht om het incident te monitoren. Vrijdagavond 1 september 2023 is de veiligheidsregio alsnog opgeschaald naar GRIP 2.
- In de Veiligheidsregio Brabant-Noord is aanvankelijk besloten om een planningsstaf in te richten voor het incident bij de stuw Grave. Op deze manier was de monitoring van het incident ingericht en kon de concrete dreiging van het incident goed doordacht worden.
 - Aan het begin van de avond blijkt dat het langer duurt om het gat in de stuw Grave te repareren. Met voortschrijdend inzicht, zodat niet 's nachts pas hoeft te worden opgeschaald, heeft de Veiligheidsregio Brabant-Noord besloten om op te schalen naar GRIP 2. Deze opschaling vindt gelijktijdig plaats met de opschaling van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

3.4 Leiding en coördinatie

8. De behoefte aan bestuurlijke afstemming tijdens het incident met de stuw verschilt per veiligheidsregio.
- Het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat is een operationeel team dat niet is ingericht om op bestuurlijk/strategisch niveau te werken. Het CT-RWS is actief. Via de liaison GBT/RBT is contact gelegd voor bestuurlijke afstemming. In eerste instantie via informeel appcontact, en vanaf zaterdag via een Signal-groep.

- De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid had sterke behoefte aan een informatielijn op bestuurlijk niveau. Vanaf vrijdagmiddag 14.00 uur heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid telefonisch contact gehad met een directeur van Rijkswaterstaat.
 - In de Veiligheidsregio Brabant-Noord was de behoefte aan contact op bestuurlijk niveau minder groot.
 - Vanwege het gekozen opschalingsniveau (in eerste instantie geen opschaling en later GRIP 2) was de reguliere lijn voor bestuurlijke afstemming niet actief.
9. Het is uit LCMS voor alle betrokkenen bekend dat veiligheidsregio Brabant-Noord de coördinerende regio is.
- Rijkswaterstaat heeft gebeld met de planningsstaf van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Op dat moment is telefonisch afgesproken dat Brabant-Noord de leiding neemt namens de betrokken veiligheidsregio's.
 - Rijkswaterstaat concludeert dat de Veiligheidsregio Brabant-Noord de coördinerende regio (C-regio) is. Rijkswaterstaat gaat er daarom van uit dat alle afstemming van besluitvorming en informatiedeling met de veiligheidsregio's via de Veiligheidsregio Brabant-Noord verloopt.
 - Rijkswaterstaat voorzag voor het delen van informatie de coördinerende veiligheidsregio als contactpunt voor de betrokken veiligheidsregio's. Hierbij veronderstelde Rijkswaterstaat conform de planvorming dat de Veiligheidsregio Brabant-Noord de afstemming met de andere veiligheidsregio's op zich nam. Volgens de planvorming interregionaal coördinatieplan incidentbestrijding vaarwegen *'neemt de bronregio c.q. de regio waar de eerste meldingen binnenkomen het voortouw in het opzetten van de coördinatie'*.
 - De andere betrokken veiligheidsregio's lezen in LCMS dat Brabant-Noord de coördinerende regio is. Hierover heeft geen afstemming plaatsgevonden met de andere veiligheidsregio's.
 - Wat het betekent om 'coördinerende regio' te zijn is niet helder. Daar geeft een ieder een eigen betekenis aan.
 - De criteria om de coördinerende regio te worden, zijn ook niet eenduidig beschreven. De coördinerende regio wordt beschreven als 'de bronregio', 'de regio met de eerste meldingen' en 'de regio met de grootste effecten'. Dit kunnen tijdens één incident echter drie verschillende regio's zijn.
 - Naast 'coördinerende regio' wordt (onder andere in de planvorming) ook andere terminologie gebruikt: 'C-regio', 'regieregio' of 'regio die de coördinatie opzet'.
10. De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft invulling gegeven aan de rol van coördinerende veiligheidsregio door informatie te delen met de andere veiligheidsregio's. Dit is in lijn met het beeld van de taken van een coördinerende regio, die niet is opgeschaald in de GRIP-structuur.
- De Veiligheidsregio Brabant-Noord is niet opgeschaald en beperkt zich daarom tot informatiedeling met de andere veiligheidsregio's via LCMS.
 - De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft geen verdere invulling gegeven aan het coördineren, omdat er bij geen-opschaling geen taken zijn voor de veiligheidsregio's op het gebied van coördinatie over de besluitvorming.
 - Het is onduidelijk wat de term 'coördinerende regio' betekent wanneer de veiligheidsregio's niet opgeschaald zijn. Het crisisplan geeft hierover geen duidelijkheid.
11. Tussen de veiligheidsregio's onderling is er alleen bilaterale afstemming geweest over operationele en tactische zaken.
- In de contacten tussen de veiligheidsregio's heeft er meermaals een bilateraal overleg op rolniveau plaatsgevonden, bijvoorbeeld tussen operationeel leiders en de informatiecoördinatoren.
 - Er is geen contact tussen alle drie de veiligheidsregio's tegelijk, hoewel dit wel een aanbeveling was in de evaluatie van het incident in 2016.

- Horizontale afstemming tussen de veiligheidsregio's was beperkt en er is na opschaling geen coördinerend crisisteam samengesteld.
12. Liaisons van Rijkswaterstaat sluiten aan bij de crisisteams van de veiligheidsregio's op verzoek van de veiligheidsregio's. De inzet van liaisons vanuit Rijkswaterstaat is in de planningsstaf van de Veiligheidsregio Brabant-Noord proactief aangeboden (en geaccepteerd). Andersom is de Veiligheidsregio Brabant-Noord ook bij Rijkswaterstaat aangesloten.
- De functionarissen vanuit de veiligheidsregio's hebben te weinig concrete kennis en specifieke water- en stuwexpertise om het incident te duiden en effecten voor de regio te overzien.
 - De liaison vanuit Rijkswaterstaat is een gewenste toevoeging in de crisisteams van de veiligheidsregio's, om de situatie te kunnen duiden. In dit geval had de liaison, die aansloot in het ROT van de Veiligheidsregio Brabant-Noord, geen water- en stuwexpertise en kon niet de specifieke duiding geven waar de veiligheidsregio behoefte aan had.
 - De liaisons van RWS komen uit een poule van ervaren medewerkers met verschillende achtergronden, en worden ingezet als piketfunctionaris, ongeacht het incidenttype. Daardoor was de liaison van Rijkswaterstaat in het ROT van Veiligheidsregio Brabant-Noord niet gespecialiseerd in watermanagement. De liaison die in Gelderland-Zuid aansloot wist nauwelijks meer over het incident dan wat in LCMS stond vermeld. De liaisons leken niet voldoende gebriefd over het incident. Dit maakt de toegevoegde waarde van de liaisons in dit incident klein.

3.5 Informatiemanagement

13. Vanwege een verschil in perceptie over het gewenste tempo, gebruik van jargon en te weinig duiding ervaren de crisispartners de informatievoorziening vanuit Rijkswaterstaat als niet optimaal.
- Rond 09.30 uur maakt de Meldkamer Water Zuid-Nederland/Nautisch Centrum van Rijkswaterstaat een gebeurtenis aan met naam Lek Stuw Grave. In dit bericht geven zij aan dat ze zijn opgeschaald naar fase 1, waarbij het bestrijdingsteam actief is. De betrokken crisispartners in de regio sluiten aan op deze gebeurtenis, om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen.
 - De crisispartners in de regio waren niet tevreden over de informatievoorziening vanuit Rijkswaterstaat. Hierbij gaat het zowel om het niet regelmatig updaten en het ontbreken van de gewenste informatie in LCMS door Rijkswaterstaat, als om de kwaliteit en accuraatheid van de informatie. De aangeleverde informatie bestond in veel gevallen uit ingewikkeld jargon, waarbij weinig concrete duiding is gegeven aan de situatie. Veel informatie is met vertraging in LCMS geplaatst of is niet tijdig gedeeld met andere betrokkenen.
 - Met name Veiligheidsregio Gelderland-Zuid had behoefte aan meer informatie vanuit Rijkswaterstaat.
 - De informatiemanager van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besluit om op 2 september 2023 naar de stuw toe te gaan om meer informatie op te halen ter plaatse. Hierover is contact geweest met Veiligheidsregio Brabant-Noord. Veiligheidsregio Brabant-Noord vond het niet nodig om ter plaatse te gaan.
 - Behalve via LCMS is informatie veelal via informele lijnen gedeeld, bijvoorbeeld middels Whatsapp-berichten en korte telefoongesprekken tussen evenknieën van verschillende crisispartners.
 - Waterschap Aa en Maas is niet actief geïnformeerd. De Meldkamer Water kon hen niet van de benodigde informatie voorzien. Ook via andere lijnen binnen Rijkswaterstaat duurde het lang voor Aa en Maas de benodigde informatie kreeg.
14. Bij de veiligheidsregio's leeft op vrijdag 1 september 2023 het beeld dat het incident in de loop van de dag verholpen wordt.

- Het beeld dat het incident snel verholpen zou kunnen worden viel tegen. Er bleek meer tijd nodig te zijn om de situatie te verhelpen dan in het begin is gecommuniceerd.
- Volgens Rijkswaterstaat vielen de pogingen tot reparatie meermaals tegen ten opzichte van de geschepte verwachtingen. De veiligheidsregio's ervaren dat zij niet op de hoogte zijn gehouden van het verloop van de reparaties.

3.6 Besluitvorming

15. De benodigde kennis en informatie over het incident om besluiten te kunnen nemen, is aanwezig in het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat.

- Het incident vraagt voornamelijk om besluitvorming bij Rijkswaterstaat.
- De veiligheidsregio's hebben geen besluiten genomen over de afhandeling van het incident, daar is tijdens het incident geen noodzaak toe.

3.7 Bestuurlijke afstemming

16. De behoefte aan bestuurlijke afstemming is ad-hoc ondervangen door een bestuurlijke informatiebijeenkomst van 2 september.

- Op zaterdagavond 2 september 2023 is een bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd op verzoek van de voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit was een ad-hocmaatregel, buiten de crisisstructuur om, om te voldoen aan behoeften die speelden in de regio.
- Het doel van en de verwachtingen bij de bijeenkomst zijn voor een deel van de genodigden onvoldoende duidelijk.
- Tijdens de bestuurlijke bijeenkomst wordt duidelijk dat het gat in de stuw hersteld is. De belangrijkste bestuurlijke issues zijn daardoor op dat moment niet meer urgent.
- Volgens enkele burgemeesters in de regio is de manier waarop de bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd is niet vertrouwenwekkend. De lijst met genodigden is op het moment van organisatie niet helder. Daarbij zijn ook de telefoonnummers van de juiste mensen niet bekend. Daar moest om gevraagd worden.
- De operationeel leider van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is op de hoogte gebracht van het slagen van de reparatie twee uur nadat het bestuurlijk overleg plaatsvond.

17. Er is geen afstemming tussen Rijkswaterstaat en de veiligheidsregio's over wie de rol van het informeren van bestuurders op zich neemt.

- De bestuurders in de regio met wie we in dit onderzoek hebben gesproken, zijn niet tevreden over de informatie die werd verstrekt door Rijkswaterstaat met betrekking tot het incident. Zij vinden dat ze te laat en onvoldoende zijn geïnformeerd over het incident en het verloop van de reparatie.
- De operationeel leider heeft de voorzitter van de veiligheidsregio vanaf de ochtend van 9 september via de informele lijn geïnformeerd over het incident.
- De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is vanaf 14.15 uur op 1 september door de liaison Rijkswaterstaat regelmatig op de hoogte gehouden gedurende het incident.
- Tijdens het incident gaat het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat ervan uit dat de veiligheidsregio's het informeren van de betrokken bevoegde gezagen op zich nemen.
- Volgens de veiligheidsregio's ligt de verantwoordelijkheid voor de bestuurlijke informatielijn bij opschaling inderdaad bij de veiligheidsregio's, maar die verantwoordelijkheid ligt volgens hen in niet-opgeschaalde situaties bij Rijkswaterstaat.

3.8 Crisiscommunicatie en omgevingsmanagement

18. Rijkswaterstaat heeft de crisiscommunicatie en het omgevingsmanagement grotendeels op zich genomen.

- Rijkswaterstaat heeft met een schip ter plaatse de woonbootbewoners geïnformeerd over het gat in de stuw en eventuele consequenties daarvan.
- Rijkswaterstaat heeft een nieuwsfeed bijgehouden op zijn website tijdens het incident. Hierop publiceerde RWS updates over de voortgang van de werkzaamheden om het gat in de stuw weer te dichten.
- Omgevingsmanagement zit niet in een piketfunctie bij Rijkswaterstaat. Bij het incident bij stuw Grave is dit pas in een later stadium bij een functionaris belegd. Dit kwam voor de betrokken veiligheidsregio's te laat.

19. Rijkswaterstaat en de veiligheidsregio's hebben verschillende beelden over de verantwoordelijkheid voor de crisiscommunicatie en het omgevingsmanagement.

- Rijkswaterstaat ziet crisiscommunicatie naar burgers als taak van de veiligheidsregio's, zowel met als zonder opschaling.
- De veiligheidsregio's zijn in eerste instantie (tot 19.00 uur) niet opgeschaald, en zien geen rol voor veiligheidsregio's in de crisiscommunicatie, omdat er geen sprake is van opschaling en de bevolkingszorg nog niet geactiveerd is.
- Dit verschil van inzicht tussen Rijkswaterstaat en de veiligheidsregio's leidt tot onduidelijkheid over waar de verantwoordelijkheid voor de crisiscommunicatie en het omgevingsmanagement ligt.
- Vanuit de Wet veiligheidsregio's (artikel 7 lid 1) hebben de veiligheidsregio's de volgende taak: *'De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn. De informatie wordt zoveel mogelijk onverwijld omgezet in de Nederlandse Gebarentaal.'*
- In het Interregionaal coördinatieplan incidentbestrijding vaarwegen SRWS de Maas staat het volgende over de regie rondom crisiscommunicatie richting burgers. *'Het is cruciaal om te voorkomen dat regio's verschillende duiding en adviezen geven richting burgers en daarmee onduidelijkheid en onrust wordt veroorzaakt. Daarom wordt regie en afstemming in het leven geroepen onder leiding van de C-regio.'*

20. Alle waterschappen hebben aan crisiscommunicatie gedaan.

- Waterschap Rivierenland heeft twee berichten geplaatst op hun website over het incident, op 1 en 3 september 2023. In deze berichten is verwezen naar de nieuwsfeed van Rijkswaterstaat.
- Waterschap Aa en Maas heeft op hun website over het incident bericht en hierbij verwezen naar de berichtgeving in de nieuwsfeed van Rijkswaterstaat.
- Waterschap Limburg heeft belanghebbenden rond de Mookerplas geïnformeerd over het sluiten van de keersluis.

21. In het eerste CT-RWS is in de ochtend gevraagd of gedacht is aan communicatie richting woonbootbewoners. Later bleek dat deze communicatie toch niet ingericht was.

- In het eerste CT-RWS overleg om 10.30 uur is afgesproken dat de technisch voorzitter (TV) checkt en afstemt wie de woonbooteigenaren in de omgeving van de stuw Grave informeert. De aanname van Rijkswaterstaat was dat de veiligheidsregio's communicatie naar omwonenden zouden oppakken.
- De veiligheidsregio's zijn op dat moment niet opgeschaald en namen de communicatie richting omwonenden daarom niet op zich.
- Woonbootbewoners stellen hun vragen aan de gemeenten. Deze informatielijn is sneller verlopen dan de informatielijn van Rijkswaterstaat naar de woonbootbewoners. Woonbootbewoners krijgen hierdoor het gevoel niet geïnformeerd te worden.

- Er is aandacht besteed aan eventueel ramptoerisme rondom de woonboten, de stuw en het zakken van het waterpeil. Er zijn dranghekken geplaatst bij de toegangswegen door de gemeente.

3.9 Afschaling

22. Tijdens de bestuurlijke bijeenkomst op zaterdagavond 2 september 2023 wordt duidelijk dat het incident is opgelost.

- Het bestrijdingsteam van Rijkswaterstaat blijft nog even actief om te monitoren rondom de stuw Grave.
- Het CT-RWS schaal na afloop van de bestuurlijke bijeenkomst af. De functionarissen rondom de crisiscommunicatie blijven actief om vragen en zorgen vanuit de omgeving te kunnen monitoren en beantwoorden. Een afvaardiging van het CT-RWS komt zondag (digitaal) bijeen om een overdrachtsdocument op te stellen.
- Na afloop van het bestuurlijk overleg heeft Rijkswaterstaat geen partijen meer geïnformeerd over het oplossen van het incident bij stuw Grave. Verschillende partijen zijn hierdoor niet direct op de hoogte van het oplossen van het incident.
- De opgeschaalde veiligheidsregio's Brabant-Noord en Gelderland-Zuid schalen in de avond van 2 september af naar GRIP 0.
- Verschillende crisispartners in de regio zijn niet opgeschaald, waardoor zij ook geen formele afschaling hebben gedaan.

Organisatie	Moment van afschaling
Veiligheidsregio Brabant-Noord	Zaterdag 2 september 22.20 uur
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Zaterdag 2 september 22.20 uur
CT-RWS	Zaterdag 2 september 22.30 uur (fase 1)
Bestrijdingsteam Rijkswaterstaat	Zondag 3 september 13.25 uur (fase 0)

3.10 Reflectie op incident stuw Grave 2016

23. Het incident van 2016 heeft invloed gehad op de reactie op het incident in 2023.

- Het incident van 2016 betrof een groot incident, met brede gevolgen voor de omgeving. Niet alleen een gat in de stuw maar ook de risico's rondom de benzeentanker en de dichte mist speelden destijds een rol. Het incident in 2023 had een andere aanleiding en beperkte zich tot een gat in de stuw. Dit was een kleiner gat dan in 2016. De aanleiding voor de vergelijking ligt voornamelijk in het feit dat het dezelfde locatie betrof als in 2016.
- Enkele betrokkenen vanuit Rijkswaterstaat en de veiligheidsregio's zijn ook betrokken geweest bij de aanvaring van de stuw Grave door een benzeentanker in 2016.
- Verschillende betrokkenen van zowel Rijkswaterstaat als de veiligheidsregio's hebben de rapporten van de evaluatie van 2016 erbij gepakt om de aanbevelingen en leerpunten door te nemen en te gebruiken in de aanpak van het incident in 2023.
- Tijdens het incident van 2023 is vaak gerefereerd aan de situatie van 2016. In LCMS werd bijvoorbeeld een aantal keer verwezen naar 'het waterpeil niveau van 2016'.

24. Rijkswaterstaat heeft in de respons op verschillende punten geleerd van het incident en de aanbevelingen in 2016.

- Tijdens het incident van 2023 heeft Rijkswaterstaat sneller een aantal plassen in de omgeving afgesloten en eerder gezorgd dat de keersluis bij Heumen dicht werd gezet.

- Rijkswaterstaat heeft snel na het incident een stakeholderanalyse ingezet.
- De voorbereiding op de inzet van noodpompen is opgestart om het Maas-Waalkanaal op niveau te houden.

25. De geleerde lessen op het gebied van samenwerking hebben ten opzichte van 2016 niet het gewenste resultaat gehad.

- Een belangrijke les uit 2016 is de communicatie en informatievoorziening vanuit Rijkswaterstaat naar de regio. In het incident met het gat in de stuw van september 2023 is dit weer een aandachtspunt gebleken.
- Een andere les uit 2016 is de regie en coördinatie op een dergelijk incident: bij wie ligt deze en hoe werkt het precies. Gedurende het recente incident is gebleken dat dit nog steeds een aandachtspunt is.

HOOFDSTUK 4

Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

1. De melding en alarmering vanuit Rijkswaterstaat zijn in het algemeen goed en snel verlopen.
 - De officier van dienst en het bestrijdingsteam zijn snel gealarmeerd en aan de slag gegaan.
 - In de ochtend zijn alle drie de veiligheidsregio's op de hoogte gebracht.
 - Een aandachtspunt is het informeren en alarmeren van de waterschappen: Waterschap Aa en Maas is tijdens dit incident niet proactief op de hoogte gebracht.
2. Hoewel er geen operationele noodzaak is bij de veiligheidsregio's, leidt de context van het vorige incident en de ontstane bestuurlijke druk toch tot opschaling van twee betrokken veiligheidsregio's.
 - Het incident in 2016 heeft gezorgd voor extra bestuurlijke aandacht voor het incident in 2023. Door de eerdere ervaring bij de stuw Grave leeft er bij de voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een verhoogd urgentiegevoel.
 - Voor de veiligheidsregio's is er in dit incident geen operationele aanleiding om op te schalen. De bestuurlijke aandacht en behoefte aan informatie zorgt uiteindelijk voor opschaling bij Gelderland Zuid.
3. De relatie tussen het al-dan-niet opgeschaald zijn van een veiligheidsregio en het zijn van coördinerende regio is niet helder.
 - Een veiligheidsregio kan de coördinatie van de informatievoorziening op zich nemen, ongeacht het niveau van opschaling.
 - Rijkswaterstaat moet dan actief vragen om ondersteuning in de coördinatie van de informatievoorziening aan de veiligheidsregio.
 - Als er sprake is van een opgeschaalde situatie bij een coördinerende regio heeft de betreffende veiligheidsregio een bredere rol, dan in niet-opgeschaalde situatie. In opgeschaalde situaties is ook sprake van bijvoorbeeld afstemming van besluitvorming, naast informatiedeling.
 - De onduidelijkheid over de invulling van de coördinerende rol komt voort uit de verschillende verwachtingen bij Rijkswaterstaat en bij de veiligheidsregio's, de verschillende gehanteerde termen ('C-regio', 'coördinerende regio', 'regievoerende regio') en het ontbreken van duidelijke criteria voor het toewijzen van de rol van de coördinerende regio.
4. De veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat hebben in dit incident verschillende aannames over de rol van een coördinerende regio, waardoor de samenwerking bemoeilijkt is.
 - Voor de veiligheidsregio's is in dit incident het ontbreken van formele opschaling in de GRIP-structuur de reden dat de coördinatie beperkter is ingevuld dan Rijkswaterstaat aanneemt.
 - De aannames rondom het zijn van de coördinerende regio zijn onvoldoende gecheckt tussen de Veiligheidsregio Brabant-Noord en Rijkswaterstaat en tussen veiligheidsregio's onderling.

5. Specifiek over bestuurlijke informatievoorziening bestaat tussen de veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat verwarring over de inzet van de ander in niet-opgeschaalde situaties.

- De veiligheidsregio (bij monde van de operationeel leider) legt in niet-opgeschaalde situaties soms wel en soms niet een informele informatielijn met de bestuurders, afhankelijk van de context van het incident en de getroffen gemeente(n).
- Rijkswaterstaat (bij monde van de directeur) legt soms wel en soms niet informeel contact met de betrokken bestuurders. Ook dit is afhankelijk van de ingeschatte context van het incident. De beide partijen informeren elkaar niet over deze informele lijnen. Het kan voorkomen dat in deze informele lijnen verschillen bestaan in starttijd, frequentie en inhoud. Voor bestuurders leidt dit soms tot verwarring of irritatie.

6. Rijkswaterstaat heeft niet voor alle veiligheidsregio's volledig voldaan aan de informatiebehoefte.

- Veiligheidsregio's hebben behoefte aan meer tussentijdse updates in de dagen na het ontstaan van het gat in de stuw.
- Veiligheidsregio's hebben moeite met het duiden van informatie vanuit Rijkswaterstaat, vanwege het gebruik van jargon en ontbreken van specifieke kennis.
- Veiligheidsregio's merken dat de informatievoorziening op sommige momenten vertraagd bij hen komt.
- De liaisons van Rijkswaterstaat zijn tijdens dit incident onvoldoende gebriefd over het incident om de rol in te vullen waar de veiligheidsregio's behoefte aan hebben.
- Veiligheidsregio's hadden behoefte aan meer scenario's, en waren teleurgesteld over de tegenvallende verwachtingen rondom de duur van de reparatie.
- Met name de veiligheidsregio waar het effect zich voordeed had meer behoefte aan informatie.

7. Over de verantwoordelijkheid voor de communicatie naar de omgeving toe hebben Rijkswaterstaat en de veiligheidsregio's verschillende beelden en aannames.

- Rijkswaterstaat gaat ervan uit dat de communicatie bij de veiligheidsregio's ligt, zonder rekening te houden met opschalingsniveaus, en zonder deze aanname te toetsen.
- De veiligheidsregio gaat ervan uit dat, als er niet is opgeschaald, Rijkswaterstaat de communicatie over het incident op zich neemt.
- Rijkswaterstaat maakt een onderscheid tussen omgevingsmanagement en crisiscommunicatie.

4.2 Aanbevelingen

Op basis van de afhandeling van het incident bij de stuw Grave zien we een aantal aandachtspunten. Hoewel de aanbevelingen hier specifiek worden toegeschreven aan een partij is het in deze evaluatie vooral gebleken dat gezamenlijk geleerd kan worden van dit incident.

Een deel van de aanbevelingen kan ook in een breder, landelijk perspectief gezien worden.

Voor de veiligheidsregio's:

1. Spreek af welke veiligheidsregio leidend is in alle toekomstige incidenten bij de stuw Grave en leg dit in planvorming vast. Dit voorkomt onduidelijkheid en versnelt de crisisaanpak.
 - a. Deze aanbeveling geldt ook breder voor alle objecten die op de grens van meerdere veiligheidsregio's liggen.

Voor Rijkswaterstaat:

2. Houd in de informatievoorziening naar veiligheidsregio's en waterschappen rekening met het gebruik van jargon, de frequentie van de informatievoorziening en de noodzaak om informatie te duiden.
 - a. Liaisons met de juiste expertise kunnen hierin een belangrijke rol spelen.
3. Deel een best- en worstcasescenario met de betrokken veiligheidsregio's en waterschappen.

Voor de veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat:

4. Wees je te allen tijde bewust van aannames over het handelen van partners in een crisis, en toets deze aannames voortdurend.
5. Wanneer één van de betrokken partners in een incident kiest voor het informeel informeren van bestuurders, informeer dan ook de andere betrokken partners over deze informele lijn, zodat de ander daarop kan acteren.
NB Verwar deze aanbeveling niet met het formaliseren van de informele lijnen.
6. Zorg in de planvorming voor een scherpe definitie van 'coördinerende regio', en werk daarbij het volgende uit:
 - a. Wat zijn de criteria om coördinerende regio te worden?
 - b. Hoe worden de andere regio's betrokken bij het besluit om een coördinerende regio aan te wijzen?
 - c. Welke term gebruiken wij voor de coördinerende regio? (nu zijn er verschillende termen in omloop)
 - d. De invulling van de rol van coördinerende veiligheidsregio wanneer er geen opschaling is in de veiligheidsregio
 - e. De invulling van de rol wanneer de veiligheidsregio's wel opgeschaald zijn in de GRIP-structuur.
 - f. Wederzijdse verwachtingen van de veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat over de coördinerende veiligheidsregio: welke ondersteuning kan Rijkswaterstaat van de veiligheidsregio verwachten in een opgeschaalde en niet-opgeschaalde situatie.
7. Besteed bij deze uitwerking van de verwachtingen specifiek aandacht aan de verwachtingen rondom de afstemming op bestuurlijk niveau, de invulling van de taken crisiscommunicatie en het omgevingsmanagement.
8. Beoefen de planvorming met alle betrokken partijen, omdat het schrijven van een plan niet voldoende is om in de voorbereiding de aanpak te doorleven. In een oefening kunnen perceptieverschillen zichtbaar worden.

Bijlage 1. Evaluatiekader

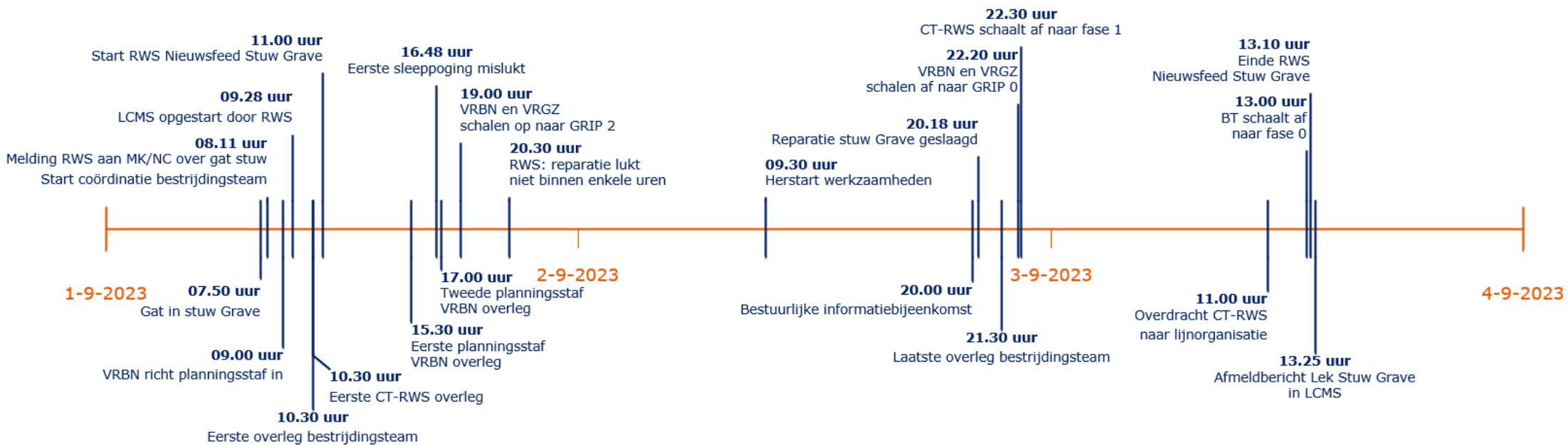
Thema's (waar willen we iets over zeggen in de evaluatie?)	Indicatoren (waar kijken we precies naar?)	Vragen (welke vragen stellen we hierbij?)
Melding en alarmering, opschaling en afschaling	<ul style="list-style-type: none"> • Snelheid van opschaling • Inzicht in opgeschaalde teams/betrokkenen • Afschaling 	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn de juiste partijen zonder vertraging en op de juiste wijze gealarmeerd? • Wie heeft besloten tot opschaling van welke crisisorganisaties/teams? • Met welk doel is opgeschaald? • Hoe verliep het proces van opschaling? Zijn hierbij de opgestelde protocollen gevolgd? • Is er tijdig opgeschaald? • Hoe is de afschaling verlopen? • Hoe en wanneer heeft afschaling plaatsgevonden • Wat was hierbij de afweging? • Heeft er een (adequate) overdracht plaatsgevonden?
Coördinatie	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking en afstemming binnen de teams, tussen de tussen teams en met overige partners • Rol- en taakverdeling tussen crisisteams 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe verliep de samenwerking <i>binnen</i> de betrokken crisisteams? • Hoe verliep de samenwerking <i>tussen</i> de teams/organisaties? • Hoe is samenwerking in planvorming beschreven tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid en Brabant-Noord en RWS? • Hoe verliep de samenwerking met de overige betrokken stakeholders, waaronder de Veiligheidsregio Limburg-Noord en de waterschappen Rivierenland, Aa en Maas en Limburg?

Thema's (waar willen we iets over zeggen in de evaluatie?)	Indicatoren (waar kijken we precies naar?)	Vragen (welke vragen stellen we hierbij?)
Informatiemanagement	Informatie-uitwisseling binnen de teams, tussen de teams en met overige betrokken stakeholders Gezamenlijke beeldvorming volgens de netcentrische werkwijze (in LCMS)	<ul style="list-style-type: none"> • Welke soort informatie werd gedeeld? • Hoe werd de informatie verzameld? • Hoe werd deze informatie vastgelegd? • Via welke lijnen en op welke manier is informatie gedeeld tussen de betrokken partijen? • Werd de juiste informatie gedeeld? • Werd de informatie tijdig gedeeld? • Wat zijn de ervaringen met de gezamenlijke beeldvorming volgens de netcentrische werkwijze (in LCMS)? • Was er gedurende de crisis een gedeeld beeld? • Hadden de verschillende betrokken organisaties hetzelfde gedeelde beeld?
Besluitvorming	Proces van crisisbesluitvorming	<ul style="list-style-type: none"> • Welke (sleutel)besluiten hebben de crisisteams genomen? • Was duidelijk welk besluit in welke organisatie/welk crisisteam genomen moest worden? • Zijn de besluiten genomen door de crisisteams die daartoe gerechtigd zijn? • Zijn de besluiten op de juiste manier gecommuniceerd naar de uitvoerende teams? • Zijn de genomen besluiten daadwerkelijk uitgevoerd? • Hoe hebben de overige betrokken stakeholders (de afstemming over) de besluitvorming ervaren?

Thema's (waar willen we iets over zeggen in de evaluatie?)	Indicatoren (waar kijken we precies naar?)	Vragen (welke vragen stellen we hierbij?)
Bestuurlijk omgevingsmanagement	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren bevoegde gezagen • Bestuurlijke afstemming en samenwerking 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe is de bestuurlijke afstemming verlopen? • Welke afstemming heeft plaatsgevonden? • Welke rol heeft de bestuurlijke bijeenkomst van 2 september 2023 daarin gespeeld? • Hoe verliep de samenwerking op bestuurlijk niveau?
Crisiscommunicatie (extern)	<ul style="list-style-type: none"> • Externe crisiscommunicatie • Samenwerking op het gebied van communicatie tussen RWS, Veiligheidsregio Brabant-Noord en Veiligheidsregio Gelderland-Zuid • Samenwerking op het gebied van communicatie met overige betrokken stakeholders als Veiligheidsregio Limburg-Noord en waterschappen Rivierenland, Aa en Maas en Limburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Op welke manier heeft de externe crisiscommunicatie naar het algemene publiek plaatsgevonden? • Hoe is de crisiscommunicatie met de belangengroepen (onder andere de binnenvaart) verlopen? • Welke middelen zijn gebruikt voor crisiscommunicatie? • Op welke wijze is de crisiscommunicatielijn naar buiten tot stand gekomen? <ul style="list-style-type: none"> – Hoe verliep de samenwerking tussen de veiligheidsregio's en andere partners in dit proces? – In hoeverre zijn hier expliciete afspraken over gemaakt, en waren die voor iedereen duidelijk? – Wat was de rol en taak van het actiecentrum crisiscommunicatie RWS? • In hoeverre ervaren de betrokken communicatieadviseurs de aanpak als effectief? • Zijn er bij bepaalde sleutelmomenten afwijkende keuzes gemaakt in de crisiscommunicatie ten opzichte van de planvorming? • Hoe verliep het proces van regie en eindverantwoording op het gebied van communicatie?

Thema's (waar willen we iets over zeggen in de evaluatie?)	Indicatoren (waar kijken we precies naar?)	Vragen (welke vragen stellen we hierbij?)
Reflectie op incident Grave 2016	Leerpunten uit eerdere evaluaties: 'Evaluatie crisisbeheersing Grave' – Berenschot 'Stuwaanvaring door Benzeentanker bij Grave' – Onderzoeksraad voor Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Is er een coördinerende veiligheidsregio ingesteld die de voorbereiding en coördinatie van de incidentbestrijding in watersysteem Noord-Brabant Limburg op zich neemt? <ul style="list-style-type: none"> – Op uitvoerend niveau valt te denken aan operationele en tactische incidentbestrijding. – Een coördinerend ROT en coördinerend operationeel leider. Is de alarmering van de betrokken veiligheidsregio's door RWS verankerd? Is specialistische kennis geborgd in de crisisorganisatie? Zijn er sinds de evaluaties in 2016 acties ondernomen om de crisisorganisatie van RWS robuuster te maken? Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> – bij het uitbesteden van taken het expliciet beschouwen van de consequenties voor crisisbeheersing? – bij invulling van de crisisteams rekening houden met de opkomsttijd – het betere borgen van de monitoring van maatregelen. • Zijn er sinds de evaluaties in 2016 acties ondernomen om de multidisciplinaire crisisorganisatie robuuster te maken? Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> – het aansluiten van de regionale plannen op het Handboek Incidentbestrijding op het water – het maken van een regelmatig beoefend gezamenlijk incidentbestrijdingsplan voor het samenhangend risicowatersysteem – het hebben van een landelijke harmonisatie van vaarwegincidentscenario's (VIS) – het borgen van de kennis van de beschikbare planvorming en verbinding tussen plannen en de praktijk in de crisisorganisatie beter geborgd – het borgen van een een permanente calamiteitencoördinator op de meldkamer in Brabant-Noord.

Bijlage 2. Visuele tijdlijn

Bijlage 3. Interviews

Rijkswaterstaat

- Adviseur Crisisbeheersing Bestrijdingsteam
- Adviseur Crisisbeheersing CT-RWS
- Adviseur crisiscommunicatie in het CT-RWS
- Beslisser CT-RWS
- Directie Zuid-Nederland – piket/ Liaison RBT Zuid-Nederland
- Informatiecoördinator Bestrijdingsteam
- Informatiecoördinator CT-RWS
- Officier van Dienst Water
- Regiopiket Zuid-Nederland
- Regisseur crisiscommunicatie

Veiligheidsregio's

- Burgemeester van de gemeente Genneep
- Burgemeester van de gemeente Heumen
- Communicatieadviseur ROT Brabant-Noord
- Communicatieadviseur ROT Limburg-Noord
- Informatiemanager ROT Brabant-Noord
- Informatiemanager ROT Gelderland-Zuid
- Operationeel leider Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Operationeel leider Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Operationeel leider Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Planningsstaf coördinator Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Regisseur crisisbeheersing Veiligheidsregio Limburg-Noord
- Voorzitter Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Waterschappen

- Adviseur crisisbeheersing Waterschap Aa en Maas
- Adviseur crisisbeheersing Waterschap Limburg
- Adviseur crisisbeheersing Waterschap Rivierenland
- Adviseur opleiden trainen oefenen Waterschap Rivierenland
- Coördinator meldingen en incidenten Waterschap Aa en Maas

Bijlage 4. Afkortingen- lijst

Afkorting	Betekenis
ACB	Adviseur Crisisbeheersing
BT	Bestrijdingsteam
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CIC	Crisis Informatie Centrum
CMI	Coördinator Meldingen en Incidenten
C-regio	Coördinerende regio
CoPI	Commando Plaats Incident
CT-RWS	Crisisteam Rijkswaterstaat
DCC	Departementaal Crisiscoördinatie Centrum
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
HTOC	Hoofd Taakorganisatie Communicatie
ICO	Informatiecoördinator
IM	Informatiemanager
LCMS	Landelijk Crisismanagement Systeem
MK/NC	Meldkamer Water Zuid Nederland van RWS/Nautisch Centrum
MVL	Mobiele Verkeersleider
OvD	Officier van Dienst
OL	Operationeel Leider
ROT	Regionaal Operationeel Team
RWS	Rijkswaterstaat
SOP	Senior Operator
TV	Technisch voorzitter

WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG

Nederland is continu in ontwikkeling. Maatschappelijk, economisch en organisatorisch verandert er veel. Al ruim 85 jaar volgen wij als adviesbureau deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. De behoefte om iets fundamenteels te betekenen voor mens en maatschappij zit in onze genen. Met onze adviezen en oplossingen hebben we dan ook actief meegebouwd aan het Nederland van vandaag. Altijd op zoek naar duurzame vooruitgang.

Alles wat we doen, is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Zo komen we tot gefundeerde adviezen en slimme oplossingen. Die zijn op het eerste gezicht misschien niet altijd de meest voor de hand liggende. Juist deze eigenzinnigheid maakt ons uniek. Daarbij zijn we niet van symptoombestrijding. En gaan pas naar huis als het is opgelost.

Berenschot B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG UTRECHT

Postbus 8039, 3503 RA UTRECHT

030 2 916 916

www.berenschot.nl

▲ De stuw bij Grave raakte 1 september vorig jaar ernstig beschadigd, waardoor de waterstand van de Maas snel daalde. © Ed van Alem

Lek in stuw Grave herinnert aan 2016: wederom miscommunicatie en chaos

Burgemeesters werden vorig jaar september veel te laat geïnformeerd over een groot lek dat was geslagen in de stuw bij Grave. Veiligheidsregio's kregen bij de crisisaanpak die volgde onvoldoende de laatste stand van zaken door.

Frank Hermans 15-07-24, 16:05

Al met al was de samenwerking tussen de drie betrokken veiligheidsregio's (Brabant-Noord, Limburg-Noord en Gelderland-Zuid), Rijkswaterstaat en drie waterschappen onder de maat. Dat concludeert adviesbureau Berenschot na bestudering van de gang van zaken rondom de calamiteit met de stuw, 1 september en de dagen erna.

Zorgen over gebrekkige samenwerking

Komt er een nieuw incident met de stuw bij Grave, dan moet voortaan meteen duidelijk zijn welke partij – een van de veiligheidsregio's of Rijkswaterstaat – de leiding krijgt bij een eventuele crisisaanpak en bij de informatievoorziening. Zo luidt de aanbeveling om herhaling van dit soort miscommunicatie voortaan te voorkomen.

Berenschot werd ingeschakeld, nadat onder meer burgemeester Hubert Bruls van Nijmegen, burgemeester Hans Teunissen van Gennep en Watersportvereniging Maas en Waal hun zorgen hadden geuit over de gebrekkige samenwerking.

Benzeentanker in 2016

Bewoners van woonarken in de Paesplas bij Gennep wisten die dag bijvoorbeeld niet of veel te laat dat ze hun boot in veiligheid moesten brengen, met veel onrust tot gevolg. Een van de betrokken waterschappen werd evenmin actief geïnformeerd over dat er iets ernstig fout zat.

Dat was het geval, nadat bij reparatiewerk een enorm gat was geslagen in de stuw van Grave. Gevolg: het waterpeil zakte razendsnel tussen Grave en Sambeek. Alle alarmbellen gingen af, net als in 2016 overigens. Toen ramde een benzeentanker dezelfde stuw, met eveneens grote gevolgen. Ook toen ging er van alles mis in de afhandeling én communicatie, concludeerde Berenschot eerder, bij een vergelijkbaar onderzoek.

'Omgekeerde wereld'

In Gennep beklagde burgemeester Hans Teunissen zich erover dat hij pas na het middaguur door Rijkswaterstaat geïnformeerd werd, terwijl het lek al die ochtend om 07.50 uur was geslagen. De burgemeester had bovendien zelf Rijkswaterstaat moeten bellen om te horen wat er aan de hand was.

Toen pas werd hem gemeld dat hij rekening moest houden met het worstcasescenario dat het waterpeil met 3 meter zou zakken. „Dat is raar en de omgekeerde wereld. Waarom zijn wij als gemeente niet al eerder zelf gebeld door Rijkswaterstaat”, vroeg de burgemeester zich hardop af in de gemeenteraad, kort na het incident.

Informatie verbeteren

Ook Rijkswaterstaat toonde zich vervolgens verbaasd. De waterbeheerder van het Rijk ging ervan uit dat veiligheidsregio's de communicatie voor hun rekening zouden nemen. Met drie betrokken veiligheidsregio's bleef echter onduidelijk welke van de drie het voortouw zou nemen. Zij dachten op hun beurt dat Rijkswaterstaat in dezen leidend zou zijn.

Berenschot concludeert verder dat Rijkswaterstaat zelf de informatievoorziening moet verbeteren. Dit jaar zal er nog een oefening komen in het grensgebied van de veiligheidsregio's, waarbij 'de rol van de coördinerende veiligheidsregio' een belangrijk aandachtspunt zal vormen.

Ter informatie

Vergaderdatum 28 november 2024

Afdeling Regiegroep Natuurbrandbeheersing

Onderwerp

Impuls natuurbrandbeheersing

Kennisnemen van

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om kennis te nemen van:

1. Het voornemen om gemeenten financieel te ondersteunen in procesondersteuning bij het opstarten en begeleiden van een gebiedscommissie natuurbranden;
2. De reserve 'versterking crisisbeheersing' in te zetten om dit te financieren.

Aanleiding

Nederland is in de afgelopen jaren geconfronteerd met een aantal natuurbranden die grote impact hebben gehad. Recente voorbeelden zijn de branden in de Mariapeel (2022), Nationaal Park De Meinweg (2020) en de Deurnese Peel (2020).

In Brabant is al jaren toenemende aandacht voor het voorkomen van onbeheersbare natuurbranden, veelal onder regie van de Provincie Noord Brabant. In Brabant-Noord zijn daarvoor negen gebiedscommissies actief waarin Gemeente, Natuurbeheerder en Veiligheidsregio samen werken om een maatschappelijk niet geaccepteerde natuurbrand te voorkomen.

Door klimaatverandering krijgen we vaker te maken met omstandigheden waarin onbeheersbare natuurbranden kunnen voorkomen. Met mogelijk grote maatschappelijke ontwrichting tot gevolg. Onder andere daarom is in de voorjaarsnota 2024 van de Rijksoverheid geld vrijgemaakt om te investeren in de preventie en mitigatie van natuurbranden. Hierdoor wordt het mogelijk om met ondersteuning vanuit het rijk regionaal een impuls te geven aan dit thema. Ook in ons beleidsplan staat 'klimaat en natuur' aangemerkt als een van de vier prioritaire thema's.

VRBN kan op dit moment echter zijn (regionale) meerwaarde onvoldoende laten zien vanwege gebrek aan capaciteit op het dossier natuurbranden.

Doel

Een impuls geven aan het thema natuurbrandpreventie en het beter voorkomen van een onbeheersbare natuurbrand in Brabant-Noord.

Daarvoor wordt een tijdelijke natuurbrandcoördinator geworven met als opdracht het aanjagen en stimuleren van de gebiedscommissies natuurbrandbeheersing en het vormgeven van een procesaanpak voor deze commissies. Zo wordt op regionale schaal een eenduidige aanpak uitgewerkt en is het mogelijk beter *best practices* te delen. De coördinator ontlast daarnaast de inhoudelijk beleidsmedewerkers binnen VRBN, zodat ze sterker hun inhoudelijke rol en meerwaarde kunnen laten zien in de gebiedscommissies.

Financiën

De Provincie Noord-Brabant heeft 25% cofinanciering toegezegd bij het werven van procesbegeleider. De wens is dat het ministerie van LVVN (voorheen LNV) ook 25% co-financiert. Dit is momenteel nog onderdeel van gesprek.

Het deel van de kosten voor de procesbegeleiding die VRBN voor zijn rekening neemt (50% of maximaal 75%), kan incidenteel gefinancierd worden uit de reserve versterking crisisbeheersing. Dit betreft circa €5.000 tot max. €7.500 per gebiedscommissie.

VRBN financiert dit uit de middelen die passen bij de impuls aan crisisbeheersing.

Uitvoering en evaluatie

Het aanbod voor incidentele procesondersteuning is al afgestemd met een aantal gebiedscommissies. Voor gebiedscommissies die reeds gebruik maken van externe procesondersteuning in lijn met het aanbod van de provincie wordt aangeboden om de voorgestelde kosten voor procesondersteuning conform bovenstaande voorstel te vergoeden.

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 28 november 2024
Steller : GGD/GHOR
Betreft : Vervolg Zoönose-oefening

Aanleiding

In een eerdere AB-vergadering is gevraagd wat de opbrengst was van de in april 2023 de gehouden zoönose-oefening en hoe daar concreet vervolg aan gegeven zal worden.

In april 2023 is er een bestuurlijke oefening over zoönose geweest waarbij de samenwerking en afstemming tussen regio en landelijk niveau een belangrijk onderdeel was. De bestuurlijke oefening was onderdeel van het Nationaal Actieplan Versterken zoönosebeleid. Berenschot heeft een evaluatierapport opgesteld over deze oefening. Er zijn 10 aanbevelingen geformuleerd die zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- Versterken van structuur en afspraken tussen rijk en regio. Een belangrijke aanbeveling is dat er een breder afstemmingsgesprek tussen rijk en regio stil wordt gestaan hoe rijk en regio elkaar in de aanpak kunnen versterken. Andere aanbevelingen zien op het betrekken van de betrokken regio's bij het OMT-Z advies, de samenstelling van het BAO-Z, rol toewijzen om te letten op de raakvlakken tussen eigen aanpak en die van het andere niveau.
- Versterken verbinding tussen rijk en regio met KCR2. Het gaat hierbij enerzijds om het organiseren van netwerkversterkende bijeenkomsten en anderzijds over het creëren van directe informatielijnen tussen de regionale en landelijke zoönosestructuur (via KCR2).
- Communicatie: met aandacht voor de verschillende dynamiek van rijk en regio en het inrichten van een gezamenlijk communicatieteam.

Over de uitvoering van de aanbevelingen is overleg geweest met het Ministerie van VWS. In de uitwerking van de aanbevelingen gaat een aantal aanbevelingen verder dan alleen bij de aanpak van zoönose. Een groot aantal aanbevelingen is opgenomen in het Landelijk Crisisplan Infectieziekten (LCP-I). Het gaat hierbij onder meer om de aanbeveling dat in een breder afstemmingsgesprek tussen rijk en regio wordt ingegaan op het versterken van rijk en regio in de aanpak. Het LCP-I is nog niet formeel vastgesteld. Een aantal andere aanbevelingen die specifiek op zoönose zijn gericht, zijn meegenomen in de actualisatie van het beleidsdraaiboek zoönose. Dit beleidsdraaiboek wordt opgesteld door de ministeries van VWS en LNV. Naar verwachting wordt eind dit jaar de geactualiseerde versie van het beleidsdraaiboek vastgesteld. Het ministerie van VWS gaat de aanbeveling over het verbinden met KCR2 nog oppakken. Op andere manieren heeft het ministerie wel invulling gegeven aan het versterken van het zoönosebeleid en het netwerk. Dit is ook onderdeel van het nationaal actieplan. Zo is er in september een uitgebreide stakeholdersbijeenkomst geweest over zoönose waarbij het versterken van de regionale samenwerking een belangrijk doel was. Het inrichten van regionale kennisnetwerken wordt vanuit het ministerie gestimuleerd. De provincie Noord-Brabant en Utrecht hebben al een regionaal kennisnetwerk en gelden als een mooi voorbeeld om met de relevante partners kennis uit te wisselen.

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 28 november 2024
Steller : Manager Brandweezorg
Betreft : De positie van de postcommandant in onze regio
Bijlagen : 1. notitie "Postcommandant of Postbode"

Aanleiding

In een vorige AB-vergadering is gevraagd of notitie "Postcommandant of Postbode" van de Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers (VBV) van 21 november '23 bekend was in onze organisatie. Dat is het geval, destijds is toegezegd we hier op terug zouden komen.

Deze kritische rapportage is opgesteld om aandacht te vragen voor de soms precare positie van de postcommandant in een veiligheidsregio. Iets wat aansluit bij de bevindingen van het NIPV rond de onderzoeken over vrijwilligheid. Ook daar ziet men de postcommandant als een sleutelfunctionaris om succesvol een vrijwillige brandweerorganisatie voort te zetten.

In dit memo wordt kort stil gestaan bij de positie van de postcommandant in onze regio en hoe we in Brabant-Noord alles in het werk stellen om de brandweerpost én de postcommandant te ondersteunen in het leveren van goede brandweezorg.

Uitgangspunt, in Brabant-Noord maken we het verschil

Nabijheid, waardering, respect en verbindend samenwerken met al onze posten zijn kernwaarden in Brabant-Noord. Doordat we hoofdzakelijk werken met vrijwillige posten zit het samenwerken met vrijwilligers in ons DNA. Dit komt terug in onze kernwaarden; betrokken, betrouwbaar en paraat. Dit geldt niet alleen naar de omgeving toe, maar ook intern, als kernwaarde. We zijn ons er zeer wel van bewust dat onze postcommandant in onze organisatie een cruciale rol speelt. Dit zien we op een aantal manieren terug. Het duurzaam verbeteren van de post, de positie van de postcommandant en de verbinding met de organisatie krijgt doorlopend onze aandacht. Het leggen van verbindingen met de centrale organisatieonderdelen en het zorgen voor aandacht en balans zijn voor ons werkwoorden.

Aanstelling en opleiding

Onze postcommandant is veelal iemand die een parttimedienstverband heeft bij de Veiligheidsregio en dus geen vrijwilligersaanstelling heeft voor deze functie. Soms in combinatie met een andere aanstelling binnen de organisatie, soms in combinatie met andere beroepswerkzaamheden buiten onze organisatie. In het kader van maatwerk is het wel mogelijk om als vrijwilliger aangesteld te worden, maar het overgrote deel verkiest een beroepsmatige aanstelling. Dit geeft werkzekerheid, betalingszekerheid en vooral, de status van volwaardige collega.

Het aantal uren dat een postcommandant voor onze organisatie werkt is minimaal 1 werkdag in de week. Dit kan oplopen, afhankelijk van omvang en takenpakket op de post. De postcommandant is volwaardig gemandateerd en verantwoordelijk voor de personele en kwalitatieve gang van zaken op de post.

De organisatie stelt zich faciliterend op en houdt rekening met de beperkingen van de aanstelling qua tijd. Dit zien we ook in opleidingen terug, zo zijn er ruime opleidingsmogelijkheden en zijn we dit jaar met een maatwerkopleiding gestart.

Regelruimte

We zien de post als een filiaal binnen het netwerk van onze organisatie. Deze netwerkgedachte is een belangrijke waarde in onze organisatie. Hierin maken we bijvoorbeeld verschil: Wat in de ene post werkt hoeft in een andere post niet te werken. Ook geldt hier dat autonomie en waardering en respect belangrijk zijn: De postcommandant heeft hierin, samen met zijn/haar kader ook regelruimte op het gebied van oefenen en uitrukken. Dit zien we bijvoorbeeld terug in het programma vakmanschap. Dit programma en de werkwijze houdt rekening met de postbehoefte, in plaats van het voorheen aanbodgericht werken. De postcommandant heeft ook eigen budgetten en kan op het gebied van personeelszorg en welzijn eigen keuzes te maken.

Conclusie

Samen werken aan veiligheid, met de vrijwilligheid bij de brandweer in het achterhoofd, is van vitaal belang. Door onze laagdrempelige en nabije aanpak, met regelruimte en een dienstverband voor postcommandanten maken wij het verschil. Naast een zeer actieve rol in onderzoeken op het gebied van vrijwilligheid bij de brandweer, heeft Brabant-Noord op 12 april '24 met het NIPV een workshop gehad. Ook zijn de punten uit het VBV onderzoek bij ons bekend. We werken al jarenlang hard om het verschil maken, zo ook op het gebied van de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport "Postcommandant of Postbode", zijnde:

- Regelruimte
- Zelfstandige brandweerpost
- Onderling overleg

Deze punten gaan ons aan het hart en zullen doorlopend onze aandacht blijven krijgen. We durven wel te stellen dat we voor diverse regio's in Nederland op een aantal vlakken een voorbeeldrol kunnen vervullen. Iets wat de VBV ook niet zal ontkennen.

Verbinding en verschil maken

Als organisatie zijn we pragmatisch, laagdrempelig en van zichtbaar verbindend samenwerken. Dit wil zeggen dat we elkaar opzoeken en kijken naar wat écht nodig is. Daar waar mogelijk maakt de organisatie ruimte voor verschil en maatwerk. Dit laatste is een doorlopende zoektocht naar efficiency en mogelijkheden. Iedereen, van de korpsleiding tot aan de werkvloer steekt er veel energie en tijd in, om zo de afstand tussen mensen zo kort mogelijk te maken. Met de aanwezigheid bij normale en bijzondere gebeurtenissen tot aan de meer formele medezeggenschapsvormen zoals onze participatieraad en de ondernemingsraad, zorgen we ervoor dat er vanuit de korpsleiding aandacht en betrokkenheid is. Ook de bestuurlijke betrokkenheid is in onze regio warm en nabij. Ook dit is van onschatbare waarde voor de waardering van de postcommandant en vrijwilligheid.

Postcommandant of Postbode?

Over het versterken van de positie
van de postcommandant

Inhoud

Samenvatting	2
Inleiding	4
Rol postcommandant	5
Resultaten	7
Conclusies	10
Aanbevelingen: oplossingen voor ervaren knelpunten	12
Zeggenschap en medezeggenschap	12
Geraadpleegde documentatie	14

Colofon

Opdrachtgever: Stuurgroep Programma Vrijwilligheid
Contactpersoon: Marcel Dokter
Titel: Postcommandant of postbode? Over het versterken van de positie van de postcommandant
Datum: 21 november 2023
Status: Definitief
Versie: 1.0
Auteur: Ronald Kraan
Projectleden: Jurriaan Jacobs; Jack Kusters; Ton van der Vossen; Arie Müller; Marcel Dokter
Projectleider: Ronald Kraan
Review: Ton van der Vossen, Jurriaan Jacobs

Samenvatting

“Geen woorden, maar daden!” Met deze ‘Call-To-Action’ begon het voorwoord van de “Visie van, voor en door vrijwilligers bij de Brandweer.” Deze door de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) en Brandweer Nederland in 2013 gezamenlijk ontwikkelde visie¹ vormde een erkenning van de brandweervrijwilliger en kon in de komende jaren handvatten bieden om de vrijwilliger van de toekomst te vinden, te behouden en te blijven boeien.

Visie op Vrijwilligheid

De visie werd ook aangeboden aan de toenmalig minister van Veiligheid en Justitie, dhr. Opstelten. Met een brief² informeerde de minister de Tweede Kamer over de implementatie van de visie en de gedefinieerde speerpunten. Een nadere uitwerking van deze speerpunten zou in maart 2014 beschikbaar zijn en naar de Kamer worden verzonden. De verwachting was destijds dat de uitvoering van deze visie en aanpak succesvol zouden zijn. Tegelijkertijd kwam er op grond van de wettelijk voorgeschreven regionalisering van de brandweer, per 1 januari 2014 een definitief eind aan de gemeentelijk georganiseerde korpsen met hun eigen lokale commandanten en heel korte lijnen naar het lokale gemeentebestuur.

Van gemeentecommandant naar postcommandant

Meestal hebben (vrijwillige) postcommandanten³ de dagelijkse leiding op een vrijwillige brandweerpost. Zij vormen en zorgen voor de verbinding en communicatie tussen de post en de organisatie. Aangegeven wordt dat de postcommandant een belangrijke rol speelt in het behouden van vrijwilligers. Meestal wordt de postcommandant geïnformeerd over de laatste stand van zaken in de regio, waarna hij⁴ de post informeert (door sommige vrijwilligers wordt de postcommandant dan ook gekescherend “postbode” of het “doorgeefluik” genoemd). Een functie die met regelmaat midden in het ‘kruisvuur’ komt te liggen wanneer organisatiebelangen gaan schuren of botsen met de belangen op de brandweerpost. Niet zelden heeft dit het vertrek van de functionaris als gevolg.

Ervaren kloof tussen werkvloer en management

Een tweetal opiniepeilingen onder brandweerpersoneel in 2014⁵ en 2016⁶, uitgevoerd door het actualiteitenprogramma EenVandaag en twee landelijke belevingsonderzoeken onder repressief brandweerpersoneel in 2017⁷ en 2021⁸, hebben - voor wat de schurende belangen en de gevolgen van de schaalvergroting betreft - glasheldere, maar ook confronterende inzichten opgeleverd. Zo blijft onder meer het aantal vrijwilligers verder dalen en ervaren brandweermensen een grote kloof tussen werkvloer en management. Opvallend daarbij is het hoge percentage (71%) brandweermensen dat in het eerste belevingsonderzoek aangaf dat postcommandanten/ploegchefs weten wat er speelt op de werkvloer en slechts 14% dat meende over de managers.

Programma Vrijwilligheid

Op grond van deze inzichten en de constatering dat diverse maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen de robuustheid en toekomst-bestendigheid van het stelsel van vrijwilligheid bij de brandweer konden ondermijnen, werd in het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III een incidentele reeks opgenomen van € 0,5 mln. per jaar voor de periode 2018 t/m 2021 (in totaal € 2 mln.) om de inzet van vrijwilligers bij de brandweer te ondersteunen. Uitgangspunt bij dit geheel was om de komende jaren het brandweerstelsel robuust en toekomstbestendig te houden

mét behoud van vrijwilligheid. Dit leidde vervolgens tot de opdracht⁹ van het Veiligheidsberaad aan de Raad van Brandweercommandanten om een Programma Vrijwilligheid op te stellen, in samenwerking met de VBV, het Instituut Fysieke Veiligheid en het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Programmaplan

Het oorspronkelijke programmaplan¹⁰ voor dit programma bestond uit twee delen. Het eerste deel ging uit van het huidige stelsel en was gericht op verbeteren van de inzet van brandweervrijwilligers in het hier en nu. In het tweede deel zou het huidige stelsel kritisch tegen het licht worden gehouden en worden gekeken naar toekomstige mogelijkheden. Echter, de ambities, doelstellingen en uitvoering moesten al spoedig en ingrijpend worden bijgesteld toen duidelijk werd dat Nederland niet gevrijwaard zou blijven van de COVID-19 pandemie.

Daar tussendoor ontplooidde zich de discussie over de rechtspositie van brandweervrijwilligers. Dit naar aanleiding van een rapport¹¹ van de landsadvocaat, die van oordeel was dat ‘elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met de normen uit Europese en internationale wet- en regelgeving.’ Er moest fundamenteel onderscheid gemaakt worden tussen vrijwillige brandweer en beroepsbrandweer, zo luidde de conclusie¹² van een hoogleraar Sociaal Recht. Als oplossingsrichting voor dit probleem kwam de zogenaamde taakdifferentiatie¹³ uit de bus, met als doel de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel te onderscheiden van de beroepskrachten. Een onverteerbare gedachte voor de 19.000 brandweervrijwilligers.

Onderzoeken NIPV

Ondertussen werd onder de vlag van het Programma Vrijwilligheid door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) tussen 2019 en 2023 een serie van 8 onderzoeken¹⁴ uitgevoerd. Hieruit kwamen ook herkenbare inzichten tevoorschijn. Aan de hand van de onderzoeksrapporten en een verbindende analyse zijn deze inzichten gedeeld en mythes ontkracht. De conclusie luidt: Er is toekomst voor de vrijwillige brandweer, maar een omslag is nodig.

Deze constatering brengt ons weer terug bij de speerpunten uit de “Visie van, voor en door vrijwilligers bij de Brandweer” uit 2014 en het debat¹⁵ hierover in de Tweede Kamer. Er zou volgens de minister meer ruimte voor innovatie, professionaliteit en de brandweerpost als zelfsturende eenheid ontstaan. Verder vond hij dat er geen scheiding moest komen in de aansturing van de vrijwilligers en de beroepsbrandweer. “Er is maar één commandant, en dat is de commandant brandweer van de veiligheidsregio”, aldus de minister.

Inzicht in ervaren problematiek en perspectief voor de postcommandant

Echter; sinds de regionalisering zorgen (vrijwillige)postcommandanten voor de aansturing/dagelijkse leiding van de vrijwilligers op 88% van de 949¹⁶ brandweerposten in ons land. Zij spelen in brede zin, en specifiek bij het werven en behouden van brandweervrijwilligers, een cruciale rol binnen de brandweer, maar voelen vaak een gebrek aan autonomie (regelruimte). Zo is de omschrijving: “*En als je iets wil, moet het over 26 schijven waar niemand een beslissing wil nemen, daar word ik ook doodmoe van*” hier een typerend voorbeeld van.

Om inzicht te krijgen in de ervaren problematiek en op welke wijze de postcommandant ondersteund zou kunnen worden, zijn in totaal met 110 postcommandanten uit 17 veiligheidsregio’s gesprekken gevoerd. Daarnaast is gesproken met postleden en mensen uit de medezeggenschap.

Aanbevelingen / oplossingsrichtingen

Uit de gevoerde gesprekken komt steeds naar voren dat er twee werelden lijken te zijn, die van de lokale brandweerpost en die van de regionale organisatie. De noodzaak om de ervaren barrières tussen de wereld van de postcommandant en de wereld van de veiligheidsregio actief te beslechten en te verbinden wordt breed gevoeld. In bijna alle gesprekken die wij hebben gevoerd kwam steeds weer naar voren dat er regelruimte nodig is om zelf te ondernemen, te beslissen en uit te voeren. De behoefte aan de zelfstandige brandweerpost is onverminderd groot op het lokale niveau. Daarbij hoort het zoeken van afstemming in plaats van het vragen om toestemming.

Inleiding

Aanleiding en achtergrond

De inzet van vrijwilligers is een onmisbaar onderdeel van de brandweezorg in Nederland. De brandweer in Nederland heeft in de afgelopen decennia echter grote reorganisaties doorgemaakt. Dit heeft in toenemende mate druk gelegd op het stelsel van vrijwilligheid, en de rol en functie van de postcommandant. De regionalisering van de brandweer in 2014 heeft onder meer geleid tot het anders organiseren en beleggen van taken en verantwoordelijkheden. De regionale brandweerorganisaties, met de bijbehorende ondersteunende functies, zijn hierbij meer op afstand komen te staan van de operationele uitvoering van de brandweezorg en de ca. 19.000 brandweervrijwilligers in ons land. Sinds de regionalisering zorgen (vrijwillige)postcommandanten voor de aansturing/dagelijkse leiding van de vrijwilligers op 88% van de 949 brandweerposten.

Het veiligheidsberaad – bestaande uit de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's – heeft meermaals aangegeven het belang van vrijwilligheid te onderkennen. Daarbij geven zij aan dat het stelsel van vrijwilligheid bij de brandweer risico's loopt als gevolg van verschillende ontwikkelingen. De verminderde beschikbaarheid van voldoende brandweervrijwilligers speelt daarbij een belangrijke rol. Om deze reden zijn verschillende initiatieven ontwikkeld om vrijwilligheid bij de brandweer te onderzoeken en te stimuleren.

In het regeerakkoord¹⁷ van het kabinet-Rutte III was een incidentele reeks opgenomen van € 1 miljoen per jaar om de inzet van vrijwilligers bij de politie en brandweer te ondersteunen. Specifiek voor de brandweer kwam dit neer op € 500.000,- per jaar. Het Veiligheidsberaad heeft in juni 2018 besloten tot het inrichten van een Programma Vrijwilligheid. Uitgangspunt bij dit geheel was om de komende jaren het brandweerstelsel robuust en toekomstbestendig te houden mét behoud van vrijwilligheid.

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) heeft in samenwerking met het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) het Programma Vrijwilligheid verder uitgewerkt. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen een korte en een (middel)lange termijn. Specifiek heeft de VBV hierin aandacht gevraagd voor de rol en positie van de postcommandant als cruciale schakel in de veiligheidsregio en onmisbare functie voor het behouden van vrijwilligheid. Nadat bij het opstellen van het programmaplan in 2018 een verzoek van de VBV om de positie en rol van de postcommandant te betrekken in de plannen voor het programma niet werd gehonoreerd, kreeg de VBV eind 2021 toch groen licht van de stuurgroep voor het uitvoeren van het project voor het versterken van de positie van de postcommandant.

Doelstellingen

Het doel van dit project was om de positie van de postcommandant te verstevigen door middel van uniforme ondersteuning aan de postcommandanten en veiligheidsregio's. Daarmee beogen we uiteindelijk dat de postcommandanten zo goed mogelijk ondersteund en gefaciliteerd worden zodat zij hun taken goed kunnen uitvoeren.

Werkwijze

In verschillende onderzoeken en beleidsstukken wordt met regelmaat gesproken over een kloof tussen brandweervrijwilligers en de veiligheidsregio. Meer specifiek wordt dan gerefereerd aan de ervaren kloof tussen werkvloer en management. Met de documentenstudie is getracht om assumpties die ten grondslag liggen aan de positie van postcommandanten en het functioneren van de postcommandant in de praktijk te onderzoeken. Uit de analyse van de relevante documenten en interviews is duidelijk geworden dat het profiel van en de waardering voor de postcommandant in het land sterk uiteenlopen. Het is niet mogelijk gebleken om alle facetten op een gelijke noemer te zetten.

Om inzicht te krijgen in de ervaren problematiek zijn in een periode van 2 jaar in 17 veiligheidsregio's gesprekken gevoerd met 110 postcommandanten 22 leden van de medezeggenschap en tientallen brandweervrijwilligers. Een deel van de deelnemers had naast een vrijwillige aanstelling, ook een ambtelijke aanstelling bij de veiligheidsregio. Tijdens deze gesprekken is – waar mogelijk - ook van de mogelijkheid gebruik gemaakt om in gesprek te gaan met niet-repressieve vrijwilligers, leden van de jeugdbrandweer en oud-brandweervrijwilligers. Verder zijn ook functionarissen in enkele buurlanden bevraagd naar hun ervaringen aangaande de positionering van de leidinggevende op de brandweerposten. De informatie die uit deze gesprekken is verkregen is gebruikt om de ervaren knelpunten en oplossingsrichtingen in kaart te brengen.

Rol postcommandant

De postcommandant (d.w.z. de hoogst leidinggevende op een vrijwillige brandweerkazerne) vervult een sleutelrol en vrijwilligers waarderen deze persoon als leidinggevende in zeer hoge mate. Van de postcommandant wordt bijvoorbeeld verwacht dat hij de vrijwilligers van zijn post mee neemt in de verandertrajecten en dat hij daarvoor draagvlak creëert. Hij is vaak de belangrijkste schakel tussen de vrijwilligers en organisatie en weet goed wat er speelt binnen de ploeg. Met de 25 veiligheidsregio's kent Nederland een veelheid aan invullingen van die rol en vragen ze vaak veel van de postcommandant:

- hij geeft leiding aan de vrijwilligers van een brandweerpost in niet-repressieve omstandigheden;
- hij is integraal verantwoordelijk voor de PIOFACH¹⁸ taken en de paraatheid van zijn/haar post;
- hij draagt zorg voor; de vakbekwaamheid van de vrijwilligers; bedrijfszeker materieel en materialen; actuele operationele informatie (objectinformatie, wegafsluitingen etc.).

De postcommandant is daarmee een onmisbare schakel in het behouden en laten groeien van brandweervrijwilligheid in Nederland. Hij speelt een cruciale rol in het verbinden van brandweervrijwilligers met de staande brandweerorganisatie. Om vrijwilligers optimaal te kunnen ondersteunen, is het belangrijk dat postcommandanten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarbij ook de mogelijke knelpunten en valkuilen vroegtijdig worden herkend en er gezamenlijk gezocht kan worden naar oplossingen.

In het verleden is hier al meermaals bij stil gestaan en zijn vaak al concrete aanbevelingen gedaan. Zo werd in 2013 in de Landelijke Visie verwacht dat in 2020 in elke lokale brandweerpost:

“ruimte wordt geboden en genomen om lokaal dingen te regelen; die geleid wordt door een vrijwillig postcommandant die krachtig ondersteunt bij voorbereiding van de uitruk en burgerhulp, bij voorkomen en beperken, hen vrijwaart van allerlei ballast en bureaucratie. Hij bewaakt de balans tussen regionaal regelen of lokaal houden. Hij zorgt voor lokale contacten met werkgevers, dorpsraden en de plaatselijke politiek.”

Ook het belang van nabijheid van leidinggevende kwam prominent naar voren:

“Vrijwilligers verwachten vooral direct leiderschap van hun leidinggevende op de brandweerpost, die dicht bij de vrijwilligers staat. In hun ogen komt deze dan ook bij uitstek op voor de belangen van hen en die van de brandweerpost; hij of zij vormt de schakel met het hogere management. Met voldoende bevoegdheden waarmee zelfsturing en een zekere regelruimte voor de brandweerpost gewaarborgd is. Dat geldt ook, weliswaar in mindere mate, voor de echelons erboven dwars door de hiërarchie heen tot aan de regionaal commandant. Deze denken en werken ook vanuit de leefwereld van de vrijwilligers.”

Als we nu, in 2023, nog eens de ambities die in de “Visie van, voor en door vrijwilligers bij de Brandweer” van 2013 zijn uitgesproken op ons laten inwerken, kunnen we niet anders dan constateren dat deze ambities slechts voor een zeer beperkt deel zijn gerealiseerd. In de gesprekken die zijn gevoerd kwam dat ook prominent naar voren. Zo is bijvoorbeeld de ruimte waarbinnen de huidige postcommandanten en hun vrijwilligers hun democratische beïnvloedingsmogelijkheden kunnen uitoefenen, vele malen gecompliceerder geworden. Niet in de laatste plaats vanwege het aantal lagen tussen de hoogste (regionaal commandant) en laagste (postcommandant) managementlaag.

Vanuit het perspectief van veel postcommandanten zijn taken die samenhangen met een goede invulling van het vak bij hen weggenomen. Hierdoor zijn de regelmogelijkheden voor de brandweermensen om zelf te kunnen sturen op de volle breedte van wat zij tot hun vak rekenen, afgenomen. Dit proces heeft geleid tot een verlies aan betrokkenheid en gevoelens van vervreemding. En dat is verontrustend. Immers, de postcommandant is ondersteunend aan zijn/haar vrijwilligers, hij/zij moet zaken voor ze regelen. Dat houdt in dat er met regelmaat zaken acuut geregeld moeten worden. Soms ook in de avonden en weekenden. Daar begint de verbinding tussen de primaire, ‘volcontinu’ activiteiten van de operationele (brandweer) eenheden te schuren met de ‘backoffice’ in een kantoororganisatie, die meestal alleen tijdens kantoor tijden bemenst is.

Zowel de belevingsonderzoeken onder het repressief brandweerpersoneel uit 2017 en 2021, als ook de resultaten van het onderzoeksspoor dat is uitgevoerd door onderzoekers van het NIPV in het kader van het Programma Vrijwilligheid, hebben zeer waardevolle inzichten opgeleverd, maar levert nog weinig praktische handvaten tot verbetering op. Naar aanleiding van o.a. het “Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel” en de onderzoeken van het NIPV in het kader van het “Programma Vrijwilligheid” beogen we met deze rapportage inzicht te geven in de ervaren knelpunten. Daarnaast bieden we een aanpak waarmee de VBV, het NIPV en het Ministerie van Justitie en Veiligheid een pakket aan ondersteunende maatregelen aan veiligheidsregio’s en postcommandanten kunnen aanbieden ter optimalisering van hun werkzaamheden.

Beleving postcommandanten

Naast de signalen die de VBV binnenkreeg, zijn in het recente rapport ‘Vrijwilligheid bij de brandweer in Nederland’ van het NIPV flink wat onderwerpen aangedragen die in aanmerking komen om onze doelstelling handen en voeten te geven: zorg voor beschikbaarheid en bezetting, regulier overleg

burgemeester, zorg voor personeel, zorg voor opleidingen en geoefendheid en betrokken zijn bij zaken die de post aangaan. Van belang daarbij is dat de brandweerpost een organisch geheel blijft binnen de organisatie.

De postcommandant beschikt over de juiste kennis om zijn of haar vak uit te oefenen. Hij of zij wordt gefaciliteerd met up-to-date opleidingen, bijscholingen en trainingen. De brandweerorganisatie schept regelruimte, geeft – via de postcommandant - zelfsturing aan de lokale brandweerpost en vrijwaart deze van ballast en bureaucratie.

Soms komen postcommandanten in aanraking met beleid met onbedoelde effecten: voor hun post, voor de burger en voor de organisatie. Toch is het oplossen van zo'n probleem soms bijzonder lastig. Daarbij is het zaak om kennis en kunde te verbinden om samen met de postcommandant het beleid bij te stellen en/of te repareren. De veiligheidsregio committeert zich aan de aangedragen oplossingen en monitort de vorderingen en stuurt zo nodig bij.

Wij brengen in het hierna volgende een aantal ontwikkelingen in de dagelijkse aansturing van de kazernes in beeld ten einde postcommandanten en veiligheidsregio's een handvat voor verbeteringen aan te reiken.

Resultaten

Verbinding met lokaal bestuur

Volgens artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is het college van burgemeester en wethouders onder meer belast met de organisatie van de brandweezorg. Voorts heeft de gemeenteraad een rol bij het vaststellen van de doelen die de gemeente betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg nastreeft (art. 3a Wvr), het vaststellen van het regionaal risicoprofiel, en het beleidsplan van de veiligheidsregio (art. 14-16 Wvr).

Het zal daarom geen verbazing wekken dat postcommandanten, in hun eigen omgeving, wel eens contacten onderhouden met het lokale gemeentebestuur: de burgemeester, de wethouders en de leden van de gemeenteraad over de brandweezorg. Feitelijk is de inbreng en zienswijze van de postcommandant(en) en de brandweermensen op de post(en) onontbeerlijk. Zij kennen de lokale omstandigheden en risico's in hun verzorgingsgebied immers op hun duim. Sterker nog, de aanwezigheid van de lokale bestuurder is vaak een vorm van erkenning en wordt gewaardeerd door de lokale brandweerpost.

Des te verrassender is de constatering dat in sommige veiligheidsregio's de contacten met het gemeentebestuur zijn voorbehouden aan hogere managementlagen, zoals bijvoorbeeld de cluster-, districts- of de regionaal commandant. Regelmatig worden postcommandanten daarna dan benaderd door de gemeente over die gesprekken met de veiligheidsregio. Dan blijkt dat zij vooraf niet waren geïnformeerd of bevraagd door de eigen organisatie. In enkele gevallen blijken zelfs disciplinaire maatregelen genomen te zijn tegen postcommandanten wegens het overtreden van dit 'contactverbod' met de gemeente. De vraag is dan ook waarom in deze gevallen de ervaring en kennis van de lokale brandweermensen niet wordt betrokken bij het opnieuw inrichten of herijken van de repressieve taakuitvoering?

De organisatie als barrière

Met de invoering van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) per 1 oktober 2010 werd de regionalisering van de brandweer een feit en is het bestaan van de 25 veiligheidsregio's wettelijk verankerd. Doel van de wet was een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie te realiseren. Zo verschoven taken en bevoegdheden op het gebied van de brandweezorg van de lokale colleges van B&W naar het bestuur van de veiligheidsregio.

Al vrij kort na de inwerkingtreding van de wet (februari 2012) kwam de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) in zijn rapport over de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk met de aanbeveling aan de toenmalig minister van Veiligheid en Justitie om de wet spoedig en op onafhankelijke wijze te laten evalueren. De hiervoor ingestelde 'Evaluatiecommissie Hoekstra' concludeerde in 2013 haar rapport¹⁹ onder meer dat het effect van de wet minder goed is te zien op gebieden waar verbetering nodig was: een betere (aansturing van de) brandweezorg en effectievere beheersing van moderne crises. Ook kon worden geconstateerd dat er 'weinig beeld is van de kwaliteit, doelmatigheid en effectiviteit van de brandweezorg.' Bovendien stond de regionale brandweerorganisatie onder leiding van een regionaal commandant en kon tegelijkertijd elke gemeente haar eigen brandweerorganisatie onder leiding van een lokaal commandant hebben.

Op grond van het argument dat het onwenselijk was dat in een aantal regio's twee of meer brandwerven naast elkaar bestonden, riep de Tweede Kamer via een motie het kabinet op om binnen de Wvr over te gaan tot een volledige regionalisering van de brandweer. In de wetwijziging van 1 januari 2013 werd de verplichting om de gemeentelijke brandweer op te heffen geregeld. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten ingevolge de Wet veiligheidsregio's verplicht de gemeentelijke brandweezorg onder te brengen bij de veiligheidsregio. Sindsdien bestaan er geen gemeentelijke brandweerkorpsen meer. Met de verplichte regionalisering kwam ook een eind aan de lokale bestuurlijke en operationele aansturing van de gemeentelijke korpsen.

Voor de burger is deze transformatie van de gemeentelijke (vrijwillige) brandwerven naar 25 regionale brandweerorganisaties met vrijwilligers, nagenoeg geruisloos gepasseerd. Maar voor de vrijwilligers bleken de bemoedigende vooruitzichten, dat er met de regionalisering van de brandweer voor hen weinig zou veranderen, gaandeweg een misvatting. Want sinds 2014 is alle brandweerpersoneel (beroeps, dagdienst en vrijwilligers) in dienst van een veiligheidsregio en worden de 949 lokale brandweerkazernes in de 25 veiligheidsregio's centraal aangestuurd door 25 (regionaal) commandanten. In deze nieuwe structuur, en in lijn met artikel 25, derde lid van de Wvr, staat in elke veiligheidsregio een commandant aan het hoofd van de brandweerorganisatie. Dat is zo goed als het enige wat de 25 veiligheidsregio's met elkaar gemeen hebben. Want voor de rest kunnen de 25 veiligheidsregio's ieder hun eigen koers bepalen, wat ook geldt voor de inrichting van de organisatiestructuur en de samenstelling ervan.

Veiligheidsregio's kennen naast de bestuurlijke aansturing door een Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB) een grote verscheidenheid aan organisatiestructuren en indelingen. Datzelfde geldt ook voor de personele bezetting. Als gevolg van de ontvlechting van de brandweer uit de gemeentelijke organisaties kregen de lokale commandanten en andere brandweerfunctionarissen een functie in de nieuwe ambtelijke organisatiestructuur van de veiligheidsregio. Die in veel gevallen ook nog eens op (grote) afstand werden gehuisvest. Zo verdwenen de brandweerfunctionarissen weer uit de haarvaten van de gemeente, waar ze mede op grond van het Project Versterking Brandweer (PVB) met veel moeite een plek in de organisatiestructuur hadden verworven om de belangen van de brandweer tijdig in de gemeentelijke besluitvorming te laten meewegen.

Vanwege de omvang zijn veel van de regionale brandweerorganisaties opgedeeld in kleinere gebieden, eenheden of afdelingen. In de ene regio heten ze clusters, in de andere districten of afdelingen. Met cluster- of districtscommandanten of afdelingshoofden, ressorterend onder de directeur of (regionaal) commandant. Niet zelden zijn ook deze clusters of districten weer onderverdeeld in kleinere geografische eenheden onder leiding van een coördinator of teamleider. Kortom; verschillende managementlagen, werkend vanuit een hiërarchische stijl die sterk doorgroeit is binnen de ambtelijke gelederen van de veiligheidsregio.

Het hart van de brandweerorganisatie wordt echter gevormd door de operationele eenheden in de brandweerkazernes van waaruit de repressieve taak van de brandweer wordt verzorgd. Op beroepskazernes worden de brandweermensen meestal aangestuurd door een ploegchef. Op de kazernes met vrijwilligers is dat de postcommandant.

Competenties, opleiding en compensatie

Uit de gesprekken met de postcommandanten blijkt dat de betrokkenheid bij de lokale post en het bijbehorende takenpakket nauwelijks grote verschillen kent. Dat ligt anders bij de opleiding en compensatie voor de geleverde inspanningen. Zo heeft slechts een enkeling de landelijke leergang ploegchef²⁰ gevolgd. Niet in de laatste plaats omdat dit meestal ook niet behoort tot de noodzakelijk geachte functievereisten voor het invullen van een vacature voor een postcommandant van een vrijwillige post. Aan de andere kant lijkt de opleiding²¹ voor 'ploegchef' vooral voor de beroepsmatig aangestelde ploegchefs te zijn ontwikkeld, maar geeft het NIPV aan dat het kwalificatiedossier voor zowel beroeps als vrijwillige ploegchefs is gemaakt. Want er zijn uiteraard ook de nodige verschillen in de bezetting op een post in termen van personeel en materieel.

Anderzijds is de vraag of de functie 'ploegchef', zoals deze is opgenomen in de regeling personeel veiligheidsregio's, ook een meerwaarde heeft wanneer de post een duidelijke voorkeur heeft uitgesproken voor een kandidaat postcommandant uit eigen gelederen. De enige, en misschien wel belangrijkste voorwaarde is dat de kandidaat kan rekenen op het vertrouwen van de leden van de betreffende brandweerpost. Waar voor de organisatie de strategische en organisatorische competenties belangrijk worden geacht, tellen voor de leden van de post meestal de sociale competenties en vaardigheden van de postcommandant het zwaarst.

Elke post heeft post-specifieke kenmerken die vooral zijn gebaseerd op de risico's in het gebied. Deze specifieke kenmerken zijn; aantal en soort voertuigen, de aanwezigheid van specialismen, en het hebben van een vrijwillige bezetting, een beroepsbezetting of een kazerneringsstelsel. Een verklaring waarom kandidaten voor de functie postcommandant voor een post van gelijke omvang en identiek takenpakket, in de ene veiligheidsregio moeten beschikken over een MBO werk- en denkniveau en in de andere over een HBO werk- en denkniveau, hebben we niet gevonden.

Opmerkelijk zijn de geconstateerde verschillen in de arbeidsvoorwaarden van de postcommandanten voor de geleverde inspanningen. Zo zijn er postcommandanten die voor het aansturen van hun post met 20 à 24 manschappen een aanstellingsomvang hebben van ca. 0,2 fte (6 tot 8 uur) per week. Daarnaast zien we postcommandanten met een parttime aanstelling van 0,5 fte (18 uur) en kazernechefs met een volledige beroepsaanstelling 1,0 fte die worden geacht twee/drie vrijwillige posten aan te sturen.

Knelpunten in de praktijk

Het is goed te vernemen dat het NIPV nu ook uit eigen onderzoek de conclusie trekt dat de rol van de postcommandanten en ploegchefs van grote betekenis is voor de verbinding tussen de werkvloer en

dat de organisatie is gestart met landelijke Community-of-Practice (CoP)-bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten benadrukten veel deelnemers het belang van vertrouwelijkheid en veiligheid bij het vormgeven van intervisiebijeenkomsten. Dat is ook de ervaring die we hebben opgedaan in de gesprekken met de postcommandanten en korpsleden.

Op veel posten is in vergelijking met het verleden de afstand tussen werkvloer en leiding gegroeid en hebben werkwijzen en onderlinge verhoudingen een meer geformaliseerd karakter gekregen. Dat wordt mogelijk versterkt omdat veel voorkomende problemen niet meer zelf mogen worden opgelost, maar de post daarvoor afhankelijk is van hogere niveaus in de eigen organisatie. De in het verleden gebruikte olifantenpaadjes (recht op het doel af) om zaken voor elkaar te krijgen worden door de leiding niet langer geaccepteerd of zijn moeilijker te realiseren.

Bij het merendeel van de deelnemers leeft het gevoel dat van bovenaf een structuur en werkwijzen worden opgelegd die onvoldoende rekening houden met de lokale situatie en omstandigheden. Het gevoel dat door de opgelegde werkwijzen er suboptimale oplossingen ontstaan die traag of helemaal niet werken, is door de deelnemers veelvuldig onderbouwd met voorbeelden.

Conclusies

In de gevoerde gesprekken met de postcommandanten komt steeds naar voren dat er twee werelden lijken te zijn, die van de lokale brandweerpost en die van de regionale organisatie. Daar worden in alle gesprekken steeds voorbeelden van gegeven. De lokale post heeft te weinig vrijwilligers en gaat op zoek naar kandidaten. Die worden gevonden maar dan blijkt dat er in de regionale organisatie kennismaking momenten worden georganiseerd maar niet op dat moment. Maatwerk of snel organiseren van een kennismaking kan niet. De post wil iets organiseren voor een lokaal initiatief maar dat moet eerst worden voorgelegd binnen de veiligheidsregio. Het antwoord komt pas als het lokale initiatief al is gepasseerd. Nieuwe kleding wordt beloofd. En geleverd maar er blijken zaken niet te passen. De postcommandant legt in de organisatie uit wat de problemen zijn. Zij nemen initiatief om zelf naar de afdeling te gaan waar het wordt geregeld. Daar worden zij weggestuurd want het moet via de reguliere weg. Dan wordt opnieuw kleding geleverd, helaas weer met de verkeerde maat. Door dit soort voorbeelden groeit de afstand. Het lukt de postcommandant dan ook niet meer om de organisatie te verdedigen bij de eigen vrijwilligers. De veiligheidsregio wordt dan als traag, bureaucratisch en niet effectief ervaren.

Andere voorbeelden gaan over piket en paraatheid. Door onderbezetting gaat een kazerne steeds vaker buiten dienst. De postcommandant krijgt de opdracht de paraatheid / inzetbaarheid van zijn kazerne te vergroten maar krijgt hiervoor geen extra mensen en middelen. Daardoor haken de mensen op de post af en voelen zij zich geen gewaardeerd onderdeel van de organisatie maar tegengewerkt door de eigen organisatie.

Er zijn ook postcommandanten die wij hebben gesproken waar de post met opheffen wordt bedreigd. Dit terwijl die post dan ruim voldoende vrijwilligers heeft en zowel in als buiten kantoor paraat is. De postcommandant meldt dit in de organisatie maar in publicaties van de veiligheidsregio wordt dit niet benoemd. Resultaat is dan afstand en verwijdering.

Daarnaast zijn er voorbeelden waar wordt gewerkt met een duikteam en er krapte zit in de bezetting. De post heeft kandidaten die gediplomeerd duiker zijn. Zij zijn bereid de brandweer duikopleiding te volgen maar willen geen manschap worden. De postcommandant stelt dit voor in de veiligheidsregio maar maatwerk is niet mogelijk.

Postcommandanten die vanwege paraatheidsproblemen graag hun chauffeurs/voertuigbedieners, die meer niet kunnen of willen voldoen aan de PPMO eisen voor manschap, op hun post willen aanhouden, krijgen nul op rekest.

Een nieuwbouw brandweerkazerne is voorzien op een nieuwe locatie. Volgens de mensen van de brandweerpost is dit geen verstandige zet want de plek is slecht bereikbaar voor de vrijwilligers. Vanuit de veiligheidsregio ondervinden zij geen steun. Als zij dan onder leiding van de postcommandant zelf in actie komen en de lokale politiek mobiliseren dan wordt de postcommandant door de regio terecht gewezen. Dit leidt opnieuw tot onbegrip en verwijdering.

Of een postcommandant heeft in een gesprek met de burgemeester een aantal knelpunten benoemd. De burgemeester zegt hulp toe. Vervolgens wordt de postcommandant vanuit de veiligheidsregio gecorrigeerd. Hij had dit in de lijn moeten inbrengen. Dat had hij een half jaar daarvoor al gedaan maar nooit antwoord gekregen. Opnieuw verwijdering en afstand tussen regio en lokale post.

Tenslotte zijn er ook veel voorbeelden van timing in communicatie die onrust veroorzaakt. Regelmatig wordt de postcommandant geïnformeerd over zaken die de post aan gaan terwijl dat nieuws dan al veel eerder via de interne tamtam de kazerne heeft bereikt. Dit doordat mensen in de organisatie werken of contacten hebben in de organisatie. Dit levert het beeld op dat de postcommandant niet serieus wordt genomen en door de veiligheidsregio slechts wordt beschouwd als doorgeefluik.

Zo kwamen in alle gesprekken voorbeelden terug waarin de afstemming van zaken tussen regio en lokale brandweer kazerne ervoor zorgen dat er twee (beleving)werelden ontstaan die elkaar niet begrijpen.

De voorbeelden bevinden zich op veel terreinen: huisvesting, ICT, voertuigonderhoud, opleidingen, oefenen, kleding, verzorgingsgebied en operationele grenzen. Paraatheid, aanname beleid nieuwe vrijwilligers, organiseren van activiteiten voor lokale initiatieven die niet direct brandweer gerelateerd zijn enzovoort.

Bij al deze voorbeelden staat de postcommandant tussen de organisatie en de groep van de lokale kazerne en voelt zich vaak gemangeld tussen twee aparte werelden.

Daarnaast krijgt de postcommandant ook tal van vragen vanuit de organisatie waar dan iets uitgezocht moet worden. HRM met vragen over personeel (hiermee worden de vrijwilligers bedoeld.) De technische dienst over materiaal van het voertuig of voorbereiding op oefeningen met vragen vanuit de afdeling vakbekwaamheid. Die vragen moeten dan op korte termijn worden beantwoord. Zo wordt de postcommandant niet ondersteund maar belast en voelt hij zich meer postbode dan postcommandant.

Andersom wanneer hij vragen stelt in de organisatie krijgt hij geen antwoord maar wordt verwezen naar intranet, een complexe software applicatie, of een andere functionaris binnen de (bureaucratische) organisatie. Die functionaris blijkt dan weer niet bereikbaar en zo groeit de kloof en daalt het vertrouwen.

We kiezen er in dit rapport niet voor om alle voorbeelden uit te werken maar te volstaan met een duiding waarin een aantal zaken worden uitgelicht. Maar het beeld is eigenlijk steeds het verschil tussen de lokale post met de bureaucratische organisatie en de “squeeze” van de postcommandant die daartussen in de knel komt.

Aanbevelingen: oplossingen voor ervaren knelpunten

1. Regelruimte

In bijna alle gesprekken die wij hebben gevoerd kwam steeds weer naar voren dat er regelruimte nodig is om zelf te ondernemen, te beslissen en uit te voeren. De gesprekspartners zijn het erover eens dat afstemming nodig blijft maar veel zaken kunnen veel beter lokaal worden beslist en afgehandeld zonder dat daardoor wildgroei en anarchie ontstaat.

2. Zelfstandige brandweerpost

De behoefte aan de zelfstandige brandweerpost is onverminderd groot op het lokale niveau. Daarbij hoort het zoeken van afstemming in plaats van het vragen om toestemming. Als veiligheidsregio's serieus werk willen maken van het verkleinen van de afstand tussen werkvloer en management dan is vertrouwen en ruimte geven aan de lokale manager het sleutelwoord naar de oplossing van het probleem. Het in een vroegtijdig moment informeren en betrekken van de postcommandant over zaken die de lokale post aangaan. Daardoor zijn zij betrokken en op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen voordat het rondzingt in de organisatie.

3. Onderling overleg

Het organiseren van overleg tussen de groep van postcommandanten kan ervoor zorgen dat zij zaken op ongeveer dezelfde manier zullen aanpakken waardoor de eenheid en gelijkheid binnen de regio blijft bestaan. De postcommandanten leren dan van elkaar en het management kan input leveren voor de gewenste koers.

Groot voordeel voor het bereiken van een oplossing is dat de postcommandanten bereid zijn om oplossingen te zoeken voor ontstane problemen. Er is sprake van veel positieve energie. Het zijn zonder uitzondering allemaal mensen die er het beste van willen maken. Zowel in de koude als in de warme fase van het brandweervrijwilligers werk.

Zeggenschap en medezeggenschap

Veranderingen vinden alleen succesvol plaats als daar ook draagvlak voor is. Daarom is het betrokken houden van brandweervrijwilligers ook één van de belangrijkste uitdagingen voor veiligheidsregio's. Daar waar in het verleden de gemeentelijk commandanten en hun vrijwilligers meestal nauw verbonden waren met het gemeentebestuur en via die weg meestal ook direct invloed konden uitoefenen op het gevoerde beleid m.b.t. de brandweezorg, is de ruimte waarbinnen de postcommandanten en hun vrijwilligers nu hun democratische beïnvloedingsmogelijkheden kunnen uitoefenen, vele malen gecompliceerder geworden.

Tijdens de parlementaire behandeling²² van het wetsvoorstel Wet veiligheidsregio's werd in de Tweede Kamer al met enige zorg gesproken over de positie en de betrokkenheid van de brandweervrijwilligers bij de ontwikkelingen en besluitvorming die hen raken. Daartoe werden ook een tweetal amendementen ingediend die niet werden overgenomen. Volgens de minister bood de Wet op de ondernemingsraden voldoende instrumenten om ervoor te zorgen dat vrijwilligers worden betrokken. *“Vrijwilligers zijn, hoe je het ook wendt of keert, gewone werknemers. Op grond van de Wet op de ondernemingsraden is er normaal overleg tussen werkgever en werknemer”*, aldus de minister tijdens het debat.

Tijdens het Kamerdebat²³, begin 2012, over de wijziging van de Wet veiligheidsregio's in verband met de oprichting van het Instituut Fysieke Veiligheid en in verband met de volledige regionalisering van de brandweer, ontstond een soortgelijke discussie. Toen werd middels een ingediend en aangenomen amendement²⁴ de basis gelegd voor het betrekken van het in de brandweezorg werkzame personeel bij de taken van het NIPV. Gelet op de resultaten van de belevingsonderzoeken wordt de betrokkenheid van de werkvloer echter meer gepredikt dan geïmplementeerd. Dat geldt helaas ook voor de betrokkenheid van de werkvloer bij ontwikkelingen op landelijk niveau.

De minister heeft bij brief²⁵ van 27 september 2022 het Veiligheidsberaad verzocht om serieus werk te maken van het verbeteren van de beleving op de werkvloer en in kaart te brengen hoe dit bewerkstelligd kan worden. In deze brief attendeerde de minister het Veiligheidsberaad bovendien op de wens van de Tweede Kamer om te komen tot meer zeggenschap voor de werkvloer bij het maken en uitvoeren van voorstellen rondom brandweezorg en dit tevens te waarborgen binnen de veiligheidsregio's.

Wij zien met grote belangstelling uit naar de praktische uitvoering van dit verzoek én de in deze rapportage verwoorde aanbevelingen in en door de 25 veiligheidsregio's.

Geraadpleegde documentatie

-
- ¹ [Visie van, voor en door vrijwilligers bij de brandweer, Brandweer Nederland, VBV, 2013](#)
- ² [Kamerdossier 29668, nr. 39](#)
- ³ Deze functie wordt ook wel postcoördinator, ploegchef, ploegleider, groepschef, kazernechef, coördinerend bevelvoerder, of coördinator-incidentbestrijding genoemd.
- ⁴ Waar wij spreken over hij, refereren wij ook naar zij.
- ⁵ [EenVandaag Opiniepanel; onderzoek brandweer, 2 januari 2014](#)
- ⁶ [EenVandaag Opiniepanel; onderzoek 'Gevolgen reorganisatie brandweer', 15 januari 2016](#)
- ⁷ [Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel 2017, Andersson Elffers Felix \(AEF\)](#)
- ⁸ [Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel 2021, NIPV](#)
- ⁹ [Uitgangspunten en kaders voor een Programma Vrijwilligheid, Veiligheidsberaad, 8 juni 2018](#)
- ¹⁰ [Definitief Programmaplan Vrijwilligheid, Veiligheidsberaad, d.d. 14 september 2018](#)
- ¹¹ [Rapport 'Rechtspositie brandweervrijwilligers in het kader van Europees- en internationaalrechtelijke regels' Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn, November 2018](#)
- ¹² [Kamerdossier 29517, nr. 170](#)
- ¹³ [Taakdifferentiatie Brandweer Vrijwilligers, Opinie VBV, 26 mei 2021](#)
- ¹⁴ [Vrijwilligheid bij de brandweer, NIPV 2023](#)
- ¹⁵ [Verslag Algemeen Overleg nationale veiligheid, crisisbeheersing en brandweer, d.d. 28 november 2013](#)
- ¹⁶ [Kerncijfers Kazernes, NIPV, 2023](#)
- ¹⁷ ['Vertrouwen in de toekomst', Regeerakkoord 2017 – 2021](#)
- ¹⁸ **Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Algemene zaken, Communicatie en Huisvesting**
- ¹⁹ [Eindrapportage, Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing, 18 september 2013](#)
- ²⁰ [Leergang Ploegchef, NIPV, 2023](#)
- ²¹ [Kwalificatiedossier Ploegchef, NIPV, 13 juni 2022](#)
- ²² [Plenaire behandeling wetsvoorstel Wet Veiligheidsregio's, Tweede Kamer. d.d. 22 april 2009](#)
- ²³ [Behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet veiligheidsregio's in verband met de oprichting van het Instituut Fysieke Veiligheid en in verband met de volledige regionalisering van de brandweer \(32841\).](#)
- ²⁴ [Kamerdossier 32841, nr. 19](#)
- ²⁵ [Brief minister van JenV aan Veiligheidsberaad, 27 september 2022](#)

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 28 november 2024
Steller : MT Veiligheidsregio
Betreft : Optie grondverwerving Zeeland

Aanleiding

Gelijktijdig met de aankoop van de grond voor onze nevenvestiging in Zeeland, hebben we op 19 mei 2022 een voorkeursrecht gevestigd op de koop een belendend perceel van 4.900 m². Dit recht loopt 30 juni 2025 ten einde.

De Veiligheidsregio kan het perceel verwerven tegen de dan geldende grondprijs voor bouwrijpe grond, conform het vastgestelde grondprijsbeleid van de gemeente Maashorst.

De afgelopen jaren was er geen directe aanleiding om over te gaan tot aankoop van dit perceel. Maar nu het voorkeursrecht ten einde loopt lijkt het ons verstandig om deze optie serieus te overwegen. Mede omdat het voorkeursrecht door de gemeente niet mag worden verlengd (Didam-arrest).

Inzetmogelijkheden

Recentelijk hebben we daarom gekeken naar een paar mogelijkheden die de aankoop van specifiek dit perceel naast de kazerne in Zeeland ons zouden kunnen bieden.

Oefencentrum, -terrein

Verschillende oefencentra zijn gestopt. En de kosten van oefenen bij bestaande centra worden steeds hoger. Dit noodzaakt ons nu om steeds laagfrequenter te oefenen. Meerdere veiligheidsregio's onderzoeken hiervoor alternatieven zoals tot het ontwikkelen van oefenterreinen in eigen beheer. Ook landelijk lopen er onderzoeken, waarbij de inzichten nog enige tijd op zich zullen laten wachten.

Door de ligging van dit perceel naast ons belangrijkste logistieke centrum, zitten er logistieke en praktische voordelen aan dit perceel. Het scheelt veel transportbewegingen en de oefen- en opleidingsactiviteiten vinden veelal plaats in rustige uren waardoor ook de bestaande vergaderfaciliteiten in Zeeland gedeeltelijk benut kunnen worden.

Logistiek, opslag en facilitaire ondersteuning

Eerder zagen we zowel in de corona- als de vluchtelingencrisis een rol voor ons als Veiligheidsregio op gebied van logistiek, opslag en facilitaire ondersteuning.

Dit gold ook voor de opslag van jodiumprofylaxe. Hiervoor bleek vaak op korte termijn (beveiligde) ruimte en plaats voor nodig te zijn, liefst in de directe nabijheid van onze vestigingen.

Ook vanwege civiele beschermingstaken houden we rekening met uitbreiding van ons takenpakket. Defensie maakt zich hiervoor al landelijk sterk.

Opties

We willen graag de inzetmogelijkheden van dit perceel nader onderzoeken. Scenario's uitwerken waarbij we in beeld brengen wat de kosten en de dekkingsmogelijkheden zijn. In het Algemeen Bestuur van 20 maart 2025 zal er dan een voorstel voorliggen. Dit voorstel kent dan mogelijk drie vormen:

1. We zien af van de grondaankoop;
2. Een voorstel tot grondaankoop met volledig uitgewerkt scenario's;
3. Alleen een goed onderbouwd voorstel tot sec de grondaankoop, mocht de tijd te kort blijken voor een volledig uitgewerkt voorstel.